

EXCLUSIVE

ИКОНОМИКА

economy
MAGAZINE

Януари-Февруари 2018 г. / 10 лв.
January-February 2018 / BGN 10

БИЗНЕС
КОМПАС 2018
BUSINESS
COMPASS 2018

БЪЛГАРИЯ
НА ГОРЕЩИЯ
СТОЛ В ЕС
BULGARIA ON
THE HOT EU SEAT

РЕВОЛЮЦИОНЕН
ЦЕНТРИЗЪМ
от Тони Блеър
REVOLUTIONARY
CENTRISM
by Tony Blair

РИСКОВАНОТО
ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ
НА СВЕТОВНАТА
ИКОНОМИКА
от Джоузеф Стиглиц
THE GLOBAL
ECONOMY'S
RISKY RECOVERY
by Joseph E. Stiglitz

ДЖОРДЖ МАРГОНИС:
ИЗГРАЖДАМЕ БЪДЕЩЕ БЕЗ ДИМ
GEORGE MARGONIS: WE ARE
DESIGNING A SMOKE-FREE FUTURE

ОБЩИНСКА БАНКА

СРЕБЪРНА МОНЕТА

„ПЕЧАТЪТ НА ХАН ТЕРВЕЛ“

Първата монета от силно лимитирана емисия, състояща се от 6 колекционерски монети, представлящи символи на българската държавност през вековете.

- Сребро проба 999/1000 с античен финиш
- Единствената монета с реален 3D образ на печата на хан Тервел

От историческа гледна точка печатът, изработен от олово през VIIIв. и за първи път с образ на владетел, е едно от най-важните доказателства за признаването на Българската държава от страна на Византийската империя с употребата на титлата кесар за хан Тервел.

Колекцията се предлага в клоновете на Общинска банка, в Националния исторически музей и в Музея за История на София. Монетата е с номинална стойност от два новозеландски долара.

65

ГОДИНИ

МИНСТРОЙ

„Минстрой Холдинг“ АД, бул. „Д-р Г. М. Димитров“ № 57, 1700 София

тел.: + 359 2 963 55 55, факс: + 359 2 962 50 85

e-mail: office@minstroy.com

www.minstroy.com

8 Бизнес компас 2018 / Business Compass 2018

22 Революционен центризъм (от Тони Блеър)
Revolutionary Centrism (By Tony Blair)

26 Рискованото възстановяване на световната
икономика (от Джоузеф Стиглиц)
The Global Economy's Risky Recovery (By Joseph E. Stiglitz)

30 Червена лампа за икономиката / Red light for the economy

32 Непрегвигените ефекти на председателството
The unforeseen effects of the Presidency

36 България на горещия стол / Bulgaria on the Hot Seat

38 Джордж Маргонис: Изграждаме бъдеще без дим
George Margonis: We are designing a smoke-free future

46 Н. Пр. Херберт Салбер: Инвеститорите се
нуждаят от предвидима законова и бизнес среда
HE Mr. Herbert Salber: Investors need predictable
legal and business environment

52 Джордж Кремлис: Европейските градове
трябва да развият мрежи
George Kremlis: European cities need
to develop networks

56 Автомобилната индустрия - следващият
голям успех на българската икономика
Automotive industry the next big
success of Bulgarian economy

60 Електрифицирай всичко
Electrify everything

66 Коли на греха / SIN cars

70 Красимир Дачев: Променим ли мисленето си,
променяме реалността
Krasimir Dachev: If we change our thinking,
we change reality

74 Любомир Пейновски: Права най-гоброто,
на което съм способен
Lyubomir Peynovski: I do the best I am capable of

78 Георги Данов: Сега сме в процес
на бърз растеж
Georgi Danov: We are now in a process of rapid growth

82 Бизнес от поколения за поколения
Business from generations for generations

EXCLUSIVE

Project Syndicate
The Year Ahead 2018

PS

HOPE
AGAINST
RAGE

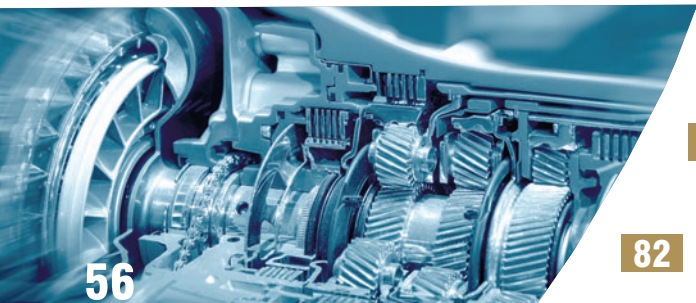
Тони Блеър
Tony Blair

Джоузеф Стиглиц
Joseph E. Stiglitz

22/26

66

56

Действителен собственик: 80% „Прогрес 2010“ АД и 20% Боян Боянов Томов
Списание „Икономика“. София 1111, жк. „Яворов“, бл. 73, ет. 6, ап. 11; Телефони: (02) 852 9696; (02) 852 9699; e-mail: office@economic.bg
Издател „Медия Икономика България“; Изпълнителен директор: Боян Томов; Главен редактор: Невена Мирчева;
Счетоводство: София Стрелкова; Реклама и Маркетинг: Калин Константинов konstantinov@economic.bg
Редактор: Татяна Явашева; Автори: Александра Сотирова, Александър Александров, Божидара Иванова, Бранислава Бобанац,
Владимир Митев, Мая Цанева, Преслава Георгиева; Превод: Медиана БГ
Дизайн: Едуард Лолов; Фото корица: Александър Нишков; Фото: Красимир Свраков
Печат: Алианс принт; Разпространение: „Медия Икономика България“

Ново начало

От 2018 г. списание „Икономика“ поставя ново начало в своята история. Списанието вече ще се издава на два езика – български и английски, и ще излиза на два месеца. Така опитът и вижданията на бизнес лидерите и предприемачите в България ще достигат до още по-широка аудитория.

По традиция през януари представителите на бизнеса споделят своите очаквания за предстоящата година. Как ще се развива икономиката на страната и кои са предизвикателствата пред отделните сектори, четете в нашия Бизнес компас 2018.

Първата половина на 2018 г. е специална за България – страната ни вече поема председателството на Съвета на Европейския съюз за първи път откакто през 2007 г. стана пълноправен член. Какъв ще е реалният принос на председателството, коментират Весела Чернева, директор на софийския офис на Европейския съвет за външна политика, и дипломатът Любомир Кючуков, директор на Института за икономика и международни отношения.

От 2018 г. започваме сътрудничество с влиятелната международна платформа Project Syndicate, която дава думата на най-видните политически, икономически, обществени и академични лидери за анализ на актуалните глобални теми. В броя включваме два коментара от специалното издание „The Year Ahead 2018 – Hope Against Rage“ - на носителя на Нобелова награда за икономика проф. Джоузеф Стиглиц за възстановяването на световната икономика от рецесията и на бившия британски министър-председател Тони Блеър за ролята на центризма в политиката.

На страниците на списанието разказваме вдъхновяващите истории на утвърдени и стартиращи български и чуждестранни предприемачи. В броя ще намерите и много идеи, които може да са от полза за развитието на вашия бизнес.

Приятно четене и успешна нова година!

НЕВЕНА МИРЧЕВА
главен редактор

NEVENA MIRCHEVA
Editor-in-Chief

New Beginning

From 2018, Economy Magazine sets a new beginning in its history. The Magazine will be issued in two languages - Bulgarian and English, and will be released in two months. Thus, the experience and visions of business leaders and entrepreneurs in Bulgaria will reach an even wider audience.

Traditionally, in January, representatives of the business sector share their expectations for the coming year. In our Business Compass 2018, you can read how the country's economy will develop and what the challenges before

the different sectors are.

The first half of 2018 is special for Bulgaria - our country has already assumed the presidency of the Council of the European Union for the first time since it became a full member in 2007. Vesela Tcherneva, Director of the Sofia office of the European Council on Foreign Relations, and the diplomat Lyubomir Kyuchukov, Director of the Economics and International Relations Institute, comment on what the real contribution of the Presidency will be.

From 2018, we begin our collaboration with the influential international platform Project Syndicate, which gives the floor to the most prominent political, economic, public and academic leaders to analyse current global topics. We include two comments from the special edition "The Year Ahead 2018 - Hope Against Rage" by the winner of the Nobel Prize in Economics Prof. Joseph Stiglitz, for the recovery of the global economy from the recession, and the former British Prime Minister Tony Blair on the role of centrism in politics.

On the pages of the magazine, we tell the inspirational stories of established and starting Bulgarian and foreign entrepreneurs. You will also find many ideas that can help your business grow.

Enjoy your reading and have a successful new year!

104

86 Калин Петров: Хората в компанията са най-важни за успеха
Kalin Petrov: The people in the company are the most important for success

90 Икономиката на солидарността
The Solidarity Economy

96 Възходът на биткойн / The rise of Bitcoin

104 Глобалните номади / Global nomads

108 Реката на таланта / The river of talent

112 Силата на бранга / The power of the brand

116 Щастливите компании / The happy companies

120 Борис Колев: Много български компании са близо до световен успех
Boris Kolev: Many Bulgarian companies are close to world success

124 Кехлибарени успехи / Amber success

128 Богатството на Джеф Безос
Jeff Bezos' wealth

132 Михалакис Лептос: Бизнес лидерството е почтеност
Michalakis Leptos: Business leadership is integrity

140 Успешен бизнес след затвора
Successful business after prison

144 Неравната игра с изкуствения интелект
The uneven game with artificial intelligence

148 Онлайн ни свързва и дели
On-line brings us together and tears us apart

152 Разговор с чатбот / Conversation with a chatbot

156 Лидери в космическата надпревара
Leaders in space race

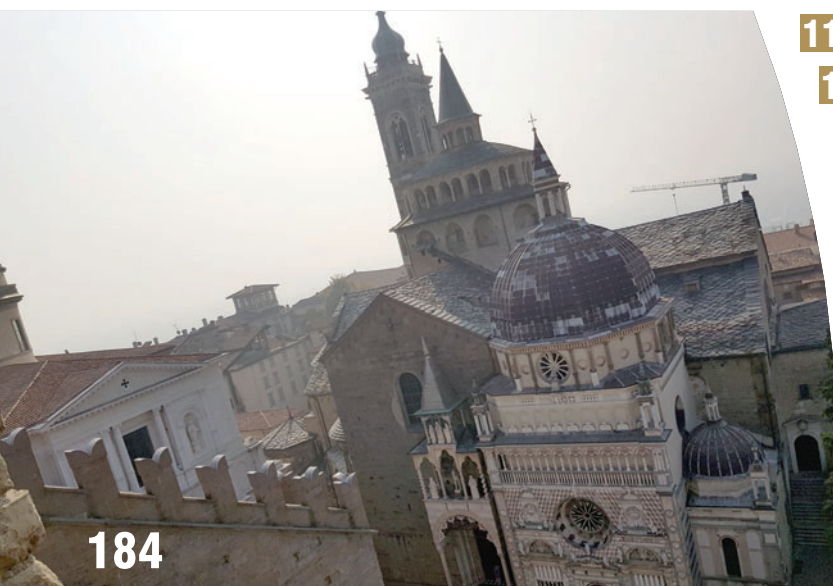
160 Междузвездните амбиции на проекта Генезис
The interstellar ambitions of the Genesis project

174 Здраве от Изтока / Health from the East

178 Тайният език на бижутата
The secret language of jewels

180 Хубен Черкелов: Изкуството ми не е провокация, а повод за диалог
Houben Tcherkelov: My art is not a provocation but an invitation for dialogue

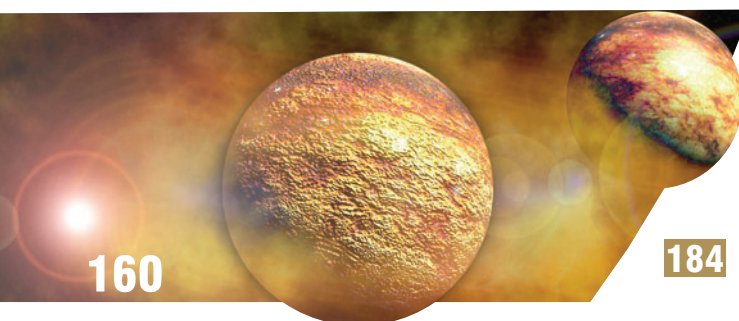
184 Бергамо - между миналото и настоящето
Bergamo - between the past and the present

184

180

160

Actual owner: **Progress 2010 AD - 80%, Boyan Boyanov Tomov - 20%**
Economy Magazine, Sofia 1111, Yavorov, bl. 73, fl. 6, ap. 11p Tel.: (02) 852 9696; (02) 852 9699; e-mail: office@economic.bg
Publisher: **Media Economy Bulgaria**, CEO: **Boyan Tomov**, Editor in Chief: **Nevena Mircheva**
Accountancy: **Sofiya Strelkova**; Advertising and Marketing: **Kalin Konstantinov** konstantinov@economic.bg
Editor: **Tatyana Yavasheva**; Authors: **Aleksandra Sotirova, Aleksandar Aleksandrov, Bozhidara Ivanova, Branislava Bobanats, Vladimir Mitev, Maya Tsaneva, Preslava Georgieva**; Translation: **Mediana BG**
Design: **Eduard Lilov**; Cover Photo: **Aleksandar Nishkov**; Photo: **Krasimir Svrakov**
Print: **Alliance Print**; Distribution: **Media Economy Bulgaria**

AUTOMOTIVE LUBRICANTS AND SPECIAL FLUIDS

PRISTA® OIL

www.prista-oil.com

Бизнес компас 2018 Business Compass

12:30

ART-UP

PLATFORM
155.66.78.096

Годината е под знака на европейското ни председателство. Бизнесът има позитивни очаквания, а астролози предвещават тя да е като куче, което не стои мирно

The year is under the sign of our European Presidency. Businesses have positive expectations, and astrologists predict that it will be like a dog that cannot stay still

FEEDS

Татяна Явашева Tatyana Yavasheva

Новата 2018-а вече лети със страшна сила и докато направим предвижданията, скоро ще видим и самите резултати.

Годината е под знака на ключовото за нашата страна събитие - Българското председателство на Съвета на ЕС. Нека не прогнозираме дали то ще доведе до реални ползи за бизнеса извън имиджовия ефект, а да направим всичко възможно да покажем най-доброто от България и възможностите за бизнес. Шансът е тук и сега и затова и сп. „Икономика“ подготви двуезичното издание „Успешните компании 2018“, чрез което да представи цента на бизнеса в България.

Европерспективи

Тази година ще е ключова при усвояването на еврофондовете и нека фирмите да са активни, защото през 2018-а ще бъдат разпределени основните средства. Очаква се да бъде поставено ударение на публично-частното партньорство, но в този процес има две страни, които трябва да си подадат ръка. Темата за влизането на България в еврозоната остава актуална, като една част от бизнеса е убеден в ползите от присъединяване във валутния съюз, а друга част не вижда особена изгода на този етап.

Не само розови очаквания

Още предколкоденно бизнесът беше неприятно сурвакан с по-високите цени на електроенергията. Затова и повече от половината от участниците в годишното проучване сред членовете на Българската стопанска камара са на нокти за ръст на енергийните цени, на цените на суровините, на фискалната и регулаторната тежест през 2018 г. Повечето от прогнозите са умерени или предпазливи, като оптимизмът преобладава.

Растеж

Европейската комисия очаква българската икономика да продължи да расте стабилно, след като отбеляза нелош ръст през 2017-а. Основният двигател ще продължи да е потреблението както на частния, така и на правителствения сектор. От Брюксел предвиждат възстановяване на инвестициите, но най-вече ако се ускори усвояването на средствата от ЕС. Износът ще продължи да расте, макар и с по-бавни темпове. Бизнесът в страната също има очаквания за по-висок растеж. Дефицитът на работна ръка ще създава дискомфорт и през тази година, което ще влияе и върху възнагражденията.

Звездите вещаят

Астролозите също дават прогнози и отправят предупреждения. Според хора, които разчитат небесните знаци, 2018 г. обещава да е експлозивна и ще прилича на куче, което не стои мирно. И тъй като 2018-а е година на Жълтото земно куче, то ще е по-скоро пимбул, отколкото хрисим пугел. Определят я като година на

The new 2018 is already flying with tremendous power and while we are making predictions, we will soon see the results themselves.

The year is under the sign of the country's key event - the Bulgarian Presidency of the Council of the EU. Let us not forecast whether it will bring real business benefits beyond the image effect, but let us make everything possible to show the best of Bulgaria and the business opportunities. The chance is here and now, and that is why Economy Magazine has prepared the bilingual edition „Successful Companies 2018“, through which it presents the best businesses in Bulgaria.

парадоксите. Тя ще е подвластна на алхимията, когато противоположностите могат да се обединят. Астролози уверяват, че 2018 е предопределена да ни научи да бъдем господари.

Годината вече се търкаля по пързалката и уж пистата е една за всички, а всеки финишира различно в края и има своите индивидуални резултати. И тъй като това е година на кучето, нека си припомним твърдението, че животът е като кучешки впряг - ако не си водещото куче, сценарият никога не се променя.

Предлагаме очакванията и прогнозите на бизнес лидери от различни сфери на икономиката.

Euro Perspectives

This will be a key year for the absorption of Euro funds and the companies must be active since the main resources will be allocated in 2018. An emphasis is expected to be placed on the public-private partnership, but there are two parties in this process that have to shake hands. The subject of Bulgaria's entry into the Euro zone remains of interest, and one part of the business sector is convinced of the benefits of joining the currency union, while the other does not see a particular gain at this stage.

Not Only Pink Expectations

Even before Christmas, the business sector was unpleasantly surprised with higher electricity prices. That is why more than half of the participants in the annual survey among the members of the Bulgarian Industrial Association are on their toes about an increase in the electricity prices, raw material prices, fiscal and regulatory burdens in 2018. Most of the forecasts are moderate or cautious, and optimism is predominant.

Growth

The European Commission expects the European economy to continue growing steadily, after it showed a good increase in 2017. The main drive will continue to be the consumption both of the private and the government sector. Brussels predicts recovery of investments, but mostly, if the absorption of EU funds is accelerated. Export will continue growing, although at a slower pace. Businesses in the country also have expectations of higher growth. The deficit of workforce will create discomfort this year, too, which will affect salaries.

The Stars Forebode

Astrologers also provide predictions and warn. According to people who read the sky sighs, 2018 promises to be explosive and will be like a dog that cannot stay still. And since 2018 is the year of the Yellow Earth Dog, it will more likely be a pit bull, than a humble poodle. They define it as the year of paradoxes. It will be under the power of alchemy, and opposites may unite. Astrologers assure that 2018 is predestined to teach us to be rulers.

The year is already rolling and, supposedly, the track is the same for all, but everyone finishes differently and has their individual results. And since this is the year of the Dog, let us remember the saying that life is like a dog sled - if you are not the leading dog, the scenario never changes.

We suggest the expectations and forecasts of business leaders from different spheres of economy.

Кирил Домусчиев, председател на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България:

Очаквам ръст на инвестициите

Очаквам ръст на инвестициите за 2018 г., защото икономиката върви добре, репутацията на страната ни като инвестиционна дестинация се подобрява. В КРИБ отдавна не правим разлика между чуждестранни и местни инвестиции, защото местният капитал вече е достатъчно укрепнал, а има и възможност да се финансира и от чужди източници. Радвам се, че успяхме да отхвърлим ветото на президента върху Закона за концесиите и той е в сила от началото на тази година. Това е ясен сигнал за инвеститорите, че е налице още един правен инструмент, който да гарантира техните вложения за дълъг период. За пръв път ще бъде въведен и действащ механизъм за публично-частно партньорство, който ще позволи на държавата и на общините да поканят инвестиционни партньори там, където досега това бе табу.

За КРИБ е неприемливо обявяването на кръстоносен поход срещу самата идея на приватизацията като спасителен план за

фалирала централно-планови икономики и като ангажимент на страната ни, поела през 90-те години към пазарна икономика. Силно притеснителни са и намеренията за промени в конституцията, които да обявят за нищожни основните стълбове на юриспруденцията, заложен още от Римското право. Отричането на давността като основен елемент от това право говори за това колко силно е желанието за реприватизация, като преди това се мине през национализация.

Ще открия още един момент, важен за българската икономика. Членовете на КРИБ постоянно ни информират, че недостигът на хора не е само в сегмента на квалифицираните и висококвалифицираните кадри, а и в средното ниво и дори където не се иска никаква квалификация. Ето защо ръстът, който до този момент осигуряваме като отговорни предприемачи и инвеститори, вече отразява максималното „изстискване“ на наличните ресурси. Оттук насетне без адекватна държавна политика трудно можем да очакваме по-високи нива на икономически растеж. Бизнесът иска предвидимост и ясна стратегия за бъдещето.

Недостигът на кадри е спирачката за растежа, а проблемът може да се реши само с адекватна държавна политика

Kiril Domuschiev, Chairperson of the Confederation of Employers and Industrialists in Bulgaria (KRIB):

I expect growth in investments

I expect growth in investments in 2018, because the economy is doing well and the reputation of our country as an investment destination is improving. We, at KRIB, have not been making any differentiation between foreign and local investments for a long time, because the local capital is already strong enough and has the opportunity to be financed by foreign sources. I am glad that we managed to override the President's veto on the Concessions Act, and it has been in force since the beginning of the year. This is a clear sign for investors that there is another legal instrument that guarantees their investments for a long period. For the first time, an effective mechanism for public-private partnership will be introduced, which will allow the state and the municipalities to invite investment partners on places, where until now it has been a taboo.

For KRIB, it is unacceptable to announce a crusade against the very idea of privatization as a rescue plan for bankrupt centrally planned economies, and as an engagement of our country, which threaded the path of market economy in the 1990s. The intentions for constitutional changes that would invalidate the fundamental pillars of jurisprudence as laid down in the Roman law are also very worrying. The denial of legal prescription as a fundamental element of this law speaks of how strong the desire for re-privatization is, by going through nationalization before that.

I will outline something else that is important for the Bulgarian economy. The members of KRIB are constantly informing us that the shortage of people is not only in the segment of qualified and highly qualified staff, but also at the middle level, and even where no qualification is required. That is why the growth that we are now providing as responsible entrepreneurs and investors is already reflecting the maximum „squeezing“ of available resources. From now on, without an adequate state policy, it would be hard to expect higher levels of economic growth. Businesses require predictability and a clear strategy for the future.

The staff shortage is a hindrance for growth, and the problem can only be solved with an adequate state policy

Д.и.н. Огнян Донеv, изпълнителен директор и председател на Съвета на директорите на "Софарма" АД:

Ще има изненади в развитието на световната икономика

В нашата индустрия отново предстоят размествания в световен мащаб, които очакваме с интерес. На дневен ред е консолидацията, оптимизацията, постигането на синергия. Всичко това е в отговор

на натиска за намаляване на разходите и заради растящите регулации.

След експанзията на Софарма Груп през 2017 г. сега ни предстои да погредим, да стабилизираме и канализираме дейностите, като включим и новите членове на групата.

Продължаваме с консолидацията, като за вливането на Унифарм АД в Софарма АД чакаме становището на КФН. Възможност да си иновативен е единственият начин да успееш в днешно време. Динамиката дава шанс само на най-гъвкавите, най-изобретателните и най-постоянните във всяка сфера, бизнесът не прави изключения. Решаващи са дори малките инова-

ции, чрез които ставаш по-ефективен или разбиваш статуквото. През следващата година ще бъде важно да „погредим двора си“, защото за кратко време го разшириме и вкараме доста нови неща. Всяко от тях трябва да намери най-доброто си място, хората трябва да се сработят, да сформират нови екипи, след промените трябва да оптимизираме бизнес процесите.

В развитието на световната икономика очаквам изненади. Всичко се променя толкова бързо, че вече е много трудно да се правят прогнози. Един от недостатъците на глобалната икономика е, че връзките светкавично предават негативите между компании, държави, континенти. Вече отдавна сме забравили илюзията за изолация и сигурност и затова каквото и да се случи, можем да сме сигурни, че в една или друга степен ще ни засегне. Като се има предвид и нарастващият брой непредсказуеми политици, ми се иска да съм по-консервативен в прогнозите и умерено предпазлив.

Консолидацията, оптимизацията, постигането на синергия ще е в отговор на натиска за намаляване на разходите и заради растящите регулации

Ognyan Donev, Doctor of Economics, Executive Director and Chairperson of the Board of Directors of Sopharma AD:

There will be surprises in the development of the global economy

In our industry, there will be shifts at global again that we are expecting with interest. Consolidation, optimisation and synergy are on the agenda. All this comes as a responses to the pressure for cost reduction and because of the growing regulations.

After the expansion of Sopharma Group in 2017, we are now to arrange, stabilize and channel our activities by including the new members of the Group. We continue with the consolidation, and for the merger of Unipharm AD into Sopharma AD we are awaiting the opinion of the Financial Supervision Commission. Actually, to be innovative is the only way to survive nowadays. Dynamics gives a chance only to the most flexible, the most

ingenious and the most consistent in every sphere; the business sector is not an exception. Even the smallest innovations that make you more effective or break the status quo are decisive. Next year, it will be important to „put our house in order“, because we expanded and introduced many new things for a short period of time. Everything has to find its best place, people have to learn to work together, new teams have to be formed, and after the changes, we have to optimise the business processes.

I expect surprises in the development of the global economy. Everything changes so fast that it is very hard now to make predictions. One disadvantage of global economy is that connections transmit negatives among companies, countries and continents with the speed of lightning. We have long forgotten the illusion of isolation and security, and that is why whatever happens, we can be sure that it will affect us to some extent. Considering the growing number of unpredictable politicians, I want to be more conservative and moderately cautious in my forecasts.

Consolidation, optimisation and synergy will come as a response to the pressure for cost reduction and because of the growing regulations

Диана Стефанова, управляващ директор на развойните центрове на VMware за България и EMEA и директор бизнес развитие за интегрирани продукти и решения на VMware за Европа:

Излизат нови продукти и решения

Очакваме още по-бързо развитие на Интернет на нещата и на умните устройства и технологии

Очакваме още по-бързо развитие на Интернет на нещата (IoT) и на умните устройства и технологии. Това налага да променим начина, по който гледаме на центрове за данни и на публичните облаци. Ще се изисква създаването на микро-центрове за данни. Те ще са в близост до умните устройства, например във умните фабрики за производство или в автомобилите, и не само ще анализират своевременно информацията от умните устройства, но и ще предприемат автоматизирани действия на тази база. Ако с навлизането на публичните облаци видяхме голяма централизация на инфраструктура, приложения и данни, то с развитието на IoT ще видим нова вълна на децентрализиране на ресурсите.

VMware България ще продължи да расте по отношение на всеки продукт и услуга

в портфолиото, което предлага. Ще развиваме проекти в сферата на облачните технологии, сигурността, дистрибутираните системи, водещи за индустрията направления като IoT и машинно обучение (Machine learning). Работим по потенциално нови продукти и решения за най-различни сектори.

Анализът на BASCOM сочи, че софтуерната индустрия продължава да расте с двуцифрен темп. Постигнатите рекорди обаче се ограничават от недостига на квалифицирани хора. Затова ще съдействаме за развитието на бъдещото поколение IT специалисти. Във VMware България привличаме таланти от цял свят с възможностите за работа по високотехнологични проекти с глобален принос и разнообразни програми за личностно и професионално развитие. Целта ни е да достигнем портфолио от 1 млрд. долара до няколко години.

Diana Stefanova, Managing Site Director EMEA R&D & Strategic Business Development:

New products and solutions to be introduced

We expect an even faster development of the Internet of Things (IoT) and smart devices and technologies. This will make us rethink the way we look at data centres and public clouds and it will require the establishment of micro data centres. They will be closer to smart devices, for example, in smart production factories or automobiles, and they will not only analyse information from smart devices in real-time, but will also take automated actions on this basis. If, with the introduction of public clouds, we saw large centralization of the infrastructure, applications and data, with the development of IoT we will see a new wave of decentralization of resources.

VMware Bulgaria will continue the growth of each product and service in its portfolio. We will develop projects in the areas of cloud technologies, security, distributed systems, leading industry trends, such as IoT and Machine Learning. We are working on potential new products and solutions for various sectors.

The analysis of BASCOM indicates that the software industry continues growing at a two-digit pace. However, the potential for growth is limited by the shortage of qualified people. That is why we will support the development of the future generation of IT specialists. We, at VMware Bulgaria, attract talents from all over the world with the opportunity to work on high-tech projects with global contribution and various programs for personal and professional development. Our goal is to reach a portfolio of USD 1 billion in a few years.

We expect an even faster development of the Internet of Things and smart devices and technologies

Илиан Георгиев, главен изпълнителен директор на Българо-американска кредитна банка (БАКБ):

Консолидацията на банковия сектор ще продължи

Прогнозите ми за 2018 г. са позитивни. Предвиждам банковият сектор да остане стабилен и активите в банковата система да продължат да растат. Ще се увеличават кредитите за фирми и за домакинства. Очаквам процесът по консолидация на банковия сектор да продължи. Важно е да видим консолидация и сред банките във втора група. Само така клиентите ще получат добавена стойност. А и реалностите са такива - най-малките банки ще понесат най-тежко натиска на регулациите и конкуренцията. Дигиталният банков офис и постоянният контакт с банката все повече ще доминира при обслужването на клиента. Удобрствата на предлаганите продукти зависят от иновации и партниране с финтех компании. Финансово технологичните компании

Удобрствата на предлаганите продукти все повече зависи от иновации и партниране с финтех компаниите

засилват опитите си за „отхапване“ от банковия бизнес, като печелят с удобства и цена. Но виждаме, че регулаторите вече се вглеждат в дейността на всички големи компании за онлайн услуги. Поставят им въпроси и ги държат отговорни за тяхната дейност. Очаквам разпространето на регулациите и върху тях да катализира сътрудничеството между банки и финтех компании.

Има симптоми ръстът на БВП да продължи, както и спадът в безработицата, но при политическа стабилност. Ниските лихви също ще са факт и през 2018 г., но е важно да сме готови за периода на по-високи лихви. Ще издържат ли всички на тях? Оценявали ли сме адекватно ние, банкерите, буферите на клиентите? Фокусирането ни в даден сектор не е ли довело да прекалено оптимистични очаквания и неразумни цени на активите или изкривяване на цената на кредита в сектора?

Ilian Georgiev, CEO of Bulgarian-American Credit Bank (BACB):

The consolidation of the banking sector will continue

My forecast for 2018 is optimistic. I expect the banking sector to remain stable and assets in the banking system to grow. The loans for companies and households will increase. I expect the consolidation process of the banking sector to continue. It is also important to see consolidation among the banks in the second group. This is the only way for customers to receive added value. And in reality the smallest banks will suffer the most by the pressure of the regulations and competition. The digital bank office and the constant contact with the bank will increasingly dominate customer service. The convenience of the offered products depends on

The convenience of the offered products is ever more dependent on innovations and partnerships with fintech companies

innovations and partnerships with fintech companies. Financial technology companies, however, intensify their attempts to “have a bite” from the banking business winning over by conveniences and price. But we see that regulators are already looking into the activities of all on-line services leading companies. They are subject to interrogations and are held responsible for their activities. I expect this extension of regulations, additionally, to catalyse the cooperation between banks and fintech companies.

There are signs that the GDP growth will continue, as well as the decline in unemployment, but only in case of political stability. Low interest rates will also be a fact in 2018, but it is important to be prepared for a period of higher rates. Will everybody withstand the interest? Have we, the bankers, adequately assessed the buffers of customers? Has our focus on a certain sector led to an exaggeratedly optimistic expectations and unreasonable asset and to distortion of the loan price in the sector?

Иван Вутов, изпълнителен директор на „Геотрейдинг“ АД:

Виждам добри перспективи за добивните и строителните компании

Очакванията ми за развитието на българската икономика през тази година са съобразени и с прогнозата на Световната банка за ръст от 3,9% - да е налице стабилно ниво на инвестициите, ръстът на износа да продължи, а потреблението на домакинствата да се увеличава. Заплатите и заетостта в България ще се повишават. Недостигът на квалифицирани кадри води до увеличаване на възнагражденията на качествените служители, които са се доказали със знания и умения пред своите работодатели и стават все по-ценни за нас. Ръстът на икономиката обаче няма как да бъде постигнат, ако липсата на

кадри продължи да се задълбочава. „Геотрейдинг“ АД е търговска компания, която е партньор на най-големите миннодобивни и строителни компании в страната. За тези дружества 2017 г. е по-успешна в сравнение с 2016 г. Добивните компании отчитат по-високи приходи заради по-високите добиви и по-добрите цени на металите. Очакванията за 2018 г. са обемите на дейностите на миннодобивните и строителните компании да се увеличават. Така и търговските компании, които им доставят машини и оборудване, също ще отчетат повече сделки и увеличение на оборотите. Държа да отбележа, че „Геотрейдинг“ АД вече не разчита само на потенциала на българския пазар, а преговора с големи компании за доставки в други държави.

„Геотрейдинг“ АД вече не разчита само на българския пазар, а търси възможности за доставки в други държави

Ivan Vutov, Executive Director of Geotradings AD:

I see good prospects for mining and construction companies

My expectations for the development of the Bulgarian economy this year are also in line with the World Bank forecast for growth of 3.9% - stable level of investments, growth of exports, and increase in households' consumption. Salaries and employment in Bulgaria will rise. The shortage of qualified personnel leads to an increase in the salaries of quality employees who have proved their knowledge and skills before their employers, and become more and more valuable to us. However, the growth of the economy cannot be achieved if the lack of personnel continues to deepen. Geotradings AD is a trading company that is partnering with the largest mining and

construction companies in the country. For these enterprises, 2017 was more successful than 2016. Mining companies report higher revenue because of the higher extraction and the better metal prices. It is expected that the volume of activities of mining and construction companies will increase in 2018. Thus, trading companies, supplying them with machines and equipment, will also report more transactions and an increase in turnover. I would like to note that Geotradings AD no longer relies only on the potential of the Bulgarian market, but also negotiates with large supply companies in other countries.

Geotradings AD no longer relies only on the Bulgarian market, but is also looking for supply opportunities in other countries

Светла Боянова, изпълнителен директор на "Агрион Финанс":

Без съществени промени в агробизнеса

Не очаквам съществени промени в сектора през тази година. Тя ще бъде по-скоро период на изчакване за българските земеделски стопани заради предстоящите насоки за развитие, които ще бъдат заложени в проекта на нова Обща селскостопанска политика на ЕС след 2020 г. Тези насоки ще бъдат конкретизирани през второто полугодие на 2018 г. и вероятно ще повлияят на сектора в България. Управляващите трябва да направят и конкретни стъпки за преодоляване на трайно установени проблеми в сектора, като разпокъсаността на земята и лошото състояние на напоителните системи.

Земеделските производители във все по-голяма степен осъзнават вероятността субсидиите за земеделци да намаляят

и вече започнаха да търсят алтернативни способи за финансиране на дейността си. Рискът от бъдещото ограничаване в номинално изражение на директната финансова подкрепа от ЕС, от която са силно зависими, кара фермерите да залагат на по-ефективно и ефикасно управление на собствените им ресурси. Те имат нужда от атрактивна алтернатива на бавното традиционно кредитиране от банките. Все повече земеделски стопани търсят финансовите продукти на „Агрион Финанс“, поради това, че те отговарят точно на техните нужди и изисквания, като облекчената процедура за кандидатстване и усвояване на финансирането, гъвкави условия на ползване и погасяване. Компанията познава добре особеностите на земеделския бизнес и разработва нови и все по-атрактивни финансови продукти за земеделските стопани.

Земеделските производители вече търсят алтернативни способи за финансиране на дейността си

Svetla Boyanova, Executive Director of Agrion Finance:

No substantial changes in the agribusiness

I do not expect substantial changes in the sector this year. It will be more of a waiting period for Bulgarian farmers, because of the forthcoming development guidelines that will be set out in the project for a new EU Common Agricultural Policy after 2020. These guidelines will be specified in the second half of 2018, and will probably affect the sector in Bulgaria. Governors must take certain steps to overcome the persistent problems in the sector, such as land fragmentation and the bad condition of the irrigation systems.

Farmers are more and more aware of the possibility of decrease in subsidies, and are already looking for alternative means for funding their activity. The risk of future limitation of the direct financial support of the EU, on which they are highly dependent, leads farmers to rely on more effective and efficient management of their own resources. They need an attractive alternative to the slow traditional bank loans. More and more farmers demand the financial products of Agrion Finance because they meet their needs and requirements precisely, and because of the simplified application and absorption procedure, and the flexible terms of use and repayment. The company is well aware of the peculiarities in the agricultural business and develops new and more and more attractive financial products for farmers.

Farmers are already looking for alternative means for funding their activity

Александър Александров, изпълнителен директор на „Стомана Индъстри“:

Задава се силна година за стоманодобива

Очаквам 2018 г. да е продължение на 2017-а, която беше добра за стоманодобива. Виждам възходяща тенденция, възможности за нарастване на производството и за подобряване на пазарните условия в Европа. За „Стомана Индъстри“ се очаква по-голям експорт в Европейския съюз. На позитивната тенденция в развитието на стоманодобива влияние оказват два компонента: продължаващото действие на антидъмпинговите мита, които ЕС наложи за китайската стомана, както и съживяването на европейската икономика. До 2016 г. България беше сред малкото държави, в които икономиката бележеше сравнително добър ръст, а в другите страни в ЕС растежът беше около нулата или малко над нея. Сега възходящият тренд в Евросъюза придобива по-ясни измерения, а това

като локомотив ще води и нашата икономика към по-бързо развитие.

„Стомана Индъстри“ продължава партньорството си с втория по големина японски концерн Daido steel. Техни специалисти ни консултират как да подобрим качеството и вече има резултати. За нас е важно да произвеждаме все по-качествена стомана за европейския пазар. Но се надявам да излезем и на азиатския пазар, разбира се, с помощта на Daido steel.

Негативен ефект върху растежа на стоманодобива би могъл да дойде от резки пазарни сривове – това може да е от промени в данъчната и митническата политика или в пазарната конюнктура. Рязкото повишаване на цената на електроенергията в България също влияе негативно. Всяка стотинка, добавена в цената на тока, отнема стотинка от нашия финансов резултат.

„Стомана Индъстри“ подобрява качеството на продукцията и се готви да излезе на азиатския пазар

Aleksandar Aleksandrov, Executive Director of Stomana Industry:

It will be a strong year for the steel industry

I expect 2018 to be a continuation of 2017, which was a good year for the steel sector. I see an upward trend, opportunities for increase in production and for improvement of market conditions in Europe. More exports to the European Union are expected for Stomana Industry. Two components influence the positive trend in the development of the steel sector: the continued imposition of anti-dumping duties imposed by the EU on Chinese steel and the revival of the European economy. Until 2016, Bulgaria was among the few countries where the economy had a relatively good growth, while in other EU countries, the growth was about zero, or slightly above it. Now, the upward trend in the EU gets a clearer dimension, and this, like a locomotive, will lead our economy to a faster development.

Stomana Industry continues its partnership with the second-largest Japanese concern - Daido Steel. Their specialists consult us on how to improve our quality, and we are already seeing results. It is important for us to produce steel for the European market with ever improving quality. However, I hope that we can go out to the Asian market, of course with the help of Daido Steel.

A negative effect on the growth of steel production could result from sharp market failures that may be due to changes in tax and customs policy, or the market situation. The sharp rise in the electricity price in Bulgaria has a negative effect. Every cent added to the current price takes a cent of our financial result.

Stomana Industry improves the production quality and is preparing to go out to the Asian market

Христо Христов, основател, изпълнителен директор и мажоритарен собственик на „Дискордиа“ АД:

Транспортният сектор ще търси своята нова нормалност

Икономическите показатели на цялата европейска икономика се движат нагоре и най-вероятно тази тенденция ще продължи и през тази година, стига да няма политически събития, които да хвърлят

сянка върху икономиката. А щом европейската икономика бележи ръст, то се очаква и българските транспортно-логистични компании също да постигнат по-високи резултати на този пазар. Българската икономика се развива с добри

темпове и очакванията за нейното развитие също са позитивни. Сред опасностите, които може да повлияят негативно на нашия сектор, е как в Европейския парламент ще протекат преговорите за Пакет „Мобилност“ и дали това ще помогне, или ще попречи на целия отрасъл. Фактор за

развитието е недостигът на работна ръка. При дефицит на кадри се повишават възнагражденията и в момента ръстът на заплатите надвишава покачването на производителността, което вади до загуба на конкурентоспособност за българските компании. Това ни подтиква към повече иновации, които съдействат за повишаване на производителността. Навлизането на автономните автомобили няма да стане бързо, тъй като са нужни инфраструктура и съответни регулации. Това първо ще стане в някои от интелигентните градове по света. Ще мине време, докато станат част и от нашия бизнес.

Вярвам, че многото дискусии по тази най-обсъждана тема в Европарламента ще доведат до добри решения за транспортния бранш. Оптимист съм, че здравият разум в ЕС ще надделее и нашият сектор ще намери своята нова нормалност.

Недостигът на кадри ще влияе за въвеждането на повече иновации, които съдействат за повишаване на производителността

Hristo Hristov, founder, Executive Director and major shareholder of Discordia AD:

The transport sector will look for its new normality

The economic indicators of the entire European economy are moving upwards, and this trend will most probably continue this year, as long as there are no political events that cast

Staff shortage will affect the introduction of more innovations that contribute to production increase

a shadow over the economy. And since the European economy is growing, it is expected that Bulgarian transport and logistics campaigns will also achieve higher results on this market. Bulgarian economy is developing at a good pace and the expectations for its improvement are also positive. Among the dangers that can have a negative impact on our sector is how the negotiations for the Mobility Package will proceed in the European Parliament, and whether they will help or hinder the entire industry. A factor for development is the shortage of workforce. In case of personnel deficit, the salaries rise, and their growth now is higher than the increase in productivity, which leads to a loss of competitiveness of Bulgarian companies. This pushes us to more innovations that help for the increase in productivity. The entry of autonomous automobiles will not happen fast, because an infrastructure and the respective regulations are needed. This will happen first in some of the intelligent cities around the world. It will take time until they become part of our business.

I believe that the many debates on this most discussed topic in the European Parliament will lead to good decisions for the transport industry. I am an optimist that the common sense in the EU will prevail, and our sector will find its new normality.

Росен Иванов, управител и съдружник в коинвестиционния фонд за дялово и мецанин финансиране Black Peak Capital:

Експортът ще расте

Очакваният растеж на глобалната икономика би трябвало да повлияе и на българските износители, и на фирмите, които оперират на вътрешния пазар. Вече има достатъчно зрели български компании, които се развиват успешно и търсят допълнителен капитал, за да ускорят растежа си. За много от тях средата е подходяща да наберат капитал на максимално високи оценки за бизнеса си, каквито може би няма да се задържат още дълго. Това би им позволило да ускорят органичния си растеж, както и да търсят растеж чрез придобивания. Надявам се България да попадне в полезрението на по-големите регионални и глобални фондове, за да станат сделки за дялово или мецанин финансиране от над 10 млн. евро. IT секторът е със значим потенциал и там вече има множество компании, които са достатъчно големи и агресивни, за да търсят инвестиции от над 5-10 млн. евро.

Black Peak Capital ще продължи да подкрепя компаниите, в които сме инвестирали. С някои от тях работим по допълнително набиране на дялово и дългово инвестиране, работим и по няколко придобивания за самите компании. Завършването на фабриките на IPS,

Humanita и Ригана е приоритет. Подготвяме нова сделка.

Растежът на икономиката ще е с добро темпо, но далече под потенциала и целите, които трябва да имаме като нация. Инвестиции на зелено ще съдействат експортът ни да расте, но е нужно развитие на индустриални зони извън София и Пловдив. Туризмът ще отбележи поредна рекордна година и поради вниманието към България заради европредседателството.

Ако България попадне в полезрението на големи фондове, може да има сделки за дялово или мецанин финансиране от над 10 млн. евро

Rosen Ivanov, Manager and Partner in the co-investment fund for private equity and mezzanine financing - Black Peak Capital:

Exports will grow

The expected growth of the global economy should also influence Bulgarian exporters and the companies that operate on the domestic market. There are already enough mature Bulgarian companies that are developing successfully, and are looking for additional capital to speed up their growth. For many of them, the environment is well suited to raise capital at the highest ratings for their business, which may not be retained for a long time. This would allow them to speed up their organic growth, as well as to look for growth through acquisitions. I hope that Bulgaria will be in the focus of larger regional and global funds, so that transactions for equity and mezzanine financing of more than EUR 10 million could take place. The IT sector has a significant potential and there are already many companies there that are big and

If Bulgaria comes into the focus of large funds, there may be transactions for equity and mezzanine financing for more than EUR 10 million

aggressive enough to look for investments of more than EUR 5-10 million.

Black Peak Capital will continue supporting companies we have invested in. With some of them, we are working on additional raising of equity and debt investment, we are also working on several acquisitions for the companies themselves. The completion of the factories of IPS, Humanita and Rigana is a priority. We are preparing a new transaction.

The growth of the economy will be at a good pace, but far below the potential and the goal that we must have as a nation. Greenfield investments will help our export grow, but development of the industrial zones outside Sofia and Plovdiv is needed. Tourism will mark another record year, also because of the attention to Bulgaria due to its Euro Presidency.

Данчо Данчев, главен изпълнителен директор и председател на УС на "Дженерали Застраховане АД":

Автомобилното застраховане ще е доминиращо

През 2018 г. очаквам да има увеличаване на БВП за страната, както и по-голямо развитие на различните сфери на икономиката - при политическа стабилност. Прогнозирам и по-високи нива на чуждестранните инвестиции.

През следващите няколко години автомобилното застраховане ще е доминиращо от моторния сегмент. За по-голяма част от

компаниите този сегмент е губещ, особено при застраховката „Гражданска отговорност“. Но има компании, които успяват да излязат на печалба. Това става чрез механизми на по-добра сегментация на клиентите и различен начин на ревизиране. По мое мнение пазарът на задължителната застраховка е губещ. Очакванията ни за този сегмент са да подобрим значително предлаганата услуга след въвеждането на бонус-малус.

Имаме потенциал да развием имущественото застраховане до по-високи нива. Това е в тясна връзка с ипотечното кредитиране, при което през последната година се наблюдава подем. Основната негативна тенденция на българския пазар е напускането на западни инвеститори. Очевидно автомобилното застраховане в последните 10 години не е приоритет на нито един сериозен застраховател от западния свят и вероятно това е причината да напускат. Липсва реална перспектива за развитие на пазар извън автомобилното застраховане.

През последните няколко години се обособява изцяло нов сектор, така нареченият InsurTech. Застрахователни дружества в световен мащаб вече умело съчетават застрахователните услуги с динамично развиващите се информационни технологии. 📡

Застрахователните дружества в световен мащаб умело ще интегрират информационните технологии

Dancho Danchev, Chief Executive Officer and Chairman of the Management Board of Generali Insurance AD

The motor insurance will be dominant

In 2018, I expect an increase in GDP for the country, as well as greater development of the different spheres of the economy - in terms of political stability. I also forecast higher levels of foreign investment.

In the next few years, motor insurance will be dominated in the motor segment. For most companies, this segment is not profitable, especially for Motor Third Party Liability insurance. But there are companies that can make a profit. This is done through mechanisms of better customers' segmentation and a different way of revision. In my opinion, the mandatory insurance market is not profitable. Our expectations for this segment are to significantly improve the service offered after the introduction of bonus-malus.

We have the potential to develop property insurance to higher levels. This is in close connection with mortgage lending, which has seen an upturn in the last year. The main negative trend on the Bulgarian market is the recession of Western investors. Obviously motor insurance over the past 10 years is not a priority for any serious Westerner insurer, and that is probably the reason to leave. There is no real prospect of developing a market outside of motor insurance.

Over the past few years, a completely new sector has emerged, the so-called InsurTech. Insurance companies globally already skillfully combine insurance services with dynamically developing information technologies. 📡

Insurance companies worldwide will skillfully integrate information technology

Революционен центризъм

от Тони Блеър

Revolutionary Centrism

By Tony Blair

 Institute for Global Change

Тони Блеър, министър-председател на Обединеното кралство от 1997 до 2007 г., е председател на Инициативата за управление на Африка.

Tony Blair, Prime Minister of the United Kingdom from 1997 to 2007, is Chairman of the Africa Governance Initiative.

Project Syndicate

ЛОНДОН - Центърът на западната политика е познат като място на прагматизъм, тихо разсъждение и напредък, където политическите фигури избягват крайностите и търсят компромис. Тъй като политическите центристи не вярват на гръмка и разединяваща риторика, те са възприели някак снизходителен възглед за начина, по който функционира политическият свят.

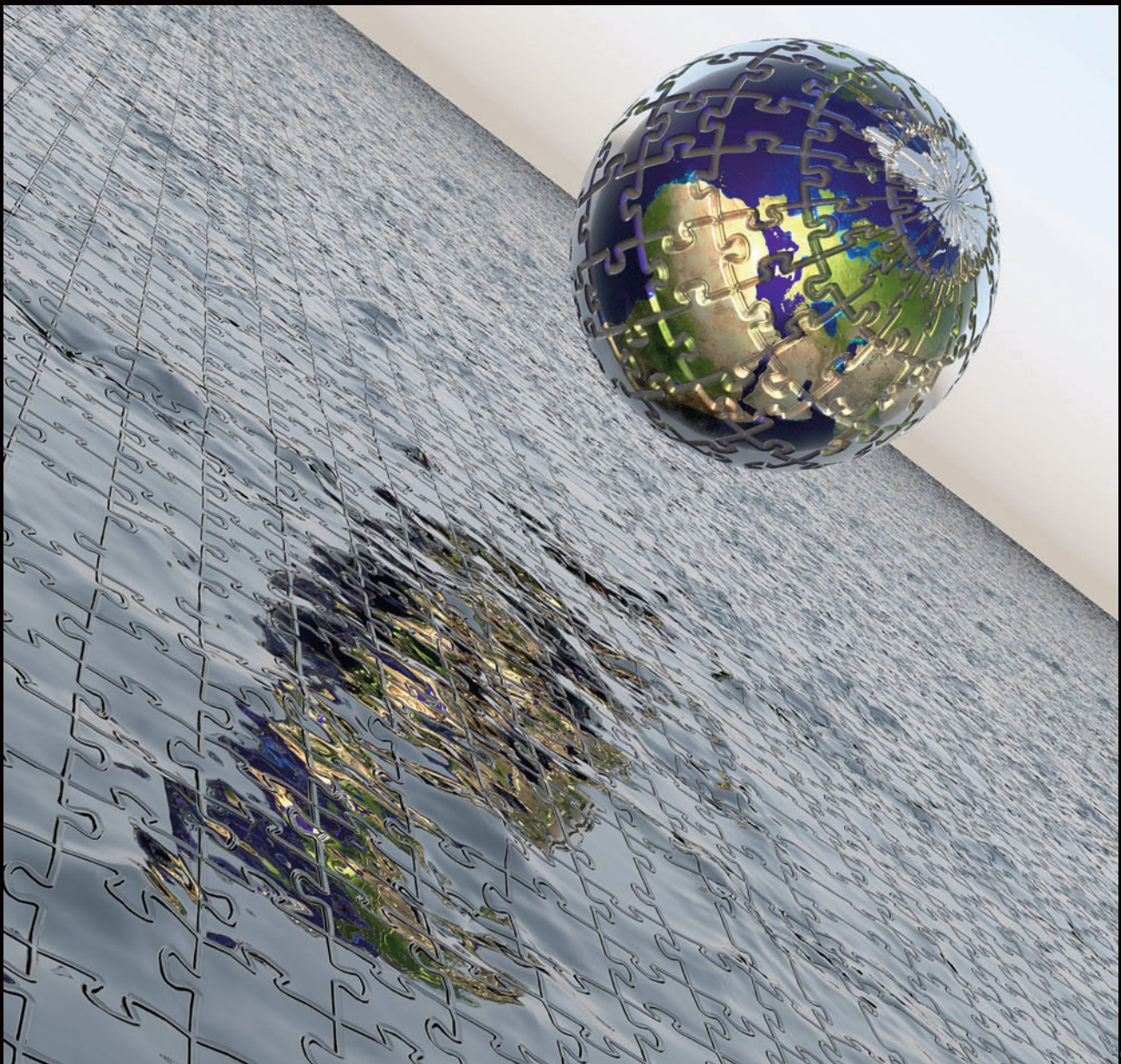
В момента те са изумени. Популизмът отгясно и отляво е яростен. Старите правила вече не са приложими. Изречени гуми, които преди няколко години биха отстранили даден кандидат, в момента са ключ към сърцата на гласоподавателите. Политически позиции, които по-рано се считаха за основополагащи, са подигравани, а тези, считани за чуждоземни, днес са до голяма степен родни. Политически съюзи, преживели повече от век, се разпадат поради дълбоките социални, икономически и културни промени.

Правото се пропуква. Преобладаващата нагласа е националистическа, антиимиграционна и често протекционистка, пораждаща нов съюз. В Обединеното кралство традиционните поддръжници на работническата партия в стари индустриални общности и богатите дерегулатори и собствениците на фирми са се обединили в неприязънта си към начина, по който светът се

ЛОНДОН – The center ground of Western politics is known as the field of pragmatism, quiet reason, and evolution, where political actors eschew extremes and seek compromise. Because political centrists are distrustful of loud-mouthed and divisive rhetoric, they have taken a somewhat de haut en bas view of the way the political world functions.

Now they are being overwhelmed. Populism of the right and the left is rampant. The old rules no longer apply. Things said which would have disqualified a candidate a few years back are now a passport to voters' hearts. Policy positions previously regarded as mainstream are sneered at, and those regarded as outlandish are very much inland today. And political alliances that have endured for a century or more are breaking apart, owing to profound social, economic, and cultural changes.

The right is fissuring. The prevailing sentiment is nationalist, anti-immigration, and often protectionist, giving rise to a new alliance. In the United Kingdom, traditional Labour supporters in old industrial communities and wealthy de-regulators and business owners have united in their dislike of the way the world is changing and "political correctness." Whether this coalition – and similar formations in other countries – can survive its inherent economic contradictions is unclear, though I would not

Ржавбу

променя, и към „политическата коректност“. Не е ясно дали тази коалиция, както и подобни формации в други страни, ще надмогнат присъщите си икономически противоречия, въпреки това не бих подценил обединяващата сила на споделеното усещане за културно отчуждение.

Но както можем да видим от борбите в Републиканската партия в САЩ, Консервативната партия във Великобритания и в цяла Европа, значителна част от десните все още гледат на себе си като на защитници на това, че свободната търговия, отворените пазари и имиграцията са положителната сила.

Левите също се разделят. Една част се придвижва към много по-традиционна държавна позиция относно икономическата политика и към форма на политика на идентичността, която е много по-радикална по отношение на културните норми. Друга част се придържа към опита си да осигури обединяващо националистическо послание около концепциите за социална справедливост

underestimate the cohesive power of a shared sense of cultural alienation.

But, as can be seen in the fighting within the Republican Party in the United States, the Conservative Party in Britain, and across Europe, a significant part of the right still sees itself as championing free trade, open markets, and immigration as a positive force.

The left is also dividing. One part is moving to a much more traditional statist position on economic policy, and to a form of identity politics that is much more radical on cultural norms. The other part clings to an attempt to provide a unifying national narrative around concepts of social justice and economic progress.

Of course, what used to be called the mainstream of both the left and the right could take back control of their political parties. For now, however, the extremes are in charge, leaving many – socially liberal and in favor of a competitive market economy alongside modern forms of collective action –without a political home.

и икономически напредък.

Разбира се, това, което по-рано се смяташе за основополагащо за левите и за десните, би могло да върне контрола върху политическите им партии. Засега обаче крайностите са водещи, оставяйки много социал-либерали и такива, действащи в полза на конкурентната пазарна икономика, съчетана със съвременни форми на колективно действие, без политически дом.

Дали това е временно, или сме в преломен момент

Глобализацията е тази, която променя политиката. Истинското разделение днес е между тези, които разглеждат глобализацията основно като възможност, носеща рискове, които трябва да бъдат смекчени, и другите, които вярват, че въпреки явните си предимства, глобализацията разрушава начина ни на живот и трябва да бъде силно ограничена.

Понякога давам това като пример за разликата между „отворен“ и „затворен“ поглед към света. Но докато този пример улавя някои основни характеристики на дадената разлика, стигам до заключение, че не е съвсем на място, тъй като не обръща достатъчно внимание на усещането, че „глобализаторите“ пренебрегват реални проблеми в начина, по който работи творението им.

Опасността в западната политика се крие в това, че без широк и стабилен център двете крайности се сблъскват в безкомпромисна конфронтация. Степената на поляризация както в САЩ, така и в Обединеното кралство е плашеща. И в двете държави обществеността се разделя на две групи, които не са едномислени, не работят заедно и дори не се харесват.

Ситуацията е опасна, тъй като ако продължи дъго, демокрацията ще изгуби своята притегателна сила. Правителството ще бъде парализирано. Моделът на силния човек ще стане по-привлекателен. Ако политическата и икономическата ни система се превърнат в състезание, ръководено от мисленето „победителят взема всичко“, печелившите в един момент ще започват да смятат губещите за врагове, а не за опоненти.

Демокрацията има дух, не просто форма, а днешното ниво на поляризация не е в съответствие с него. Затова имаме нужда от нова политика, която да се стреми да строи мостове и да събира хората - политика, която се

Is this temporary, or are we at an inflection point?

It is globalization that is changing politics. The real division today is between those who view globalization essentially as an opportunity carrying risks that should be mitigated; and those who believe that, despite its apparent advantages, globalization is destroying our way of life and should be heavily constrained.

I have sometimes expressed this as the difference between an “open” and “closed” view of the world. But while that language captures some of the essence of the difference, I have come to think it is inadequate, because it doesn't pay sufficient respect to the feeling that the “globalizers” are ignoring genuine problems with the way their creation is working.

The danger of Western politics is that, without a broad and stable center ground, the two extremes meet in uncompromising confrontation. The degree of polarization in both the US and the UK is frightening. In both cases, the public is dividing itself into two nations that don't think like each other, work with each other, or actually like each other.

This is dangerous, because if it persists, democracy loses its appeal. Government becomes paralyzed. The strongman model

© Pixabay

различава от вчерашната центристка политика в две отношения.

Първо, трябва да разберем нуждата от радикална промяна, не просто от постепенни реформи. Дори технологиите сами по себе си ще променят начина, по който живеем, работим и мислим. Трябва да покажем забравените вече чувства, че има път през предизвикателството на промяната, и че той е в трансформацията. И трябва да обърнем внимание на разбираемата тревога по въпроси като имиграцията, които са сложни и многопластови, и не могат просто да бъдат отхвърлени като мрънкане на патриотични „хленчовци“.

С други думи, трябва да покажем, че сме разбрали основателното чувство на несправедливост, свързано с определени аспекти от глобализацията.

Второ, трябва да признаем, че съвременната политика не работи адекватно, за да посрещне предизвикателството. Докато за политиците, заемаша центристка позиция в традиционните партии, остава табу да работят заедно, те ще са неефективни, неспособни да изразят това, в което наистина вярват, и неспособни да представляват тези, които имат крайна необходимост да бъдат представлявани.

Накратко, в наши дни революцията е твърде належащ въпрос, за да бъде оставена на крайностите. Центърът също трябва да бъде в състояние да разруши статуквото. (1)

becomes more attractive. When our political and economic systems become a competition animated by a winner-take-all mentality, those who win at some point begin to regard the losers as enemies, rather than opponents.

Democracy has a spirit, not just a form; and today's level of polarization is inconsistent with it. That is why we need a new politics that seeks to build bridges and bring people together – a politics that differs from the centrist politics of yesterday in two respects.

First, we must understand the need for radical change, not merely incremental reforms. Technology alone will transform the way we live, work, and think. We must show those feeling left behind that there is a way through the challenge of change and that it is transformative. And we should address their understandable anxieties over issues like immigration, which are complex and multilayered, and cannot simply be dismissed as whining by nativist “deplorables.”

In other words, we must show that we have listened to the legitimate sense of grievance about certain aspects of globalization.

Second, we have to acknowledge that contemporary politics is not operating adequately to meet the challenge. While it remains taboo for politicians occupying the center ground in traditional parties to work with each other, they are ineffective, unable to say what they really believe, and unable to represent those who urgently need to be represented.

In short, in these times, revolution is too much the zeitgeist to be left to the extremes. The center should also become capable of exploding the status quo. (2)

Рискованото възстановяване на световната икономика

от Джоузеф Стиглиц

The Global Economy's Risky Recovery

By Joseph E. Stiglitz

 Roosevelt Institute

Джоузеф Юджийн Стиглиц, нобелов лауреат за икономика, е преподавател в Колумбийския университет и главен икономист в Институт "Рузвелт".

Joseph E. Stiglitz, a Nobel laureate in economics, is University Professor at Columbia University and Chief Economist at the Roosevelt Institute.

Project Syndicate

НЮ ЙОРК - Преди година предвидих, че най-характерният аспект за 2017 г. ще бъде несигурността, подклаждана, наред с всичко останало, от избирането на Доналд Тръмп за президент на САЩ и вота на Обединеното кралство за напускане на Европейския съюз. Единственото сигурно нещо сякаш бе несигурността, както и фактът, че светът може да се превърне в едно много объркано място.

Както се оказа, въпреки че 2017 не бе особено добра година, бе много по-добра, отколкото мнозина се опасяваха. Тръмп се оказа толкова празнословен и непостоянен, колкото се очакваше. Всеки, който е обърнал внимание единствено на непрекъснатите му съобщения в Туитър, може да помисли, че САЩ се люшкат между търговска и ядрена война. Тръмп би обидил Швеция в един ден, Австралия на следващия ден и след това ЕС, а впоследствие би подкрепил неонацистите в страната си. А членовете на плутократичния му кабинет се съревновават един с друг по отношение на конфликти на интереси, некомпетентност и очевидно безсрамие.

Направиха се някои обезпокоителни регулаторни промени, особено относно опазването на околната среда, да не споменаваме многото действия, водещи

НEW YORK – A year ago, I predicted that the most distinctive aspect of 2017 would be uncertainty, fueled by, among other things, Donald Trump's election as president in the United States and the United Kingdom's vote to leave the European Union. The only certainty, it seemed, was uncertainty – and that the future could become a very messy place.

As it turned out, although 2017 was not a particularly great year, it was far better than many had feared. Trump proved every bit as bombastic and erratic as expected. Anyone who paid attention only to his incessant tweets might think the US was teetering between a trade war and a nuclear war. Trump would insult Sweden one day, Australia the next, and then the EU – and then support neo-Nazis at home. And the members of his plutocratic cabinet rival one another in terms of conflicts of interest, incompetence, and sheer nastiness.

There have been some worrisome regulatory rollbacks, especially concerning environmental protection, not to mention the many hate-driven acts that Trump's bigotry may have encouraged. But, so far, the combination of America's institutions and the Trump administration's incompetence has meant that there is (fortunately) a yawning gap between the president's ugly rhetoric and what he has actually accomplished.

ни от омраза, които фанатизмът на Тръмп може да е насърчил. Но досега комбинацията от американските институции и некомпетентността на администрацията на Тръмп показва, че съществува (за щастие) голяма пропаст между грозната риторика на президента и това, което всъщност е постигнал.

Най-важното за световната икономика бе, че нямаше търговска война. Ако използваме валутния курс между Мексико и САЩ като барометър, страховете за бъдещето на Северноамериканското споразумение за свободна търговия до голяма степен намаляват, дори при затихването на търговските преговори. Въпреки това влакчето на ужасите на Тръмп никога не спира: 2018 може да е годината, в която ръчната граната, хвърлена от него в световния икономически ред, най-накрая ще експлодира.

Някои сочат рекордните цифри на американския стоков пазар като доказателство за някакво икономическо чудо на Тръмп. Аз го приемам отчасти като доказателство за дългогодишното възстановяване от световната криза, което най-накрая се случва. Всеки спад, дори и най-дълбокият, в крайна сметка приключва, а Тръмп бе щастливец, че е в Белия дом, за да се облагодетелства от работата на предшественика си, който подготви сцената.

Но го приемам и като доказателство за късогледството на участниците на пазара, дължащо се на многобройните възможности за потенциални данъчни облекчения и на парите, които отново могат да потекат към Уолстрийт, само ако светът от 2007 г. можеше да се върне. Те пренебрегват това, което последва през 2008 г. - най-лошият спад от 75 години насам, както и дефицитите и нарастващото неравенство, които предизвикаха предходните данъчни облекчения за супербогатите.

Те пренебрегват рисковете от деглобализация, породени от протекционизма на Тръмп. И не виждат, че ако се приемат данъчните му облекчения, финансирани от дълг, Федералният резерв ще по-

Most important for the global economy, there has been no trade war. Using the exchange rate between Mexico and the US as a barometer, fears for the future of the North American Free Trade Agreement have largely subsided, even as trade negotiations have stalled. Yet the Trump roller-coaster never ends: 2018 may be the year that the hand grenade Trump has thrown into the global economic order finally explodes.

Some point to the US stock market's record highs as evidence of some Trumpian economic miracle. I take it partly as evidence that the decade-long recovery from the Great Recession is finally taking hold. Every downturn – even the deepest – eventually comes to an end; and Trump was lucky to be in the White House to benefit from the work of his predecessor in setting the scene.

But I also take it as evidence of market participants' short-sightedness, owing to their exuberance at potential tax cuts and the money that might once again flow to Wall Street, if only the world of 2007 could be restored. They ignore what followed in 2008 – the worst downturn in three quarters of a century – and the deficits and growing inequality that previous tax cuts for the superrich have brought.

They give short shrift to the deglobalization risks posed by Trump's protectionism. And they don't see that if Trump's debt-financed tax cuts are enacted, the Fed will raise interest rates, setting off a market correction.

In other words, the market is once again showing its proclivity for short-term thinking and pure greed. None of this bodes well for America's long-term economic performance; and it suggests that while 2018 is likely to be a better year than 2017, there are large risks on the horizon.

It's a similar picture in Europe. The UK's decision to leave the EU didn't have the jolting economic effect that those who opposed it anticipated, largely because of the pound's depreciation. But it has become increasingly clear that Prime Minister Theresa May's government has no clear view about how to manage the UK's withdrawal, or about the country's post-Brexit relationship with the EU.

виши лихвените проценти, за да коригира пазара.

С други думи, пазарът още веднъж показва склонността си към краткосрочно мислене и чиста алчност. Нищо от това не говори добре за дългосрочното икономическо представяне на САЩ, а подсказва, че макар че 2018 може да е по-добра година от 2017, съществуват големи рискове на хоризонта.

В Европа картината е същата. Решението на Обединеното кралство да напусне ЕС не доведе до разтърсващия икономически ефект, който очакваха тези, които му се противопоставяха, най-вече поради обезценяването на паунда. Но става все по-ясно, че правителството на министър-председателя Тереза Мей няма ясна представа как да се справи с оттеглянето на Обединеното кралство и какви ще са отношенията на страната с ЕС след него.

Съществуват още две потенциални опасности за Европа. Едната от тях е, че на силно задлъжнелите страни, като Италия, ще им е трудно да избегнат кризата, след като лихвените проценти се върнат към по-нормални нива, което непременно ще се случи. В крайна сметка възможно ли е наистина еврозоната да поддържа рекордно ниски лихвени проценти и за в бъдеще, още повече че процентите в САЩ нарастват?

Унгария и Полша представляват по-съществена заплаха за Европа. ЕС е повече от икономическа договореност за удобство. Той представлява съюз на държави, ангажирани с основни демократични ценности - ценности, които унгарското и полското правителство в момента омаловажават.

ЕС е подложен на изпитания и съществуват основателни опасения, че накрая ще се окаже в неблагоприятно положение. Последствията от тези изпитания върху икономическото представяне през следващата година може да са малки, но дългосрочните рискове са ясни и плашещи.

От другата страна на света инициативата на китайския президент Си Дзинпин "Един пояс, един път" променя икономическата география на Евразия, като поставя Китай в центъра и осигурява важен стимул за растеж на региона. Китай обаче трябва да се изправи пред много предизвикателства, докато преминава през сложния преход от растеж, продуциран от износ към растеж, продуциран от вътрешно търсене, от производствена икономика към икономика, основана на услуги, и от селско към градско общество. Населението застарява бързо. Икономическият растеж е значително забавен. Неравенството според някои е почти толкова тежко, колкото в Щатите, които са на четвърто място в ОИСР (след Мексико, Турция и Чили). А замърсяването на околната среда представлява все по-голяма заплаха за здравето и благосъстоянието на хората.

Безпрецедентният икономически растеж на Китай през последните четири десетилетия отчасти се дължеше на система, при която широките обсъждания и постигането на консенсус в Комунистическата партия и китайската държава поддържаха всеки набор от реформи. Дали концентрацията на

There are two further potential hazards for Europe. One risk is that heavily indebted countries, such as Italy, will find it difficult to avoid crisis once interest rates return to more normal levels, as they inevitably will. After all, is it really possible for the eurozone to maintain record-low rates for the foreseeable future, even as US rates increase?

Hungary and Poland represent a more existential threat to Europe. The EU is more than just an economic arrangement of convenience. It represents a union of countries with a commitment to basic democratic values – the very values that the Hungarian and Polish governments now disparage.

The EU is being tested, and there are well-founded fears that it will be found wanting. The effects of these political tests on next year's economic performance may be small, but the long-term risks are clear and daunting.

On the other side of the world, Chinese President Xi Jinping's Belt and Road Initiative is changing Eurasia's economic geography, putting China at the center, and providing an important stimulus for region-wide growth. But China must confront many challenges as it undergoes a complicated transition from export-led growth to growth driven by domestic demand, from a manufacturing economy to a service-based economy, and from a rural to an urban society. The population is aging rapidly. Economic growth has slowed markedly. Inequality is by some accounts almost as severe as in the US, where it is the fourth-highest in the OECD (behind Mexico, Turkey, and Chile). And environmental degradation poses a growing threat to human health and welfare.

China's unprecedented economic success over the past four decades has been partly based on a system whereby broad consultation and consensus-building within the Communist Party and the Chinese state underpinned each set of reforms. Will Xi's concentration of power work well in an economy that has grown in size and complexity? A system of centralized command and control is incompatible with a financial market as large and complex as China's; at the same time, we know where insufficiently regulated financial markets can lead an economy.

But these are all essentially long-term risks. For 2018, the safe bet is that China will manage its way, albeit with slightly slower growth.

In short, as the advanced economies' post-2008 recession fades into the distant past, global prospects for 2018 look a little better than in 2017. The shift from fiscal austerity to a more stimulative stance will reduce the need for extreme monetary policies, which almost surely have had distortionary effects not just on financial markets but also on the real economy.

But the concentration of power in China, the eurozone's failure (thus far) to reform its flawed structure, and, most important, Trump's contempt for the international rule of law, his rejection of US global leadership, and the damage he has caused to democracy's standing all pose deeper risks. Indeed, they threaten not just to hurt the global economy, but also to slow what, until recently, had seemed to be an inevitable march toward greater democracy worldwide. We should not let short-run success lull us into complacency. ➔

сила на Си ще работи
добре в икономика,
която е нараснала по
размери и сложност?
Система на центра-
лизирано разпореж-
дане и контрол е
несъвместима с
толкова голям и
сложен финансов
пазар като китай-
ския. Същевремен-
но знаем докъде
могат да доведат
една икономика не-
достатъчно регу-
лираните финансови
пазари.

Но всичко това са по
същество дългосрочни
рискове. Сигурният залог
е, че през 2018 г. Китай ще
върви по пътя си, макар и с
малко по-бавен растеж.

Накратко, с преминаване-
то на рецесията на разви-
тите икономики от 2008 г.
в далечното минало, глобал-
ните перспективи за 2018 г.
изглеждат малко по-добри,
отколкото тези за 2017. Про-
мяната от фискални ограни-
чения към по-стимулираща
позиция ще намали нуждата
от крайни парични политики,
които почти със сигурност
са имали изкривяващ ефект не
само за финансовия пазар, но и
за реалната икономика.

Но концентрацията на власт
в Китай, провалът на еврозона-
та (до момента) да реформира
дефектната си структура и, пре-
ди всичко, презрението на Тръмп
към международното върховенство
на закона, отхвърлянето от негова
страна на световното лидерство
на САЩ и пораженията, които нанася
на демокрацията, представляват още
по-големи рискове. В действителност
те заплашват не само да навредят на
световната икономика, но и да забавят
това, което доскоро изглеждаше като
неизбежен марш към по-голяма световна
демокрация. Не трябва да допускаме крат-
косрочният успех да ни доведе до самодовол-
ство. (1)

© Pixabay

Червена лампа за икономиката

The optimistic expectations for 2018 may not become a reality without an effective system management

Бисер Манолов Biser Manolov

Глобалната икономика никога не е изглеждала по-добре през последните три десетилетия, колкото в момента. Според МВФ през 2018 г. световното стопанство ще реализира ръст в размер на 4%. Икономически растеж, ниска безработица, ниска инфлация - така говорят повечето от макроикономистите. Донякъде споделям този оптимизъм, но само донякъде. Ако направим по-детайлен анализ на някои тенденции, например в еврозоната, може да се наложи да включим моментално червената лампа.

За какво става дума? Според Банката за международен сепълмент в Базел размерът на така наречените зомби-компани е нараснал до 9% от броя на всички нефинансови компании в еврозоната. Зомби-компаниите са тези, които не могат да покрият своите финансови разходи с оперативната си печалба. В допълнение, размерът на лошите кредити на банките от еврозоната е достигнал най-високото си ниво от 3 г. насам, достигайки сума в размер на 1 трилион евро, което е приблизително 5.1% от размера на всички кредити. Изводът, който трябва да направим, е, че въпреки ултра разхлабената парична политика, т.е. безпроблемният достъп на фирмите до евтини кредити, финансовото здраве на корпоративния сектор се е влошило. Също така ниските лихви са довели до „спестяване“ на близо 1 трилион евро от страна на правителствата на държавите от еврозоната при емитирането на държавен дълг. Да, но това „спестяване“ не е довело до подобряване състоянието на публичните финанси, а напротив - точно обратното.

Нараства броят на политиците, които считат, че Европа трябва да харчи повече, отколкото изкарва, както и че политиката на балансиран бюджет е грешна. Според различни анализи обаче става ясно, че нито „дефицитните“ държави, нито проблемните компании могат да си позволят повече от 1% нарастване на лихвите. Европейската централна банка не може да реши структурните проблеми, това е повече от сигурно, а европейските правителства и неефективните компании са забравили нещо изключително важно и то е, че разхлабената

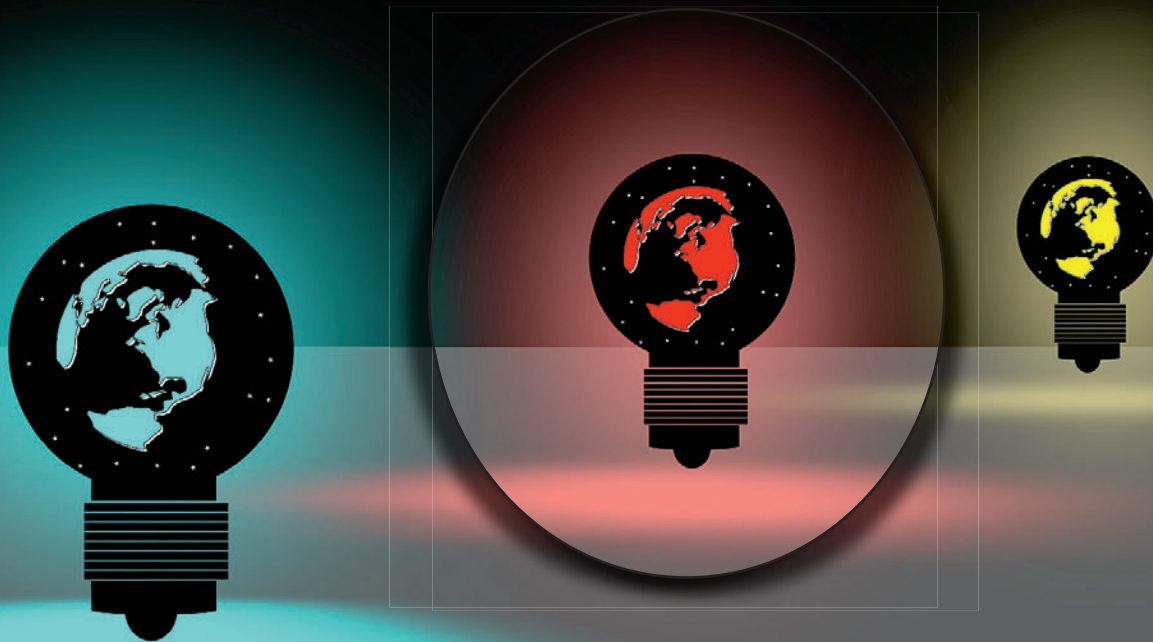
Оптимистичните очаквания за 2018 г. може и да не се сбъднат без ефективно управление на системите

Red light for the economy

The global economy has never seemed better in the last three decades than at the moment. According to the IMF, in 2018, the world economy will grow by 4%. Economic growth, low unemployment, low inflation - that is what most of the macroeconomists say. To some extent, I share this optimism, but only to some extent. If we do a more detailed analysis of trends, for example in the eurozone, we may need to turn on the red light instantly.

What are you talking about? According to the Bank for International Settlements in Basel, the number of the so-called zombie companies has grown to 9% of all non-financial companies in the eurozone. The zombie companies are ones that cannot cover their financial costs with their operating profit. In addition, the percentage of bad credit rates of the eurozone banks has reached their highest level since 3 years with an amount of EUR 1 trillion, which is approximately 5.1% of all loans. We have to conclude that, despite the ultra-loose monetary policy, i.e. the easy access of companies to cheap loans, the financial health of the corporate sector has deteriorated. Low interest rates have also led to the „saving“ of nearly EUR 1 trillion from governments of eurozone countries in the issuance of government debt. Yes, but this „saving“ did not lead to an improvement in the state of public finances, but on the contrary - to decline.

There is an increase in the number of politicians who think that Europe has to spend more than it earns, and that the policy of balanced budgets is wrong. However, according to various analyses, it is clear that neither „deficit“ countries, nor troubled companies can afford more than 1% increase in interest rates. The European Central Bank cannot solve structural problems, this is more than certain, and European governments and ineffective companies have forgotten something extremely important

политика не може да продължава вечно. Тя единствено и само „купува“ време, но през това време „някой“ трябва да прави реформи, истински структурни реформи.

Казано на по-ясен език, това означава ефективно управление на системите. В Европа политиките са затънали в самодоволство и им се привижда повсеместен икономически растеж без инфлация. Да не забравяме, че и силното евро ще удари експорта. Над 50% от експорта на еврозоната е към САЩ и Китай. Ако в цялата тази палитра включим и демографския проблем, ще видим, че нещата не са чак толкова оптимистични. Само да напомня, че средната възраст на населението в държавите от еврозоната е между 44 и 47 години. Нереформираната и охолна социална система няма да коментирам.

В САЩ нещата изглеждат икономически и финансово оптимистични. В началото на годината президентът Доналд Тръмп заяви, че следващото ниво на най-популярния фондов индекс Дау Джонс, което очаква да види, е 30 000 пункта. На 4 януари индексът удари 25 000. Пълнен абсурд е американският президент да коментира нивата на фондовия пазар, но вече свикнахме със странните навици на г-н Тръмп. Някои финансисти едва ли не приеха това като знак за форма на държавна подкрепа за фондовия пазар. Тотална пародия! Американската икономика се движи на границите на почти пълната си трудова заетост и на над 85% от производствения си капацитет. Това, разбира се, дава първите сигнали за прегряване, което означава еднозначно по-висока инфлация. Да, Федералният резерв на САЩ ще бъде доста по-агресивен по отношение на паричната си политика в посока повишаване на лихвите. Финансовите пазари обаче все още не вярват в това.

През 2018 година обаче най-сериозното изпитание за глобалната икономика със сигурност ще останат терористичните заплахи. Това поне показват последните сводки на службите. Наистина всичко останало няма никакво значение, ако топ политиките не могат да създадат условия за глобален ред и спокойствие. Със сигурност ставаме все по-уязвими на терористични заплахи. Големият въпрос обаче е: да се инвестира повече във военната индустрия, или да се инвестира повече в конфликтните райони за прекратяване на военните действия. Второто със сигурност е по-добро, но... нека си пожелаем една мирна 2018 година. (1)

- a loose policy can not last forever. It only „buys“ time, but in the meanwhile, „someone“ has to make reforms, real structural reforms.

To put it plainly, this means effective system management. In Europe, politicians have sunk into complacency, and they are seeing ubiquitous economic growth without inflation. Let us not forget that even the strong euro will hit the exports. More than 50% of the eurozone exports is to the US and China. If we include the demographic problem in this whole palette, we will see that things are not so optimistic. Just to remind that the average age of the population in the eurozone is between 44 and 47 years. I will not comment the unreformed and affluent social system.

In the US, things seem economically and financially optimistic. At the beginning of the year, the President Donald Trump said that the next level of the most popular stock index - Dow Jones that he expects to see is 30,000 points. On 4th January, the index hit 25,000. It is absolutely absurd for the US president to comment on stock market levels, but we are already used to the strange habits of Mr. Trump. Some financiers accepted this as a sign of a kind of state support for the stock market. Total parody! The US economy is moving at the limits of its almost full employment, and more than 85% of its production capacity. This, of course, gives the first signals of a burnout, which means unambiguously higher inflation. Yes, the US Federal Reserve will be much more aggressive about its monetary policy towards raising interest rates. Financial markets, however, still do not believe that.

In 2018, the most serious test for the global economy will surely remain terrorist threats. At least, this is what the latest services' reports show. Surely, nothing else matters at all, if top politicians cannot create conditions for global order and security. We are certainly becoming more vulnerable to terrorist threats. Still, the big question is whether to invest more in the military industry or to invest more in the conflict areas to stop the military action. The second is certainly better, but ... let us wish for a peaceful 2018 year. (2)

Непредвидените ефекти на председателството

Весела Чернева

Vessela Tcherneva

Европейски
съвет за
външна
политика

European
Council
on Foreign
Relations

The unforeseen effects of the Presidency

Радвам се, че хората у нас силно подкрепят Европейския съюз и се интересуват от въпросите, които стоят пред ЕС. Това е един от ефектите на ротационното председателство на Съюза.“ Това изказване на естонски социолог е част от обобщението след края на председателството на Естония и извършено проучване на нагласите към него. В първите дни на българското председателство се питахме как ли би изглеждала подобна равностойка в последните дни на юни 2018 г. И най-важният въпрос е - ще настъпи ли дългоочакваното де-провинциализиране на европейската ни политика?

Председателството на Съвета на ЕС безспорно е шанс Европа да научи нещо за България отвъд клишето за най-бедната и корумпирана страна-членка. Основна роля за образа на България ще играят българските институции, управляващите политици и държавните служители.

Същевременно изследване на Европейския съвет за външна политика, посветено на способността и желанието на страните-членки да се коалират помежду си показва, че България е последна като възможен търсен партньор, а и по отзивчивост към запитвания за общи позиции с други страни-членки. Страната е и предпоследна от 28-те по свързаност с останалите, когато става въпрос за търсене на общи интереси. Как ще действа България като ротационен председател – дали като обединител в името на европейско съгласие, или като пасивен наблюдател, който на практика ще подпомогне задълбочаването на разломите в ЕС – от това ще зависи и как по-нататък ще гледат на страната.

В центъра на следващите месеци ще бъде способността на българските представители да отговорят адекватно на проблемите и очакванията на гражданите.

Какви ще са основните въпроси, по които България ще може, а и ще трябва да има позиция и да търси консенсуси?

Задача 1: Единство пред популистката (и руската) заплаха

Ако 2017 г. беше година на надеждите за появата на нов

I am glad that the people in our country strongly support the European Union and are interested in the issues that the EU is facing. This is one of the effects of the rotating presidency of the Union.” This statement of an Estonian sociologist is part of the summary after the end of the Estonian Presidency, and a survey on the attitudes towards it. In the first days of the Bulgarian Presidency, we are asking ourselves what would be the picture in the last days of June 2018. And the most important question is - will the long-awaited de-provincialisation of our European policy take place?

The presidency of the Council of EU is undoubtedly a chance for Europe to learn something about Bulgaria beyond the clichè of it being the poorest and most corrupt member state. Bulgarian institutions, ruling politicians and civil servants will play a major role for the image of Bulgaria.

At the same time, a study by the European Council on Foreign Relations on the ability and willingness of member states to co-operate with each other has shown that Bulgaria is the least sought-after partner, and the last as it comes to responsiveness to inquiries about common positions with other member states. The country is also next to the last of all 28 states with regard to connectivity with the others when it comes to seeking common interests. How will Bulgaria act as a rotating president - whether as a unifier in the name of the European consent, or as a passive observer that will practically help for the deepening of the faults in the EU - the way our country is seen in the future will depend on this.

The focus of the next months will be on the ability of Bulgarian representatives to respond to the problems and the expectations of the citizens adequately.

What will be the main issues on which Bulgaria can and will be expected to have a position, as well as aim at achieving consensus?

Task 1: Unity in the face of the populist (and the

хоризонт пред Европа, то 2018-а трябва да стане годината на тяхната реализация. Продължаващият икономически подем в цяла Европа задава оптимистичен тон, но опасностите далеч не са в миналото. Популистите спечелиха в Австрия и Чехия, а през тази година ще имат големи шансове и на изборите в Италия. В Германия около една пета от Бундестага се състои от крайнолеви и крайнодесни депутати.

Многобройни разследвания доказваха, че Русия се възползва бързо от слабостта на големите традиционни политически партии и се опитва да влияе деструктивно на политическия дневен ред на различните страни и на ЕС като цяло: от покрепата на Кремъл за Марин Льо Пен, през медийната намеса в референдума в Каталуния, до ролята ѝ на катализатор за Брекзит. Но нека сме наясно, че проблемите и недоволствата от ЕС, върху които избуяха популистките настроения, не са дело на Русия – тя просто ги използва.

На този фон запазването на европейското единство е трудно, но ключова задача пред председателството, особено откато Европейската комисия започна процедурата по чл. 7 за ограничаване на правата на Полша. А когато през пролетта германско-френският мотор заработи, по-малките държави ще търсят балансиране срещу този мощен тандем. България може да претендира за неутралност, но само това няма да е достатъчно.

Задача 2: Повече европейска сигурност

Териториалните загуби на „Ислямска държава“ през изминалата година са добра новина, но продължаващият разпадна

Russian) threat

If 2017 was the year of hopes that a new horizon will appear before Europe, 2018 has to become the year of their fulfilment. The continuing economic upsurge in the whole of Europe is very optimistic, but dangers are far from being in the past. The populists won in Austria and the Czech Republic, and this year, they will also have big chances during the elections in Italy. In Germany, about a fifth of the Bundestag consists of far-left and far-right MPs.

The numerous investigations have proved that Russia is quick to take advantage of the weakness of the big traditional political parties and is trying to have a destructive influence on the political agenda of the various countries and the EU as a whole: from Kremlin's support for Marine Le Pen, through the media intervention in the referendum in Catalunya, to its role as catalyst for Brexit. But let us be aware that the problems and dissatisfaction of the EU, on which the populist sentiment broke out, were not the work of Russia - it simply used them.

Against this background, preserving European unity is difficult, but is a key task for the Presidency, especially since the European Commission started the procedure under Art. 7 to limit the rights of Poland. And when the German-French engine starts to work in the spring, the smaller countries will seek balance against this powerful tandem. Bulgaria can claim neutrality, but that alone will not be enough.

Task 2: More European security

региона държави в Близкия изток е факт – а заедно с него и опасенията на европейците от тероризма. За да останат отворени и демократични, европейските общества ще трябва да получат много по-висока степен на защита от ЕС – особено предвид колебливата позиция на САЩ.

PESCO, механизмът за сътрудничество в отбраната, тепърва трябва да бъде изпълнен със съдържание. От подадените досега 17 проекта за съвместни действия в медицинското подсибяване, логистиката или отговора при кризи, нито един не е инициран от България. Ако обаче все пак иска да допринесе за европейската отбрана и сигурност, като ротационен председател София ще може да организира съвещателните формати на 25-те страни-членки по PESCO. Не отбележи ли европейската отбрана придвижване напред в първите 6 месеца от своето съществуване, това ще постави под въпрос цялото иначе добро намерение

Задача 3: Общи решения по миграцията

Страхове на европейците по тази тема са най-големи, затова и тя ще продължи да движи политически решения и през 2018 г. И ако придвижванията за нов повишен миграционен натиск по Балканския маршрут се окажат верни, постигането на споразумение сред всички страни-членки ще стане първи приоритет на ЕС – а и на ротационното председателство. Германското правителство под лидерството на Меркел ще трябва да покаже на собствените си избиратели, че не е само в справянето с миграцията, а Италия – че не е завинаги изоставена от Европа по тази тема. Полша и Унгария, без почти нито един бежанец от Близкия изток на своя територия, ще продължат да отричат която и да е система за релокация. На този фон България ще трябва внимателно да търси малкото пространство, в което ще е възможно съгласие. Това решение вероятно ще бъде комбинация между управлението на границите и схема за по-бързо връщане на имигранти, чито молби за убежище са били отказани.

Задача 4: Да включи темата за Западните Балкани в дневния ред на ЕС

Тази задача изглежда лесно изпълнима, предвид насрочената Среца на върха по темата „Западни Балкани“ на 17 май в София. Но амбицията да придвижим съседните страни по-близо до членството вероятно няма да има съществена реализация. Затова Срещата на върха през май трябва да донесе конкретни резултати извън процеса на разширяване. Роумингът и Коридор №8 са скромни, но достатъчно конкретни цели. Ако обаче е наистина амбициозно в тази област, българското председателство ще трябва да търси начин да вкара Западните Балкани в разговорите по важните теми – обща европейска отбрана, миграция.

Но дори и да не успее във „висшия пилотаж“ на стратегическо мислене за европейската си политика, чрез председателството България ще поеме по пътя на своето де-провинциализиране. Все повече български политици и чиновници ще знаят как функционира ЕС, защо е необходимо да имат позиции и с кого да се коалират, за да ги реализират. Европейизацията на България ще се изкачи с едно стъпало, искаме или не. (1)

The territorial losses of Islamic State in the past year are good news, but the continuing decay of a number of countries in the Near East is a fact - and along with it, the concerns of Europeans about terrorism. In order to remain open and democratic, the European communities will have to have a much higher degree of protection from the EU - especially given the hesitant position of the United States.

PESCO, the defence co-operation mechanism is yet to be filled with content. None of the 17 projects for joint actions in medical insurance, logistics or crisis response has been initiated by Bulgaria. If, however, it wants to contribute to the European defence and security, as a rotating president, Sofia will have the chance to organize the consultative formats of the 25 PESCO member states. If the European defence does not move forward in the first six months of its existence, this will question all the otherwise good intentions.

Task 3: Common solutions on migration

The fears of Europeans on this topic are the greatest, which is why it will continue driving political decisions in 2018. And if the predictions of newly increased migratory pressure on the Balkan route turn out to be true, reaching an agreement among all member states will become the first priority of the EU - and of the rotating presidency. The German government under Merkel's leadership will have to show to its constituency that it is not alone in dealing with migration, and Italy - that it is not forever abandoned by Europe on this issue. Poland and Hungary, with almost no refugees from the Near East on their territory, will continue to deny every relocation system. Against this background, Bulgaria will have to carefully look for the little where an agreement is possible. This decision is likely to be a combination of the border management and the scheme for quicker return of immigrants whose asylum applications have been denied.

Task 4: To bring back the Western Balkans to the EU agenda

This task seems easy to execute given the scheduled Western Balkans Summit on 17th May in Sofia. But the ambition to move our neighbouring countries closer to their membership will probably have no significant realization. That is why the Summit in May must show concrete results outside the expansion process. Roaming and Corridor No. 8 are modest, but sufficiently concrete goals. However, if the Bulgarian Presidency is really ambitious in this area, it will have to find a way to include the Western Balkans in the discussions on important topics, such as European defence and migration.

But even if it does not succeed in the “aerobic flight” of strategic thinking for its European policy, through the EU Presidency, Bulgaria will take the path to its de-provincialisation. More and more Bulgarian politicians and officials will know how the EU functions, why it is necessary to have a position and with whom to co-operate in order to realize it. The Europeanisation of Bulgaria will be taken one step further, no matter if we want it or not. (2)

ОБЩИНСКА БАНКА

ИНВЕСТИЦИОНЕН КРЕДИТ

Град с история

- **Преференциален лихвен процент**
- **Без такси за проучване и анализ**
- **Безплатна застраховка „Живот“**

Инвестиционният кредит „Град с история“ се предоставя на физически лица за финансиране на укрепителни, консервационно-реставрационни и ремонтни работи на недвижими културни ценности.

телефон за клиенти:

www.municipalbank.bg

0700 1 58 85

България на горещия стол

Любомир Кючуков

Директор на
Института
за икономика и
международни
отношения

Lyubomir Kyuchukov

Director of the
Economics and
International
Relations
Institute

Bulgaria on the Hot Seat

Българското председателство на Съвета на ЕС ще бъде успешно. При това – отчетено единодушно като такова. Защото досега няма неуспешно председателство.

Bulgarian presidency of the Council of EU will be successful. What is more - it will be unanimously declared as such. Because there has not been unsuccessful presidency until now.

Европейските досиета

Реалният принос на всяко председателство се оценява по броя на затворените европейски досиета, т.е. тези проблеми, които са тема на няколко поредни председателства и касаят ключови за Съюза сфери. Като тук ролята на България да модерират дискусиите и намира съвместни решения е изцяло функция от позициите на отделните страни и готовността им да направят компромиси в името на общия интерес. Нещо, което напоследък се постига доста по-трудно. Към момента в дневния ред има близо 120 досиета, като се очаква да бъдат отворени още около 20. Освен всичко друго, досиетата не се затварят поотделно, а в тематични пакети. Би било постижение, ако по време на българското председателство се затворят няколко пакета, включително този по проблемите на миграцията и правото на убежище (съдържащ 7 досиета, като най-сложното от тях е преговарянето на Дъблинския регламент) или по енергийната политика на ЕС.

Българският приоритет

Западните Балкани бележат сериозно изкачване нагоре в приоритетите на ЕС. Защото Европа се бои от Западните Балкани, но и се притеснява за тях. Най-вече поради опасността от засилване влиянието на външни фактори (Русия, Турция, радикалния ислям) – което до

The European Dossiers

The actual contribution of each presidency is evaluated according to the number of closed European dossiers, i.e. these issues that are the topics of several consecutive presidencies and are related to key spheres for the Union. Here, Bulgaria's role in moderating the discussions and finding joint decisions is entirely a function of the positions of individual countries and their willingness to make compromises in the name of the common good. Something that is achieved much harder lately. At present, there are nearly 120 dossiers on the agenda, and it is expected about 20 more to be opened. What is more, the dossiers are not closed separately, but in thematic packages. It would be an achievement if, during the Bulgarian presidency, several packages are closed, including the one concerning the migration problems and the right to asylum (containing 7 dossiers, the most complex being the renegotiation of the Dublin Regulation), or the EU energy policy.

The Bulgarian Priority

The Western Balkans mark serious climb upwards in the priorities of the EU. It is because Europe is afraid of the Western Balkans, but is also worried about them. Particularly due to the danger of increased influence of external factors (Russia, Turkey, radical Islam), which

eu2018bg.bg

Българско председателство на Съвета на Европейския съюз

голяма степен се дължи и на гезинтересирането на ЕС през последните години от региона. Постижимата цел за българското председателство би било да се реанимира стратегията (т.нар. Солунски дневен рег, приет по време на гръцкото председателство през 2003 г., даващ евроинтеграционни перспективи за целия регион), да се генерират нови процеси, да се динамизират политики. А в по-амбициозния си вид – да се приеме Софийска пътна карта за евроинтеграцията на Западните Балкани.

Проблемите

Контекстът: По време на българското председателство ще тече интензивен дебат за бъдещето на ЕС на базата на предложенията на Юнкер, ще се състои ключовата фаза от преговорите за Брекзит, ще започне дискусията по бъдещата Многогодишна финансова рамка (бюджета) на ЕС. Всичко това на фона на няколко допълнителни казуса:

ГЕРМАНИЯ: Трудностите при съставяне на правителство намаляват германската активност в ЕС и реално ще доведат до забавеното разглеждане и евентуално затваряне на някои евродосиета – защото е логично да се изчака определянето на националната позиция от новото правителство.

ПОЛША: Задействането на процедурата за отнемане правото на глас на страната (безпрецедентно) ще предизвика ново напрежение по оста Изток-Запад в ЕС, както и между Комисията и някои страни членки (на първо място Унгария). Вероятно ще се наложи провеждането на извънреден (и изключително тежък) Съвет на ЕС в началото на 2018 г. (председателстван от България), на който ще се реши съдбата на предложението.

КАТАЛУНИЯ: Позицията на ЕС е еднозначна – непризнаване на независимостта на областта. Но политическото напрежение в Испания ще се отрази на дейността на Съюза като цяло, като същевременно импулс получават сепаратистките тенденции и в други държави.

Въпросът е председателството не само да бъде отчетено като успешно, но то да бъде и запомнено като такова. (U)

is caused mainly by the lack of interest in the region by the EU in the recent years. The achievable goal for the Bulgarian presidency would be for the Strategy (the so called Thessaloniki Agenda adopted during the Greek Presidency in 2003, giving European integration prospects for the whole region) to be reanimated, new processes to be generated, policies to be made more dynamic. And as a more ambitious plan – a Sofia road map for the European integration of the Western Balkans to be adopted.

The Problems

The context: During the Bulgarian Presidency there will be an intensive debate on the future of the EU based on Juncker's proposals, the key phase of the Brexit negotiations will take place, the discussion on the future EU's Multiannual Financial Framework (the budget) will begin. All these against a background of several additional issues:

GERMANY: The difficulties in forming a government reduce Germany's involvement in the EU, and will actually lead to delayed examination and possible closing of some European dossiers, because it is logical to wait for the determination of the national position by the new government.

POLAND: Activating the procedure for the suspension of the country's voting rights (unprecedented) will cause new tension on the East-West axis of the EU, as well as between the Commission and some member-states (Hungary on the first place). It is likely that an extraordinary (and extremely hard) Council of the EU will be held in the beginning of the 2018 (presided by Bulgaria), when the fate of the proposal will be decided.

CATALUNYA: The EU's position is unambiguous - not recognising the independence of the region. However, the political tension in Spain will affect the Union's work as a whole, and at the same time, separatist tendencies in other countries will be urged.

So it is important that the presidency is not just declared a successful one, but that it will be remembered as such. (C)

Джордж Маргонис:

Изграждаме бъдеще без дим

„Филип Морис Интернешънъл“ е двигател на най-голямата промяна в историята на тютюневата индустрия

George Margonis:

We are designing a smoke-free future

Philip Morris International is the driver of the biggest change in the history of the tobacco industry

Г-н Маргонис, Филип Морис разработва иновативни тютюневи изделия от години. Бихте ли ни разказали повече за реализацията на тази идея?

- Днес сме свидетели на най-големия обрат в историята на тютюневата индустрия – трансформация, насочена към изграждането на бъдеще без дим. Ние във „Филип Морис Интернешънъл“ сме щастливи, че сме двигател на тази промяна чрез разработването на бездимни алтернативи с потенциал да променят живота на милионите мъже и жени, които пушат. В продължение на повече от десетилетие ние фокусираме усилията и ресурсите си в научноизследователска и развойна дейност за иновативни продукти, които може да се превърнат в по-добра алтернатива от цигарите и които имат потенциал да намалят риска за пълнолетните пушачи в сравнение с продължителното пушене. Една водеща тютюнева компания едва ли може да си постави по-амбициозна и трудна задача от това да разработи бездимни продукти, които да заменят цигарите. Това е нашата мисия и за да я изпълним, ние ангажирахме над 430 учени, инженери и други експерти от много различни области като наука за материалите, битова електроника, клинични проучвания и токсикология на системи. Ние сме твърдо решени да изградим бъдеще без дим и сме убедени, че един ген иновативните алтернативи с намален риск ще заменят цигарите.

- IQOS, продукт с нагриване без горене, беше успешно представен на българския пазар. Как се възприема той и каква промяна носи тази технология?

- Моите наблюдения са, че българите са любознателни и отворени за иновациите, новите технологии и науката. Затова вярвам, че нашите силно иновативни продукти без горене ще бъдат приети добре от 2.5-те милиона пълнолетни пушачи в страната. Иновативният ни продукт представлява революционна технология за контрол на нагриването, чрез която тютюнът се нагрива до около 35°C, като по този начин не протича процес на горене и не се образуват дим или пепел, а само тютюнева пара. Същевременно на пълнолетните пушачи се осигуряват никотин и вкус на истински тютюн. Продуктите с нагриване без горене са централен елемент от нашите бизнес усилия и резултат от солидни научни изследвания, които са част от нашата комплексна много-степенна научна програма. Нашата научноизследователска работа се осъществява при спазване на най-високи международни стандарти и вече дава обнадеждаващи резултати във връзка с потенциала на тези продукти за намален риск в

Джордж Маргонис е генерален мениджър на „Филип Морис България“ от 2016 г. Той има близо 17 години опит във Philip Morris International. Карьерата му в компанията започва в отдел „Продажби“ в „Папастратос“ - гръцкия филиал на концерна. По това време той заема различни позиции в отдел „Продажби, промоционални активности и управление на бранда“. През 2009 г. се мести в централата на компанията в Лозана, Швейцария, където заема позицията регионален мениджър „Стратегии за продажбите“ за региона на Европейския съюз. През 2014 г. е назначен като директор „Продажби и дистрибуция“ за Гърция, Кипър и Малта. Маргонис е завършил маркетинг и мениджмънт в Технологичния образователен институт (Technological Educational Institute) в Атина. Има магистърска степен по бизнес администрация от университета „Кингстън“ (Kingston) във Великобритания.

George Margonis is a general manager of Philip Morris Bulgaria since 2016. He has almost 17 years of experience in Philip Morris International. His career in the company starts at the Sales Department of Papastratos – the Greek affiliate of PMI. During this time he held various positions in Sales, Consumer Engagement and Brand Management. In 2009 he moved to the company's headquarter in Lausanne, Switzerland, where he took the position of EU Regional Manager for Sales Strategies. In May 2014 he was appointed as a Sales & Distribution Director for Greece, Cyprus and Malta. Mr Margonis graduated in marketing and management at the Athens Technological Educational Institute and has a master's degree in business administration from Kingston University in the UK.

Mr Margonis, Philip Morris has designed innovative tobacco products for years. Could you please tell us more about the realization of this idea?

- Today, we observe the biggest shift in the history of the tobacco industry – the transformation towards a smoke-free future. At Philip Morris International we are glad to be the driver of this change with the development of smoke-free alternatives that have the potential to make a difference in lives of millions of smoking men and women. For more than a decade we have focused our efforts and resources on research and development of innovative products that can represent better alternatives to cigarettes and that have the potential to reduce risk for adult smokers in comparison with continued smoking. There could hardly be a more ambitious and challenging goal for a leading tobacco company than to develop smoke-free products in order to replace cigarettes. This is our mission and in order to put it to practice we have involved more than 430 scientists, engineers and other experts representing a wide range of disciplines from materials science and consumer electronics to clinical research and systems toxicology. We

Ние сме твърдо решени да изградим бъдеще без дим и сме убедени, че един ден иновативните алтернативи с намален риск ще заменят цигарите

сравнение с цигарите. Данните от нашите токсикологични изследвания показват, че концентрациите на токсични вещества в аерозола на бездимните продукти са значително по-ниски в сравнение с тези в цигарения дим. Обнадеждаващ факт е, че съвсем наскоро, през декември миналата година, Комитетът по токсикология на Обединеното кралство разгледа нашите научни констатации в своя доклад за оценка на IQOS. Там се отбелязва, че „докато има потенциално намален риск за пушачите, които преминават към нагревани тютюневи изделия без горене, все пак има остатъчен риск и затова най-доброто за тях е изцяло да престанат да пушат“. Научните изследвания отнемат време, разбира се. Нашата научноизследователска дейност продължава и всички данни се публикуват на нашия уебсайт www.pmiscience.com за независима научна проверка от трети страни.

- По-безопасни ли са новите тютюневи изделия и как се регулира тяхното предлагане на пазара?

- Важно е да стане ясно, че бездимните изделия не са безрискови. Несъмнено най-добрият начин да се намали вредата е отказът от пушене или никога да не се започва употреба на тютюн. Понастоящем много здравни експерти, институции и регулаторни органи споделят мнението, че намаляването на вредата от тютюна може да се постигне, като строгите мерки за контрол на тютюна бъдат придружени с осигуряване на алтернативи с намален риск за пълнолетните пушачи.

Българските власти, подобно на други в ЕС, подкрепиха идеята за изграждане на бъдеще без дим в България, като създадоха новата продуктова категория нагревани тютюневи изделия и приеа нова фискална и регулаторна рамка за тази категория. Ние във ФМИ сме убедени, че това е правилният път за развитие на цялата индустрия и той води към бъдеще без дим.

- Тези нови изделия ще заменят ли цигарите и дали познатите ни цигари ще изчезнат един ден?

- Иновациите и новите технологии водят до бързи промени във всички аспекти на икономиката и живота. Очакванията на обществото и потребителите също се променят с бързи темпове и тютюневата индустрия трябва да се адаптира и да отговори на потребностите на пълнолетните потребители от по-добри алтернативи с намален риск. Ние постоянно предоставяме информация на пълнолетните потребители за здравните рискове и ползи от новите бездимни алтернативи. Основната идея, залегнала в тяхното създаване, е да се постигне намаление на вредата за всички онези мъже и жени по света, които в противен случай биха продължили да пушат. На този етап отчитаме бързи темпове на възприемане на нашите бездимни изделия на пазарите, където вече се предлагат, особено в Япония. Данните показват, че около 80% от пушачите, които са закупили иновативните продукти с нагряване, са преминали изцяло или предимно на тях. Това е много важно – за да намалим вредата, трябва не само да предлагаме продукти с потенциал за

are fully committed to creating a smoke-free future and believe that one day innovative reduced risk alternatives will replace cigarettes.

- IQOS, a heat-not-burn product, has just recently appeared on the Bulgarian market. How is it perceived and what difference does this technology make?

- My observations are that Bulgarians are open and curious towards innovations, new technologies and science. That is why I believe that our highly innovative heat-not-burn products will be well perceived by the 2.5 million adult smokers in the country. Our product is a revolutionary heat control technology that heats tobacco up to around 350 C, where no combustion, ash or smoke is generated, but a tobacco vapor instead. At the same time the nicotine and real tobacco taste is ensured for adult consumers. The heat-not-burn products have become pivotal to our business efforts and it is the result of robust scientific research in our complex multi-level scientific program.

Our scientific research conducted following the highest international standards brings encouraging results on the reduced risk potential of the smoke-free products compared to cigarettes. Our toxicology research data reveals that the level of toxicants in the aerosol of heat-not-burn product is significantly reduced compared to cigarette smoke. What is very encouraging is that just recently, in December last year, the UK Committee on Toxicity reviewed our research data in its assessment of IQOS. There it was concluded that it is „while there is a likely reduction in risk for smokers switching to heat-not-burn tobacco products, there will be a residual risk and it would be more beneficial for smokers to quit smoking entirely“. Science takes time of course. We continue further research and development, and all the data is available on our websites www.pmiscience.com for independent scientific verification by 3rd parties.

- Are the new tobacco products safer and how is their sale regulated?

- It is important to understand that smoke-free products are not safe or risk-free. It is clear that the best way to reduce harm is to quit or never to start smoking or tobacco usage. Nowadays numerous public health experts, authorities and regulators share an opinion that tobacco harm reduction can be achieved by complementing the strict tobacco control measures by making the reduced risk alternatives available to the current adult smokers. Bulgarian authorities, just like many others in the EU, have supported the idea of building the smoke-free future in Bulgaria by creating a new product category of heated tobacco products, and they have already introduced new fiscal and regulatory frame for this category. We at PMI also believe that this is the right course of development for the whole industry to move towards a smoke-free future.

- Will these new products replace cigarettes and will

We are fully committed to creating a smoke-free future and believe that one day innovative reduced risk alternatives will replace cigarettes.

намален риск, но и тези продукти трябва да отговарят на нуждите на пълнолетните потребители и те да се възприемат положително от тях. Обнадеждаващите резултати до момента ни дават основание да смятаме, че един ден ние ще можем да излезем от бизнеса с цигари.

- Как вашата компания променя своя маркетинг и продажби, за да е в крак с новите тенденции? Прилага ли се нов бизнес модел?

- Дигитализацията и бързата реакция, характерна за стартап фирмите, се превърнаха в част от новата фирмена култура. Ние осъществяваме най-голямата трансформация в историята си. Предлагането на иновативни технологични продукти изисква нов начин на работа и комуникация. Това означава създаване на центрове за обслужване на клиенти, актуализиране на продукти и услуги на база обратна връзка от потребителите и оптимизиране на процесите. Този подход от света на новите технологии е напълно нов за нас, но той е нашето бъдеще и ние бързо се адаптираме към него, за да можем най-добре да отговорим на потребностите на нашите пълнолетни потребители.

- Филип Морис осъществява и социални инициативи в България. Ще продължите ли да изпълнявате проекти за корпоративна социална отговорност?

- Радваме се, че нашата програма „Забавно лято, грижовна есен“ е толкова успешна и добре приета в България, и най-вече в тютюнопроизводителните региони, където се осъществява за трета поредна година. Благодарение на сътрудничеството ни с фондациите ВCause и Бъдеще вече над 600 деца участват в образователни програми всяко лято. С подкрепата на Фондация „Направи добро – Александровска“ към Александровска болница повече от 2000 възрастни хора от 20 общини преминаха безплатни специализирани медицински прегледи. Тазгодишният успех на програмата ни накарва да я разширим чрез включване и на трети компонент – предприемачество за стартиращи фирми, като ние ще осигурим финансова подкрепа най-добрите да имат възможност да участват в конкурса Rinker. Това по мое мнение е най-добрият пример как бизнесът и НПО секторът могат да обединяват усилия за доброто на местните общности.

Ние сме горди и благодарни, че нашата социална програма получи престижни награди за най-добра КСО програма от Форума на българските бизнес лидери и Българския форум за благотворителност. (1)

**Интервюто е изготвено със съдействието на Филип Морис*

Успехът на програмата за корпоративна социална отговорност тази година ни накарва да я разширим чрез включване и на трети компонент – предприемачество за стартиращи фирми

This year's success of the CSR program made us even expand it with a third entrepreneurship panel for young start-ups

cigarettes as we know them disappear one day?

- Innovations and new technologies are driving rapid changes in every aspect of economy and life. Society and consumers' expectations also change rapidly and therefore the tobacco industry has to adapt and meet adult consumer's needs for better reduced risk alternatives. We are consistent in informing the adult consumers about health risks and benefits of the new smoke-free alternatives. The idea behind them is clearly to achieve harm reduction for all those men and women around the world who would otherwise continue to smoke. So far we observe a fast adoption of our smoke-free products in the markets where we launched them, especially in Japan. The data show that about 80% of the smokers who purchase these products have fully or predominantly switched to it. This is very important - in order to reduce harm we need to offer not only products that have the potential to reduce risk, but at the same time the products that satisfy adult consumers' needs and are well perceived by them. The encouraging results reached so far give us the hope that one day we can phase-out the cigarette business.

- How does your company transform its marketing and production in order to meet the new tendencies? Is there a new business model implemented?

- Digitalization and fast start-up thinking has become a part of our work culture. We are going through the biggest transformation in our history. Offering innovative technological products requires a new way of working and communicating. This implies customer care centers, constant upgrades of products and services based on customer's feedback, and optimization of processes. This hi-tech approach is totally new for us, but this is our future and we are adapting very fast so that we can meet the needs of our adult consumers in the best way.

- Philip Morris implements social initiatives in Bulgaria. Will you continue with the corporate social responsibility projects?

- We are glad that our program „Summer for joy, autumn for care“ has become very successful and well perceived in Bulgaria and most importantly in the tobacco growing regions, where it is implemented for a third consecutive year. Thanks to our good cooperation with ВCause foundation and Future, now more than 600 children participate in educational programs every summer. Thanks to the support of Do Good – Alexandrovska Foundation, more than 2000 elderly people in 20 municipalities received free specialized medical exams. This year's success of the program made us even expand it with a third entrepreneurship panel for young start-ups, the best of which are going to compete in Rinker's challenge with our financial support. In my opinion this is the best example of how business and NGO sector can work together for the good of local communities.

We are proud and thankful that our contribution program has received prestigious awards for the best CSR program by the Bulgarian Business Leaders Forum and the Bulgarian Charity Forum. (2)

Н. Пр. Херберт Салбер, посланик на Федерална република Германия в България:

Инвеститорите се нуждаят от предвидима законова и бизнес среда

Н.Пр. Херберт Салбер е извънреден и пълномощен посланик на Федерална република Германия в България от 12 септември 2017 г. Роден е на 26 април 1954 г. в Аахен. От 1983 г. започ-

ва работа във Федералното министерство на външните работи и заема постове както във ведомството, така и в различни дипломатически мисии на Германия. Женен, с 3 деца.

HE Herbert Salber, Ambassador of the Federal Republic of Germany to Bulgaria:

Investors need predictable legal and business environment

HE Herbert Salber has served as Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Federal Republic of Germany to Bulgaria since 12th September 2017. He was born on 26th April 1954 in

Aachen. He started working in the Federal Ministry of Foreign Affairs holding various positions both in the Ministry and in German diplomatic missions abroad. Mr. Salber is married and has 3 children.

България трябва да реши кога да направи следващата стъпка по приближаване към еврозоната

Ваше Превъзходителство, Германия е сред най-големите чуждестранни инвеститори в България. Предстоят ли нови германски инвестиции у нас и ако да, в какви сфери?

- Числата показват, че Германия е един от най-големите инвеститори в България, мисля, че е на трето място. Със сигурност много германски фирми обмислят възможността да се ангажират тук, но не мога да назова конкретни планове. Бих могъл да посоча сферите, в които се очакват нови инвестиции: най-вероятно търговските вериги, които присъстват вече на българския пазар, ще имат интерес да разширят дейността си. Също така в областта на транспорта и автомобилната индустрия - например доставчиците на автомобилни части проявяват също интерес да разширят инвестициите си в България.

- Каква е нагласата на германските инвеститори относно средата за бизнес в България, законовата рамка и сигурността на инвестициите?

- С този въпрос засягат една трудна тема. От началото на мандата ми тук съм разговарял с представители на много германски фирми и темата за правната сигурност, която е толкова важна за чуждестранните инвеститори, е обсъждана многократно. Мога да посоча един пример – през декември започна дискусия за оценка на резултатите от приватизацията в България през последните години и евентуална ревизия на приватизацията. Не се знае дали ще се стигне до такава ревизия, но самият факт, че започва такава дискусия, вече води до несигурност. Има германски фирми, които от години инвестират в България, и сега те се питат дали има сигурност за техните инвестиции. И мисля, че е от интерес на всички да се създадат ясни условия тук, за да има правна сигурност.

Ще посоча и втори пример. При някои фирми възниква впечатлението, че определени мерки спрямо тях може да са политически мотивирани. Дори и на местно ниво. Това също създава несигурност. Не твърдя, че случаят действително е такъв, тъй като не е от моите компетенции да преценя, но самият факт, че се събужда такава усещане, води до несигурност и би трябвало да се избягва. Трябва да се каже, че с тези явления се сблъскват не само германски компании, но и фирми от други страни.

Добре би било, ако на най-високо политическо ниво се направи еднозначна и ясна заявка за това, че има желание да се създаде сигурна правна рамка и няма намерения да се променят договори, сключени преди много години.

- Как могат допълнително да бъдат насърчени търговските отношения между двете държави?

- Насърчаването на икономическите отношения се извършва на първо място през пазарите. И законовата рамка, която споменах, играе голяма роля. Ние, като Немско посолство, съвместно с Германо-българската индустриално-търговска камара – която е най-голямата двустранна индустриална камара в страната, работим много за насърчаване на икономическите отношения и сме постигнали много.

Тук говорим обаче за много конкретни решения, които са

It is up to Bulgaria to decide when to make the next step towards the Eurozone

Your Excellency, Germany is one of the biggest foreign investors in Bulgaria. Are there plans for further German investments and if yes, in what sectors?

- Statistical data shows that Germany is one of the largest investors in Bulgaria ranking in the top three, if I am not mistaken. Many German companies are certainly considering the possibility of entering the Bulgarian market, but I am not able to talk about specific plans. I could however list the sectors where new investments could be expected: most likely the supermarket chains already present on the Bulgarian market will be looking to expand their business. Other sectors are transport and the automobile industry – the car parts suppliers for instance are also interested in increasing their investments in Bulgaria.

- What is the German investors' perception of the business environment in Bulgaria in terms of legislative framework and security of investments?

- The question touches upon a sensitive issue. Since the beginning of my term here I have spoken to many representatives of German companies and they have questions with regard to the legal certainty that is of critical importance to foreign investors. I can give you an example – a debate started in December concerning the outcomes from the privatization in Bulgaria and calls were made for a potential revision of privatization deals. It is not clear whether such a revision will take place, but the very fact that such a debate was initiated breeds uncertainty. Some German companies have been investing in Bulgaria for years and now they are wondering whether their investments are safe. I think that it is in the interest of all that clear rules be established in Bulgaria ensuring legal certainty.

I will give you another example. Some companies are under the impression that some of the measures taken with regard to them are politically motivated. Even at the local level. This also creates uncertainty. I am not saying that this is necessarily the case, as it is not within my competences to make that conclusion, but the very fact that such a perception is created leads to uncertainty and should be avoided. It should be pointed out that it is not only the German companies that are facing such problems but firms from other countries as well.

It would be good if the top political leadership would state its unequivocal and clear commitment to setting a stable legal framework and not revising contracts concluded many years ago.

- How can the trade relations between our two countries be boosted?

- Boosting economic relations is primarily done via the markets. The legal framework that I mentioned is also of key significance. We, the German Embassy in conjunction with the German-Bulgarian Chamber of Industry and Commerce – the largest bilateral industrial chamber in Bulgaria – make serious efforts to promote the economic relations and we have made significant achievements.

мите фирми трябва да вземат. Ние като държавна институция можем да информираме за ситуацията тук. Но в крайна сметка частните фирми са тези, които трябва да решат дали да се ангажират в България. В този контекст условията, които споменах, са много важни.

- Предстоят реформи в ЕС, включително разширяване на еврозоната и евентуално присъединяване на България. Подготвена ли е страната ни за предизвикателства като въвеждането на еврото и по-сериозни интеграционни процеси в ЕС?

- По отношение въвеждането на еврото в България са налице много сигнали, че може да бъде дадена зелена светлина. Обменният курс на лева от години е стабилен, страната е в отлична позиция по отношение на критериите за задлъжнялост, инфлацията е изцяло под контрол. Това означава, че многобройни критерии вече са изпълнени. И мисля, че българската страна е тази, която трябва да каже кога ще предприеме следващата стъпка. Доколкото аз мога да оценя, българската страна подхожда много далновидно и внимателно в този процес и мисля, че това е разумен подход. За мен присъединяването на България към еврозоната в даден момент е възможно.

But we are talking about very specific decisions that it is up to the companies themselves to make. We as a government institution can provide information about the situation in Bulgaria. But at the end of the day, it is the private firms that decide whether to work in Bulgaria. In this context the conditions that I talked about are very important.

- Reforms are planned in the EU, including expansion of the Eurozone and possible inclusion of Bulgaria. Is our country ready to meet challenges such as the introduction of the Euro and greater integration in the EU?

- With respect to Bulgaria introducing the Euro, most signs are that green light for this could be given. The exchange rate of the Bulgarian lev has been stable for many years now, the country performs excellently in terms of public debt, inflation is fully under control. This means that many criteria have been met. And in my opinion, it is Bulgaria that needs to decide when to take the next step. As far as I can tell Bulgaria is approaching the matter very prudently and cautiously which I think is the wise approach.

- Много важен аспект на тази тема обаче е равнището на живот и доходи, където разликата между България и западноевропейските страни е значителна. Как оценявате перспективите на България да достигне подобен стандарт?

- Разбира се, разликите между страните в ЕС продължават да бъдат големи. Има обаче развитие в тази посока, България има добър икономически растеж, икономическото развитие в страната като цяло не е лошо, заетостта нараства. Не искам да подценявам разликите, които наистина съществуват между стандарта на живот в България и другите страни в ЕС, което в крайна сметка води дотам, че много млади хора напускат страната, за да живеят и работят на друго място в Европа. На мен ми се струва обаче, че има все повече случаи на българи, които са учили и работили в чужбина и решават да се върнат и да се ангажират тук.

Ако обаче въпросът е дали някога България може да достигне нивото в централноевропейски или западноевропейски страни, то бих казал, че в бъдеще това е възможно, но пътят дотам е дълъг. Историята на ЕС доказва, че много страни са успели ако не да достигнат най-силните икономики в Европа, то поне да подобрят икономическата си ситуация, а с това и стандарта на живот на своите граждани.

- В момента България е в благоприятна позиция като ротационен председател на Съвета на ЕС. Дали и как страната ни може да използва тази възможност да постави на масата и теми, които касаят не само европейския, но и българския дневен ред?

- Разбира се, България може да направи това по всяко време, не само когато председателства Съвета на ЕС. Впечатляващото на ЕС е, че всяка страна, независимо голяма или малка, може да внесе в дневния ред на съюза своите актуални теми. По-скоро в периодите, когато гадена гържава председателства Съвета на ЕС, тя трябва да играе ролята на модератор и да се старее темите, които са на дневен ред за обсъждане, да бъдат така поставяни на масата, че да бъдат ориентирани към постигане на целта. В този период именно България може да постави на преден план теми, които са от неин интерес. Най-популярният пример е желанието страните от Западните Балкани да бъдат доближени до ЕС и да се работи по тяхната интеграция. Един поглед върху географската карта показва, че такова желание на България е напълно легитимно, защото досега членството в ЕС винаги е водело до повишаване на благосъстоянието и до по-голяма стабилност и именно затова България иска да положи усилия да ускори доближаването на тези страни до ЕС.

- Вече 5 месеца сте в България. Какви са първите Ви впечатления и как искате да видите страната ни след няколко години?

- Впечатленията ми са много добри, много добре се чувстввам тук. София е атрактивен град за живеене, хората са изключително приятелски настроени и отворени, страната предлага много.

А как би трябвало да изглежда бъдещето - надявам се положителното икономическо развитие да продължи, също така и да има стабилно политическо развитие в България, за да може хората в страната да са убедени, че бъдещето им е тук. Това е и моделът на ЕС - когато другите страни са добре, тогава и ние сме добре, когато има повече сигурност, по-добро икономическо развитие, това е добре за всички в Европа.

Какво трябва да се случи по-конкретно в някои области е ясно, например развитието на инфраструктурата. Но както казах, конкретните решения би трябвало да бъдат взети тук, в страната, и като цяло усещането, което имам за тези 5 месеца, е оптимизъм, че ще бъдат взети правилните решения. (1)

My opinion is that it is very possible for Bulgaria to join the Eurozone at some point.

- A very important aspect of this issue however are the living standards and incomes, where the differences between Bulgaria and the West European countries are quite significant. What are the prospects of Bulgaria reaching such standard of living?

- Of course, the differences between the EU countries may be quite big. There are however positive developments in that respect - Bulgaria has considerable economic growth, its economic development is generally good, employment is improving. I do not underestimate the real divergencies in the standards of living in Bulgaria and other EU countries which result in many young Bulgarians leaving Bulgaria to live and work in other countries in Europe. But it seems to me that an increasing number of Bulgarians who studied and worked abroad decide to return and make a career here.

If you are asking me if Bulgaria will ever catch up with the Central European or West European countries, I would say that this is feasible, but there is a long road ahead. The history of the EU shows that many countries succeeded if not to catch up with the strongest economies in Europe, to at least improve their economies and hence the standard of living of their citizens.

- Currently Bulgaria is in a favourable position being the rotational President of the Council of the EU. Would our country be able to put forward issues from its domestic agenda in addition to those on the European agenda and how?

- Of course, Bulgaria may do that at any point in time, not only during its presidency of the Council of the EU. What is impressive about the EU is that each Member State, small or big, can put issues it considers important on the agenda. When a country presides the Council of the EU it should rather be the moderator and make sure that the issues on the agenda are put forward for discussion in such a manner as to achieve the respective goal. It is in this period that Bulgaria can highlight issues that are in its interests. The most popular example is the willingness to bring the countries from the Western Balkans closer to the EU and to accelerate their integration. When you look at the map, you see that this intention of Bulgaria is fully legitimate because EU membership has always entailed better welfare and improved stability which is why Bulgaria is making efforts to speed up the integration of these countries into the EU.

- You have been in Bulgaria for 5 months. What are your first impressions and what Bulgaria would you like to see in a few years?

- My impressions are very positive, I feel quite comfortable here. Sofia is a good place to live in, the people are very friendly and easy-going, the country has a lot to offer.

And as far as the future is concerned - I hope the positive economic development will be maintained and will be accompanied by stable political development of Bulgaria so that the people in the country would choose a future here. This is the model of the EU - when other countries are doing well, then we are doing well, when there is more security, better economic development, this is good for Europe as a whole.

What needs to be done in some specific areas is clear - for instance improving the infrastructure. But as I said, the specific solutions should be found here, in Bulgaria. The overall sense after the 5 months that I have been here is a sense of optimism that the right solutions will be found. (2)

Джордж Кремлис: **Европейските градове трябва да развиват мрежи**

George Kremlis: **European cities need to develop networks**

Г-н Кремлис, какво е мнението ви за единна платформа за европейските общини и за нейната основна цел да информира по-добре европейските граждани за това, което се случва в Европейския съюз?

- Опитът на българската платформа (Kmeta.bg) представлява една добра практика, която може да се развие успешно в целия ЕС. Една добре структурирана платформа за нуждите на европейските общини, предоставяща информация и насоки, свързани с техните компетенции, ще донесе на тях и на техните граждани голяма добавена стойност и ще приближи Европа до тях.

- Смятате ли, че сред европейските граждани съществува проблем с достъпа и получаването на информация, когато се опитват да актуализират своята информация относно прилагането на европейската политика?

- Все още съществуват комуникационни и информа-

Джордж Кремлис, ръководител на отдел към Генерална дирекция „Околна среда“, споделя мнението си за необходимостта от единна платформа за европейските общини, от споделянето на опит и информация, както и за важността на равномерното развитие на регионите в ЕС.

George Kremlis, Head of Unit DG for the Environment, shares his opinion on the need of a unified platform for the European Municipalities, the need of sharing experience and information, as well as the importance of the equal development of EU regions.

ционни пропуски относно ЕС, по-специално по отношение на полезната за общините информация във връзка с програмите и инициативите на ЕС, които ги касаят. Кръговата икономика, като нов хоризонтален приоритет на ЕС, и възобновяемите енергийни източници трябва да бъдат в центъра на интересите на общините и да бъдат достъпни за тях.

Всички политики, които понастоящем се използват в държавите членки, и произтичащите от тях мониторингови доклади от Комисията, каквито и да са те, са достъпни онлайн. Въпреки това, поради техническото и обемно естество на информацията, гражданското общество най-често няма желание да прави дълбоки проучвания, за да определи какво би могло да представлява интерес за тях. Независимо от това Комисията понастоящем инвестира значителни ресурси и развива онлайн инфраструктура, за да привлече обществеността в центъра на европейската политика.

- Какво мислите, че трябва да се направи, за да се насърчи развитието на малките европейски градове?

- Те трябва да са наясно с възможностите, които ЕС им предлага, и да ги използват максимално. Те също трябва

Mr Kremlis, what do you think about a unified platform for European municipalities and its main goal to make and keep European citizens better informed about what is taking place in the European Union?

- The experience of the Bulgarian platform (Kmeta.BG) constitutes a good practice that can be developed successfully across the EU. A tailored platform for the needs of the European Municipalities providing information and guidance relevant for their competencies will have a strong added value for them and their citizens, and will bring Europe closer to them.

- Do you think that a problem with accessing and gaining information exists among European citizens when trying to update their information about European policy implementation?

- There is still a communication and information gap about the EU, in particular with regard to the useful information for the Municipalities in relation to EU programs and initiatives concerning them. Circular economy, as a new cross cutting priority of the EU, and renewable sources of energy should be in the center of the Municipalities interests and be made accessible to them.

Any policies currently being deployed in Member States and the resulting monitoring reports – as the case may be - by the Commission are available online. However, due to the technical and dense nature of the information, the civil society is most often not willing to enter into deep research to identify what could be of interest to them. Nevertheless, the Commission is currently investing an important amount of resources and developing online infrastructure to bring the public at the center of European policy implementation.

- What do you think should be done to encourage the improvement of the small European cities?

- They need to be aware of the possibilities that the EU offers to them and exploit them to the maximum; they also need to share experience with other cities and develop networks.

- Do you consider smaller European regions are developing equally well as other larger ones?

- Some regions are lagging behind; in particular remote and mountain ones, as well as island regions. Economic, social and territorial cohesion are key EU priorities and the latter one is expressed through the territorial cooperation pillar and the Interreg program which is promoting cooperation among EU regions and the development of common solutions and good practice in the sectors of urban; rural and coastal development, renewables and the environment.

- How does information about various projects and financial support opportunities reach the governors of smaller regions?

- The European Commission sites provide this information which is not always a tailored one as regards the specific needs of the Municipalities. The dedicated portal for the

ва да споделят опит с други градове и да развиват мрежи.

- **Смятате ли, че по-малките европейски региони се развиват еднакво добре с другите по-големи такива?**

- Някои региони изостават. По-специално отдалечените и планинските, както и островните. Икономическото, социалното и териториалното сближаване са ключови приоритети на ЕС, а последният е изразен чрез стълба за териториално сътрудничество и програмата „Interreg“, която насърчава сътрудничеството между регионите на ЕС и разработването на общи решения и добри практики в секторите: градска среда, селско и крайбрежно развитие, възобновяеми енергийни източници и околна среда.

- **Как информацията за различни проекти и възможности за финансова подкрепа достига до управителите на по-малки региони?**

- Сайтовете на Европейската комисия предоставят тази информация, която невинаги е съобразена с конкретните нужди на общините. Специализираният портал за общините може да я отсее и да я направи по-достъпна.

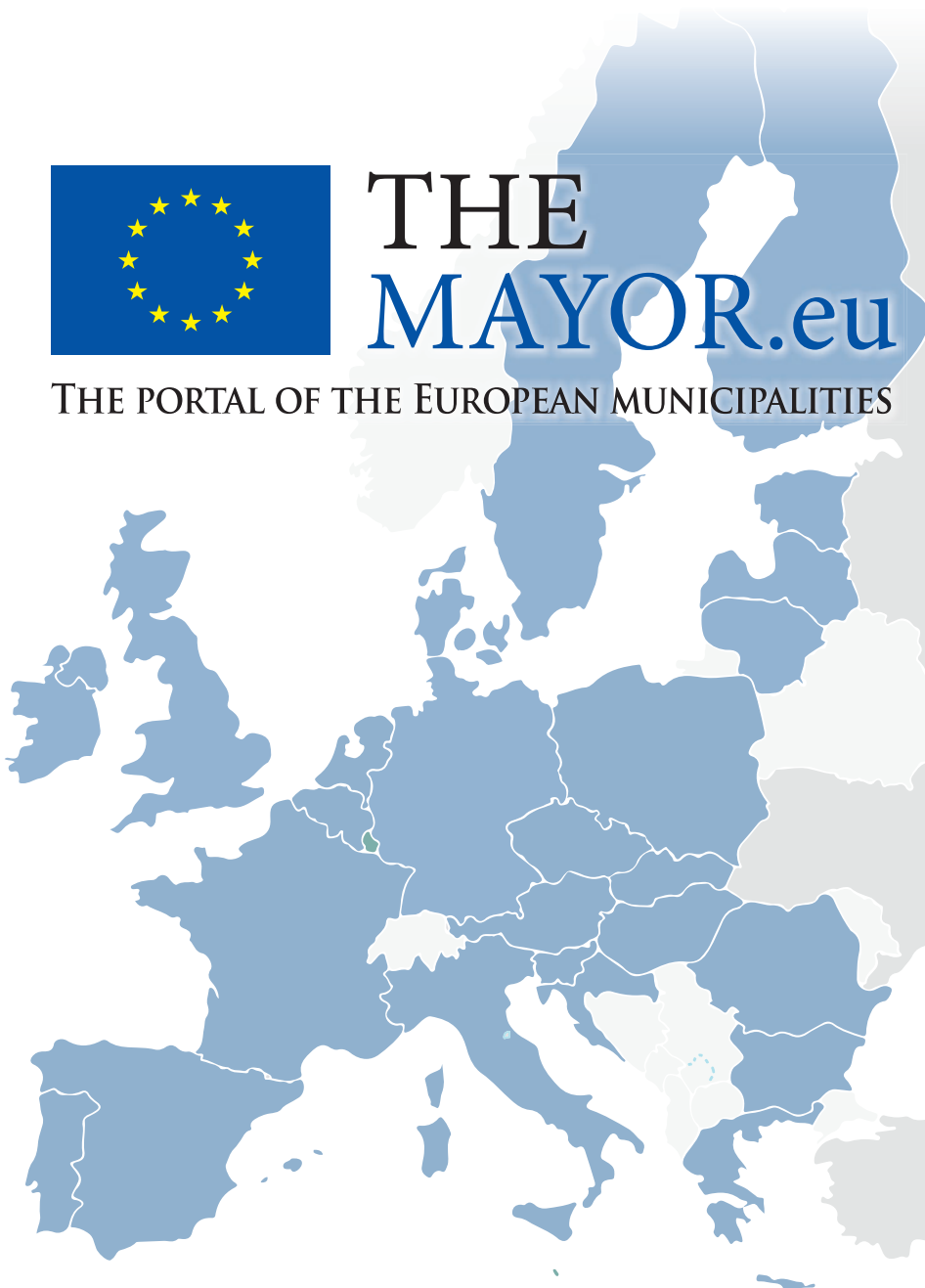
- **По една малко по-различна тема - какви смятате, че трябва да бъдат българските приоритети, имайки предвид председателството на Съвета на Европейския съюз през 2018 г.?**

- България, като част от тройката на ЕС, е приканена да следва вече установените приоритети, които се изпълняват. Кръглата икономика е един от тези приоритети, който, според мен, следва също да бъде насърчаван на национално равнище. Всяко председателство чрез неофициални съвети, които се провеждат в страната, или чрез странични събития, може да подчертае и да популяризира въпроси от общ интерес за него. Цифровата икономика, екоиновациите, чистият въздух, енергийните тръбопроводи/инфраструктури и туризмът са ключови приоритети на българското председателство. Използвам тази възможност да пожелая на България едно много успешно председателство в интерес на Европа и нейните хора. (1)

THE MAYOR.eu

THE PORTAL OF THE EUROPEAN MUNICIPALITIES

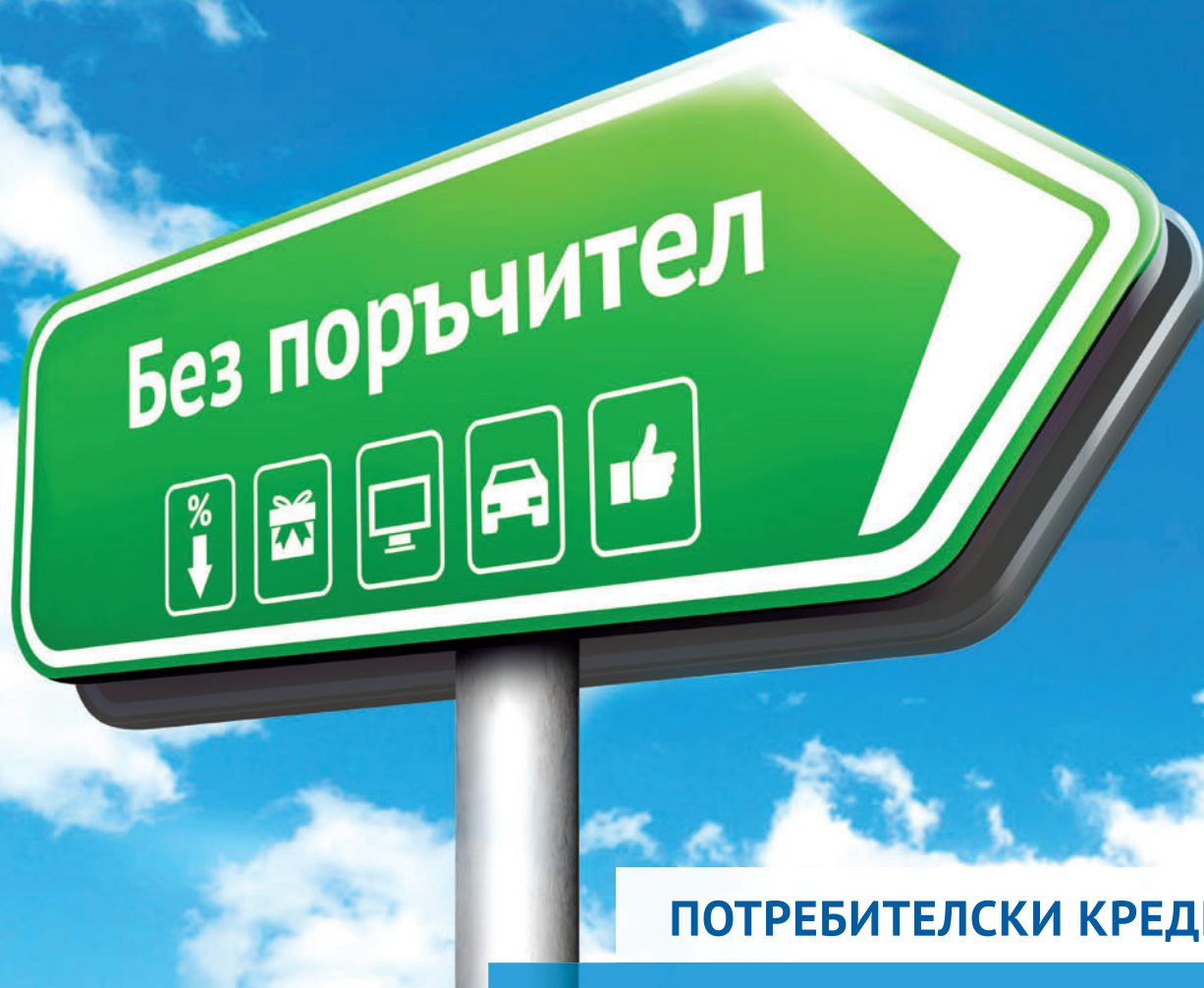
Municipalities can distill this information and make it more user-friendly.

- **On a slightly different topic, what do you think Bulgarian priorities should be considering the Presidency of the Council of the European Union in 2018?**

- Bulgaria in the EU trio is invited to follow the already established priorities which are in the pipeline. Circular economy is one of these priorities which, I believe, should also be promoted at national level. Every Presidency through informal Councils that take place in the country or side events can highlight and promote issues of interest to it. Digital economy, eco-innovation, clean air, energy pipelines/infrastructures and tourism are key priorities of the BG Presidency. I take this opportunity to wish Bulgaria a very successful Presidency in the interest of Europe and its people. (2)

ОБЩИНСКА БАНКА

ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТ

Добро решение

- Нов, по-голям размер на кредита
 - По-нисък лихвен процент
- Безплатна застраховка „Живот“

телефон за клиенти:

www.municipalbank.bg

0700 1 58 85

Автомобилната индустрия следващият голям успех на българската икономика

От 2004 г. екипът на фондация „Приложни изследвания и комуникация“ подготвя доклада „Иновации.бг“, който осигурява ежегодно надеждна оценка на иновационния потенциал на българската икономика и на състоянието и възможностите за развитие на иновационната система. Водеща тема на „Иновации.бг 2017“ е технологичната обвързаност на националната икономика в европейски и глобален мащаб. Специален акцент е поставен върху автомобилостроенето и свързаните производства. Докладът беше представен на Националния иновационен форум, организиран от фондация „Приложни изследвания и комуникация“, АРК Консултинг, Enterprise Europe Network – България, Представителството на ЕК в България, Иновационния център на БАН с подкрепата на Генерална дирекция “Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП” на Европейската комисия, Изпълнителна агенция за малки и средни предприятия към ЕК и в медийно партньорство с Българска национална телевизия, списание "Икономика" и Economic.bg.

Макар секторът да бележи значими ръстове по оборот, заети и произведена добавена стойност, той остава скромнен иноватор, сочи ежегодният доклад „Иновации.бг“

Automotive industry the next big success of Bulgarian economy

Since 2004, the team of the Applied Research and Communication Fund has been preparing the Innovation.bg report, which provides a reliable annual assessment of the innovation potential of the Bulgarian economy and the state and opportunities for development of the innovation system. The leading topic of Innovation.bg 2017 is the technological commitment of the national economy on a European and global scale. Special emphasis is put on the automotive and the related industries. The report was presented at the National Innovation Forum, organized by the Applied Research and Communication Foundation, ARC Consulting, Enterprise Europe Network - Bulgaria, EC Representation in Bulgaria, Innovation Centre of BAS with the support of the Directorate General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs of the European Commission, Executive Agency for SMEs at the European Commission and in media partnership with the Bulgarian National Television, Economy magazine and Economic.bg.

Although the sector has experienced significant growth in turnover, employment and value added, it remains a modest innovator according to the Innovation.bg annual report

Мая Цанева Maya Tsaneva

Според годишния доклад „Иновации.бг“ за десетилетие сектор „Аутомотив“ бележи ръст от три пъти по отношение на оборот, активи и брой заети и четири пъти по отношение на произведената добавена стойност. С общо над 2 млрд. евро оборот и над 33 хил. заети в приблизително 170 предприятия през 2016 г., той има потенциал да се нареде до ИКТ сектора по добавена стойност в икономиката.

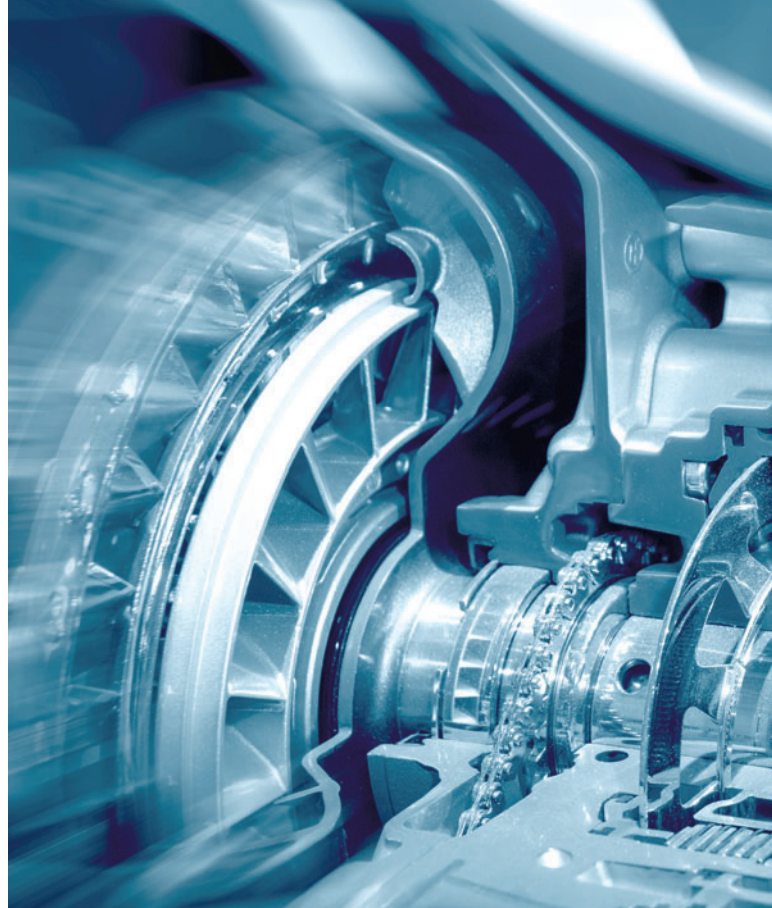
Защо аутомотив секторът в България става все по-притегателен център за чуждестранните инвестиции и иновации? Според доклада „Иновации.бг“ за последните 10 г. аутомобилостроенето произвежда добавена стойност на човек от заетите, която е по-висока от средното за нефинансовите предприятия. Секторът формира около 2% от общия оборот, добавена стойност и заети в нефинансовите предприятия в страната през м. г.

Някои от най-големите доставчици за световни аутомобилостроители като Дженерал Мотърс, Даймлер, Фолксваген, БМВ, Ауди, Група ПСА, Рено, Форд, Фиат, Волво и др. вече работят в България. През последните 5 г. все повече чужди предприятия изграждат производствени бази, други разширяват дейността си (Стандарт Профил, СЕ Борднетце, Сенасата, Костал, Язаки), а някои имат и четвърти завод у нас - Теклас.

Според наличните данни приблизително 170 предприятия оперират в сектора. През 2018 г. техният брой ще се увеличи, защото няколко чужди фирми са стигнали до етап проучване на пазара или вече са обявили намерението си за изграждане на производствени бази у нас – например китайски производител на алуминиеви джанти проучва пазара в България и няколко съседни страни. Очаква се немската компания Леони – един от глобалните лидери в производството на кабели и кабелни системи за аутомобили, да започне строителство на нов завод в Плевен през 2018 г. Големите производствени предприятия се изграждат извън най-големите градове на страната и осигуряват устойчиво и относително високо възнаграждение в съответните райони.

Експертите на фондация „Приложни изследвания и комуникации“ смятат, че в бъдеще аутомотив секторът може да заеме място до ИКТ сектора, който осигурява 4% от приходите и 9,3% от добавената стойност в икономиката. Делът му в общия износ достига 14% през 2016 г., като ръстът се дължи най-вече и на увеличение в износа на аутомобилна електроника.

Основните предимства, които привличат чужди инвестиции в сектор Аутомотив, са предимно ниската цена на труда, сравнително високото качество на специалисти в области като машиностроене, ИКТ и химикотехнологични процеси, макрофинансова устойчивост, висок дял на български студенти, завършващи в чужбина, и особено в немскоезични страни. Фирмите предлагат работа както на ниско- и средноквалифицирани кадри, така и на висококвалифицирани специалисти. Навлизането на дуалното обучение в средните училища в България през последните 3 г. подпомага тези процеси. По различни оценки заетите чужденци в сектора са между 4% и 10% от общия брой заети. Браншовите асоциации като Аутомотив клъстер България, както и самите компании полагат сериозни усилия за повишаване квалификацията на персонала. В резултат средната произведена добавена стойност на човек от заетите за целия десетгодишен период от 2007 до 2016 г. е съответно над 15 хил. евро на зает за аутомобилостроенето и над 29 хил. евро на зает за свързаните с него предприятия. Аутомобилостроенето се нарежда сред втората половина от икономическите сектори по добавена стойност на човек от заетите, докато

According to the Innovation.bg annual report, the automotive sector has grown three times in terms of turnover, assets and number of employees, and four times in terms of value added. With a total turnover of more than EUR 2 billion and more than 33,000 employees in approximately 170 enterprises in 2016, it has the potential to rank next to the ICT sector in the economy as to value added.

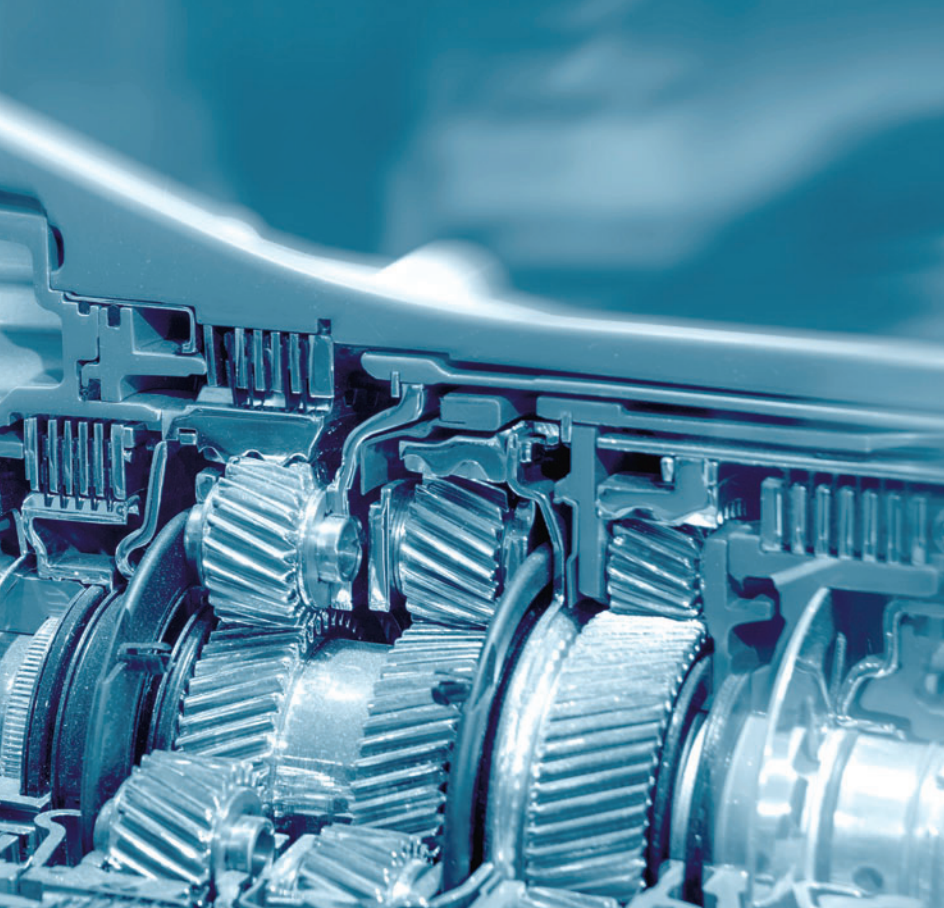
Why is the automotive sector in Bulgaria becoming an increasingly attractive centre for foreign investments and innovations? According to the Innovation.bg report, for the last 10 years, the automotive production has produced value added per employee higher than the average for the non-financial enterprises. The sector formed about 2% of the total turnover, value added and employees in the non-financial enterprises in the country in the last year.

Some of the largest suppliers of worldwide automotive manufacturers, such as General Motors, Daimler, Volkswagen, BMW, Audi, Groupe PSA, Renault, Ford, Fiat, Volvo, etc. are already working in Bulgaria. For the last 5 years, more and more foreign companies have built production bases, while others have expanded their activities (Standard Profil, SE Bordnetze, Sensata, Kostal, Yazaki, and Teklas has its fourth factory in Bulgaria).

According to available data, approximately 170 enterprises operate in the sector. In 2018, their number will increase since several foreign companies have reach a market research stage or have already announced their intention to build production bases in our country - for example, a Chinese manufacturer of alloy rims is researching the market in Bulgaria and several neighbouring countries. It is expected that the German company Leoni, one of the world leaders in the production of cables and cable systems for cars, will start the construction of a new factory in Plevn in 2018. The large manufacturing enterprises are being built outside the largest cities of the country and provide sustainable and relatively high remuneration for the respective regions.

Experts of the Applied Research and Communications Foundation believe that in the future, the automotive sector may take place next to the ICT sector, which provides 4% of the revenue and 9.3% of the value added in the economy. Its share in total exports reached 14% in 2016, the growth being mainly due to an increase in the export of automotive electronics.

The main advantages that attract foreign investments in the

свързаните с автомобилостроенето предприятия са на второ място сред всички икономически сектори.

За доставчиците на автомобилни части България географски скъсява срока на доставки до основните европейски автомобилостроители до по-малко от ден. Това беше и една от основните причини за изтеглянето на доставчиците от Китай и другите азиатски страни и пренасочването им предимно към държава от Източна Европа.

Новините за сектор Аутомотив не са изцяло положителни. В началото на 2017 г. „Литекс моторс“ – доскоро единственият асемблатор на автомобили в страната, обяви несъстоятелност. Фирмите от сектора остават с ниска научноизследователска и развойна дейност (НИРД) и иновационна интензивност. Изключение правят някои водещи ИКТ и други предприятия в групата на свързаните с автомобилостроенето, но самото автомобилостроене остава преди всичко скромен иноватор. „Иновациите се състоят предимно във внедряване на нови производствени процеси – при изграждане на нови или обновяване на съществуващите производствени бази на чужди предприятия у нас. През миналата година Теклас България обяви намерението си да открие пети завод и научноизследователски (R&D) център. Но страната ни все още не е успяла да се позиционира като аутсорсинг дестинация за НИРД и иновационно интензивно производство, каквато тя представлява по отношение на ИКТ сектора. Все пак, имайки предвид историята на българския ИКТ сектор и ролята на онези предприятия от него, които са свързани с автомобилостроенето, може да се каже, че сектор Аутомотив има шанс да утвърди страната като подходяща и за иновационно интензивно производство през следващите 5 до 10 г.“, завършва проф. Теодора Георгиева от фондация „Приложни изследвания и комуникация“. (1)

automotive sector are mainly the low labour cost, the relatively high quality of specialists in areas such as machine building, ICT and chemical processes, macro-financial sustainability, a high share of Bulgarian students graduating abroad, and especially in German-speaking countries. Companies offer jobs to both low- and medium-skilled professionals and to highly qualified specialists. The introduction of dual learning into secondary schools in Bulgaria in the last 3 years has facilitated these processes. According to various estimates, the employed foreigners in the sector are between 4% and 10% of the total number of employees. Branch associations, such as the Automotive Cluster Bulgaria, as well as the companies themselves, are making serious efforts to improve the qualifications of their staff. As a result, the average produced value added per employee for the ten-year period from 2007 to 2016 is more than EUR 15,000 per employee in the automotive and more than EUR 29,000 per employee in the related enterprises. The automotive industry ranks among the second half of the economic sectors as to value added per employee, while automotive-related enterprises rank second among all economic sectors.

For automotive suppliers, geographically, Bulgaria shortens delivery periods to major European car manufacturers to less than a day. This was also one of the main reasons for the shift of suppliers from China and other Asian countries and their redirection mainly to countries in Eastern Europe.

The news about the Automotive sector is not entirely positive. At the beginning of 2017, Litex Motors, the only automotive assembler in the country, announced insolvency. Companies in the sector remain with low research and development activities (R&D) and innovation intensity. An exception is made by some of the leading ICT and other companies in the automotive-related group, but the automotive industry itself remains a modest innovator as a whole. „The innovations are mainly in the introduction of new production processes - in the construction of new or renovation of the existing production bases of foreign enterprises in our country. Last year, Teklas Bulgaria announced its intention to open a fifth plant and an R&D centre. However, our country has not yet managed to position itself as an outsourcing destination for R&D and innovation intensive production, as is the situation in the ICT sector. However, given the history of the Bulgarian ICT sector and the role of its automotive-related enterprises, it can be noted that the automotive sector has the chance to establish the

country as appropriate for innovation intensive industry for the next 5 to 10 years,” says Prof. Teodora Georgieva from the Applied Research and Communication Foundation. (2)

Електрифицирай всичко

Мантрата доминира поредица от иновативни решения и политически мерки, но може ли производството на електроавтомобили да оцелее без силна държавна протекция

Electrify Everything

This mantra dominates a number of innovative solutions and policy measures, but can the production of electric cars survive without strong state protection

В света набира сили концепцията „Електрифицирай всичко“. По времето на болшевишката революция дефиницията на Ленин за комунизма е била „електрификация плюс съветска власт“. Днес капиталистическото производство изглежда устремено към своя електрификация, която намира израз най-вече в автомобилостроенето, но присъства и в групи транспортни решения.

През ноември 2017 г. в предградие на китайския град Гуангжоу, разположен в делтата на Перлената река, бе пуснат на вода единственият в света електрически товарен кораб с обща водоизместимост

The concept of „Electrify Everything“ is gaining ground around the world. At the time of the Bolshevik Revolution, Lenin's definition of communism was „Soviet power plus electrification“. Today, capitalist production seems to be looking intently toward its electrification, which is reflected mostly in the automotive industry, but is also present in other transport solutions.

In November 2017, in the suburb of the Chinese city of Guangzhou located on the delta of the Pearl River, was launched the world's only electric cargo ship with a total displacement of 2,000 tons. It has 2 electric motors and a 2400 kWh lithium accumulator. It takes two hours to fully charge the accumulator - as much as is needed for the unloading and loading of the ship.

The ship can travel at a maximum speed of 12.8 km/h and

2000 тона. Той има два електродвигателя и литиев акумулатор с мощност 2400 кВт/ч. За пълно зареждане на акумулатора са необходими два часа – колкото трябва и за разтоварването и натоварването на кораба. Той може да пътува с максимална скорост 12,8 км/ч и има обхват на самостоятелно плаване от 80 км. Корабът ще бъде ползван за речен транспорт.

Тази есен китайският заместник-министър на индустрията и информационните технологии Син Гобин заяви, че неговото правителство подготвя план за спиране на производството и продажбата на бензинови и дизелови автомобили. Споменава се като вероятен момент за въвеждане на забраната 2030 г.

Това става в момент, когато Toyota обяви, че планира да спре продажбата на нови дизелови автомобили в Европа. През септември британският автомобилен производител Jaguar Land Rover заяви, че от 2020 г. всички нови автомобили ще бъдат с електрическо захранване. Обявлението на компанията, собственост на индийската Tata Motors, гоиде седмица след като в края на август друг британски производител – Aston Martin, анонсира, че ще електрифицира всички свои коли до 2025 г.

has a self-navigating range of 80 km. It will be used for river transport. This autumn, the Chinese Deputy Minister of Industry and Information Technology, Sin Gobin, said his government is preparing a plan to stop the production and sale of gasoline and diesel cars. 2030 is mentioned as the probable time when the ban will be introduced.

This happens at a moment when Toyota announced its plans to stop the selling of new diesel cars in Europe. In September, the British automobile manufacturer Jaguar Land Rover stated that from 2020 all new cars would be electrically powered. The announcement of the company, owned by the Indian Tata Motors, came a week after another British manufacturer, Aston Martin, stated at the end of August that he would electrify all his cars until 2025. This summer, the Swedish company Volvo declared that it would end the production of cars powered only by gasoline or diesel, and from 2019 it would develop hybrid vehicles only.

Britain and France have already declared that in 2040 they will stop the sale of fossil-fuelled cars. In turn, the mayors of some of the largest cities in Europe and Latin America stated their intention to ban diesel cars in the city centres, and subsequently in the entire cities.

**През лятото шведската компания Volvo
обяви, че ще приключи с производството
на коли, които се задвижват
само с бензин или дизел, и от
2019 г. ще разработва вече
хибридни возила.**

Великобритания и Франция вече декларираха, че през 2040 г. ще спрат продажбата на автомобили, задвижвани с изкопаеми горива. Кметовете на някои от най-големите градове в Европа и в Латинска Америка на свой ред заявиха намерения да забранят дизеловите автомобили в централните, а впоследствие и в целите населени места.

Манята да се електрифицира всичко върви както от Изток на Запад, така и от Запад на Изток. През двайсетте месеца до края на септември 2017 г. в Кина

The craze to electrify everything goes both from the East to the West and from the West to the East. In the twelve months until the end of September 2017, 327,000 electric cars were sold in China, which is a 49% rise compared to the previous twelve months. After 2019, 10% of the automobile production has to be electrically driven. By 2025, the number will gradually reach 25%.

In the United States, an electric bus of the California company Proterra travelled for 1,772 kilometres and revealed the potential of electric vehicles.

Meanwhile, Boeing and Airbus compete in making a hybrid passenger airplane, which should become a reality in the next years.

Scenarios for the future energy development of humankind predict abundance of electricity, with the share of renewable energy sources continuing to grow. According to a study by the Global Wind Energy Council in 4 years, the power from wind power plants will reach between 650 and 850 gigawatts, in 2030

Редица градове и държави планират да спрат движението на коли на бензин и дизел и да заложат на електрическите

A number of cities and countries are planning to stop the movement of gasoline and diesel cars and rely on electric

са били продадени 327 000 електроавтомобила, което е ръст с 49% спрямо предходните дванайсет месеца. От 2019 г. там 10% от автомобилната продукция трябва да е с електрическо задвижване. До 2025 г. тя постепенно ще достигне 25%.

В САЩ електробус на калифорнийската компания Proterra премина 1772 км с едно зареждане и разкри потенциала на електрическите возила.

Междувременно Boeing и Airbus се конкурират в направата на хибриден пътнически самолет, който би трябвало да стане реалност в следващите години.

Сценарии за бъдещото енергийно развитие на човечеството прогнозираят изобилие на електричество, като дялът на възобновяемите източници на енергия ще продължи да расте. Според изследване на Световния съвет по вятърна електроенергия след 4 г. мощността на вятърните електроцентрали ще достигне между 650 и 850 гигавата, през 2030 г. тя ще нарасне до 2000 гигавата и

it will grow to 2,000 gigawatts and will provide 20% of the world's economy. In 2050, wind power plants will ensure 40% of the energy needs of humanity. Of course, this will also lead to a drop in greenhouse gas emissions from electricity generation, an idea that stands behind the transition to electrically powered cars. As with electric vehicles, the world's leader in wind power generation is China, with a total capacity of 145,362 megawatts (MWt) in 2015. USA ranks second with 74,471 MWt. It is followed by Germany - 44,947 MWt and India - 25,088 MWt.

The share of the renewable electricity will increase, and its price will fall. However, at present and in general, electric cars are more expensive than diesel and gasoline vehicles.

ще осигурява 20% от нуждите на световната икономика. През 2050 г. вятърни централи ще обезпечават 40% от енергийните нужди на човечеството. Разбира се, това води и до спад в парниковите емисии, отделяни при производство на електричество – идея, която стои зад прехода към автомобили с електрическо захранване. Също както при електроавтомобилите, лидер в света по производство на вятърна електроенергия е Китай с обща мощност през 2015 г. от 145 362 мегавата (MW). САЩ са на второ място със 74 471 MW. Следват Германия – 44 947 MW и Индия – 25 088 MW.

Освен че токът, добиван от възобновяеми източници, ще става повече, неговата цена ще пада. Независимо от това в момента като цяло електроавтомобилите са по-скъпи от дизеловите и бензиновите возила.

Ползите от електрическите коли са свързани с намаляването на парниковите емисии, но и със стимулирането на нови отрасли в икономиката, което върви паралелно с производството и продажбите им. В Китай например тази есен бе пуснат в движение първият в света водороден трамвай. В САЩ още по времето на президента Джордж Буш-младши бяха заделени значителни средства за технологии, освобождаващи страната от зависимостта ѝ от нефта.

Идването на Тръмп в Белия дом обаче е съпроводено с друга управленска философия – отричане на глобалното затопляне и насърчаването на компаниите, добиващи изкопаеми горива. Президентът поддържа отмяната на много от мерките в подкрепа на производителите на електроавтомобили. Например реформите във фискалната система целят наред с други неща премахването на данъчния кредит за онези, които купуват електрически автомобили. В този контекст е интересно дали набралата ход индустрия на електрическите коли може да процъфтява без силна държавна подкрепа, която намира израз в пари за научни изследвания и в стимули хората да купуват електроавтомобили. В Румъния например, гражданите получават облекчения, ако се сдобият с такъв.

В манията за електрификация на всичко се вписва и новият Хенри Форд – Илон Мъск, който представи тази есен свой електрически камион, способен да се самоуправлява. Товарното возило впечатлява със своите технически характеристики, но представянето му предизвика и скептицизъм, доколкото компанията Tesla като цяло продължава да генерира дългове. През третото тримесечие на 2017 г. фирмата обяви загуби в размер на 619 млн. долара – с 56 млн. долара по-малко от загубите за цялата 2016 г. Независимо от това Илон Мъск инвестира смело – например в гигафабриката си за акумулатори в щата Невада. Как ли Tesla би се развивала финансово, ако нейният лидер не поддържа ореола си на един от най-големите бизнесмени иноватори? И устойчива ли е въобще индустрията на електроавтомобилите, ако тя все още не може да предложи продукти, които да конкурират дизеловите и бензиновите

The benefits of electric cars are related to the reduction of greenhouse gas emissions, but also to the stimulation of new industries in the economy, which is parallel to their production and sales. In China, for example, this autumn was launched the world's first hydrogen tram. In the United States, ever since the time of George Bush Jr., significant funds for technologies have been allocated that free the country from its dependency on oil.

Trump's arrival at the White House, however, is accompanied by another management philosophy - the denial of global warming and the promotion of fossil fuel companies. The president supports the repeal of many of the measures in support of electric car manufacturers. For example, reforms in the fiscal system aim, among other things, at eliminating the tax credit for those who buy electric cars. In this context, it is

 Pixabay

автомобили от гледна точка на показатели като цена?

Отмяната на стимулите за покупка на електромобили ги прави още по-непривлекателни и автоматично води до спад в продажбите им. Не е ясно и дали ЕС с голяма охота би преминал изцяло на коли с електрическо задвижване, след като в Европа има много рафинерии, които разполагат също със силно лоби на национално и европейско ниво.

Технологичният устрем за „електрификация на всичко“ със сигурност ще продължи да дава резултати и да поражда оптимизъм, но масовизирането на електробъдещето иска още усилия, инвестиции, стимули и държавна подкрепа. И през 1917 г., и през 2017 г. бъдещето е свързано с електрификация. Само че днес има нужда не от идеолози на новото общество, а от хора, които могат да иновират, произвеждат и продават. (1)

interesting whether the electric car industry can thrive without strong state support, which is reflected in the money for research and the incentives to buy electric cars. In Romania, for example, citizens can have tax exemptions if they get one.

In the obsession to electrify everything, the new Henry Ford - Elon Musk, who introduced this autumn his self-driving electric truck, finds his place. The cargo vehicle impresses with its technical characteristics, but its performance also provoked scepticism, since Tesla as a whole continues to generate debts. In the third quarter of 2017, the company reported losses of USD 619 million - USD 56 million less than the losses for the entire 2016. Nevertheless, Elon Musk invests boldly, for example, in his gigafactory for accumulators in Nevada. How would Tesla develop financially if its leader does not keep his halo of one of the biggest business innovators? Moreover, is

the electric car industry sustainable at all, if it still cannot offer products that can compete with diesel and petrol cars in terms of price indicators?

Abolishing incentives to buy electric cars makes them even less attractive and automatically leads to a decline in their sales. It is also unclear whether the EU would be very willing to switch entirely on electrically driven cars, since there are many refineries in Europe that also have a strong lobby at national and European level.

The technological onrush for electrification of everything will certainly continue to show results and generate optimism, but the widespread electrification requires more effort, investment, incentives and state support. In 1917, as in 2017, the future is related to electrification. However, today, there is no need of ideologists of the new society, but of people, who can innovate, produce and sell. (2)

Tesla на Илон Мъск е сред лидерите в електрическите автомобили, но продължава да генерира дългове

Tesla of Elon Musk is among the leaders in electric cars, but continues to generate debt

Коли на греха

Росен Даскалов създаде компанията „Син карс“ и от 2012 г. в Русе произвежда суперавтомобили, които продава в цял свят

Sin cars

Rosen Daskalov established the SIN Cars Company, and since 2012, in Ruse, he has been manufacturing supercars, which he is selling all around the world

Татяна Явашева Tatyana Yavasheva

Всеки, който има мечта за автомобил, може да я осъществи. Всичко е въпрос на организация, на воля и на финансови средства, твърди Росен Даскалов. И това не са само гуми, тъй като именно той е съзателят на българските суперавтомобили и основателят на фирмата „Син карс“. Да, традициите не са това, което бяха. Отварят се нови ниши и в тях място може да намерят производители, които тепърва да създават бляскава слава. Попитате ли Росен Даскалов как стана така, че в България, където няма постижения в автомобилостроенето, вече се появи българска марка коли със страхотни характеристики, ще го чуете да казва: „Нашата страна не беше и кой знае какъв производител на автомобилни масла, а в момента „Приста ойл“ търгува в цял свят. Човек е толкова голям, колкото големи са мечтите му“.

Началото

Росен Даскалов е пилот, инженер, проектант на спортни и състезателни коли, чиято производствена база е в Русе. Започнал като картинг състезател от много ранна възраст, през 1989 г. стига до националния отбор. През 2010 г. започва да организира картинг състезания в България. Следващата стъпка е създаването на отбора „София Кар Моторспорт“. Тогава започва да търси идеалния автомобил за състезания. Сменя няколко коли, но нито една не отговаря на критериите му. Това го провокира да създаде перфектния модел с впечатляващо излъчване, мощен двигател и на конкурентна цена.

Името

Когато започват да избират име на колата, чуват по радиото песента на Pet Shop Boys „It's a sin“: „Винаги съм свързвал думата sin (англ. – грях) с моторните спортове, защото ангажиран ли си с тях, нямаш почти никакво време за семейството, приятелите и за хоби. Да притежаваш такъв автомобил е признат грях.“ През 2012 г. Росен Даскалов основава „Син карс“ и през 2013 г. представя своя първи прототип Син P1.

Няма невъзможни неща

Българското законодателство се нуждае от промени,

Everyone who has a dream of a car can make it happen. It is all about organization, will and finances,” claims Rosen Daskalov. These are not just words, since he is the creator of the Bulgarian supercars and the founder of the SIN Cars Company. Yes, traditions are not what they used to be. New niches are opening where manufactures, who are yet to create their glamorous fame, can find place. If you ask Rosen Daskalov how did it happen that in Bulgaria, where there are no achievements in the automotive industry, there is already a Bulgarian brand with awesome characteristics, you will hear him saying: "Our country was not a big producer of automotive oils either, but at the moment, Prista Oil trades all around the world. A person is as big, as their dreams are."

The Beginning

Rosen Daskalov is a pilot, engineer, designer of sports and racing cars, whose production base is in Rouse. Starting as a kart racer from a very early age, in 1989, he became part of the national team. In 2010, he started organizing karting competitions in Bulgaria. The next step was to create the Sofia Car Motorsport team. It is then that he started looking for the perfect racing car. He changed several cars, but none of them met his criteria. This provoked him to create the perfect model with an impressive looks, a powerful engine and a competitive price.

The Name

When they started looking for a name, they heard on the radio the song "It's a sin" by the Pet Shop Boys. "I have always associated the word "sin" with motor sports, because if you are involved in it, you have almost no time for your family, friends, and hobbies. To own such an automobile is a recognized sin." Rosen Daskalov founded SIN Cars in 2012, and in 2013, he presented his first prototype - SIN P1.

Nothing Is Impossible

"Bulgarian legislation needs changes that will facilitate the production of sports and racing cars. Of course, their reliability must be guaranteed," says Rosen Daskalov. He is sure that in the country there are enough proactive people with a vision. It is time to start producing Bulgarian finished products, and

които да улеснят производството на спортни и състезателни коли. Разбира се, надеждността им трябва да е гарантирана, казва Росен Даскалов. Той е убеден, че в страната има достатъчно инициативни хора с визия. Време е да започнем да правим завършени български продукти, в които да влагаме части, които тук се произвеждат и се изнасят. Иначе оставаме един от хилядите гостащи, които получават само трохи.

На изложение

През декември 2017 г. „Син карс“ участва в световното автоизложение Performance Racing Industry в Индианополис, където е постигната договореност българският производител да открие в САЩ своя база за сглобяване на автомобили. Там са се срещнали с клиенти, които вече карат техни автомобили и са изключително доволни. Получили нови поръчки, намерили нови дистрибутори. Сега „Син карс“ се готви за „Автосалон Женева“ през март, където ще представи проекта за мултифункционален автомобил за пътя или пистата „Син S1“. А проектът за малък градски автомобил „Син Сити“ ще бъде готов за изложението в Женева през 2019 г. Но за всичко, което е Made in Bulgaria и се продава в чужбина, е изключително важно брендът България да се ползва с добро име.

Хоризонт

Амбицията на Росен Даскалов е в учебната програма на средното училище да бъде въведен час по безопасност на движението, в който децата да учат как се кара велосипед, мотоцикл и кола, как да са коректни участници в движението по пътищата, без да създават предпоставки за произшествия. Той търси съдействие на

put in parts that are produced here and exported. Otherwise, we remain one of the thousand other suppliers that receive only the crumbs.

At an Exhibition

In December 2017, SIN Cars took part in the Performance Racing Industry world exhibition in Indianapolis, where an agreement was reached for the Bulgarian manufacturer to open a car assemble base in the US. At the exhibition,

най-високо европейско ниво, като стремежът е да бъде изработена европейска директива за въвеждането на такъв предмет навсякъде в ЕС. На конгреса на ФИА във Виена той лично връчи готовата програма на президента Жан Тод, под чиято егида е програмата Road and Safety.

Росен Даскалов успя да покаже, че когато се работи зряво, резултатите не закъсняват. Той стана носител на престижното отличие „Мистър Икономика 2017“ в категория „Индустрия“ – какво по-добро доказателство, че постиженията се забелязват. **И**

they met customers who were already driving their cars and were extremely satisfied. They received new orders and found new distributors. Now, SIN Cars is preparing for the Geneva Motor Show in March, where it will present its project for a multifunctional car for road or track - SIN S1. The SIN City project for a small city car will be ready for the show in Geneva in 2019. However, for everything that is "Made in Bulgaria" and is sold abroad is of extreme importance that the Bulgaria brand has good reputation.

Horizon

Rosen Daskalov's ambition is for a Road Safety classes to be introduced in the curriculums of secondary schools, in which children will learn how to drive a bicycle, a moped and a car, how to be correct participants in the road traffic without causing prerequisites for accidents. He is seeking assistance at the highest European level, and his aim is for a European directive for the introduction of such a subject everywhere in the EU to be drafted. At the FIA congress in Vienna, he personally handed over the prepared curriculum to the President Jean Todt, under whose aegis is the Road and Safety program.

Rosen Daskalov succeeded in showing that when you work hard, the results are not late. He was the winner of the prestigious Mister Economy 2017 award in the Industry category - what better proof that achievements are noticed? **Е**

Съзателят на суперавтомобили Росен Даскалов доказва, че човек е толкова голям, колкото големи са мечтите му

The creator of the supercar Rosen Daskalov proved that a person is as big as their dreams are

Красимир Дачев: Променим ли мисленето си, променяме реалността

Krasimir Dachev:
**If we change our thinking,
we change reality**

България се движи в правилната посока и по-голямата част от работодателите увеличават производството и повишават заплатите. Българските предприемачи продължават да инвестират, което показва, че те имат позитивни нагласи за бъдещето. И колкото повече нещата се подобряват, толкова повече ни гразни упорството на всесилната бюрокрация. Може да ѝ се противопоставим единствено като изключим възможността да се срещаме очи в очи с нея, вместо да създаваме органи, които да я контролират.

Сега е моментът да съкратим 50-60% от чиновниците. Пазарът ще ги поеме в ново амплуа. Иначе един ген времната ще станат трудни за администрацията, но тогава тези хора няма да има къде да отидат да работят. Сега се търси работна ръка, а и българският работодател свикна да обучава хора без умения, стига те да имат желание да работят. Администрацията се съпротивлява, но дано не изпуснем момента да въведем правилото за мъчливото съгласие.

Важен въпрос е как правната система да заработи безотказно. Стане ли това, много неща ще си отидат на мястото. Но за някои безнаказаността е удобство. В Хелзинки, столицата на Финландия, има един дежурен нотариус. Там няма злоупотреби. А в България на всяка крачка има нотариус или съдия-изпълнител, а стават далавери. Сега съдебната система си прави каквото си иска, монополите си правят каквото си искат, а и здравеопазването също си прави каквото си иска. Появи ли се макар и малка политическа воля за промяна, те са първите, които започват да надават глас. Те нямат интерес статуквото да се промени

*Може да се противопоставим
на всесилната бюрокрация
единствено като изключим
възможността да се срещаме
очи в очи с нея*

Bulgaria is moving in the right direction and most employers increase production and salaries. Bulgarian entrepreneurs continue to invest, which shows that they have positive attitude towards the future. And the more things improve, the more annoyed we are by the stubbornness of the almighty bureaucracy. We can only oppose it by excluding the possibility of meeting face to face, instead of establishing bodies to control it.

Now is the time to reduce the clerks with 50-60%. The market will accept them in a new role. Otherwise, the day will come, when it will be difficult for the administration, but these people will have no way to go. Now, there is a need of workforce, and the Bulgarian employer got used to training people without skill, as long as they want to learn. The administration is resisting, but, hopefully, we will not miss the time to introduce the rule for silent consent.

An important question is how the legal system can work flawlessly. If this happens, many things will go to their places. However, for some, impunity is a convenience. In Helsinki, the capital of Finland, there is a notary public on duty. There are no misuses there. In Bulgaria, there are notary publics or bailiffs everywhere, but swindles are happening. Now, the judicial system does whatever it wants, the monopolies do whatever they want, and healthcare also does whatever it wants. Even if a little political will for a change appears, they will be the first to start crying out. They have no interest in changing the status quo, and find a way to deal with the people who dare to make reforms; and society behaves as if we had an infinite depository with cadres.

Lately, I have been thinking why our country is poor, and the scales are tilting in favour of the answer that we are poor, because we are not smart enough. In the US, a wellhead may be located in the city park, and no one worries about it. If you go to Stuttgart, you think that you are seeing a sports hall, but it turns out to be a nuclear power plant. In Vienna, you see a beautiful building, which turns out to be a waste processing plant. And in Bulgaria, it is

Красимир Дачев е председател на УС и изпълнителен директор на Група Технологии на металите „А. Балеvски“ холдинг АД и на „Свилоса“ АД. Собственик е на няколко фабрики в сферата на химията, металолееенето и търсенето на полезни изкопаеми. Преди 10 ноември 1989 г. е главен юриконсулт в Националния комитет за използване на космическото пространство, член на Международната академия за космическо право и ръководител на Националната космическа програма.

Krasimir Dachev is the Chairperson of the Management Board and an Executive Director of Metal Technology Group - Angel Balevski Holding AD and of Svilosa AD. He is the owner of several factories in the sphere of chemistry, metal casting and mineral exploration. Before 10th November 1989, he was the Chief Legal Advisor at the State Space Utilization Committee, member of the International Institute of Space Law and Head of the National Space Program.

и намират начин да се справят с хората, гръзнали да правят реформи, а обществото се държи така, сякаш разполагаме с безкрайна съкровищница с кадри.

Напоследък се чудя защо държавата ни е бедна и везните се наклоняват в полза на отговора, че сме бедни, защото не сме достатъчно умни. В САЩ сондата за добиване е разположена в градския парк и никой няма притеснение от това. Отиваш в Щутгарт – мислиш, че виждаш спортна зала, а то се оказва атомна централа. Във Виена виждаш красива сграда, която се оказва завод за преработка на отпадъци. А в България е пълно с организации на празно скитащи екземпляри, които не спират да рекетират за едно или друго. На струната на популизма лесно се свири, когато „народът

full of organizations of rambling individuals who do not stop racketeering for one thing or another. It is easy to play on the string of populism, when "simple people - burdensome, boring life".

To me, there is a symbolic quote from Ayn

*We can oppose the
almighty bureaucracy
only by ruling out the
possibility of meeting face
to face*

прост, животът – тежък, скучен“.

За мен ключов е един цитат от Айн Ранд, която е знаково име за философията и литературата на ХХ в.: „Наблюдавайте парите, те са барометър за достойнството на обществото. Когато видите, че за да произведете, ви е нужно разрешението на някой, който не произвежда нищо; Когато видите, че парите се стичат при онези, които тързват не със стоки, а с влияние; Когато видите, че някои хора стават по-богати чрез подкупи и облагодетелстване, отколкото чрез работа, и вашите закони не закрилят вас от тях, но закрилят тях от вас - тогава трябва да знаете, че обществото ви е обречено“.

В България започнаха да идват малко чуждестранни инвестиции, което показва, че нещо куца в системата. Тук продължава доминацията и безконтролното действие на монополите. Виждаме няколко фирми на пазара, които започнаха да манипулират цените на електроенергията и за месец цената за бизнеса скочи с 60%. В България това става пред очите на всички, а държавата е безсилна.

Ако добре си „изиграем картите“, благосъстоянието на хората ще продължи да се увеличава. Днес имаме повече, отколкото някога сме сънували. Някой помислял ли си е преди 20 години, че в София броят на колите ще стане равен на броя на хората... Но производителността в България продължава да е ниска, произвеждаме символично. За това обаче сме виновни ние, предприемачите. „Въздухът“ тук не е за производство. Ако един наш работник отиде в Германия, мисленето му веднага се променя. Променим ли и тук начина си на мислене, ще променим и действителността около нас. (1)

Rand, who is a significant name for the 20th-century philosophy and literature: "Watch money. Money is the barometer of a society's virtue. When you see that in order to produce, you need to obtain permission from men who produce nothing; when you see that money is flowing to those who deal, not in goods, but in favours; when you see that men get richer by graft and by pull than by work, and your laws don't protect you against them, but protect them against you--when you see corruption being rewarded and honesty becoming a self-sacrifice; you may know that your society is doomed."

Now, there are little foreign investments in Bulgaria, which shows that there is something wrong in the system. The dominant and uncontrollable action of monopolies do not stop here. We see several companies on the market, which started manipulating the electricity prices, and for a month, the petrol price jumped by 60%. In Bulgaria, this is happening right in the eyes of everyone, and the state is powerless.

If we play our cards well, people's welfare will continue to improve. We have more today, than we have ever dreamed of. Has anyone ever thought 20 years ago, that in Sofia, the number of cars will become equal to the number of people... However, productivity in Bulgaria is still low, we produce very little. But this is our, the entrepreneurs', fault. The "air" here is not for production. If one of our employees goes to Germany, their thinking changes immediately. If we change the way of thinking here, we will change the reality around us. (1)

GENERALI

КАСКО

- Наг 130 офиса
- Пълно покритие
- Множество отстъпки
- Денонощно обслужване

За повече информация: *7222

от страната, за всички мобилни оператори и
фиксиран мрежи, на цена според тарифния
Ви план

generali.bg

Любомир Пеїновски: Правя най-доброто, на което съм способен

Любомир Пеїновски е съсобственик на „Клийнтех България“. Той има многостранен опит както в публичния, така и в частния сектор: търговията с ценни книжа, инвестиционното посредничество, управлението и координацията на средствата от ЕС, чистите технологии и иновациите. Бил е изпълнителен директор и член на управителните органи на строителни, транспортни и инфраструктурни компании в България. В периода 2001–2006 г. е началник отдел „Финансиране и разплащане“ в Дирекция „Централно звено за финансиране и договаряне“ към Министерство на финансите, както и зам.-ръководител на програма ФАР. Член е на УС на Камарата на строителите в България. Носител е на наградата „Мистър Икономика 2017“ в категория „Консултантски бизнес/услуги“.

Lyubomir Peynovski: I do the best I am capable of

Lyubomir Peynovski is co-owner of Cleantech Bulgaria. He has rich experience both in the public and private sector: securities trading, investment intermediation, management and coordination of EU funds, clean technology and innovations. He has been executive director and member of the management bodies of different construction, transport and infrastructure companies in Bulgaria. Between 2001 and 2006, he was the Head of the „Financing and Payment“ Department at the Central Finance and Contracting Unit Directorate at the Ministry of Finance and the Deputy Programme Authorised Officer of the Phare Programme. He is a member of the Management Board of the Bulgarian Construction Chamber. He is the winner of the Mister Economy 2017 award in the Consulting Business/ Services category.

Насочих се към развитието на зелените технологии заради осъзнаването на нуждата от устойчиво икономическо развитие и повишено качество на живот.

Взаимодействието с предприемчивите хора е благодатна и отплащаща се дейност. „Клинтех България“ подпомага стартиращи предприемачи с добри перспективи и е до тях от развитието на идеята до превръщането ѝ в успешен бизнес.

Виждам голям потенциал в чистите технологии, развитието на кръговата икономика и образованието, но с активното участие на всички ключови страни: предприемачите; академичните среди и държавните институции.

Днес идеите и иновациите са двигателят на икономическото развитие. Иновативното мислене и предприемаческият дух трябва да бъдат подкрепяни и развивани отрано.

Успявам в широкия диапазон на своите начинания, защото не се отказвам.

Лидерството е вродено качество, то трябва да бъде изграждано и доразвивано през годините. Вярвам в силата на личния пример – убедеността в това, което правиш, увлича, вдъхновява и води.

Доброто управление е комплекс от ясни цели и план за действие, основан на добро познаване на реалността и чувство за самокритика.

Строителите на съвременна България са онези, които създават продукт с добавена стойност, осигуряват работни места и плащат своите данъци.

В бизнеса се стремя да вървя по своя път напред, без да губя мотивация.

Нюх – това е нещо, което всеки предприемач

chose the development of green technologies because I realized the need of sustainable economic development and improved quality of life.

Interaction with enterprising people is a beneficial and rewarding activity. Cleantech Bulgaria supports start-up entrepreneurs with good perspectives and is next to them from the development of the idea to its turning into a successful business.

I see great potential in clean technologies, the development of circular economy and education, but with the active participation of all key stakeholders: entrepreneurs, academic circles and state institutions.

Today, ideas and innovations are the drive for economic development. The innovative thinking and enterprising spirit must be supported and developed from an early stage.

I succeed in the wide range of my endeavours because I do not give up.

Leadership is an inherent quality, but it must be further built and developed. I believe in the power of personal example – the confidence in what you do, fascinates, inspires and leads.

Good management is a set of clear goals and an action plan based on a good understanding of reality and a sense of self-criticism.

The builders of modern Bulgaria are the ones who create a value-added product, provide jobs and pay their taxes.

In business, I strive to go on my own way forward without losing my motivation.

Acumen - this is something that every entrepreneur must have in order to be adequate to the rapidly changing market conditions.

The formula I have successfully applied lately is related to partnership - working with different people on different topics enriches me.

Моят бизнес опит показва, че няма невъзнаградени усилия

My business experience shows that there are no unrewarded efforts

Профил на гружеството

„Клинтех България“ е мрежа за устойчиво развитие. Мисията на гружеството е да увеличи потенциала за икономически растеж чрез подкрепа на обещаващи идеи и развитие на предприемачеството в областта на зелените технологии, биотехнологиите и екологичните иновации. „Клинтех България“ открива и развива таланти и компании, оказва подкрепа на научни разработки и иновации с потенциал и ги води към комерсиализация и излизане на пазара. Организацията е партньор на Европейския институт за иновации и технологии в лицето на общностите за знания и иновации.

Company profile

Cleantech Bulgaria is a network for sustainable development. The mission of the company is to increase the potential for economic growth by supporting promising ideas and developing entrepreneurship in the fields of green technology, biotechnology and eco-innovation. Cleantech Bulgaria finds and develops talents and companies, supports research and innovation with potential and leads them to commercialization and market introduction. The organization is a partner of the European Institute of Innovation and Technology represented by the Knowledge and Innovation Communities.

мач трябва да притежава, за да е адекватен на бързопроменящите се пазарни условия.

Формулата, която напоследък прилагам успешно, е свързана с партньорството – работата с различни хора по различни теми ме обогатява.

Трунностите са част от пътя, но с годините се научих понякога да намiram заобиколен път за преодоляването им, вместо да се сблъскам челно с тях.

Вдъхновение черпя от малки и прости неща.

Моят бизнес опит в едно изречение: Няма невъзнаградени усилия.

В света на глобалните възможности правя най-доброто, на което съм способен.

Моята сила е в любовта ми към живота в цялата му пестрота и абсолютната убеденост в принципите, които изповядвам.

В момента най-голямото предизвикателство за мен е да възпитам двете си дъщери Елена и Лилия и да поддържам високото темпо на работа.

Прогнозата, която влияе върху посоката, в която ще развивам бизнеса: За съжаление нямам кристална топка, затова се надявам на стабилна макроикономическа среда.

Четенето на книги е богатство, удоволствие, време за себе си и бягство от реалността.

Поддържам здрав дух в здраво тяло като тичам ... по задачи, след срокове и от среща на среща.

България ще става все по-добро място за живеене, когато всички ние осъзнаем, че това е функция и резултат от нашите лични усилия и действия. (i)

Difficulties are part of the way however with the years I learn to sometimes find circuitous way to overcome them, instead of collide with them.

I draw inspiration from small and simple things.

My business experience in one sentence: There are no unrewarded efforts.

In the world of global opportunities, I do the best I am capable of.

My strength is in my love for life in all its diversity and the absolute conviction in the principles that I profess.

At the moment, the biggest challenge for me is to raise my two daughters Elena and Liliya, and keep the fast pace of work.

The prognosis that influences the direction in which I will develop the business: Unfortunately, I do not have a crystal ball, so I hope for a stable macroeconomic environment.

Reading books is wealth, pleasure, time for yourself and escape from reality.

I keep a healthy spirit in a healthy body by running... on tasks, after deadlines and from meeting to meeting.

Bulgaria will become a better place for living when we all realize that this is a function and a result of our personal efforts and actions. (i)

Участници в акселераторската програма на „Клийнтех“

Participants in Cleantech's accelerator programme

telelink.com

Георги Данов: **Сега сме в процес на бърз растеж**

Georgi Danov: **We are now in a process of rapid growth**

Георги Данов е ръководител на „Лийнплъм“ за България. Бил е VP of Engineering в Jumio, ръководител на Austria Delivery Unit в EPAM Systems, технически директор и ръководител на екип в bwin.party digital entertainment, ръководител на екип в SAP.

Опитен инженер и лидер, който е бил в разнообразни бизнеси в различни роли.

Програмирането го привлича твърде рано и още в гимназията заедно със свой съученик правят продукт, който успешно продават.

Поема по мениджърската писта, защото е убеден, че големите неща се правят в екип.

Половината от професионалния си опит натрупва в Западна Европа в мултинационални екипи.

Georgi Danov is Site Lead (Director) at Leanplum for Bulgaria.

He was a VP of Engineering at Jumio, Head of Austria Delivery Unit at EPAM Systems, Technical and Team Lead at bwin.party digital entertainment, Team Leader at SAP.

An experienced engineer and a leader who has been in different roles in diverse businesses.

He was drawn by programming very early, and in high school, a classmate and he made a product that they sold successfully.

He took the manager's path because he was convinced that big things happen in a team.

Half of his professional experience was gained in multinational teams in Western Europe.

М-н Данов, възможността да работите за глобална компания като Leanplum, основана от Момчил Кюркчиев и Анджо Фърст в Сан Франциско ли стана притегателна сила за завръщането ви в България?

- Винаги съм пазил идеята да натрупам опит и да се върна в България. Възможността да работя за „Лиънп्लъм“ в София е невероятна и трудно се отказва. До голяма степен локацията е щастливо стечение на обстоятелствата, бих приел тази оферта дори ако офиса беше другаде в Европа. Искането ми се да виждаме още много такива предложения на световно ниво в България.

Повече от година сте ръководител на „Лиънп्लъм“ за България. Чувствате ли се в точното време на точното място?

- Да, обявата за работа беше като за човек с моя опит и фактът, че съм българин с кариера в чужбина, изигра важна роля. Изпълнявал съм сходни задачи, решавал съм подобни проблеми и сега имам шанса да го направя отново в много по-обещаваща среда.

Кое е най-голямото предизвикателство сега пред екипа в София?

- Постоянните промени са част от работата в стартап и никога не сме в застой. В момента създаваме полесна за използване версия на интерфейса ни и инвестираме в подобрене на инфраструктурата ни, за да сме в крак с нуждите на клиентите, които също като нас растат бурно. Полагаме основите за организацията, която очакваме да сме след 2 години, и това е голяма отговорност за всички нас.

Кой момент от развитието на „Лиънп्लъм“ си струва да бъде открит?

- Това лято ръководният екип се събра, за да обсъдим откровено какво трябва да подобрим в организацията. После запретнахме ръкави и започнахме да се готвим за следващата фаза от развитието на компанията. В цялата си кариера един мениджър няма много възможности да участва в такъв мащабен проект. Процесът продължава и аз научавам много ценни уроци.

Колко голям е екипът, лесно или трудно намирате необходимите хора?

- Екипът в София е от 20 човека с амбицията да се удвои през 2018 г. Хората с правилния опит се намират много трудно, в София са малко продуктивните компании, които да са изградили кадри, имащи работна култура, сходна с нашата. Искането ми се ние да станем една от тези компании, които на българския IT пазар дългосрочно развиват ценни качества.

Финансирането е важен въпрос - как на този етап го осигурявате? Кое е ключово в привличането на инвеститори?

- Благогарение на силното ни бизнес представяне на-

Mr. Danov, was the opportunity to work for a global company such as Leanplum, founded by Momchil Kyurkchiev and Andrew Furst in San Francisco, the pulling power for your return to Bulgaria?

- I have always kept the idea to gain experience and return to Bulgaria. The opportunity to work for Leanplum in Sofia is incredible and hard to refuse. To a great extent, the location is a lucky coincidence, I would have accepted this offer even if the office was elsewhere in Europe. I would like us to see more of these world-class offers in Bulgaria.

For more than a year, you have been Leanplum's Lead for Bulgaria? Do you feel at the right place at the right time?

- Yes, the job advertisement was for a person with my experience, and the fact that I was a Bulgarian with a career abroad played an important role. I have done similar tasks, I have solved such problems and now I have the chance to do it again in a much more promising environment.

What is the biggest challenge for the team in Sofia now?

- Permanent changes are part of the work at a start-up and we are never at a standstill. At the moment, we are creating an easier-to-use version of our interface and we are investing in the improvement of our infrastructure in order to keep up with our customers' needs, which, just like us, are growing rapidly. We are laying the foundations of the organization we expect us to be in 2 years, and this is a big responsibility for all of us.

Which moment of the development of Leanplum is it worth it to be highlighted?

- This summer, the management team gathered to discuss openly what we needed to improve in the organization. Then, we got down to work and started preparing for the next phase of the company's development.

A manager does not have many opportunities to participate in such a large project in their carrier. The process is ongoing and I am learning many valuable lessons.

How big is your team, is it easy or is it difficult to find the right people?

- The team in Sofia consists of 20 people, with the ambition to double in 2018. People with the right experience are very difficult to find, in Sofia, there are few product companies that have built their staff to a working culture similar to ours. I would like us to become one of those companies, which continuously develop valuable qualities on the Bulgarian IT market.

Funding is an important matter - how do you find it at this stage? What is the key thing in attracting investments?

- Thanks to our strong business performance, it is relatively easy to raise risky capital. At each round, we are in the comfortable position to choose between several good

В „Лиънп्लъм“ работя с млад и умен екип, който винаги е готов да ме предизвика

At Leanplum, I work with a young and intelligent team that is always ready to challenge me

Развитие

✓ „Лийнпъм“ всяка година постига трикратно увеличение на приходите от абонаменти.

✓ Екипът има солиден план как да запази растежа в следващите три години, за да може бизнесът да е достоен за unicorn клуба (бел. ред. – юникорни са компаниите, оценявани на над 1 млрд. долара).

✓ Компанията предлага пълен набор услуги за бизнеси, които имат нужда от интеграция на мобилен маркетинг в техните приложения. Помагат на своите клиенти да направят мобилните си приложения така персонализирани, че потребителите да се чувстват сходно с това да пазаруват в любимия си магазин, където продавачът знае отлично техните нужди и предпочитания.

Офисът на „Лийнпъм“ в София има за задача да развива продуктите, предназначени за други пазари по света

бирането на рисков капитал е относително лесно. При всеки рунд сме в комфортната позиция да избираме между няколко добри оферти от престижни VC фондове. Ключовото е растящ бизнес с голям потенциал и силен екип. Ние сме убедителни и в двете.

- **Динамиката в сферата на технологиите е голяма. Кои опасности не бива да се подценяват?**

- Вече 20 години съм в IT сферата и основите на това как се прави добър бизнес и добър продукт не са се променили радикално. Ние работим в област, ориентирана към комуникация с хора. Въпреки новите канали, по които хората се свързват, нещата, които вълнуват един човек, не са се променили из основи. Технологичните иновации са по-скоро възможност да предложим по-ефективни начини за ангажирането на потребителите на нашите клиенти, отколкото заплаха.

- **Вие сте човек със завидна кариера в България и в чужбина. Какво е най-важно за вас, когато избирате какво и къде да работите?**

- Важни са хората, с които общувам всеки ден и на които разчитам. Без правилните колеги и без точния бизнес лидер човек не може да се развива. Работя с млад и

offers from prestigious VC funds. The key thing is to have a growing business with great potential and a strong team. We are convincing in both.

- **The dynamics in the sphere of technology is big. What are the dangers that should not be underestimated?**

- I have been in the IT field for 20 years now, and the fundamentals of how to do good business and make a good product have not changed radically. We work in an area that is oriented towards communication with people. Despite the new channels that people connect with, the things that are exciting for them have not changed fundamentally. Technological innovations are rather opportunities for us to offer more effective ways for engaging the consumers of our costumers, not a threat.

- **You are a man with an enviable career in Bulgaria and abroad. What is the most important for you when you choose what to do and where to work?**

- The people I communicate with every day and whom I rely on are important. Without the right colleagues and the right business leader, one cannot develop. I work with a young and intelligent team that is always ready to challenge me. I have the chance to work in a close cooperation with

The office of Leanplum in Sofia has the task to develop products destined for other markets around the world

Development

✓ Every year, Leanplum achieves a threefold increase in subscription revenues.

✓ The team has a solid plan of how to keep the growth in the next three years, so that the business can be worthy of the Unicorn club (redactor's note - Unicorns are companies estimated to more than USD 1 billion.)

✓ The company offers a full range of services to businesses that need integration of mobile marketing into their applications. They help their customers make their mobile applications so personalized that the users feel as if they are shopping in their favourite shop, where the salesperson is perfectly aware of their needs and preferences.

умен екип, който винаги е готов да ме предизвика. Имам шанса да работя и в близко сътрудничество с Момчил и нашия ръководен екип. Имам роля с много предизвикателства и отговорности, какво по-добро от това. Игвам в България с настройката и опита от Западна Европа и ми се иска да бяхме по-големи оптимисти. Имаме невероятно талантиливи и успели българи, но прекалено често усещам черногледство и безпомощност, което все още не мога да разбера.

- Какви са силните и слабите страни в този момент да се развива глобално ориентиран бизнес, базиран в България?

- Нямаме български клиенти и основните ни центрове за развитие на бизнеса са извън България. Офисът тук има за задача да развива продуктите. Силна страна е наличието на много добри кадри - включително с опит извън България. Слабост е, че повечето работодатели са ориентирани към предоставяне на услуги и прекалено малко хора имат опит в развитието на собствен продукт. Стараем се да подкрепяме местните стартове и се надяваме с времето да виждаме повече успешни продуктови фирми в страната. 🙄

Momchil and our management team. I have a role with many challenges and responsibilities, what is better than that? I come to Bulgaria with the adjustment and experience of Western Europe, and I wish we were more optimistic. We have incredibly talented and successful Bulgarians, but too often, I feel pessimism and helplessness that I still cannot understand.

- What are the current strengths and weaknesses of developing a globally oriented business that is based in Bulgaria?

- We do not have Bulgarian customers and our main business development centres are outside Bulgaria. Our office here has the task to develop the products. A strength is the presence of many good specialists - including with experience from outside of Bulgaria. A weakness is that most employers are service-oriented, and just a few people have experience in developing their own product. We strive to support the local start-ups and we hope that we will see more successful product companies in the country. 🙄

Бизнес от поколения за поколения

Business from generations for generations

Татяна Явашева Tatyana Yavasheva

Знаете ли кое е общото между John Deere, Fendi, Swarovski, Beretta, Prista oil, Ficosota синтез, Телелинк и ТЕД? Това са Все успешни компании от семеен тип с интересна история.

Градим устремен нагоре бизнес, верен на семейните ценности. Нашето призвание е да дадем криле на хората след нас. Нека заедно да полетим към върховенството бъдеще и новите възможности, е посланието на Сдружението на фамилия бизнес в България. Организацията обединява български семейства, предприемачи с добра репутация, които управляват компании с устойчиви икономически показатели и годишен оборот над 5 млн. лв.

Младостта и опитът

Сдружението е създадено преди повече от 10 години. Членове на организацията са над 70 семейства, сред които сем. Малинови („Норд Холдинг“ АД), сем. Кюркчиеви (Фикосота Холдинг), сем. Розачеви („Атаро Клима“), сем. Мирянови („Артекс Инженеринг“ АД), сем. Цоцоркови („Асарел Медет“ АД), Георги Чопев (хотел „Сенс“), сем. Диневи (Св. Влас), сем. Узунови („Интерсервиз Узунов“ АД), сем. Линкин (Профилинк), сем. Вълчеви (Тандем), Атанас Симеонов (ВИП Секюрити), Николай Пехливанов (групата „ГрийнЛайф“), проф. Николай Михайлов („Трейс Груп Холд“ АД). Българското сдружение е част от световната организация на семейния бизнес Family Business Network International. Тя има структури в над 60 страни по света и например в САЩ член на локалното сдружение е сем. Рокфелер, а в Холандия – сем. Хайнекен. Всяка организация има и младежко подразделение Next Generation, като президент на българската мрежа на новата генерация

Do you know what John Deere, Fendi, Swarovski, Beretta, Prista Oil, Ficosota, Telelink and TED have in common? These are all successful family companies with an interesting story.

We are building a business running upward, faithful to its family values. Our calling is to give wings to the people around us. “Let us fly together to the inspired future and the new opportunities” is the message of the Family Business Association - Bulgaria. The organization unites Bulgarian families, entrepreneurs with good reputation, who manage companies with sustainable economic indicators and an annual turnover of more than BGN 5 million.

Youth and Experience

The Association was founded more than 10 years ago. The members of the organization are more than 70 families, among them: the Malinov family (Nord Holding AD), the Kyurkchiev family (Ficosota Holding),

Президентът на Next Generation агв. Виктор Гузушев (вляво) и вицепрезидентът Иван Стайков

The President of Next Generation Victor Gugushev (left) and the Vice-President Ivan Staykov

Next Generation е организация на млади предприемачи, представители на успешен семеен бизнес, които работят със страст за по-добро бъдеще

Next Generation is an organization of young entrepreneurs, representatives of successful family businesses, who work with passion for a better future

the Rogachev family (Ataro Klima), the Miryanov family (Arteks Engineering AD), the Tsotsorkov family (Asarel Medet AD), Georgi Chopev (Sense Hotel), the Dinev family (St. Vlas), the Uzunov family (Interservice Uzunovi AD), the Linkin family (Profilink), the Vatev family (Tandem), Atanas Simeonov (VIP Security), Nikolay Pehlivanov (Green Life Group), prof. Nikolay Mihaylov (Trace Group Hold AD). The Bulgarian Association is part of the world organization of family businesses - Family Business Network International. It has structures in more than 60 countries around the world, and, for example, in the US, a member of the local association is the Rockefeller family, and in the Netherlands – the Heineken family. Each organization has a youth subdivision - Next Generation - and the President of the Bulgarian network of the new entrepreneur generation is Mr. Victor Gugushev from the Gugushev and Partners Law Office.

предприемачи е адвокат Виктор Гузушев от Адвокатско дружество „Гузушев и партньори“.

Гръбнак на икономиката

Определят семейния бизнес като гръбнака на всяка икономика. При него различните поколения идват една след друга и се включват по свой начин. Когато се мисли за семейния бизнес, се мисли за поколения напред, а не в тримесечия, уточнява адв. Виктор Гузушев. Колкото повече поколения се ангажират с даден бизнес, толкова по-сложно става управлението. Това провокира писането на семейни конституции и на Запад вече има консултанти по изработването им. Тези ясни правила ще осигурят приемственост и ще предотвратят евентуални конфликти на интереси.

Плюс-минус

Предимство на семейния бизнес е, че работиш с чле-

Backbone of Economy

Family business is defined as the backbone of every economy. In it, each generation comes one after the other, and takes part in their own way. “When we think about family business, we think about generations ahead, not just quarters,” explains Mr. Victor Gugushev. The more generations are engaged in a certain business, the more complicated the management is. This provokes the writing of family constitutions, and in the West, there are already consultants for their preparation. Clear rules ensure continuity and prevent possible conflicts of interest.

Plus - Minus

An advantage of family business is that you work with

Следващото поколение лидери на семейните компании

The next generation of leaders of family companies

новете на фамилията и отношенията се задълбочават, а понякога в спора се ражда истината. Недостатък е, че на празник, когато другите си почиват, фамилията продължава да работи, просто защото всички са заедно и може да прекроят плановете за бъдещето. Младежите, които са част от семеен бизнес, са натоварени с голяма отговорност. Осигурен им е по-лесен и бърз старт, но и очакванията към тях са големи. За Виктор Гугушев присъединяването към семейния бизнес е било по-скоро въпрос на личен избор, отколкото на задължение.

Амбиции

Стремеж на адв. Виктор Гугушев като президент и на Иван Стайков като вицепрезидент на Next Generation е да създадат подходяща среда за личностно израстване и себеусъвършенстване. Подготвят се различни стажантски и менторски програми. Голямата амбиция е през 2020 г. България да спечели домакинство на световната среща на мрежата на NextGen и младите български предприемачи да покажат пред света потенциала на България.

В България има добре развит семеен бизнес, който оперира и на световния пазар. Но макар и основната цел на Сдружението на фамилията бизнес в България е да развива приемствеността между поколенията, адв. Виктор Гугушев препоръчва всеки да търси онова, което го прави истински щастлив. Само тогава той създава нещо устойчиво. (1)

the members of your family and the relationships deepen, and sometimes, truth is born in conflict. A disadvantage is that on holidays, when everyone is taking their rest, the family continues to work, just because they are all together and may re-tailor the plans for the future. Young people, who are part of a family business, bear huge responsibility. They are guaranteed an easier and faster start, but expectations are also great. For Victor Gugushev, joining the family business was more of a personal choice, than an obligation.

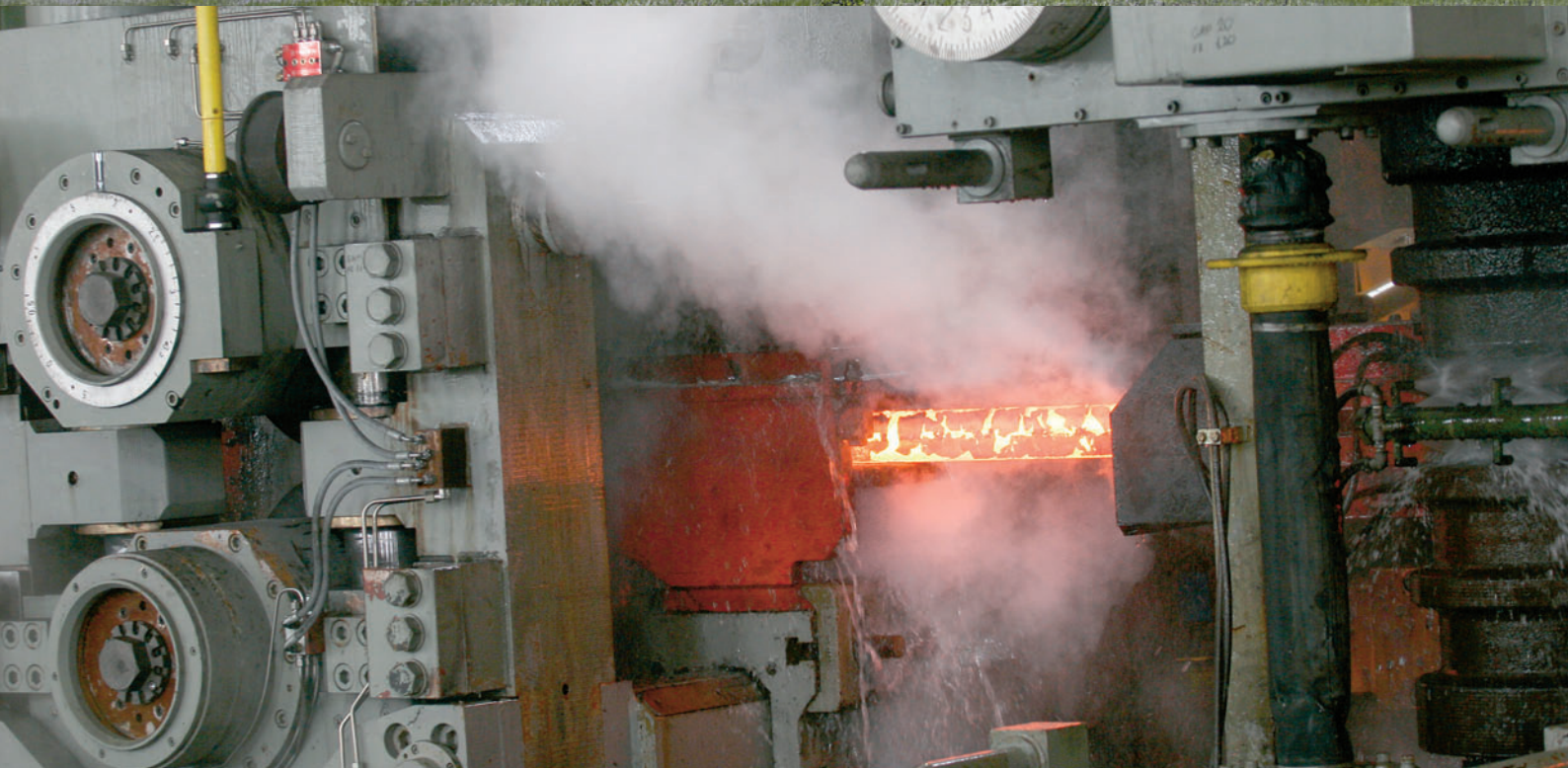
Ambitions

The goal of Mr. Victor Gugushev as the President, and of Ivan Staykov as the Vice-President of Next Generation is to create a proper environment for personal development and self-improvement. Different traineeships and mentoring programs are being developed. Their biggest ambition is for Bulgaria to win the hosting of the world meeting of the NextGen Network and for young Bulgarian entrepreneurs to show the potential of Bulgaria before the world.

In Bulgaria, there is a well developed family business that operates on the global market. Although the main goal of the Family Business Association - Bulgaria is to develop continuity between generations, Mr. Victor Gugushev recommends that everyone looks for what makes them truly happy. It is only then that they create something sustainable. (2)

 СТОМАНА
ИНДУСТРИ АД
 SIDENOR GROUP

Калин Петров: **Хората в компанията са най-важни за успеха**

Европейските регламенти за транспортния бизнес ни предизвикват да докажем, че сме по-добри от конкурентите

Калин Петров е зам.-изпълнителен директор и председател на Борда на директорите на „Дискордиа“ АД. Професионалното му развитие е изцяло свързано с компанията. Започва своята кариера през 1999 г. като спедитор в офис Варна. През 2003 г. става директор Автомобилна спедиция за България. През 2006 г. заедно с изпълнителния директор на „Дискордиа“ основават „Дискордиа Румъния“. През 2012 г. поема ръководството на Направление Автомобилен транспорт, което включва всички отдели за автомобилна спедиция и отдела за превози със собствени камиони.

Kalin Petrov: **The people in the company are the most important for success**

Kalin Petrov is the Deputy Executive Director and Chairman of the Board of Directors of Discordia AD. His professional development is entirely related to the company. He began his career in 1999 as a forwarding agent in Varna. In 2003, he became the Director of Road Freight Forwarding for Bulgaria. In 2006, together with Discordia's Executive Director, they founded Discordia Romania. In 2012, he took on the leadership of the Road Transport Division, which included all departments for road freight forwarding and the department for shipments with own trucks.

European regulations on the transport business challenge us to prove that we are better than our competitors

Татяна Явашева Tatyana Yavasheva

Да управляваш транспортна компания в този момент е изключително възбудяващо поради огромните възможности за растеж - през последните 4-5 години растем с около 35-40% всяка година. В екипа ни работят само интелигентни млади хора. Тяхното професионално и кариерно развитие допринася за успеха на „Дискордиа“.

Транспортният бизнес разполага с все по-голям пазар. Глобализацията и развитието на съвременния свят водят до непрекъснато увеличение в търсенето на транспортни

Managing a transport company at this moment is extremely exciting because of the huge growth opportunities - for the last 4-5 years, we have grown with about 35-40% per year. Only intelligent young people work in our team. Their professional and career development contributes to the success of Discordia.

The transport business has an ever larger market. Globalization and the development of modern world lead to a constant increase in the demand for transport

Красимир Свраков Krasimir Svrakov

услуги. Този бизнес е с ниско ниво на регулации и в него работят огромен брой фирми. Това е предпоставка за свободна конкуренция, в която успяват най-добрите.

Механизмите за контрол осъществяваме чрез най-съвременни IT решения. Много от тях сме внедрили за първи път в България, например NaviTrans, Transics, Map & Guide, Dynafleet. Направили сме много доработки, за да отговарят по-точно на изискванията и бизнес процесите ни. Чрез тях успяваме на ниво служител, среден и висш мениджмънт текущо да контролираме и анализираме и да вземаме точните решения.

Стремежът да се правят по-малко грешки не бива да е за сметка на инициативността в компанията. Нормално е, когато работим, особено създавайки нови неща, да допускаме грешки. Важно е, когато допуснем грешка, да извеждаме правилните изводи, да се учим и да не я повтаряме. Вярвам, че така ставаме по-мъдри и по-силни.

Европейските регламенти ни карат да се чувстваме разочаровани и ни предизвикват да докажем, че сме по-добри от конкурентите. Работейки в свободен сектор, чувствам,

services. This business has a low level of regulation and a large number of companies are operating in it. This is a prerequisite for free competition, in which the best succeed.

We apply **control mechanisms** through the most up-to-date IT solutions. We have introduced many of them for the first time in Bulgaria, such as NaviTrans, Transics, Map & Guide, Dynafleet. We have done many additional developments so that they meet our requirements and business processes. Through them, we manage to control, analyse, and make right decisions at employee, middle and senior management level.

The pursuit of making fewer mistakes should not be at the expense of the company initiative. It is normal when we work, especially when we create new things, to make mistakes. It is important, when we make a mistake, to draw the correct conclusions, to learn and not to repeat it. I believe that this is how we become wiser and stronger.

European regulations make us feel disappointed and challenge us to prove that we are better than our competitors. The work in a free sector, makes me feel that

Фирмен профил

„Дискордиа“ е една от най-бързорастящите транспортно-логистични компании в Европа. В дейността си тя прилага иновативни решения, които повишават значително ефективността, създават високи стандарти в качеството и правят растежа устойчив за дълъг период от време. Ползвайки иновативността като фундамент за своето развитие, „Дискордиа“ оказва влияние за промяната на мисленето в целия сектор.

Company profile

Discordia is one of Europe's fastest growing logistics companies. In its activities, it uses innovative solutions that significantly increase efficiency, create high quality standards, and make growth sustainable over a long period of time. By using innovation as a foundation for its development, Discordia influences the change in the thinking of the whole sector.

че много от ограниченията и регламентите носят за бизнеса и хората повече вреди, отколкото ползи. Особено когато са създадени от хора, които не познават добре бизнеса ни. Много от тези регламенти целят ограничаване на конкуренцията и създаване на конкурентни предимства за транспортни фирми от определени държави за сметка на други.

Опитът ми на ръководна позиция ме научи, че освен числата, логиката и технологиите, хората с техните мечти и ангажираност са много важни за успеха. Трудно е с прагматичен поглед днес да си представим света след 10 години, затова е необходимо да се обърнем към ирационалното в нас и да мечтаем. За да реализираме тези мечти, трябва лудо да вярваме в тях, колкото и нереални да изглеждат към момента. И с ангажираност, прецизност и рационалност стъпка по стъпка да вървим към тяхната реализация, без да губим целта.

Поемам риск, когато съпоставям залога и резултата, и преценявам, че си струва. Винаги се опитвам да балансирам риска чрез заделяне на резерви.

„Динената кора“, на която гледам да не стъпя: Да нямам избор. В управлението е много важно да се вземат правилните решения. Това налага да управляваме така, че във всяка ситуация ръководителят да има избор от различни алтернативи. Иначе ще позволим на случайността да ни води. 🍌

many of the restrictions and regulations bring more harm to businesses and people than benefits. Especially when they are prepared by people who do not know our business well. Many of these regulations aim at restricting competition and creating competitive advantages for transport companies from certain countries at the expense of others.

My experience in leadership positions has taught me that, apart from numbers, logic and technology, people with their dreams and commitment are very important to success. It is hard today to imagine pragmatically the world in 10 years, this is why we need to turn to the irrational in us and dream. In order to make these dreams come true, we must believe in them madly, no matter how unreal they look at the moment. And with commitment, precision and rationality, step by step, we should move towards their realization without losing the goal.

I take a risk when I compare the stake and the result, and I decide that it is worth it. I always try to balance the risk by allocating reserves.

The banana peel that I try not to step on: Not to have a choice. In management, it is very important to make the right decisions. This requires us to manage in a way that in any situation the leader can choose among different alternatives. Otherwise, we let chance lead us. 🍌

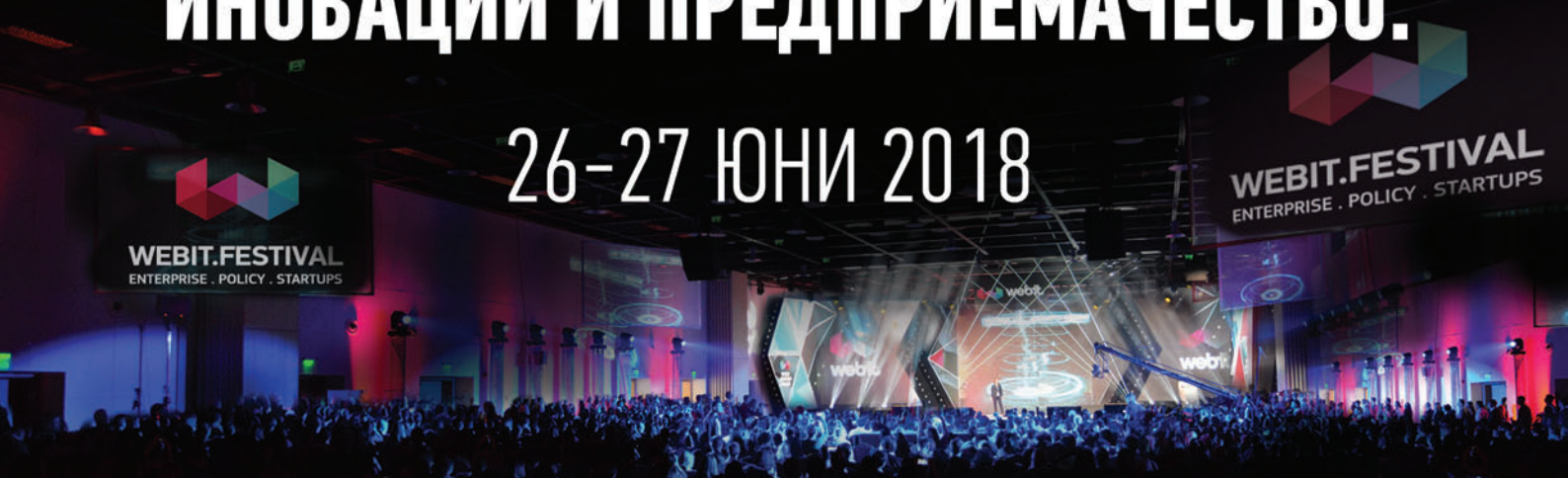

WEBIT FESTIVAL EUROPE

ENTERPRISE | POLICY | STARTUPS

ВОДЕЩОТО СЪБИТИЕ ЗА ТЕХНОЛОГИИ, ИНОВАЦИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО.

26-27 ЮНИ 2018

300+

световни
лектори

7000+

посетители

10+

паралелни
тематични
конференции

200+

компании
изложители

Побързайте да заявите своя билет днес.

Цените се повишават с 200 лв.

WWW.WEBIT.BG

Под патронажа на министър-председателя на Р. България, Европейския комисар по дигитална икономика и общество, кмета на София, министерство за българското председателство на Съвета на Европейския съюз 2018

Икономиката на солидарността

*Редица социални инициативи
– от кооперативи през
алтернативни валути до
софтуер с отворен код –
водят до обществена и
стопанска трансформация*

The Solidarity Economy

A number of social initiatives - from cooperatives through alternative currencies to open-source software - lead to social and economic transformation

Владимир Митев Vladimir Mitev

Вторачени във вечния сблъсък между държавен и частен сектор, мнозина пропускат, че има и трети вид стопански отношения, които се наричат най-общо „икономика на солидарността“. По правило това са инициативи от народа, на народа, за народа и са търсене на алтернатива спрямо ценностите на доминиращата икономика. „Вместо централизирани структури на контрол (каквито има в публичния сектор и в корпорациите – бел.ред.), тези инициативи ни насочват към споделена отговорност и пряко демократично вземане на решения. Вместо да налагат единна глобална култура, те засилват разнообразието на местните култури. Вместо да приватизират печалбите, те насърчават участие в широк кръг дейности, свързани със социална, икономическа и екологична справедливост“, пише Итън Милър – американски университетски преподавател. Някои от инициативите са: кооперативи на работници, потребители и производители, инициативи за справедлива търговия (които дават на земеделски производители справедливо заплащане за техните продукти), алтернативни валути, социални центрове, управлявани на солидарен принцип от дадена общност, библиотеки с ресурси, съюзи за кредитиране на общностен принцип, градски градини на общността, инициативи за безплатен софтуер с отворен код и т.н.

Милър говори и за философията на управление на тези общностни инициативи: „Солидарната икономика е отворен процес. Тя е поканена. Не дължи съществуването си на една-единствена политическа традиция или комплекс от идеи. Нейната природа и дефиниция се коренят в постоянното развитие, в дискусиите и дебатите сред хората, които я поддържат... Тя е „движение на движенията“, стремящо се към постоянното създаване на нови връзки и възможности, съхранявайки отгадеността към споделените ценности, способни да трансформират обществото и средата.“

История

Солидарност в икономическата дейност винаги е имало под една или друга форма, но в съвременния смисъл понятието „икономика на солидарността“ се използва за първи път в края на 30-те години по време на Испанската гражданска война. В началото на 80-те години терминът става популярен във Франция, Колумбия и Чили, за да означава дейност на обществени активисти, насочена към преодоляване на социалното изключване на части от населението чрез алтернативи на стандартните пазарни и държавни действия. В Южна Америка понятието се свързва с възхода на кооперативите или с появата на начинания, споделящи икономическата логика на сътрудничеството и солидарността. Подобни дейности набират скорост и във Франция, Испания, Мексико, Канада (Квебек). В поново време Бразилия се превръща в своеобразен център на подобни експерименти по солидарна икономика. Това е едно от обясненията защо Световният социален форум – международна общност на граждански организации, които се противопоставят на хегемонистичната глобализация, е базиран в бразилския град Порто Алегре. От десетилетия този град експериментира, допускайки гражданско участие в определянето на своя бюджет – демократична

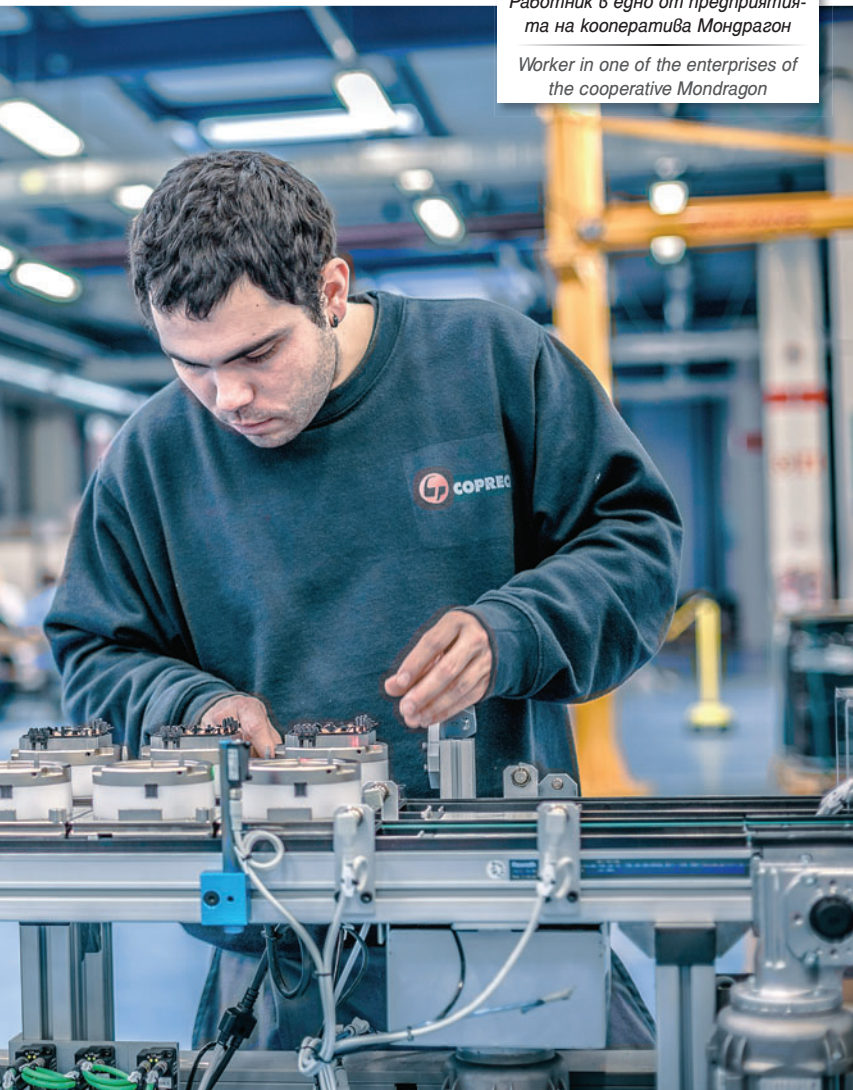

While staring at the eternal clash between the state and the private sector, many overlook the third kind of business relationship, which is generally called Solidarity Economy. As a rule, these are initiatives by the people, to the people, for the people, and are a search for an alternative to the values of the dominant economy. „Instead of centralized control structures (which are found in the public sector and in corporations - redactor's note), these initiatives lead us towards shared responsibility and direct democratic decision-making. Instead of imposing a unified global culture, they strengthen the diversity of local cultures. Instead of privatizing profits, they encourage participation in a wide range of social, economic and environmental justice activities,“ writes Ethan Miller, an American university lecturer. Some of the initiatives are: worker, consumer and producer cooperatives, fair trade initiatives (which give farmers fair compensation for their products), alternative currencies, solidarity-based community social centres, libraries with resources, community credit unions, community city gardens, open source free software initiatives, etc.

Miller talks about the philosophy of managing these community initiatives: „The Solidarity Economy is an open

Работник в едно от предприятията на кооператива Мондрагон

Worker in one of the enterprises of the cooperative Mondragon

иновация, която също носи белезите на солидарна инициатива. С Латинска Америка е свързана и първата среща на Международната група за солидарна икономика, която се провежда в Лима, Перу, през 1997 г. През 2007 г. в Манила е основан Азиатският алианс за солидарна икономика, а в САЩ е създадена Американска мрежа за солидарна икономика като част от първия Американски социален форум, проведен се в Атланта, Джорджия. „Ние строим напред противоречията и в пукнатините на капитализма нов вид общество и икономика“, пише Пол Сингър – един от лидерите на „движението на движенията“ в Бразилия.

Барселона

В ЕС Барселона е сред големите центрове на подобни инициативи. Според доклада „Социална и солидарна икономика в Барселона“ (2016 г.), цитиран от P2P Foundation, само в града се осъществяват 4718 социално-икономически начинания. От тях 861 са кооперативи, 1197 са бизнеси, притежавани от работниците, 2400 са социалните организации от неправителствения сектор, а 260 са обществени икономически инициативи. В социалните предпри-

process. It is an invitation. It does not owe its existence to a single political tradition or a complex of ideas. Its nature and definition are rooted in the constant development, the discussions and debates among the people who support it. It is a „movement of the movements“ aiming at the constant formation of new connections and opportunities, preserving the commitment to the shared values, capable of transforming the society and the environment. “

History

Solidarity in the economic activity has always existed in one form or another, but in the modern sense, the concept of Solidarity Economy was first used in the late 1930s during the Spanish Civil War. In the early 1980s, the term became popular in France, Colombia and Chile to denote the activity of social activists aimed at overcoming the social exclusion of parts of the population through alternatives to the standard market and state actions. In South America, the concept is related to the upsurge of cooperatives, or to the emergence of initiatives that share the economic logic of cooperation and solidarity. Similar activities are gaining momentum in France, Spain, Mexico, Canada (Quebec). More recently, Brazil has become a one-of-a-kind centre of such solidarity-based experiments. This is a reason why the World Social Forum, an international community of civil society organizations opposed to hegemonic globalization, is based in the Brazilian city of Porto Alegre. For decades, this city has been experimenting, allowing civilian participation in determining its budget - a democratic innovation that also has the marks of a solidarity initiative. Latin America is also associated with the first meeting of the International Group on Solidarity Economy, held in Lima, Peru in 1997. In 2007, the Asian Alliance for Solidarity Economy was founded in Manila, and in the USA, the U.S. Solidarity Economy Network was established as part of the first American Social Forum held in Atlanta, Georgia. „We are building a new kind of society and economy in the midst of the controversies and the flaws of capitalism,“ says Paul Singer, one of the leaders of the „movement of movements“ in Brazil.

Barcelona

In the EU, Barcelona is among the largest centres of such initiatives. According to the report „Social and Solidarity Economy in Barcelona“ (2016), quoted by the P2P Foundation, 4,718 socio-economic ventures are being implemented only in the city. Of these, 861 are cooperatives, 1,197 are businesses owned by workers, 2,400 are social organizations from the non-governmental sector, and 260 are community economic initiatives. 53,000 people work in the social enterprises, and another 100,000 are volunteers. Over 500,000 are members of consumer cooperatives. The sectors, in which these initiatives operate, start from energy production, go through culture and reach the food industry. Cooperatives in Barcelona are only 20% of the total number of cooperatives in Catalonia. From 1993 until last year, solidarity initiatives built more than 2,000 homes. 19 cooperatives are active in education, with thousands of members and more than 750 employees. There are also 13 free schools and other shared educational initiatives for children between 0 and 3 years of age. In Barcelona, there are also the so-

ятия работят 53 000 души, а други 100 000 са доброволци. Над 500 000 са членове на потребителски кооперативи. Секторите, в които действат тези инициативи, започват от енергопроизводство, преминават през култура и достигат до хранително-вкусовата промишленост. Кооперативите в Барселона са едва 20% от общия брой на кооперативите в Каталуня. От 1993 г. до миналата година солидарни инициативи са построили над 2000 жилища. В образованието развиват дейност 19 кооператива, които имат хиляди членове и над 750 служители. Отделно действат 13 безплатни училища и други споделени образователни инициативи за деца между 0 и 3-годишна възраст. В Барселона функционират и т.нар. етични финансови институции, включително етично застраховане – финансови начинания, които имат в своята ценностна система и съответния лиценз, че уважават опазването на околната среда, устойчивото развитие на общностите и че подкрепят солидарни инициативи.

Социалната корпорация „Мондрагон“

Може би най-известната социална инициатива на Испания, превърнала се в солидарна корпорация, е базираната в баските райони „Мондрагон“. С интереси на 5 континента в сфери на дейност като индустрия, вериги хипермаркети, бензиностанции, финанси, научни изследвания и други, корпорацията има годишен оборот от 12 млрд. евро и над 70 000 служители. В портфолиото на компанията влизат 102 кооператива, 140 дъщерни дружества, университет, 8 фондации и други юридически лица.

Компанията определя ценностите си така: сътрудничество между собственици и действащи лица, участие на служителите във вземането на решения, справедливо разпределяне на богатството и постоянно обновяване. Общото събрание на корпорацията е върховният орган, изразяващ социалната воля на членовете ѝ. Управляващият съвет е представителен и управленски орган, излъчван от общото събрание. Социалният съвет е консултативен орган, представляващ членовете. Наблюдаващата комисия е друг консултативен орган, който решава дали се спазват счетоводните и другите принципи на организацията. Мениджърският съвет е отговорен за мениджмънта на гигантския кооператив.

Освен тези органи, съществува и кооперативен конгрес. Неговата функция е да задава стратегическите критерии, по които „Мондрагон“ е управляван чрез планиране и координация на различните бизнес звена. Постоянен комитет контролира изпълнението на политиките и решенията, приети от конгреса. Общ

called Ethical Financial Institutions, including ethical insurance - financial initiatives that have as part of their moral system and the relevant license the respect towards the environmental protection, the sustainable community development, and the support towards solidarity initiatives.

Mondragon Social Corporation

Perhaps the most famous social initiative of Spain, which has become a solidarity corporation, is based in the Basque regions of Mondragon. With interests on 5 continents in spheres of activity such as industry, hypermarkets, petrol stations, finance, research, etc., the corporation has an annual turnover of EUR 12 billion and more than 70,000 employees. The company's portfolio includes 102 cooperatives, 140 subsidiaries, a university, 8 foundations and other legal entities.

The company defines its values as: collaboration between

Централата на „Мондрагон“

Mondragon headquarters

www.mondragon-corporation.com

съвет изработва и одобрява корпоративните стратегии и цели. Индустриалният съвет координира отделните индустриални звена.

Значение

Солидарната икономика допринася за превръщането на баските райони в едни от най-богатите региони на Испания, също както повдига стандарта на заможните каталунци. Тя не е характерна само за райони от Третия свят, където текат социални експерименти. По-скоро използването ѝ задвижва промени в мисленето и в обществените отношения, които водят до развитие.

„Солидарната икономика е начин на мислене за стопанството, който отваря пространства на надежда и за изграждането на по-справедливо, устойчиво и демократично общество... Тя е едновременно „скромна“ и амбициозна. „Скромна“ е, защото движенията за солидарна икономика не твърдят, че имат всички отговори и признават, че силата на хората е в съчетаването на тяхната креативност и смелост за експерименти и учене. Амбицията ѝ е в това, че се стреми да създаде връзки между различни сектори на обществото и икономиката, да изгради координирани социални движения, в които опозицията на несправедливостта е съчетана с практически и вдъхновяващи алтернативи, като крайната цел е трансформация на социално-икономическия ред“, пише Милър. Той мечтае заедно с десетки хиляди участници в солидарни инициативи в различни страни и континенти смелостта и съвместните усилия на хората да доведат до обществена трансформация и по-добър живот. (1)

owners and staff, employee involvement in decision-making, fair distribution of wealth, and constant renewal. The General Assembly of the corporation is the supreme body that expresses the social will of its members. The Governing Council is a representative and management body elected by the General Assembly. The Social Council is a consultative body that represents the members. The Monitoring Committee is another consultative body that decides whether the accounting and other principles of the organization are respected. The Management Board is responsible for the management of the giant cooperative.

In addition to these bodies, there is also a Cooperative Congress. Its function is to set the strategic criteria

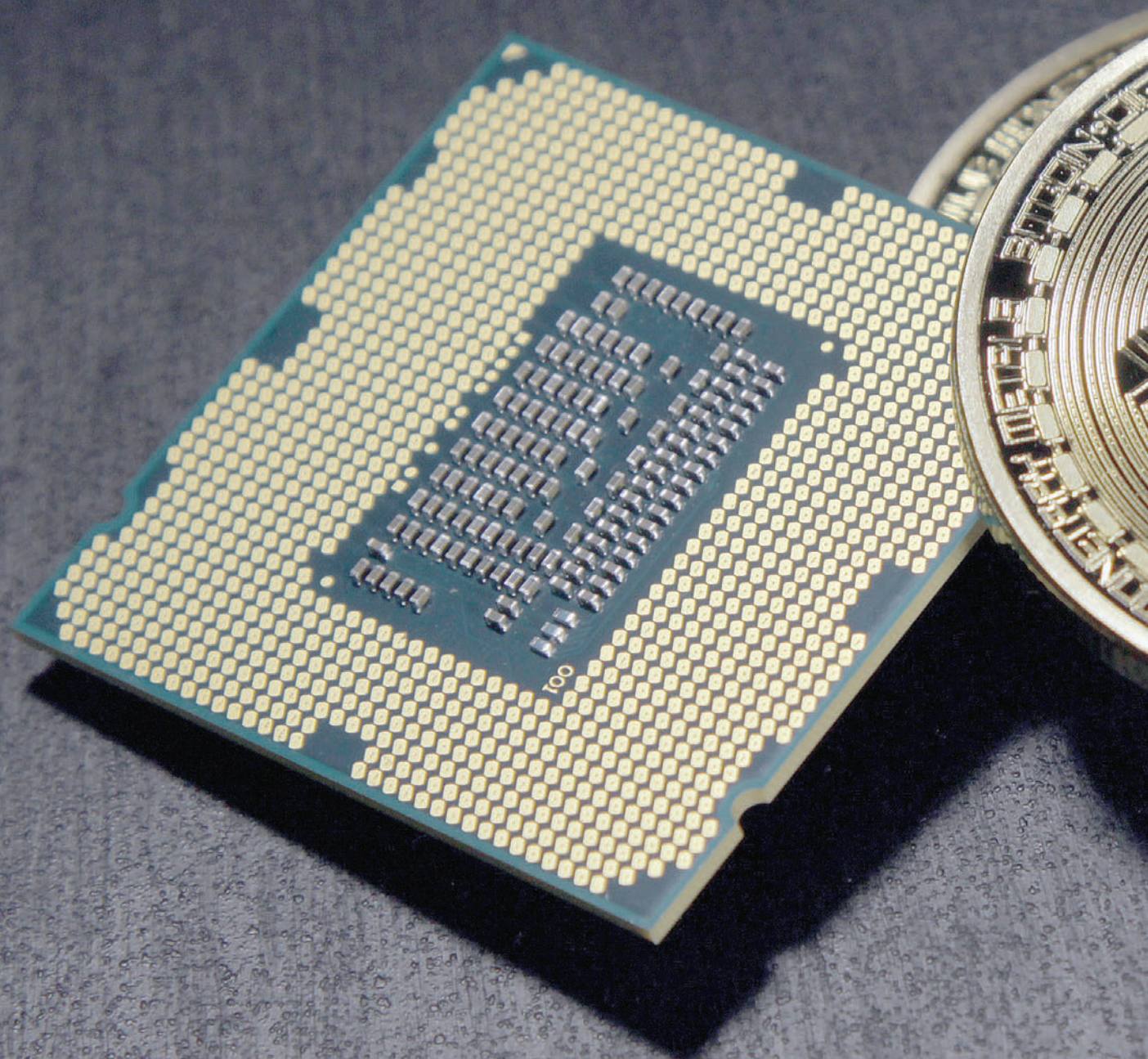
under which Mondragon is managed through planning and coordination of different business units. A Standing Committee controls the implementation of the policies and decisions that are adopted by the Congress. The General Council develops and approves corporate strategies and goals. The Industrial Council coordinates the individual industrial units.

Significance

The Solidarity Economy contributes to the turning of the Basque regions into one of the richest regions of Spain, just as it raises the standard of wealthy Catalans. It is not characteristic only for areas of the third world where social experiments are running. Rather, its use drives changes in thinking and in public relations that lead to development.

„Solidarity Economy is a way of thinking about economy that opens up spaces of hope and of a fairer, more sustainable and democratic society. It is both modest and ambitious. Modest because Solidarity Economy movements do not claim to have all the answers and admit that the power of people is in combining their creativity and courage for experimenting and learning. Its ambition lies in the crave to create connections between different sectors of society and the economy, to build coordinated social movements in which the opposition to injustice is combined with practical and inspiring alternatives, and the ultimate goal is the transformation of the social and economic order,“ wrote Miller. He dreams, together with tens of thousands of participants in solidarity initiatives in different countries and continents, that the courage and joint efforts of people will lead to social transformation and a better life. (2)

Възходът на биткойн

The rise of Bitcoin

Александър Александров Aleksandar Aleksandrov

През 2017 г. технологичният, а в голяма степен и финансовият свят бяха подвластни на едно явление – възхода на биткойн и останалите криптовалути. Мнозина чуха тези думи за първи път и вече едва ли има човек, който не е чувал за тях.

Това беше годината, в която светът разбра, че една виртуална валута може да увеличи над 20 пъти своята стойност, биткойн официално стана част от глобалната финансова система и влезе в новините, а масовата публика научи новината: вече можем и сами да създаваме пари, благодарение на нашите компютри. И да печелим в стотици проценти от това – цената на криптовалутата в началото на годината беше малко под 1000 щ. долара, а към нейния край зонеше 20 000 щ. долара и е трудно да се прогнозира докъде ще стигне.

И ако в началото мнозина отгаваха този ръст на появата на хакерски атаки от типа ransomware, които искаха откуп в биткойни, то впоследствие възходящата тенденция се запази и дори се ускори. Биткойн стана обект на дискусии с участието на експерти от водещи финансови институции, много от които нарекоха криптовалутата „балон“. Google пък отчете, че биткойн се радва на повече търсения в онлайн търсачката и е станал по-популярен от Бионсе, Тейлър Суифт и Ким Кардашиан, взети заедно. Впечатляващо постижение за една парична единица, която всъщност не е точно парична единица, нито какъвто и да е материален ресурс. А представлява просто компютърен код, който съществува единствено в интернет в една отворена база данни, наречена блокчейн. И дори самият произход на криптовалутата, както и на принципите на работа на блокчейн, до днес си остава доста неясен. За неин създател се сочи тайнственият Сатоши Накамото, но въпреки някои догадки, до този момент никой не знае със сигурност кой е той.

Дълго време биткойн, както и други криптовалути са използвани предимно от технологични гийкове, както и от престъпни организации, привлечени предимно от анонимността, която предлагат виртуалните валути и невъзможността да бъдат проследявани. Именно по тази причина те се налагат и като най-използваното средство за разплащане в т.нар. „тъмна мрежа“ – криптирана версия на интернет, използвана за търговия с нелегални субстанции и други престъпни дейности, както и за комуникация между терористични организации и дисидентски групи.

Постепенно обаче темата стана модерна в ИТ и предприемаческите среди и в биткойн започнаха да инвестират все повече технологични стартъпи, компютърни специалисти и рискови инвеститори, придавайки все по-голяма легитимност на тази виртуална валута. Финансовите среди също започнаха да се интересуват от развитието на криптовалутите и най-вече – на блокчейн технологията, стояща зад тях. Мнозина виждат в нея средство за създаване на нов тип взаимоотношения, базирани на т.нар. „умни“ договори, които имат потенциала да променят изцяло редица бизнес сегменти. Някои държави като Естония пък обявиха, че ще я използват за създаването на собствена национална виртуална валута.

Само преди около месец две от големите борси в света – CME и CBOE – разбуниха духовете, обявявайки, че започват да търгуват с биткойн фючъри. И по този начин официализираха в още по-голяма степен най-популярната криптовалута. Водещи трейдъри и десетки фондове вече също търгу-

In 2017, the technological and, to a great extent, the financial world were dependent on a phenomenon - the rise of Bitcoin and other cryptocurrencies. Many heard these words for the first time, and now, there is hardly anyone, who has not heard about them.

This was the year, in which the world understood that a virtual currency could increase its value more than 20 times, Bitcoin officially became part of the global financial system and entered the news, and the mass audience learned that we could already create money ourselves, thanks to our computers. And win hundreds of percent of the amount, since the price of the cryptocurrency at the beginning of the year was just under USD 1,000, and at its end, it was near USD 20,000, and it is hard to predict how far will it get.

If, at the beginning, many attributed this rise to the emergence of ransomware hacker attacks that wanted ransom in bitcoins, later on, the upward trend maintained, and even accelerated. Bitcoin was the subject of discussions with experts from leading financial institutions, many of whom called the cryptocurrency a "bubble". Google has reported that Bitcoin enjoys more searches in the on-line search engine and has become more popular than Beyonce, Taylor Swift and Kim Kardashian put together. An impressive achievement for a single currency that is not actually a monetary unit or any other material resource. But is just a computer code that exists only on the Internet in an open database called Blockchain. What is more, even the very origin of the cryptocurrency, as well as the principles of Blockchain, remains to this day rather vague. The mysterious Satoshi Nakamoto is pointed to as its creator, but despite some speculations, so far, no one knows for sure who he is.

For a long time, Bitcoin, as well as other cryptocurrencies, have been used mostly by technology geeks, as well as by criminal organizations, mainly attracted by the anonymity that virtual currencies offer, and the impossibility for their tracing. For this reason, they are also becoming the most used means of payment in the so-called "Dark Web" - an encrypted version of the Internet used for trading illegal substances and other criminal activities, as well as for communication between terrorist organizations and dissident groups.

Какво предстои занапред след една луда година за криптовалутите

*What comes
next after one
crazy year for the
cryptocurrencies*

Вам активно с нея.

Какво предстои

Макар все още да е трудно да се прогнозира как ще се развива този сегмент през следващата година, поради неговата огромна волатилност, можем с голяма увереност да кажем, че биткойн вече официално е част от световната финансова система и със сигурност ще продължаваме да слушаме за него в новинарските емисии. Възможно е скептиците да са прави, че постигнатите през последните месеци високи нива не могат да се задржат и не е изключено цената да падне значително.

Дали това ще е „спукване на балон“, или просто осезаема корекция, нормална за толкова волатилна валута, обаче е трудно да се прогнозира. Според нейните критици настоящата висока цена няма как да се запази, защото за биткойн няма никаква реална стойност. Поддръжниците ѝ обаче отговарят, че е спорно доколко е реално покритието и на много традиционни парични единици. Парите си остават просто разменно средство и то е толкова ценно, колкото вярват онези, които го разменят.

Като предимство на биткойните се сочи и фактът, че те имат своята горна граница и процесът на тяхното създаване чрез т.нар. „минодобив“ ще спре, когато броят им достигне 21 милиона и след това той няма да се увеличава повече. Факт, който в известна степен ги предпазва от загуба на стойност. Дали обаче тяхната цена ще се стабилизира на нива, по-близки до тези на традиционните валути, и какво ще стане след това, е трудно да се прогнозира със сигурност. Възможно е биткойн да си остане една елитарна валута, използвана предимно от технологични маниаци и предприемачи. Или пък да продължи да отчита значителни пикове и спадове, запазвайки своята волатилност и способността си да прави богати онези, които инвестират в нея в правилния момент. ☺

Gradually, however, the topic became trendy in the IT and entrepreneurial environments, and more and more technology start-ups, computer specialists and venture capitalists started investing in Bitcoin, giving the currency more and more legitimacy. The financial circles have also begun to be interested in the development of cryptocurrencies and, mostly, in the Blockchain technology behind them. Many see it as a means of creating a new type of relationship based on the so called "smart" contracts that have the potential to completely change a number of business segments. Some countries like Estonia have announced that they will use it to create their own national currency.

Just a month ago, two of the world's biggest exchanges - CME and CBOE - arouse emotions by announcing that they were starting to trade with bitcoin futures. In this way, they formalized the most popular cryptocurrency even more. Leading traders and dozens of funds are also actively trading with the currency.

What is Next

Although it is still difficult to predict how this segment will develop in the next year due to its huge volatility, we can say with great confidence that Bitcoin is already officially part of the global financial system, and we will certainly continue to listen about it in news feeds. It is possible for sceptics to be right that the high levels achieved in recent months cannot be maintained, and probably the price will drop significantly.

Whether it will be a bubble burst, or just a tangible correction that is normal for such a volatile currency, is difficult to predict. According to its critics, the current high price cannot be preserved because there is no real value behind Bitcoin. However, its supporters say that it is disputable how realistic the worth of many traditional monetary units is. Money is simply a means of exchange, and it is as valuable as those who exchange it believe it is.

An indicated advantage of the bitcoins is that they have their upper limit, and the process of their creation through the so-called "mining" will stop when their number reaches 21 million, and then it will not increase any more. A fact that protects them to some extent from the loss of value. However, will their price stabilize at levels closer to those of traditional currencies, and what will happen next, is difficult to predict with certainty. It is possible that Bitcoin will remain an elitist currency, used mainly by technological maniacs and entrepreneurs. Or, it will continue to report significant peaks and declines, retaining its volatility and ability to make rich those who invest in it at the right time. ☺

Можем да съхраним паметниците на културата с Общинска банка

We can preserve cultural Monuments with Municipal Bank

В България има над 40 000 обекта, които са недвижими културни ценности. Част от тях съществуват още от древността, като например Тракийската гробница в Казанлък, която датира от края на IV в. пр. Хр., а други са строени преди по-малко от век, като сградата на Българска народна банка (1935-1939) например. Някои от тях са известни на всички, като Античния театър в Пловдив, Стария Несебър, тракийски и античен град „Кабиле“ до Ямбол, но други – като жилищната сграда, в която е живял Панчо Владигеров, са по-малко познати. Всички те обаче са част от културно-истори-

There are more than 40,000 sites in Bulgaria that are considered immovable cultural values. Some of them have existed ever since antiquity, such as the Thracian tomb in Kazanlak, dating back to the end of the 4th century BC, while others were built less than a century ago, such as the building of the Bulgarian National Bank (1935-1939). Some of them are known to everyone, such as the Ancient Theatre in Plovdiv, the Old Nessebar, the Thracian antique town of Kabile near Yambol, while others - the residential building of Pancho Vladigerov, are less familiar. All of them, however, are part of the cultural and historical

ческото наследство на страната, а някои са включени и в Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО.

трудно се опазват
в добро състояние

Някои от тях са държавна собственост, а други частна. Сградите, които са собственост на физически лица, но също са със статут на паметници на културата, нерядко

heritage of the country, and some are also included in the UNESCO's World Heritage List.

they are difficult to preserve
in good condition

Some of them are owned by the State, while others are private. Buildings owned by physical persons, but also having the status of cultural monuments, are often difficult to preserve in good condition, due to the owners' lack of finances.

трудно се опазват в добро състояние заради липса на средства на собствениците.

специален инвестиционен кредит

За да ги подкрепи, Общинска банка създаде специален инвестиционен кредит „ГРАД С ИСТОРИЯ“. Целта му е да помогне финансирането на укрепителни, консервационно-реставрационни и ремонтни работи на недвижими културни ценности. С него физическите лица, собственици на сгради – паметници на културата, могат да получат финансова помощ за съхранението и опазването им. Те вече разполагат с още една, при това оптимална възможност, да изпълнят законовото си задължение да опазват сградите, но също така и да направят възможно съхранението им за историята и бъдещите поколения.

към кредита има голям интерес

Само няколко месеца след пускането на кредита, към него има голям интерес. И това е обяснимо, тъй като той няма аналог на българския банков пазар и се предлага само от Общинска банка. Кредитът беше създаден по инициатива на Столична община, но това не ограничава обхвата му, напротив. От него могат да се възползват всички собственици на имоти от цялата страна, във всички общини в България. Задължително условие е имотът да е с предоставен статут на недвижима културна ценност по смисъла на Закона за културното наследство и да е вписан в Националния регистър на недвижимите културни ценности.

„Създадохме инвестиционния кредит „ГРАД С ИСТОРИЯ“ по инициатива на Столична община. С този кредит даваме удобно и достъпно решение на общественото очакване рушащите се сгради със статут на недвижими културни ценности да бъдат ремонтирани и запазени. Кредитът е с много ниски лихви и отлични условия и собствениците на тези имоти вече ще разполагат със средства да реновират и укрепят сградите. Така те ще продължават да красят градовете ни и да пазят културно-историческото наследство на България“, коментира Сашо Чакалски, изпълнителен директор и председател на УС на Общинска банка.

изключително добри условия

Кредитният продукт е с изключително добри условия, така че да бъде ефективен и гъвкав за кредитоискателите. Той има много ниска годишна лихва – в размер на 3.00%. Няма такси за проучвания и комисиони за одобрение и предсрочно погасяване. Потребителите получават и безплатна застраховка „Живот“.

special investment loan

To support them, Municipal Bank created a special investment loan - CITY WITH HISTORY. Its purpose is to help the financing of the strengthening, restoration and conservation, and repair works on immovable cultural values. Through it, the physical persons who are owners of buildings - monuments of culture, can receive financial assistance for their preservation and protection. Thus, they already have one more, even an optimal, opportunity to fulfil their legal obligation to protect the buildings, but also to make their preservation possible for the history and the future generations.

there is a great interest in the loan

Only a few months after the loan was introduced, there was a great interest in it. And this is understandable because it has no analogue on the Bulgarian banking market, and is only offered by Municipal Bank. The loan was created on the initiative of Sofia Municipality, but this does not limit its scope, on the

contrary. It can benefit all property owners from all over the country in all municipalities in Bulgaria. The obligatory condition is for the property to have been granted the status of immovable cultural property within the meaning of the Cultural Heritage Act, and to have been entered into the National Register of Immovable Cultural Values.

„We created the investment loan CITY WITH HISTORY at the initiative of Sofia Municipality. With this loan, we provide a convenient and affordable solution to the public expectation that decrepit old buildings with the status of immovable cultural values are to be repaired and preserved. The loan has very low interest rates and excellent conditions, and the owners of these properties will now have the means to renovate and strengthen the buildings. Thus, they will continue to adorn our cities and protect the cultural and historical heritage of Bulgaria,“ commented Sasho Chakalski, Executive Director and Chairperson of the Management Board of Municipal Bank.

exceptionally good conditions

The loan product has exceptionally good conditions in order to be effective and flexible for the borrowers. It has a very low annual interest rate - 3.00%. There are no search and commission fees for approval, or fees for early repayment. Users also receive a free

life insurance.

The minimum amount of the loan is BGN 10,000, and the maximum - up to 70% of the property value. The term is up to 10 years. An important regulatory condition for granting the loan is the accompanying documentation related to the site. Firstly, there must be a document certifying the status of immovable cultural value within the meaning of the Cultural Heritage Act. An order of the mayor of the municipality, where the immovable cultural value is located, is needed, in which he/she indicates the implementation of strengthening and repair activities. It is important for the site to have a project documentation and/or an investment project in accordance with the Cultural Heritage Act.

Municipal Bank is an important niche player and leader in municipal lending, assisting the development of municipalities. Only in 2017, the total amount of financing provided to municipalities as loans and bonds increased by 34%. It amounts to BGN 138 million, which forms a market share of the bank of 46.6%. Its profit continues to grow at a steady pace, the balance sheet total exceeds one billion and a half, and Moody`s confirmed the stable rating of Municipal Bank again. (3)

Минималният размер на кредита е 10 000 лева, а максималният размер е до 70% от стойността на имота. Срокът е до 10 години. Важни нормативни условия за отпускането на кредита са съпътстващата документация, свързана с обекта. На първо място трябва документ, удостоверяващ предоставения статут на недвижима културна ценност по смисъла на Закона за културното наследство. Необходима е заповед на кмета на общината по местонахождение на недвижимата културна ценност, с която указва извършването на укрепителни и ремонтни дейности. Важно е обектът да има и проектна документация и/или инвестиционен проект, съгласувани по реда на Закона за културното наследство.

Общинска банка е важен нишов играч и лидер в общинското кредитиране, подпомагайки развитието на общините. Само за 2017 година общият обем на предоставеното финансиране за общините под формата на кредити и облигации нараства с 34%. То е в размер на 138 млн. лв., които формират пазарен дял на банката от 46,6%. Печалбата ѝ продължава да расте със стабилни темпове, балансовото число надхвърля милиард и половина лева, а Moody`s отново потвърди стабилния рейтинг на Общинска банка. (3)

Глобалните номади

На пазара на труда се появи поколението, което предефинира забавлението, потреблението, работното място и самия пазар. Готови ли са работодателите за тази промяна?

Global nomads

The generation that redefined entertainment, consumption, the workplace and the market itself appeared on the labour market. Are employers ready for this change?

Татяна Явашева Tatyana Yavasheva

Те са израснали с компютрите и смартфона, с кабелната телевизия и интернет. За тях движението и постоянната промяна са начин на съществуване. Те са адаптивни към реалността и са твърде непримирими към всичко, което им пречи да бъдат себе си.

They grew up with computers and smart phones, cable TV and the Internet. For them, movement and constant change are a way of existence. They are adaptive to the reality, and are too irreconcilable of everything that stops them from being themselves.

Младите хора са готови да работят по значими проекти и не се застояват в компании с архаичен подход на мениджмънта, твърди Детелина Смилкова

Young people are ready to work on major projects and do not stay long in companies with archaic approach to management, claims Detelina Smilkova

Работа, но каква

С ирония ги наричаха „бъдещето на България“, но те вече стават част от бизнес настоящето. Някои смело се хвърлят да създават стартапи и има такива, които наистина успяват да развият нещо значимо. Те не мислят локално и действат отвъд националните граници. Ако правят бизнес, той трябва да е в глобален мащаб. Друга част са готови да се присъединят към възрастен екип в компания, но... точно тук идва голямото предизвикателство за работодателите, които не са от тяхното поколение. Управлението на хора, каквото доскоро го представяха теоретиците на мениджмънта, вече не работи по същия начин.

Гориво за двигателя

Те са припярни, искат всичко да става незабавно. Очакват бърз растеж в кариерата и не видят ли скорошна перспектива, сменят работното място. Те нямат сантименти, имат цели. Те нямат задръжки, имат визия за живота си. И ако компанията не налива подходящо гориво за техния двигател, намират следваща ракета носител. Рогени в морето от информация, те са част от мрежата на виртуалната реалност и не искат да си представят живота без тази свързаност. Те са свободолюбиви номади, които предефинират забавлението, потреблението, работното място и пазара гори.

Технологичното ДНК

Технологиите са част от тяхното ДНК. За тях от ключово значение е удобството във всичко. Следователно и светът ще се променя в тази насока, няма съмнение, щом те са бъдещето, а вече и настоящето. Това поколение несъмнено е иновативно. „Тези млади хора просто са различни. Те не познават телефона с шайба и радиоточката. Те не са пасивни слушатели, а искат винаги да им е интересно, държат да правят нещата във всеки момент, в който те желаят, и на място, където се намират. Трябва да познаваме психологията им. Ако доскоро факторът „Заплащане“ беше най-важен за служителите, в момента те повече се интересуват от стратегията на бранда. Препочитат да са в компании

Work, but What Kind of Work

They were called „the future of Bulgaria“ with irony, but they are already becoming part of the business present. Some of them are boldly trying to create start-ups, and there are those who really manage to develop something meaningful. They do not think locally, and act beyond the national borders. If they do business, it has to be global. The others are ready to join an inspired team of a company, but... here comes the great challenge for employers who are not part of their generation. People management, as it was presented until recently by management theoreticians, is not working in the same way any more.

Engine Fuel

They are impatient; they want everything to happen at once. They expect quick carrier growth, and if they do not see an approaching prospect, they change their workplace. They do not have sentiments; they have goals. They have no inhibitions; they have a vision for their life. And if the company does not pour

с добра работодателска марка. Напускат „кораба“, ако случващото се във фирмата се разминава с представата, създавана във външния свят. Затова задачата на работодателите е да уеднаквят тези два „свята“, коментира Детелина Смилкова, председател на Българската асоциация за управление на хора и вицепрезидент на ВУЗФ. Тя съветва работодателите да гържат поглед око и социалните медии, защото младите хора имат силно присъствие и доверие в тях.

Стремеж към знание

Поколение X и Z е готово да учи и да се развива през целия си живот, но ключов въпрос за компаниите е как да привлекат тези глобални номади. Хората с умения е трудно да бъдат задържани, а точно те са най-ценните за всеки бизнес. Младите искат да работят по значими проекти, обобщава Детелина Смилкова. Според нея важните понятия за талантливите млади хора

са смисъл, значимост, резултати. За тях информацията е на един клик разстояние и ролята на образованието е да ги научи да мислят, да анализират и да правят взаимовръзки.

Новото на новото

И ако предприемачите и мениджърите от по-старото поколение не се адаптират към особеностите на по-раствращите, ако не правят иновации, бизнесът им просто ще затихне и техните компании ще изчезнат от пазара. Компании, които не отговарят на очакванията на младите хора, все по-трудно ще си намират правилните служители, тъй като те не се застояват в бизнес с архаичен подход на мениджмънта, твърди Детелина Смилкова.

Казват, че поколение Z е първото истинско предприемаческо поколение в света, готово да подражава на основатели на процъфтяващи компании. Това е поколение на революционери. Ако средата не отговаря на очакванията им, те или ще я променят, или ще я заменят. Те са глобални номади... (U)

a proper fuel for their engine, they find a next carrier rocket. Born in the sea of information, they are part of the virtual reality network, and do not want to imagine life without this connectivity. They are freedom-loving nomads who redefine entertainment, consumption, the workplace and even the market.

Technological DNA

Technology is part of their DNA. For them, convenience is a key factor in everything. Therefore, the world will undoubtedly also change in this direction, since they are the future, and even the present. This generation surely is innovative. „These young people are just different. They know nothing about the rotary phone and the radio-rediffusion set. They are not passive listeners, but they want everything to be interesting; they insist on doing things at the time they want and on the place where they are. We have to know their psychology. If, until recently, the payment factor was the most important to employees, now, they are more interested in the brand strategy. They prefer to be in

companies with a good employer brand. They leave „the ship“ if what is happening in the company is different from the notion created in the outside world. That is why the task of employers is to unify these two „worlds“, comments Detelina Smilkova, Chairperson of the Bulgarian Association for People Management and Vice-President of VUZF (University of Finance, Business and Entrepreneurship). She advises employers to keep an eye on social media because young people have a strong presence there and trust them.

Striving for Knowledge

Generation X and Z is ready to learn and develop throughout their whole life, but a key question for companies is how to attract these global nomads. People with skills are hard to keep, and they are

the most valuable for every business. Young people want to work on major projects, summarizes Detelina Smilkova. According to her, the important concepts for the talented young people are meaning, significance, results. For them, information is one click away, and the role of education is to teach them how to think, analyse and interrelate.

The New of the New

If the entrepreneurs and managers from the older generation do not adapt to the peculiarities of the adolescents, if they do not make innovations, their business will fade away and their companies will disappear from the market. Companies that do not meet young people's expectations will find it hard to come across the right employees, because they do not stay long in a business with an archaic approach to management, claims Detelina Smilkova.

It is said that Generation Z is the first real entrepreneur generation in the world that is ready to emulate the founders of thriving companies. This is a generation of revolutionaries. If the environment does not correspond to their expectations, they will either change it, or replace it. They are global nomads... (U)

sk

Реката на таланта

В лабиринта на „матрицата“ има път за развитие и на индивидуалните заложи

The river of talent

In the labyrinth of the “matrix” there is also a way for development of individual talents

Яна Колева Yana Koleva

Амазонка, най-голямата река в света, някога е текла в противоположна посока – от изток на запад. Обръщането на водния ѝ поток не е обичайно и геолозите търсят обяснение на тази колосална промяна. Талантът също е като реката, движен сякаш от тайнствена сила. От самите нас обаче зависи да му проправим пътя.

Условие за успех

Талантът е все по-често споменавана гума. Превърна се в синоним на квалифицирани хора и затова постоянно

Тhe Amazon, the biggest river in the world, has once flowed in the opposite direction - from east to west. The reversal of its water flow is unusual, and geologists are looking for an explanation of this colossal change. Talent is also like the river, as if moved by a mysterious force. However, it is up to us whether we will make a way for it.

Conditions for Success

Talent is a word that is mentioned more and more often.

се говори как се търсят таланти, за да може бизнесът да се развива. Всяка компания се стреми да привлече най-добрите, тъй като от наличието на талант зависи и нейният успех. Но какво всъщност е талантът? Смята се, че това са заложи още по рождение способности и умения, които изискват усилия, за да се развият. Винаги има пречки и изпитания, съмнения и колебания и само най-големият талант успява да постигне своя максимум въпреки всичко. Дори и при най-неблагоприятните обстоятелства той намира почва да покъсне.

Богатство

Широко разпространено е мнението, че талантът е част от генетичния ни код и е дар от Бога. Изследвания на учени доказват, че всеки човек има някакви заложи и степен на тяхното развитие зависи от личната посветеност на всеки за развитието на този дар. Тези усилия се отплащат. Неслучайно талантът е бил мярка за тегло, употребявана в гревността. В Новия Завет талантът е наименование на голямо количество пари. Днес развитият талант е истинска ценност, която може да носи и пари.

Творец или консуматор

Във времето на високите технологични постижения всеки ден летим по високоскоростната писта и се надпреварваме и със самите себе си. Улисани в преследване на задачите за деня, губим истинския ориентир и попадаме в омагьосан кръг, в който всеки ден гоним „опашката на деня“. И отдаваме цялата си енергия и време, за да сме в

It turned into a synonym for qualified people, and this is why it is constantly talk about the need of talent in order for the business to develop.

Every company aims at attracting the best, because talent is what its success depends on. But what is talent? It is believed that it is the inherent capabilities and skills that require efforts in order to develop. There are always hindrances and trials, doubts and hesitation, and only the biggest talent succeeds in reaching its maximum despite everything. Even in the most unfavourable circumstances, it finds a place to grow.

Wealth

It is widely believed that talent is part of our genetic code and a gift from God. Researches have shown that every person has some kind of skills, and the extent of their advance depends on the personal commitment for the development of these gifts.

The efforts pay off. It is no accident that talent was a weight measurement used in ancient times. In the New Testament, talent is a term for a great amount of money. Today, the developed talent is a real treasure that can also bring money.

Creator or Consumer

At the time of high technological achievements, every day, we fly on a high-speed track and compete with ourselves. Absorbed in our daily tasks, we lose the real meaning, and we get into a vicious circle, where, every day, we chase the

Are the Efforts Worth It

Talent development needs motivation and dedication. Some time ago, a study showed that not only inherent abilities, but also emotional involvement is what gives us the strength to go upwards. More than 150 university music students were asked how long do they intend to play on their instrument. Those who planned to do it throughout their whole life showed four times better results than the others, although the time for exercise was the same for all. The conclusion is that talent needs passion and inspiration in order to develop. Still, we must point out that the necessary condition is to have enough talent. Probably, the greater part of the university students who have decided not to turn the instrument in their companion, have sensed that the talent of the others is bigger than theirs, and the greatest effort will not take them to the top, if the divine spark is missing.

„матрицата“. Неусетно свикваме битието да ни припорва и забравяме, че заложбите са това, което ни отличава. Отглеждаме консуматора у себе си, но не даваме храна на твореца у нас.

Искрама

Вдъхновението е важно, когато става дума за развитие на таланта. Някой велик творец, личност или бизнес лидер може за цял живот да запали огъня у нас. Има емоции, които може да ни предизвикат да мобилизираме всичките си ресурси, за да изявим своя талант. Именно този плам може да отвори врати към нашите скрити възможности и дадем ли им живот, те ще ни се отплатят. Когато сме изпълнени с позитивизъм чрез ефекта на огледалото и светът ще ни помага да осъществим добрите си намерения. Талантът има стойност само когато дава стойност на хората. (1)

"tail of the day. And we give all our time and energy to be in the "matrix." Before we know it, we get used to being rushed by life, and we forget that our talent is what make us different. We nurture the consumer in ourselves, but we do not feed the creator in us.

The Spark

Inspiration is important when it comes to talent development. A great artist, person, or a business leader can light the fire in us for our whole life. There are emotions, which can challenge us to mobilize all our resources in order to show our talent. This is the spark that can open doors to our hidden potential, and if we give it life, it will reward us. When we are full of positivism, through the effect of the mirror, the world will help us fulfil our good intentions. Talent has value only when it gives value to people. (2)

Оправдани ли са усилията

Развитието на таланта се нуждае от мотивация и отдаденост. Едно научно изследване преди време показва, че не само вродените способности, но и емоционалната въвлеченост дава сили да се върви нагоре. Над 150 студенти по музика били запитани колко дълго смятат да свирят на своя инструмент. Онези, които планирали да се занимават с това през целия си живот, показвали около четири пъти по-високи резултати в сравнение с останалите, макар времето за упражнения при всички да било еднакво. Изводът е, че талантът има нужда от страст и вдъхновение, за да се развива. И все пак трябва да отбележим, че необходимото условие е талантът да ни е даден в достатъчна степен. Вероятно голямата част от студентите, които са решили да не превръщат занаят пред инструмента в свой спътник, все пак са усетили, че другите ги превъзхождат по талант и най-голямото усърдие няма да ги отведе на върха, липсва ли божествената искра.

Силата на бранга

The Power of the Brand

Яна Колева Yana Koleva

Човекът прави името и името прави човека. Работи за името си и после то ще работи за теб. Кои ли не е чувал това. Изкуство е да превърнеш името си в марка и подобно умение е истинска ценност в прекия и в преносния смисъл. Но дали полагаме усилия да го развием... И то всеки ден.

The person makes the name and the name makes the person. Work for your name and later on it will work for you. Who has not heard of that? It is an art to turn your name into a brand, and such a skill is a real value in the strict and the figurative sense. However, do we make any effort to develop it every single day?

Канка по канка

Получаваме име веднага след раждането си. Родителите дават нов живот на нова „марка“, оттам насетне живеем под шапката на даденото ни име, но започва и оформянето на нашата идентичност. Това е началото на пътуване, в което се свързваме с хора по пътя, а всяко действие и бездействие придава някаква стойност на името. И канка по канка у другите се натрупва представа за нас. Всъщност личният бранд е съвкупност от елементи, които се съчетават зад името на човека, и го представят като личност, професионалист и творец. Автентичност на поведението, последователност в действията и разбираемост на говоренето са трите опорни точки на добрия личен бранд. Доброто име е органична част от нас, то иска специална грижа, иначе ще „болегува“.

Успешен продукт

Името продава. И ако подложим на анализ процеса по създаване и изграждане на „персоналните марки“, ще открием общите характеристики на личния бранд като успешен продукт. Той се създава, като се ползват основните принципи на добрия комуникационен мениджмънт. Персоналната марка се гради с персонално отношение и с усет за всеки детайл в поведението. Преди да започнете да работите за своя публичен имидж, е добре да сте наясно какъв желаете да бъде той.

Вземете си добър комуникационен консултант, който грижливо да работи по публичността ви, съветват комуникационни консултанти. Професионалната грижа за личния ни бранд е от значение, но има неща, които никога не може да направи вместо нас или въпреки нас самите. Личният бранд е свързан с пределно висока лична ангажираност.

Онлайн присъствие

Виртуалният свят става част от нашата реалност и вече се налага да имаме все по-силно присъствие в него. Фейсбук, Твитър, LinkedIn са канали, които не бива да се пренебрегват. Отнема само няколко секунди да твитвате и да поствате, но трябва да внимавате какво публикувате. Изискват се специални усилия, за да предложите интересно и ценно съдържание. Налага се да шлифовате стила си на комуникация. Личният бранд върви ръка за ръка с умения подбор и прецизния контрол – винаги и във всичко. Още повече когато става дума за онлайн присъствие.

— стр. 114

Изграждането на лична марка е като в готвенето - следвай правилата, но бъди творец. Вкусът се влияе от щипката сол и точната доза на подправките

Building a personal brand is like cooking - follow the rules, but be a creator. The taste is influenced by the pinch of salt and the exact dose of spices

Successful Product

Name sells. If we analyse the process of creating and building a „personal trademark,“ we will notice the common features of the personal brand as a successful product. It is created by using the basic principles of good communication management. The personal brand is built with personal attitude and with a sense of detail in behaviour. Before you start working for your public image, it is good to be aware of what you want it to be.

Find a good communication consultant who will carefully work on your publicity, advise communications consultants. Professional care for our personal brand is important, but there are things that no one can do instead of us or despite us. Personal brand is related to very high personal engagement.

On-Line Presence

The virtual world is becoming part of our reality and we must have an ever stronger presence there. Facebook, Twitter, LinkedIn are channels that should not be overlooked. It only takes a few seconds to tweet and post, but you have to be careful what you publish. Special efforts are required to offer interesting and valuable content. You have to polish your style of communication. Personal brand goes hand-in-hand with skilful selection and precise control - always and in everything. Especially when it comes to on-line presence.

Drop by Drop

We receive a name right after our birth. Parents give new life to a new „brand,“ and from then on, we live under the umbrella of our given name; but the shaping of our identity begins, too. This is the start of a journey, on which we connect with people on the way, and every action and lack of action adds some value to our name. Thus, drop by drop, other people accumulate their idea of us. In fact, the personal brand is a set of elements that are combined under the name of the person, and represent him/her as a personality, a professional and a creator. Authentic behaviour, consistency in action, and intelligibility of speech are the three pillars of a good personal brand. The good name is a constitutional part of us, it requires special care, otherwise it will „get sick“.

Най-доброто

Казват, че доброто е враг на най-доброто. Това важи и при изграждането на личния бранд. В тази игра няма отпънкан път, по който, ако минеш, непременно ставаш човек с популярно име. Има някои работещи правила и рецепти, но както и в готвенето, следвай правилата, но бъди творец. Вкусът се влияе от щипката сол и точната доза на подправките. Има тактики, които вдъхновяват и помагат да блеснем ярко. Но нека не забравяме, че звездите грейт различно.

The Best

They say that good is an enemy of the best. This also applies to the building of personal brand. In this game, there is no beaten path, on which, if you take it, you will surely become a person with a popular name. There are some working rules and recipes, but as in cooking, follow the rules, but be a creator. The taste is influenced by the pinch of salt and the exact dose of spices. There are tactics that inspire and help us shine brightly. However, let us not forget that stars shine differently.

Продуктът и опаковката

И все пак името си е име, то е само „опаковката“ на един „продукт“, който постоянно създаваме. Вътрешната ни същност е същина на продукта. Робин Шарма, един от най-именитите бизнес консултанти по лично и професионално усъвършенстване, напомня, че книгите може да ни доближат до всяко величие и до всеки гений. Ако искаме да сме в компанията на Бил Гейтс, Салвадор Дали, Далай Лама или пък на Мадона, да вземем тяхна книга. Защото умът, разширен от нова идея, няма да се свие до първоначалните си размери. (1)

Product and Packaging

And yet, a name is a name; it is only the „packaging“ of a „product“ that we constantly create. Our inner self is the essence of the product. Robin Sharma, one of the most renowned business consultants on personal and professional development, reminds us that books can bring us closer to every great person and every genius. If we want to be in the company of Bill Gates, Salvador Dali, Dalai Lama, or Madonna, we can take their book. For the mind, expanded by a new idea, will not shrink to its original size. (2)

sopharma[®]
PHARMACEUTICALS

**THE BULGARIAN
PHARMACEUTICAL
COMPANY**

Щастливите компании

Бизнесът намира иновативни начини за увеличаване на креативността и производителността

The Happy Companies

Businesses find innovative ways to increase creativity and productivity

Татяна Явашева Tatyana Yavasheva

Този, който е щастлив, ще направи и другите щастливи, твърдят учени, писатели, психолози. Щастие то няма материален измерител, но пък в малката хималайска държава Бутан не мерят развитието с брутен вътрешен продукт, а с индекс на брутно национално щастие. Четирите принципа на Общото национално благоденствие, които 37-годишният крал на Бутан Джигме Хесар Намгял Вангчук е наследил от своя баща, гласят: опазване на околната среда, природосъобразно развитие, съхраняване на автентичната култура и мъдро управление. Бутан е единствената страна в света, която има Министерство на щастие то. Развитието на Запада е в пълен контраст с всичко това и върви наред с типичната болест на неудовлетвореността. Източна Европа също страда от нея. Как да ѝ се противопоставим?

Първи в България

Установено е, че щастливите хора са по-продуктивни, но взрени в преследването на по-високи финансови резултати много от фирмите не си дават сметка, че всъщност хората са най-ценният им капитал. Има и изключения. 411 Маркетинг стана първата компания в България, която назначи "Мениджър щастие". Задачата на тази нова позиция е да организира дейности и инициативи, които да допринасят за доброто настроение на служителите. Предложението се ражда на българска земя и веднага е оценено зад Океана от предприемчивия българин Константин Стоянов, основател на 411 Locals, чиято гъщерна компания 411 Маркетинг е базираната във Варна.

Работоспособност

Безспорно доброто настроение на служителите рефлектира върху тяхната работоспособност и върху продукта, който те създават. Компани в Силициевата долина първи излъчиха Chief Happiness Officer, или мениджър „Щастие“. Тази длъжност вероятно ще намира място във все повече компании с амбиции да постигат максимума с наличните човешки ресурси. И тъй като става дума за нов подход в управлението на хора, познатите клишета не работят. Като начало тя може да се заема от квалифициран представител на отдел „Човешки ресурси“, ангажиран с мотивирането на служителите.

Добре е хората на тази позиция да имат и умения, подобни

— стр. 118

A person, who is happy, will make other people happy, claim scientists, writers, and psychologists. Happiness does not have a material measure, but in the small Himalayan state of Bhutan, development is not measured with Gross Domestic Product, but with a Gross National Happiness Index. The four principles of the Common National Prosperity that the 37-year-old King of Bhutan Jigme Khesar Namgyel Wangchuck has inherited from his father are: environmental protection, environmentally friendly development, preservation of authentic culture and wise management. Bhutan is the only country in the world that has a Ministry of Happiness. The development of the West is in full contrast with all this and goes along with the typical illness of dissatisfaction. Eastern Europe is also suffering from it. How can we resist?

The First in Bulgaria

It has been found that happy people are more productive, but while being focused on the pursuit of higher financial results, many companies do not realize that people are their most valuable capital. Still, there are exceptions. 411 Marketing became the first company in Bulgaria to appoint a Happiness Manager. The task of this new position is to organize activities and initiatives that contribute to the good mood of the employees. The first suggestion was given on Bulgarian land and was immediately appreciated across the Atlantic by the enterprising Bulgarian Konstantin Stoyanov, founder of 411 Locals, whose subsidiary 411 Marketing is based in Varna.

Working Capacity

Undoubtedly, the good mood of employees influences their working capacity and the product they create. Companies in the Silicon Valley were the first to appoint a Chief Happiness Officer, or a Happiness Manager. This position will probably be accepted in even more companies that have the ambition to achieve maximum result with the available human resources; and because it is a new approach to managing people, familiar clichés do not work. At first, it can be taken by a qualified representative of Human Resources, who is engaged with motivating employees. It is good for people on this position to have skills similar to those of animators in the tourism and entertainment business. The experience of 411 Marketing is likely to be a good benchmark of how to use the available

Ваня Кирилова, оперативен мениджър на 411 Маркетинг:

Целта е 100% доволни служители

Убедени сме, че когато някой е щастлив, той се фокусира в максимална степен върху своята работа и дава по-високи резултати. Базираната в САЩ 411 Locals има две дъщерни компании – офиси във Филипините и във Варна. Собственикът на компанията Константин Стоянов е иновативен и основната му грижа е хората, които работят във фирмата, да усещат удовлетворение. Всеки служител тук е провокиран да дава идеи и да е съпричастен с развитието на бизнеса. Нашият мениджър „Назначения на персонала“ Александър Колов даде идеята за новата позиция мениджър „Щастие“ и така се стигна до назначаването на Калина Енева от 1 януари 2018 г. Тя беше част от нашия „Криейтив тим“, ангажиран със събитията на компанията. Поде енергично работата и беше избрана да се грижи за удовлетвореността на служителите. Постът е ротационен и хората на него ще се сменят на всеки 6 месеца. Мениджър „Щастие“ трябва да постига не по-малко от 100% доволни служители. Готови сме да споделяме и ако опитът ни е от интерес и за други компании, бихме могли да направим Ден на отворените врати.

Vanya Kirilova, Operations Manager at 411 Marketing:

The goal is 100%-satisfied employees

We are convinced that when someone is happy he/she focuses on his/her work to the maximum and achieves higher results. The US-based 411 Locals has two subsidiaries - in the Philippines and in Varna. The owner of the company Konstantin Stoyanov is innovative and his main concern is the people who work in the company to feel satisfied. Every employee here is provoked to give ideas and to be involved in the development of the business. Our Staff Recruitment Manager, Aleksandar Kolov, gave the idea about the new position - Happiness Manager, which led to the appointment of Kalina Eneva from 1st January 2018. She was part of our Creative Team that is engaged with the events of the company. She started her work with great energy and was chosen to take care of the employees' satisfaction. This is a rotation job and people will change every six months. The Happiness Manager must achieve not less than 100%-satisfied employees. We are ready to share and if our experience is of any interest to other companies, we could organize an Open Day.

на аниматорите в туристическия и развлекателния бизнес. Опитът на 411 Маркетинг вероятно ще е добър ориентир как по-ефективно да се използва наличният човешки потенциал.

Накъде

Установено е, че единствено щастливите служители на компанията дават своя максимум в работата, затова осигуряването на удовлетвореност на служителите е най-голямата цел на всеки мениджър „Щастие“. Психолози, наблюдавали работния процес, предупреждават, че хора, които изпитват неудовлетвореност, може да се превърнат в „язва“ на самия бизнес организъм.

В България имаме добри примери и стъпката, която предхождаше появата на мениджър „Щастие“, е цялостната социална ангажираност на някои от технологичните компании към техните служители – за да им осигурят спокойствие на работното място, те се грижат за малките им деца и за разрешаването на битови

human potential more effectively.

Where to

It has been found that only the happy employees of a company are doing their utmost in their work, so providing satisfaction to employees is the ultimate goal of any Happiness Manager. Psychologists who have observed work processes are warning that people who feel unsatisfied can become an "ulcer" in the business organism.

We have good examples in Bulgaria, and the step that preceded the emergence of the Happiness Manager is the overall social commitment of some of the technology companies to their employees – in order to provide them tranquillity on their workplace, they care for their young children and help them resolve their household problems. The support from the Home Master to the Kindergarten is a step in the

ите им проблеми. Подкрепата „от домашния майстор до детската градина“ е крачка в корпоративната еволюция към мениджър „Щастие“. Той има важна роля в постигането на баланса между работа и личен живот. В неговата сфера на компетентност е да предотврати и проявите на синдрома „Прегаряне“. Щастливият служител носи най-голяма печалба за компанията и затова мениджър „Щастие“ може да спомогне за пренареждането на ценностната система на организацията и да предложи нов режим на работа, който да гарантира по-голяма продуктивност.

Хубавите дни няма да дойдат при теб, ти трябва да вървиш към тях, казва персийският поет и мистик Руми. Това с пълна сила важи и за днешния бизнес. (1)

corporate evolution to the Happiness Manager. He/she has an important role in achieving the balance between work and private life. In his/her field of competence is also the prevention of the burnout syndrome. A happy employee brings the highest profits to the company, so the Happiness Manager can help for the rearrangement of the value system of an organization and offer a new working environment that can ensure greater productivity. Good days will not come to you, you have to go to them, says the Persian poet and mystic Rumi. This is especially true for today's business. (2)

ALCOMET

OUR COMMON ROAD INTO
A SUSTAINABLE FUTURE

GROWTH
QUALITY
INNOVATION

www.alcomet.eu

Борис Колев: Много български компании са близо до световен успех

Държавата трябва да въведе данъчни облекчения за стартиращите предприятия

Борис Колев е дългогодишен сериен и социален предприемач, инвеститор в създаването и развитието на технологични компании и проекти в сферата на иновациите. От 2015 г. е управляващ директор в DigiMark Ventures, технологичен инвеститор в серия от български стартапи. През 2017 г. норвежкия фонд FERD и JA Europe го включиха във FERD's List - списък на шестимата млади лидери и предприемачи с най-голямо социално въздействие в Европа.

Мая Цанева

Maya Tsaneva

Б-н Колев, вие сте сериен предприемач и инвеститор. Има ли условия за серийно предприемачество в България?

- Като цяло условия за предприемачество в много сфери почти няма, защото няма пазарна конкуренция. Но в сферата на технологиите, иновациите, изкуството, културата, образованието и госта от услугите е супер. У нас има много недоразвити ниши. Според мен серийното предприемачество е повече за хора, които, като мен, не са добри мениджъри и нямат търпение и дисциплина. Когато един бизнес се развие достатъчно и трябва сериозно управление, аз гледам да изляза

оперативно, за да не преча, и да се захвана със следващия.

- Колко фирми сте стартирали? С кои от стартапите си се гордеете най-много?

- Когато стартирах като 18-годишен, гумата „стартап“ не беше позната – казвахме им „компани“. Общо са около 15-16 компании.

Във времето, в което аз стартирах, „предприемачество“ беше мръсна дума и се свързваше най-вече с мутренските структури и строителните измами. Най-трудно беше, когато бяхме прекалено млади, за да ни се доверят по-големите компании, а мениджърите не ни приемаха на сериозно. Тогава се

Boris Kolev: Many Bulgarian companies are close to world success

The state must introduce tax reliefs for start-ups

Boris Kolev is a serial and social entrepreneur with many years of experience, an investor in the founding and development of technology companies and projects in the field of innovation. Since 2015, he has been the Managing Director of DigiMark Ventures and a technology investor in a series of Bulgarian start-ups. In 2017, the Norwegian fund FERD and JA Europe included him in the FERD's List - a list of the six young leaders and entrepreneurs with the greatest social impact in Europe.

Mr. Kolev, you are a serial entrepreneur and investor. Are there conditions for serial entrepreneurship in Bulgaria?

- As a whole, there are almost no conditions for entrepreneurship in many areas because there is no market competition. But in the field of technology, innovation, art, culture, education and a lot of services, it is great. There are many undeveloped niches in our country. In my opinion, serial entrepreneurship is more for people who, like me, are not good managers and have no patience and discipline. When a business has developed enough and needs serious

management, I do not take part in the operative work in order not to hinder it, but start with the next one.

- How many companies have you started? Which of your start-ups are you most proud of?

- When I started at the age of 18, the word „start-up“ was unfamiliar - we were calling them „companies“. They are about 15-16 companies in total.

At the time I started, „entrepreneurship“ was a dirty word, and it was mostly related to gorilla structures and construction frauds. The hardest thing was when we were too young to be trusted by bigger companies, and their

борехме не само с конкуренцията и пазара, но и с остарелите стереотипи на подценяване на младите.

**НАЙ-МНОГО СЕ ГОРДЕЯ СЪС СОЦИАЛНИТЕ
ПРОЕКТИ, КОИТО ПРАВИМ ИЛИ ПОДКРЕПЯМЕ
- МОБИЛНАТА ПЛАТФОРМА „ДАРИ КРЪВ“,
МРЕЖАТА ЗА КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА
ОТГОВОРНОСТ „CSR BULGARIA“, МОБИЛНОТО
ПРИЛОЖЕНИЕ „ПРАВАТА МИ“.**

- В България вече премина първата стартъп вълна. Какво се е променило най-много от началото на първите по-значителни инвестиции в този нов тип предприемаческа дейност? Кои оцеля и защо?

- Доста неща се промениха. Като начало, много хора разбраха, че не е толкова лесно. Дори и още от самото начало да получиш инвестиция - пак не е лесно. Изсипаха се доста пари в екосистемата и най-хубавото е, че се повишава обществено внимание, уважението към предприемачите. В момента огромен брой млади хора обмислят създаване на собствени компании и продукти. Има и млади предприемачи, които си научиха урока. Провалиха по няколко компании и вече знаят кое, как и защо работи и защо не се получава.

Това, което се забелязва при „втората вълна“, е, че рисковото финансиране се получава малко по-трудно. Стартъпите вече трябва да са достатъчно напреднали и да са доказали, че стратегията им дава резултат и екипът им е мотивиран.

През следващите години ще се случат много успешни български истории в световен план, въпрос на време е. Големите инвеститори вече дебнат за добри идеи и компании у нас. В технологичната сфера има огромен потенциал. Но трябва да се поработи върху образа на страната – само тогава нашите компании ще започнат да получават повече доверие и повече външни инвестиции за растеж.

- Усещате ли подкрепата на държавата? Как оценявате навлизането на нови финансови инструменти и програми в подкрепа на предприемачеството?

- Почти е невъзможно да получиш подкрепа от държавата, дори тя е най-лошият платец. Най-често не можеш да разчитаеш дори на справедливост или получаваеш натиск. Нагрявам се, че нещата се променят и виждам леки промени в тази посока.

Относно финансовите инструменти – все още са неадекватни за стартиращи предприемачи. Повечето инструменти са пригодени за големи и развити бизнеси.

Оперативна програма „Конкурентоспособност“ за стартиращи предприятия е така направена, че ако спечелиш финансиране, трябва да намериш пари, да ги изхарчиш, след това да ги отчетеш и евентуално след 3-6 месеца държавата ще ти ги възстанови. Кои ще кредитира едно стартиращо предприятие? Единствените, които се възползват от тази програма, са дъщерни фирми на големи предприятия или бизнесмени, които могат да си позволят да чакат възстановяване, без забавянето да им повлияе.

Според мен дори е противоположно държавата да финансира стартиращи предприятия – най-добре да създаде малки данъчни облекчения през първите месеци, когато положението е най-трудно.

- За повечето хора новият тип предприемач в България се концентрира повече в ИТ сферата и иновациите, но по-рядко влиза в традиционните производства. Според вас какъв е съвременният предприемач?

- Донякъде това е вярно. Има много стартиращи компании в земеделието, преработката, производството, конфекцията, но не получават достатъчно медийно внимание. При технологичните иновации има най-голям шанс за много бърз растеж.

managers did not take us seriously. We then struggled not only with competition and the market but also with the outdated stereotypes of underestimating the young.

I am mostly proud of the social projects we are doing or supporting - Dari Krav (Donate Blood) mobile platform, CSR Bulgaria corporate social responsibility network, My Rights mobile application.

- Bulgaria has already gone through the first start-up wave. What has mostly changed since the beginning of the first major investments in this new type of entrepreneurial activity? Who survived and why?

- Many things have changed. Firstly, many people realized that it was not so easy. Even if you receive an investment from the very beginning, it still is not easy. A lot of money has been poured into the ecosystem, and the best thing is that public attention and respect for entrepreneurs is increasing. A large number of young people are currently considering setting up their own companies and products. There are also young entrepreneurs who have learned their lesson. They have failed with several companies and already know what, how and why it works and why it does not.

**WHAT IS NOTICED IN THE „SECOND WAVE“ IS THAT
IT IS A LITTLE MORE DIFFICULT TO RECEIVE
RISK FINANCING.**

Start-ups need to be advanced enough and have proven that their strategy is showing results and their team is motivated.

In the next years, there will be many successful Bulgarian stories at a global level, it is just a matter of time. Big investors are already lurking for good ideas and companies in Bulgaria. There is large potential in the technology sphere. However, we have to work on the image of the country - only then will our companies begin gaining more confidence and more foreign investment for growth.

- Do you feel the support of the state? How do you assess the entry of new financial instruments and programs that support entrepreneurship?

- It is almost impossible to get support from the state; it even is the worst payer. Most often, you cannot even rely on justice, or you are put under pressure. I hope that things are changing, and I can see slight changes in that direction.

About financial instruments - they are still inadequate for start-up entrepreneurs. Most instruments are adjusted for large and developed businesses.

Competitiveness Operational Program for start-ups is done in such a way that if you win funding, you have to find money, spend it, then report it, and eventually in three to six months the state will refund the money. Who will credit a start-up? The only people who benefit from this program are subsidiaries of large enterprises, or businesspeople who can afford to wait for a refund without being impacted by the delay.

In my opinion, the state should not even finance start-ups - the best thing is to create small tax reliefs in the first months, when the situation is most difficult.

- For most people, the new kind of entrepreneur in Bulgaria is more focused on the IT sphere and innovation, but rarely goes into traditional production. What kind of an entrepreneur is the modern entrepreneur in your opinion?

To some extent, this is true. There are many start-ups in agriculture, processing, manufacturing, clothing, but they do not get enough media attention. Technological innovation

С наградата на FERD и Junior Achievement Europe
With the FERD and Junior Achievement Europe Award

Но пак там рискованото инвестиране е точно като залагането на спортни игри.

**ИЗМИСЛЯНЕТО НА НОВИ КОНЦЕПЦИИ И МОДЕЛИ
И ДОБАВЯНЕТО НА СТОЙНОСТ ЗА ВСИЧКИ
ПО ВЕРИГАТА ИЗЛИЗА НА ПЪРВО МЯСТО КАТО
ФОРМУЛА ЗА УСПЕХ СПОРЕД МЕН.**

Комисионерското предприемачество бавно умира, бизнесът на бързите сделки и тези, в които продаваш нещо скъпо, а го купуваш евтино, също е на изчезване.

- Вие сте подпомогнал не един стартиращ бизнес. Как преценявате възможностите му, за да инвестирате в него?

- По хората – опитвам се да преценя колко са мотивирани, колко вярват в идеята, колко са готови да рискуват за нея. Ако очакват да поработят 1-2 години и след това да се „пенсионират“ с печалбата – това не са моите хора. Ако очакват бързи пари - също. Аз подкрепям екипи и бизнеси, чиято по-висша цел е да променят нещата и между другото да правят и пари чрез тази дейност, които да се влагат за още по-голяма промяна. (1)

has the greatest chance of a very rapid growth. Still, there too, risk investment is just like betting on sports games.

Creating new concepts and models, and adding value to everyone along the way comes first as a formula for success in my opinion. Commissioning entrepreneurship is slowly dying, the business of fast deals and the one, in which you sell something for a high price, but buy it cheaply, is also disappearing.

- You have supported many start-up businesses. How do you decide what their chances are in order to invest in them?

- By observing people - I try to figure out how motivated they are, how much they believe in the idea, how ready they are to risk. If they expect to work for 1-2 years, and then „retire“ with the profit - they are not my people. If they expect fast money - too. I support teams and businesses whose highest goal is to change things and, in the meanwhile, to make money through this activity, which can be used for even greater change. (1)

Кехлибарени успехи

Amber success

Красимир Сираков
Krasimir Sirakov

Теодор Димитров с наградата за иновативно новостартирало предприятие

Teodor Dimitrov with the Innovative New Start Enterprise award

„Амбър Технолоджи“ спечели награда за „Иновативно новостартирало предприятие“ за 2017 г.

Amber Technology received the Innovative Start-Up Enterprise award for 2017

Да спиш върху кехлибар“ – звучи като екзотично пожелание, но за Теодор Димитров и приятелката му Татяна Бакалова е успешно бизнес начинание. „Амбър Технологии“ АД стартира първата си голяма комерсиална кампания едва това лято, а вече спечели наградата за новостартирало предприятие в 13-ия конкурс за иновативно предприятие на годината. Успехът изненада Теодор Димитров, съосновател на компанията, който скача в непознатите води на бизнеса с матраци преди около една година. „Аз съм завършил бизнес администрация и политически науки. Преди да започнем разработката на този продукт, не разбирах абсолютно нищо от матраци“, пояснява той с усмивка. „Амбър Технологии“ е резултат от изненадваща пресечна точка при разрешаването на два напълно различни проблема: здравословен и потребителски. Теодор

Sleeping on amber sounds like an exotic wish, but for Teodor Dimitrov and his girlfriend Tatyana Bakalova, it is a successful business venture. Amber Technology AD started its first big commercial campaign this summer, and has already won the start-up enterprise award in the 13th Innovative Enterprise of the Year contest. The success surprised Teodor Dimitrov, co-founder of the company, who jumped in the unfamiliar waters of the mattress business about a year ago. „I am a graduate of Business Administration and Political Science. Before we started developing this product, I did not really know anything about mattresses,“ he explains with a smile.

Amber Technology is a result of a surprising focal

„Амбър Технологии“ АД спечели наградата за „Иновативно новостартирало предприятие“ за 2017 г. в 13-ия конкурс за иновативно предприятие на годината. Компанията е създадена през 2016 г. Тя е разработила матрак с оригинална технология за вграждане на чист балтийски кехлибар. Той е известен със своя здравословен и балансиращ ефект. Фирмата реализира директни продажби, основани изцяло на дигитален маркетинг. Разработва и гама от продукти за здравословен сън. Конкурсът се организира от Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ и Enterprise Europe Network – България, с подкрепата на Генерална дирекция „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ на Европейската комисия, в партньорство с БНТ, сп. „Икономика“ и Economic.bg.

Amber Technology AD won the Innovative Start-Up Enterprise award for 2017 in the 13th Innovative Enterprise of the Year contest. The company was founded in 2016. It has developed a mattress with original technology for embedding pure Baltic amber that is known for its healthy and balancing effect. The company makes direct sales based entirely on digital marketing. It also develops a range of healthy sleep products. The contest is organized by the Applied Research and Communications Fund and Enterprise Europe Network - Bulgaria, with the support of the Directorate General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs of the European Commission, in partnership with BNT, Economy Magazine and Economic.bg.

страда от безсъние и заболяване на щитовидната жлеза и открива, че кехлибарът въздейства благотворно на състоянието му. В търсене на матрака с главно М, върху който да спи най-сладко, той решава да намери и полесен за потребителите начин да пазаруват продукти за здравословен сън. „Много се говореше за това как човек може да подобри качеството на живота си чрез хранене, тренировка, но никой не обръщаше внимание на съня. Ако не спиш добре, каквото и да правиш, всичко е загубено. Аз имах този проблем и видях, че много хора се оплакват от неудобни матраци. Проучихме как функционира самата индустрия – колко много средства отиват за дистрибутори, магазини, и в крайна сметка всичко се свежда до идеята „легни на този матрак за 5 минути и избери“. Затова решихме да направим матрак с вграден кехлибар и да го продаваме само онлайн, със 100 дни пробен срок“, казва Теодор Димитров.

Съоснователите на фирмата се учат от нулата как се прави матрак. Те стартират със собствени средства и с подкрепата на бизнес ангел от бранша. Намират български производители на всички елементи от продукта, с изключение на кехлибарения прах. Той пристига от балтийските републики и е най-качественият, без примеси на тежки метали.

Компанията решава да експериментира и с модела на продажби. „Най-голямото предизвикателство е да покажем на хората, че не е толкова страшно, а всъщност е по-лесно, удобно и безопасно да купиш матрак онлайн. Много често получавам обратна връзка от хора, които са платили за матрак голяма сума, но след месец

point of two completely different problems: a health problem and a consumer problem. Teodor suffered from insomnia and a thyroid disease and found that amber had beneficial effect on his condition. In search of the Mattress with a capital „M“, on which he could have the sweetest dreams, he decided to find an easier way for consumers to shop for healthy sleep products. „There was a lot of talk about how one could improve the quality of their lives by eating, training, but no one paid attention to sleep. If you do not sleep well, it is all lost, whatever you do. I had this problem, and I noticed that many people complained about uncomfortable mattresses. We did some research on how the industry worked - how much is spent for distributors, shops, and finally, everything came down to the idea of „lie down on this mattress for 5 minutes and choose“. This is why we decided to make a mattress with embedded amber, and sell it only online with a 100-day trial period,“ says Teodor Dimitrov.

The co-founders of the company learned from scratch how a mattress was made. They started with their own resources and with the support of a business angel from the industry. They found Bulgarian manufacturers of all the items of the product, except for the amber powder. It arrived from the Baltic republics and was of the highest quality with no heavy metal impurities.

The company also decided to experiment with the

установяват, че той не е толкова удобен. Затова предлагаме 100 нощи пробен период. Когато някой върне матрак, всички материали, освен плата и кехлибара, се рециклират. Стремим се процентът на върнатите продукти да бъде 2-5%“, обяснява Теодор.

Една година „Амбър Технологджи“ подготвя първата си онлайн кампания на продажби. Едва това лято фирмата предлага на потребителите „може би 100-ия матрак, който създадохме след много проверки“. Фирмата има потенциал да сглобява продуктите си в собствена база, но засега ползва подизпълнители. „Пробвахме изключително много и различни версии на продукта, докато най-накрая не стигнахме до вариант, който е супер. Всеки детайл от матрака – от пружината, до ципа, е произведен в България. Кехлибарената пяна се прави само на едно място в Русе“, пояснява Теодор.

Първият продукт все пак се продава офлайн. „Първият матрак се продаде на едно изложение за шоколад и сладкиши. Давахме на децата да скачат върху него, но този път матрактът беше целия в кал. Тогава дойде един приятел и предложи: „Имам нужда от нов матрак, искам този. Трябва само да се изпере, нали?“. Аз му казах „да“ и той го купи с отстъпка“, казва Теодор.

Теодор и Татяна сънуват кехлибарени сънища и мечтаят за продажби в Южна Корея и САЩ. Вече са подарили кехлибарени нощи на потребител в Германия. „Амбър Технологджи“ работи по заявка и върху продукти за бебета, проучва и възможности за развитие на франчайз. Теодор е подал и заявки за патентна закрила (по реда на Договора за патентно коопериране) и за марка на ЕС. Бъдещето му е кехлибарено. (i)

sales model. „The biggest challenge is to show people that it is not so scary, but is actually easier, more convenient and safer to buy a mattress on-line. I often receive feedback from people who have paid a large amount for a mattress, but in a month, they find out that it is not that comfortable. Therefore, we offer 100-night trial period. When someone returns a mattress, all materials, except for the fabric and the amber, are recycled. Our aim is the percentage of returned products to be 2-5%“, explains Teodor.

It took Amber Technology one year to prepare its first on-line sales campaign. However, it was this summer that the company offered costumers „may be the 100th mattress that we created after many checks.“ The company has the potential to assemble its products in its own basep but is using subcontractors for now. „We have tried a great many different versions of the product until we finally came to a variant that is great. Every detail of the mattress - from the spring to the zipper - was produced in Bulgaria. Amber foam is produced in only one place in the city of Rousse,“ Teodor explains.

Still, the first product was sold off-line. „The first mattress was sold at an exhibition for chocolate and sweets. We let the kids jump on it, and the whole mattress was covered in mud. Then a friend came and suggested: „I need a new mattress, I want this one. You have to just wash it, don't you?“ I told him „Yes,“ and he bought it at a discount,“ Teodor says.

Teodor and Tatyana have amber dreams and want to sell in South Korea and the United States. They have already given amber nights to a customer in Germany. Amber Technology also works on baby products on demand, and is researching for franchise opportunities. Teodor has filed applications for patent protection (under the terms of the Patent Cooperation Treaty) and EU brand. His future is amber. (i)

Теодор и Татяна с кехлибарения матрак

Teodor and Tatyana with the amber mattress

*Innovation
Differentiation
Perfectionism*

DISCORDIA

Богатството на Джеф Безос

Как един ИТ служител от Уолстрийт се нареди сред малкото хора в историята, притежавали лично състояние от над 100 милиарда долара

Jeff Bezos' wealth

How a Wall Street IT specialist ranked among the few people in history who had personal fortune of more than USD 100 billion

Компанията, която е лидер в онлайн продажбите, навлезе и във физическата търговия. На снимката – магазинът Amazon Go в Сиатъл

The leading company in on-line sales has also entered the physical trade. On the photo - the Amazon Go shop in Seattle

Александър Александров Aleksandar Aleksandrov

Преди около година на страниците на сп. „Икономика“ направихме прогнозата, че 2017 г. ще бъде доминирана от американската компания Amazon и ако останалите технологични гиганти подценят нейното развитие, те може да се окажат изправени срещу неочаквано силен конкурент. Сякаш за да потвърди напълно тази прогноза, основателят и най-голям акционер в Amazon Джеф Безос успя веднъж за кратко през лятото да детронизира Бил Гейтс от трона на най-богатия човек на света, а след това отново го направи в края на ноември. Този път – запазвайки позицията си.

About a year ago, on the pages of Economy Magazine, we predicted that 2017 would be dominated by the US company Amazon, and if the other technology giants underestimate its development, they may face an unexpectedly strong competitor. As if to fully confirm this prediction, the founder and the largest shareholder of Amazon, Jeff Bezos, managed for a short period in the summer to dethrone Bill Gates from the throne of the richest man in the world, and later on, he did it again at the end of November. This time - keeping his position.

Лугото пазаруване на Черния петък

допринесе за сериозния скок в състоянието на Безос в самия край на годината. Успешното представяне на Amazon, чиято дейност е тясно обвързана с Черния петък и още повече – с последващия Кибер понеделник в САЩ, доведе до поскъпване на нейните акции с 13.2%. А това от своя страна прибави цели 10 млрд. щ. долара към богатството на нейния основател само за един ден. Така той стана не само най-богатият човек на планетата, а и един от малкото хора в историята, притежавали лично богатство от над 100 млрд. щ. долара.

Историята

Животът на Джеф Безос преминава през много перипетици, преди той да основе Amazon като една от първите интернет книжарници и да яхне технологичната вълна. Роден в не особено богато семейство, той завършва Принстън през 80-те години на миналия век, след което започва да работи на Уолстрийт като ИТ специалист. Създава Amazon.com през 1994 г. със спестени 300 000 щ. долара и пуска сайта две години по-късно, без да обръща внимание на многото бъгове в него.

Днес Amazon е публична компания, която се оценява на над 500 млрд. щ. долара, а дейностите ѝ се простират от онлайн търговията, през „облачните“ услуги и персоналните асистенти, до смартфоните, таблетите и летящите дронове. В портфолиото на Безос пък са също и редица други компании, включително в. Washington Post и гружеството за частни космически полети Blue Origin.

Пътят към успеха

на Amazon минава през непрекъснати иновации и придобиване на перспективни проекти на пазара. Компанията стартира като онлайн книжарница, но днес е най-големият интернет търговец, в който се продава на практика всичко – от книги, филми и видеоигри, през грехи, техника и дори домашни пособия. Сайтът непрекъснато подобрява своята логистика и процеса на доставка, поставяйки силен фокус върху възможностите за дистрибуция на електронно съдържание и самиздат. Политика, която привлича редица млади автори, позволявайки им да достигнат до голяма аудитория, без да се налага да преминават през ситото на традиционните издателства.

През годините Amazon придобива и някои от най-перспективните стартиращи онлайн проекти, сред които личат имената на платформата за видео стрийминг на игри Twitch, услугата за класиране на уебсайтове Alexa, онлайн магазинът за обувки Zappos, сайтът за филми IMDb, онлайн магазини в САЩ, Китай, Германия и други страни. Междувременно други подразделения като AWS (Amazon Web Services) започват също да носят осезаеми приходи на корпорацията, която развива и цели две екосистеми за приложения – около своите електронни четци Kindle, както и около персоналните асистенти Alexa. Всичко това превръща Amazon в една от най-големите технологични корпорации, редом с Google, Microsoft, Apple и Facebook,

The Crazy Black Friday Shopping

contributed to the serious uplift of Bezos' wealth at the very end of the year. The successful performance of Amazon, whose activity is closely bound to the Black Friday, and what is more - with the subsequent Cyber Monday in the United States, led to a 13.2% rise in its shares. This, in turn, added a total of USD 10 billion to the wealth of its founder for just a day. So, he became not only the richest person on the planet, but one of the few people in history who had personal wealth of over USD 100 billion.

The Story

Jeff Bezos' life goes through many hurdles before he founded Amazon as one of the first Internet bookshops and rode the technology wave. Born in a not very wealthy family, he graduated from Princeton in the 1980s, and started working on Wall Street as an IT specialist. He created Amazon.com in 1994 with USD 300,000 he had saved, and introduced the site two years later without paying attention to the many bugs.

Today, Amazon is a public company worth more than USD 500 billion, and its activities range from on-line trading, through cloud services and personal assistants to smart phones, tablets and flying drones. There are also a number of other companies

които се конкурират в почти всички ИТ сегменти. Едно-време с това обаче компанията на Джеф Безос води и една друга битка – срещу най-големия традиционен търговец на гребно в САЩ – Walmart.

Търговията винаги е била двигател на световната икономика и нейната ключова роля е отразена с промените в класацията на най-богатите хора на планетата. Дълги години на първа позиция в нея беше именно основателят на търговска верига Walmart – Сам Уолтън, чието богатство дори след смъртта му беше достатъчно да направи петимата му наследници едни от най-заможните хора.

Безос достигна лидерската позиция също благодарение на търговията на гребно, но във виртуалното пространство. Той става милиардер през 1998 г. - само четири години след основаването на своята компания, и за много по-кратък период, отколкото Сам Уолтън. Сравнение, което ясно показва силата на новите технологии да генерират богатство значително по-бързо, отколкото това се е случвало през индустриалната епоха. През годините Amazon успя да се наложи именно в директна битка с Walmart. Битка, която продължава и до днес, маркирайки смяната на поколенията при продажбите на гребно и съответно – промяната на върха на световното богатство. И оставяйки отворен въпроса: има ли кой да детронира новия крал от този връх във време, когато мнозина предричат, че добрите години за Amazon тепърва предстоят. (1)

in Bezos' portfolio, including Washington Post and the Blue Origin private space company.

The Way to Success

of Amazon goes through continuous innovation and acquisition of promising projects on the market. The company started out as an on-line bookshop, but today, it is the world's largest on-line retailer, selling practically everything - from books, movies and video games to clothes, equipment, and even home appliances. The site continually improves its logistics and delivery process, placing a strong focus on the distribution opportunities of electronic content and self-publishing. A policy that attracts a number of young authors, allowing them to reach a large audience without having to go through the sieve of traditional publishers.

Through the years, Amazon has also acquired some of the most promising on-line start-ups, the most prominent of them being the Twitch game streaming platform, the Alexa website ranking service, the Zappos on-line shoe shop, the IMDb movie site, the on-line shopping sites in the US, China, Germany and other countries. Meanwhile, other subdivisions, such as AWS (Amazon Web Services) have also begun to bring tangible revenue to the corporation, which is developing two application ecosystems around its Kindle e-readers, as well as around Alexa's personal assistants. All this makes Amazon one of the largest technology corporations alongside Google, Microsoft, Apple and Facebook that are competing in almost all IT segments. Meanwhile, however, Jeff Bezos' company is also fighting another battle against the biggest retailer in the US - Walmart.

Trade has always been the drive of the world economy, and its key role is reflected in the top list of the richest people on the planet. For many years, the first in the ranking was the founder of the Walmart retail chain - Sam Walton, whose wealth, even after his death, was enough to make his five heirs some of the wealthiest people.

Bezos has reached the leadership position also because of retail, but in the virtual space. He became a billionaire in 1998 - only four years after the founding of his company, and for a much shorter period than Sam Walton. A comparison that clearly demonstrates the power of new technologies to generate wealth much faster than it did during the industrial age. Through the years, Amazon has managed to win the direct battle with Walmart. A battle that continues to this day, marking the change of generations in retail sales and, accordingly, the change on the top of the world wealth. In addition, leaving open the question: is there anyone to dethrone the new king from this top at a time when many predict that the good years of Amazon are yet to come. (2)

Amazon

Централата на Amazon в Сиатъл

The Amazon Headquarters in Seattle

Михалакис Лептос (вдясно) получава Почетната награда за бизнес лидер на 2017 г. от президента на Кипър Никос Анастасиадис

Michalakis Leptos (on the right) received the 2017 Honorary Business Leader Award by the Cyprus President Nikos Anastasiades

Михалакис Лептос: Бизнес лидерството е почтеност

Michalakis Leptos: Business leadership is integrity

Бранислава Бобанац Branislava Bobanats

В бизнеса той е вече шест десетилетия. На 80-годишна възраст продължава да оглавява и управлява водещата в Кипър компания в областта на недвижимите имоти. В дългия си житейски и професионален опит изповядва философията, че истинското бизнес лидерство означава най-вече почтеност. Възхищава се на Хенри Форд като „талантлив предприемач и прекрасен визионер, който промени начина, по който съвременните хора виждат света“. Основател и председател на Управителния съвет на един от водещите частни университети в Кипър. В края на миналата година Кипърската търговско-промишлена палата го удостои с Почетната голяма награда за бизнес лидер на 2017 г. за цялостен принос в развитието на предприемачеството, която му бе връчена лично от президента на страната Никос Анастасиадис.

Всичко това е Михалакис Лептос - едно от легендарните знакови имена в кипърската икономика, основател и президент на „Leptos Group of Companies“ – бизнес империя, обединяваща над 30 компании. Освен че е безспорен лидер на пазара на недвижими имоти в Кипър, тя активно присъства в строителството, хотелиерството, управлението на имоти, туризма,

Нe has been in business for six decades now. At the age of 80, he continues to head and manage the leading land development company in Cyprus. In his long life and professional experience, he professes the philosophy that true business leadership means, above all, integrity. He admires Henry Ford as "a talented entrepreneur and a great visionary who has changed the way modern people see the world." He is the Founder and Chairperson of the Management Board of one of the leading private universities in Cyprus. At the end of last year, the Cyprus Chamber of Commerce and Industry (KEBE) honoured him with the 2017 Honorary Business Leader Award for his overall contribution to entrepreneurship, which was given to him by the President Nicos Anastasiades personally.

All this is Michalakis Leptos, one of the legendary names in the Cypriot economy, Founder and President of Leptos Group of Companies - a business empire that unites more than 30 companies. Besides being an undisputed leader in the Cyprus land development market, it is actively present in the construction sector, hotel management, property management, tourism, investment sector, insurance sector, health care, education. The Group has offices in Cyprus, Greece, Great Britain, Russia, China, Dubai.

Its beginning was set in 1960, when the young engineer at that time, Michalakis Leptos, with a diploma from the Polytechnic School of Athens, founded his first company in his home city of

Винаги има място за подобрения, казва 80-годишният глава на бизнес империя в недвижимите имоти и носител на Почетната голяма награда за 2017 г. за цялостен принос в развитието на предприемачеството в Кипър

There is always room for improvements, says the 80-year-old head of a land and building development business empire and winner of the 2017 Honorary Award for an overall contribution to entrepreneurship in Cyprus

инвестициите, застраховането, здравеопазването, образованието. Групата има офиси в Кипър, Гърция, Великобритания, Русия, Китай, Дубай.

Началото ѝ е през 1960 г., когато младият тогава строителен инженер Михалакис Лептос, с диплома от Политехниката в Атина, основава първата си фирма в родния си град Кирина. Започва собствен малък бизнес в областта на недвижимите имоти и строителството и благодарение на интуицията и визията си скоро става истински новатор в индустрията. 14 години по-късно обаче трябва да се върне от нулата. След турската инвазия през 1974 г. родният му град остава в окупираната част на острова и Михалакис Лептос е принуден да зареже в него значителни проекти и имоти. Продължава работата си в страните от Близкия изток и Персийския залив, а по-късно установява центъра на бизнеса си в Пафос, на западното крайбрежие на Кипър.

Името „Лептос“ се свързва днес в Кипър с мащабни, смели, модерна и новаторски мегапроекти на престижни и луксозни хотели, ваканционни селища, жилищни комплекси, които са печелили многократно високи международни професионални отличия.

През октомври м.г. лично президентът на Кипър Никос Анастасиадис участва в церемонията по полагане на основния камък на „Limassol Del Mar“ - супер луксозния курортен комплекс в един от най-престиж-

Kyrenia. He started his own small business in the sphere of land and building development, and thanks to his intuition and vision, he soon became a real innovator in the industry. 14 years later, however, he had to start from the beginning. After the Turkish invasion in 1974, his native city remained in the occupied part of the island, and Michalakis Leptos was forced to abandon significant projects and properties. He relocated his activities in the Middle East and the Persian Gulf, and later established his business centre in Paphos, on the west coast of Cyprus.

In Cyprus, the name "Leptos" is related today with large, bold, modern and innovative mega projects of prestigious and luxury hotels, holiday villages, residential complexes that have won many international professional awards.

In October last year, the Cyprus President Nikos Anastasiades personally took part in the foundation stone laying ceremony of Limassol Del Mar - a super luxury resort complex in one of the most prestigious areas of the sea capital Limassol, which is expected to become the newest "jewel" of the Mediterranean coast of Cyprus. It is an entirely private initiative, and is being constructed by a consortium between two of the country's most renowned luxury land development entrepreneurs - Leptos Group and D. Zavos Group. Limassol Del Mar represents the "new wave" in the island's architecture, and is considered one of the most ambitious development projects in Cyprus. The complex, consisting of two luxurious towers with a total front area of 170-meter and facing the sea, with a height of 107 meters and 27 floors, will offer luxury apartments and residences, shops and restaurants, 5-star

Leptos Group изгражда първия в Средиземноморието Smart EcoCity

Leptos Group is constructing the first Smart EcoCity in the Mediterranean

ните райони на морската столица Лимасол, които се очаква да стане най-новото „бизу“ на средиземноморския бряг на Кипър. Той е изцяло частна инициатива и се изгражда от консорциум между два от най-известните в страната строителни предприемачи на луксозни имоти - „Leptos Group“ и „D. Zavos Group“. „Limassol Del Mar“ е представител на „новата вълна“ в архитектурата на острова и се смята за един от най-амбициозните проекти за развитие в Кипър. Комплекст, който се състои от две луксозни кули с общо 170-метрова лицева площ, гледаша към морето, с височина от 107 метра и 27 етажа, ще предложи луксозни апартаменти и резиденции, магазини и ресторанти, 5-звездни удобства и услуги. Първата фаза на проекта се очаква да бъде завършена през 2019 г., а втората – година по-късно.

„Перлата“ в короната на „Leptos Group“ обаче е изгражданят от нея първи в Средиземноморието „умен“ екоград. Neapolis Smart EcoCity („Неа полис“ – нов град, на гръцки език) е най-големият по рода си проект на острова и един от най-значимите в цяла Южна Европа. Бъдещият модерен и иновативен град на XXI век ще се разпростира на площ от над 1.1 млн. кв. метра на западното крайбрежие на острова, в непосредствена близост до град Пафос. На тази територия ще има около 6000 нови жилища, хотели, международен бизнес парк, Център за иновации, научни изследвания и развитие, кампус на частния Neapolis University, основан от Михалакис Лептос през 2010 г. и вече в Топ 5 на университетите на острова. Деловата част ще е съчетана със здравен парк /болница, каквито „Leptos Group“ вече има в портфолиото си, уелнес център, център за рехабилитация, центрове за забавления и отгих. Екоградът се основава на екологични и устойчиви принципи, като включва „зелени“ технологии и „умна“ инфраструктура. Разходите за този проект, чиято цел е да създаде прототип на екологично ефективен и „умен“ град в международен мащаб, се очаква да достигнат около 2.4 млрд. евро.

През 2009 г. Михалакис Лептос за първи път получи наградата на Кипърската търговско-промишлена палата за приноса на „Leptos Group“ в развитието на кипърската икономика, която му бе връчена от президента на страната, тогава Димитрис Христофияс. 8 години по-късно той отново бе на върха, с признание от кипърската бизнес общност, и за втори път президент на Кипър приветства неговите успехи. Почетната голяма награда, която му бе връчена през декември, е за „неговата работа, общия му принос и бизнес дейностите му в Кипър, които се характеризират с неговото лидерство, визия и новаторски стратегии“.

Миналата година бе свързана и с още едно голямо събитие в живота и бизнеса на Михалакис Лептос – през месец май с грандиозно тържество, почетен от целия икономически и политически елит на Кипър, той отбеляза 80-ия си рожден ден. Уроците от този дълъг изминат път той обобщава в своя философия за успеха.

„Знания, визия, почтеност, смелост, способност да се правят планове, изпълнение на поетите ангажименти, иновации и, разбира се, упорита работа – това са

amenities and services. The first phase of the project is expected to be completed in 2019, and the second one - a year later.

The jewel in the crown of Leptos Group, however, is the first Mediterranean smart eco city. Neapolis Smart EcoCity ("Nea Polis" - a new city in Greek) is the island's largest project, and one of the most significant in all of Southern Europe. The future modern and innovative 21st-century city will extend on more than 1.1 million square meters on the west coast of the island, in close proximity to the city of Paphos. On its territory, there will be about 6,000 new homes, hotels, an international business park, a centre for innovation, research and development, a campus of the private Neapolis University, founded by Michalakis Leptos in 2010, and now in the Top 5 of the island's universities. The business part will also include a health park/hospital that Leptos Group already has in its portfolio, a wellness centre, a rehabilitation centre, entertainment and recreation centres. The eco city is based on ecological and sustainable principles, including green technology and smart infrastructure. The cost of this project, which aims to create a prototype of an ecologically efficient and smart city on an international scale, is expected to reach about EUR 2.4 billion.

In 2009, Michalakis Leptos received for the first time the award of the KEBE for Leptos Group's contribution to the development of the Cypriot economy, which was given to him by the country's president at that time - Demetris Christofias. 8 years later, he was once again at the top, with a recognition from the Cypriot business community, and for the second time the President of Cyprus welcomed his success. The Honorary Award that was given to him in December was for "his work, his overall contribution and business activities in Cyprus, characterized by his leadership, vision and innovative strategies."

основните умения, които трябва да притежава един ефективен бизнес лидер. Всяко създаване изисква познания, предвиждане, оптимизъм и особено постоянство. Комбинирането на всички тези елементи е истинското предизвикателство. Без значение колко е трудно това, когато някой се опитва, винаги има място за подобрене. И дори най-успешните бизнес лидери трябва да полагат повече усилия за постигането на още по-добри резултати. Да бъдеш лидер също означава, че винаги трябва да подготвяш пътя за другите”, смята Михалакис Лептос.

В личен план той има последователи – синовете му са сред висшите мениджъри на групата, като Панделис Лептос е неин вицепрезидент и президент на Кипърската асоциация на строителните предприемачи (Cyprus Land and Building Developers Association). В обществен план Михалакис Лептос разчита на най-младото поколение. „Вие сте новата сила в растежа, иновациите и високите постижения, надеждата за възстановяването на нашата страна”, заяви той като президент на университета „Неаполис“ на миналогодишната церемония по дипломиране на абсолвентите.

„В „Leptos Group” ние вярваме, че стойността на всяка компания се измерва не с моментни ползи и възвръщаемостта на деня, а с наследството, което тя оставя за бъдещите поколения”, казва Михалакис Лептос, бизнесмен № 1 в Кипър за 2017 г. (1)

Last year was linked with another major event in Michalakis Leptos' life and business - in May, with a spectacular celebration, honoured by the entire economic and political elite of Cyprus, he celebrated his 80th birthday. The lessons of this long journey he sums up in his philosophy of success.

"Knowledge, vision, integrity, courage, ability to make plans, fulfilment of commitments, innovation and, of course, hard work - these are the basic skills that an effective business leader must possess. Every creation requires knowledge, prediction, optimism and especially perseverance. The combination of all these elements is the real challenge. No matter how hard it is, when someone tries, there is always room for improvement. And even the most successful business leaders need to work hard to get even better results. Being a leader also means that you must always prepare the way for others," says Michalakis Leptos.

On a personal level, he has followers - his sons are among the highest managers of the Group, and Pantelis Leptos is its Vice President, as well as Chairperson of the Cyprus Land and Building Developers Association. On a social level, Michalakis Leptos relies on the youngest generation. "You are the new power, innovation and high achievements, the hope for the restoration of our country," he said as President of the Neapolis University at last year's graduation ceremony.

"In Leptos Group, we believe that the value of each company is measured not with the momentary benefits and returns of the day, but with the inheritance it leaves for future generations," says Michalakis Leptos, businessperson No. 1 in Cyprus for 2017. (1)

ChairPro
Професионалисти в столовете

ChairPro 1000 H
• СТИЛЕН • ЕРГОНОМИЧЕН • УДОБЕН

3 ГОДИНИ
ГАРАНЦИЯ

449⁰⁰ лв. с ДДС

ШОУРУМ:

гр. София, бул. „Цариграгско шосе“ 149

www.chairpro.bg

0700 10 750

Леле Понс на Американските музикални награди в Лос Анджелис през ноември 2017 г.

Lele Pons at the 2017 American Music Awards in Los Angeles, USA on November 19, 2017

Венецуелката, която стана милионер в социалните мрежи

21-годишната Елеонора Понс се оказа човекът с най-четени истории в Instagram през 2017 година

The Venezuelan girl who became a millionaire on social networks

21-year-old Eleonora Pons turned out to be the person with the most-read stories on Instagram in 2017

Александър Александров

Aleksandar Aleksandrov

За съвременните актьори, музиканти и други звезди от шоубизнеса социалната мрежа Instagram, притежавана от Фейсбук, се превръща във все по-важен фактор за увеличаване на популярността им. Със своите над 800 милиона потребители, 80% от които следват поне един корпоративен профил в платформата, тя се превръща в сериозен фактор за генериране на известност и привличане на спонсори. Днес Селена Гомес, Ариана Гранде, Кристиано Роналдо, Бионсе и Ким Кардашян са само част от имената от шоубизнеса, които претендират да имат най-много последователи и най-харесвани статуси в платформата за споделяне на снимки.

Instagram обаче не е само приложение, в което известните стават по-известни. За мнозина то е и платформа, която позволява напълно непознати хора да се превърнат в онлайн знаменитости. Достигайки световна слава (и не малко пари) по един нетрадиционен начин, независимо от големите звукозаписни компании, телевизионни мрежи и филмови продуценти. А най-популярният пример от последните месеци е 21-годишната Елеонора Понс, по-известна със своя прякор Леле (Instagram - lelepons), която изненадващо за мнозина се оказа човекът с най-посещаваните истории в дигиталната платформа, задминавайки всички звезди, изброени по-горе. Момичето, родено във Венецуела, е актриса, комик и модел. Най-вероятно обаче никога не сте чували за нея, защото изявите ѝ са предимно в Instagram, в сайта за споделяне на видеоклипове YouTube и в други онлайн платформи.

Семейството ѝ се премества във Флорида, когато тя е била на пет години, и това улеснява ранния старт на нейната „кариера“ в интернет. Към 2015 г., когато Понс завършва средното си образование, тя вече е популярна във видеоплатформата Vine. На този етап тя трупа известност главно с комедийни изпълнения, но през последните години все повече залага на по-сериозни изяви, включително и като модел. Има и издадена книга със съвети как да преодолеем ужасните години в гимназията. Още от самото начало на изявите си младата звезда отделя време и на най-широко разпространените младежки проблеми и теми като любов-

For today's actors, musicians and other show business stars, Facebook's Instagram social network is becoming an increasingly important factor for expanding their popularity.

With more than 800 million users, 80% of whom follow at least one corporate platform profile, it is becoming a major factor in generating popularity and attracting sponsors. Today, Selena Gomez, Ariana Grande, Cristiano Ronaldo, Beyonce, and Kim Kardashian are just some of the show business names who claim to have the most followers and most liked statuses in the photo-sharing platform.

Instagram, however, is not only an application in which the famous become more famous. For many, it is also a platform that allows completely unknown people to become on-line celebrities. Thus, reaching world fame (and big amounts of money) in a non-traditional way, despite the big record companies, television networks and film producers. And the most popular example in the recent months is the 21-year-old Eleonora Pons, better known with her nickname Lele (Instagram - lelepons), who surprisingly for many was the person with the most visited stories in the digital platform, leaving behind all the stars listed above. The girl who was born in Venezuela is an actress, a comedian and a model. However, you have probably never heard of her because she appears mostly on Instagram, the YouTube video sharing site, and other on-line platforms.

Her family moved to Florida when she was five years old, and this helped for the early start of her "career" on the Internet. By 2015, when Pons completed her secondary education, she was already popular on the Vine video platform. At this stage now, she has gained in popularity mainly with her comedy performances, but in recent years she has been increasingly committed to more serious appearances, including as a model. She has also published a book with tips on how to overcome the horrible years in high school. Since the beginning of her appearances, the young star has also spent time on the most widespread youth issues and topics such as love sickness, shyness among teenagers, etc. Soon after her graduation, Pons moved to Los Angeles to develop in the field of comedy.

Today, the digital celebrity has more than 20 million followers

ната мъка, притеснението сред тийнейджърите и гр. Скоро след завършването си Понс се премества в Лос Анджелис, за да се развива в областта на комедията.

Днес дигиталната знаменитост вече има над 20 милиона последователи в Instagram, което е по-малко от звезди като Лионел Меси, Дженифър Лопес и Кейти Пери, но я нарежда пред имена като Иниеста, Снуп Дог, Флойд Мейуеър или отбори като Манчестър Юнайтед. По брой прочитания на нейните Instagram истории обаче през тази година Леле Понс побеждава всички, без изключение.

Функцията „Истории“ се появи в мобилното приложение преди малко повече от година като конкурентна опция на друга набираща популярност сред младежите платформа - Snapchat. Подобно на нея, историите на Instagram изчезват след 24 часа – опция, която се оказва особено привлекателна за т.нар. „милениъл“ поколение. Резултатът не закъсня – днес това е една от най-използваните функционалности в Instagram, която стана любим метод за комуникация с феновете за много от звездите.

Благодарение на активното им използване, Елеонора Понс вече има близо 30 000 дневни потребители, а броят им през последния месец надминава 833 000. Венецуелката вече успешно капитализира своята популярност в интернет. Тя има договори с марки като Dolce & Gabbana, козметичния бранд CoverGirl и други, и дори е била поканена в журито на Мис Вселена 2017. Нетното богатство на 21-годишната онлайн знаменитост, според сайта CelebrityNetWorth.com, е достигнало около 3 милиона щ. долара, спечелени почти изцяло от нейните изяви в социалните мрежи и други дигитални платформи. През 2015 г. Понс е включена в списъка на сп. Time за най-влиятелните младежи, а година по-късно – за най-влиятелните хора в глобалната мрежа. През 2017 г. пък тя е включена и в списъка „30 под 30“ на сп. Forbes.

Влиянието на младата звезда днес далеч не се изразява само в броя на нейните последователи в социалните мрежи, а преди всичко в примера, който тя дава на младите хора по света. Леле е представител на едно поколение, което успява да докаже, че дори и да израснеш в не особено богато семейство, можеш да спечелиш милиони, възползвайки се от предимствата на новите дигитални платформи като Instagram, YouTube и Facebook. Независимо дали става въпрос за Елеонора Понс, за първата писателка - милионер от самиздат платформата на Amazon Аманда Хоклинг, за най-богатия YouTube влогър в света ПюДиПаи (PewDiePie), който има 58 милиона онлайн последователи, или за Алекс Тю, който през 2005 г. създаде проста страницка, наречена milliondollarhomepage.com и продаде всеки пиксел в нея по 1 долар, спечелвайки над 1 милион долара – посланието е едно и също. В информационната ера новите възможности са навсякъде около нас и само от нас зависи дали ще се възползваме от тях. (1)

on Instagram, which is less than those of stars like Lionel Messi, Jennifer Lopez and Katie Perry, but ranks her before names such as Iniesta, Snoop Dogg, Floyd Mayweather, or teams like Manchester United. By number of readings of her Instagram stories, however, this year, Lele Pons defeated everyone without exception.

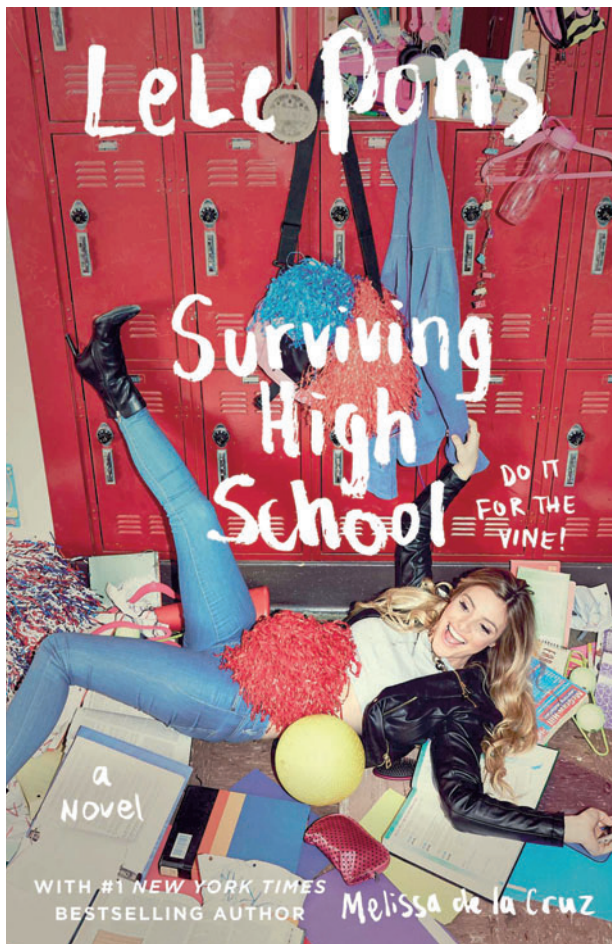
The Stories feature has appeared in the mobile application just over a year ago as a competitive option for another platform that is gaining popularity among youngsters - Snapchat. Like it, Instagram's stories disappear after 24 hours - an option that was

particularly appealing to the so-called Millennial generation. The result was not late - today, this is one of the most used features on Instagram, which has become a favourite method for communication with fans for many of the stars.

Thanks to their active use, Eleonora Pons has already nearly 30,000 average daily users and their number in the last month has exceeded 833,000. The Venezuelan girl has already successfully capitalized her popularity on the Internet. She has contracts with brands such as Dolce & Gabbana, the cosmetic brand CoverGirl and others, and has even been invited to the jury of Miss Universe 2017. The net fortune of the 21-year online celebrity, according to CelebrityNetWorth.com, has reached about USD 3 million, earned almost entirely from her appearances on social networks and other digital platforms. In 2015, Pons was included in the

Time Magazine list for the most influential youngsters and a year later - for the most influential people in the global network. In 2017, Pons was included in the 30 under 30 list of Forbes Magazine.

The influence of the young star today is far from being expressed only by the number of her followers on social networks, but above all, by the example she gives to young people around the world. Lele is a representative of a generation that manages to prove that even if you grow up in a family that is not very rich, you can earn millions by taking advantage of the new digital platforms, such as Instagram, YouTube and Facebook. No matter if it is Eleonora Pons, the first writer-millionaire of Amazon's self-publishing platform - Amanda Hocking, the world's richest YouTube vlogger - PewDiePie, who has 58 million on-line followers, or Alex Tew, who in 2005 created a simple page named milliondollarhomepage.com and sold every pixel in it for USD 1, earning more than USD 1 million, the message is the same. In the information age, new opportunities are all around us, and it is up to us whether we will benefit from them. (2)

Книгата на венецуелското момиче „Да оцелееш в гимназията“

The Book of the Venezuelan girl - Surviving High School

THE MAYOR.eu

THE PORTAL OF THE EUROPEAN MUNICIPALITIES

Успешен бизнес след затвора

Няколко необичайни истории за престъпници, натрупали съвсем законно богатство след излизането от килията

Successful business after prison

Several unusual stories about criminals who have accumulated a very legitimate wealth after leaving the cell

Александър Александров Aleksandar Aleksandrov

За повечето бивши затворници животът след излизането на свобода е труден. Осъдителната присъда продължава да тежи в досието им, усложнявайки опитите им да си намерят законна работа. Често, обезкуражени от това, те се завръщат към своя предишен живот на престъпници или просто остават безработни с години, превръщайки се в тежест за социалната система. Не така обаче стои въпросът с личностите, за които ще прочетете в тази статия. Те са истинско доказателство, че предприемаческият дух и инициатива могат да бъдат открити дори зад решетките, както и че нищо не пречи от бивш затворник човек да се превърне в бизнесмен и да натрупа съвсем законно богатство. Вижте техните истории.

For most ex-prisoners, life after leaving the prison is hard. The conviction continues to carry weight in their record, complicating their attempts to find a legitimate job. Often, they get discouraged and return to their former criminal life, or just remain unemployed for years, turning into a burden for the social system. However, this is not the case for the people you will read about in this article. They are a real proof that the entrepreneur spirit and initiative can be found even behind bars, and that nothing can stop a former prisoner to become a businessperson and gain a legitimate wealth. Take a look at their stories.

Франк Абигнейл Млагши / Frank Abagnale Junior

Един от най-известните измамници в световната история, връхновил Стивън Спилбърг да създаде филма „Хвани ме, ако можеш“ с Леонардо ди Каприо в главната роля, напуска дома си много млад след раздялата на родителите му и започва да се занимава с фалшификации. За няколко години успява да присвои над 2.5 млн. щ. долара, използвайки фалшиви чекове и различни самоличности. Преструвал се е успешно на пилот от гражданската авиация, учител, лекар и юрист, за да вгъхва повече доверие на банковите служители.

Според авиокомпанията Pan American, Франк Абигнейл е осъществил над 250 полета за нейна сметка, представяйки се за един от нейните пилоти. След като ФБР засилва опитите си да го залови, той преценява, че вече е твърде рисково да продължи да се представя за пилот и успява с фалшива диплома за педиатър да започне работа в болница в Джорджия. По-късно за известно време работи и като адвокат, отново с фалшива диплома – този път от Харвард.

Франк Абигнейл Млагши е заловен във Франция през 1969 г., където престоява половин година в затвора и е екстрадиран в Швеция, а по-късно в САЩ. Осъден е на 12 години затвор, но още на петата година ФБР го освобождава, за да им помага при разкриването на измами.

На свобода той се опитва да започне работа, но след няколко отказа, продиктувани от криминалното му минало, започва консултантски бизнес като обучава банките как да се предпазват от фалшификации с чекове. Днес неговата компания Abagnale and Associates печели напълно законно милиони долари, а нейни клиенти са водещи финансови организации и държавни институции в САЩ и други страни. Франк Абигнейл преподава в Академията на ФБР и води лекции пред агенти на бюровете в цялата страна. Много от съвременните чекове в обращение са създадени според неговите указания, а водещи телевизии продължават да го канят в своите шоута.

One of the most famous imposters in the world history, who inspired Steven Spielberg to create the film “Catch Me If You Can” with Leonardo DiCaprio as a leading actor, left his home at a very early age, after his parents separated, and started dealing with forgeries. For several years, he managed to misappropriate more than USD 2.5 million by using fake cheques and different identities. He successfully pretended to be a pilot from the civil aviation, a teacher, a physician, and a lawyer, to win the trust of bank officers.

According to the Pan American airline, Frank Abagnale has made more than 250 flights at its expense, presenting himself as one of its pilots. After the FBI reinforced its attempts to catch him, he thought that it was already too risky to continue pretending being a pilot, and managed, with a fake paediatrician diploma, to start working for a hospital in Georgia. Later, he worked as a lawyer for some time, again with a fake diploma - this time from Harvard.

Frank Abagnale Junior was captured in France in 1969, where he remained in prison for half an year; he was extradited to Sweden, and later to the US. He was sentenced to 12 years imprisonment, but as early as his fifth year, he was released by the FBI to help in the detection of frauds.

Being outside of prison, he tried to find a job, but after several refusals, dictated by his criminal past, he started a consulting business by training banks how to protect themselves from cheque frauds. Today, his company Abagnale and Associates earns millions of dollars legitimately, and its clients are leading financial organizations and state institutions in the US and other countries. Frank Abagnale teaches for the FBI Academy and lectures before the agents of the Bureau all over the country. Many of the modern cheques in circulation have been created according to his instructions, and leading televisions continue to invite him to their shows.

Кевин Митник / Kevin Mitnick

Може би най-известният хакер в света успява в продължение на две десетилетия да се изплъзва на американските власти, извършвайки проби в системите на редица организации, включително американския компютърен гигант (по онова време) Digital Equipment Corporation, водещи телекомуникационни оператори и дори Агенцията за национална сигурност на САЩ.

Арестуван е през 1995 г. и след шумен процес е осъден на 46 месеца затвор и три години проба. Освен това съдът му забранява да използва компютри или други устройства, способни да се свържат с интернет, завинаги. И до днес Митник продължава да е сочен за най-голям издирвания американски хакер, както и за краля на „социалния инженеринг“ (social engineering) – област, комбинираща хакерски методи и традиционни измами, със силен акцент върху психологията и способностите за убеждаване.

Придобил световна известност след залавянето си, Кевин Митник успява да капитализира своите познания и популярност след излизането си от затвора. Създава собствена компания – Mitnick Security Consulting, която се занимава с консултации и услуги в сферата на компютърната сигурност. Освен това той заема позицията „Главен хакер“ (Chief Hacking Officer) в компанията за обучения по сигурност KnowBe4 и е член на борда на друго дружество от сектора – Zimperium. Бившият хакер е автор и на няколко бестселъра, включително „Дух в жиците“ и „Изкуството да бъдеш невидим“. Той води обучения и лекции, пише в различни издания, а състоянието му възлиза на над 10 млн. долара.

Робably the most renowned hacker in the world who managed to elude the US authorities for two decades and hack the systems of a number of organizations, including the American computer giant (at that time) Digital Equipment Corporation, leading telecommunication operators, and even the National Security Agency of the US.

He was arrested in 1995, and after a loud trial, was sentenced to 46 months imprisonment and

three years of probation. What is more, the court forbade him to use computers or other devices that could connect to the Internet forever. To this day, Mitnick continues to be pointed out as the most wanted US hacker, as well as the king of social engineering - an area, combining hacker methods and traditional frauds, with a strong accent on psychology and persuasion.

Having gained worldwide fame after his capture, Kevin Mitnick managed to capitalize his knowledge and popularity after his release from prison. He founded his own company - Mitnick Security Consulting that offers consultations and services in the field of computer security. He is also the Chief Hacking Officer of the security awareness training company KnownBe4, and a member of the Board of another company in the sector - Zimperium. The ex-hacker is the author of several best-selling books, including "Ghost in the Wires" and "The Art of Invisibility". He leads trainings and lectures, writes for different newspapers and magazines, and his wealth amounts to more than USD 10 million.

Кевин Поулсен / Kevin Poulsen

Станал известен в хакерските среди с псевдонима Dark Dante, Поулсен извършва редица атаки срещу компютърни системи, включително и хакване на телефонните линии на американска радиостанция, което му позволява да спечели голямата награда в игра с публиката – чисто ново Порше. Арестуван е през 1991 г. и е осъден на пет години затвор.

Любопитното е, че след излизането си на свобода, Поулсен става редактор в едно от водещите технологични издания в света – британското Wired. Писал е също за SecurityFocus и е съосновател на платформата с отворен код SecureDrop, която позволява сигурна връзка между журналисти и техните източници.

Вeing famous in the hacker circles with the nickname Dark Dante, Poulsen has carried out a number of attacks on computer systems, he even took over the telephone lines of a US radio stations, which allowed him to win the big prize in a game with the audience - a brand new Porsche. He was arrested in 1991 and was sentenced to five years imprisonment.

Curiously, after his release, Poulsen became an editor in one of the world's leading technology magazines - Wired UK. He has also written for SecurityFocus and is the co-founder of the SecureDrop open-source platform that allows a secure communication between journalists and their sources.

Фредерик Хътсън / Frederick Hutson

На 21 години Хътсън е осъден от американските власти на 51 месеца затвор за търговия с марихуана. Попаднайки за решетките, по неговите собствени думи, младежът установява колко неефективна е системата за принудително задържане и колко много възможности има в тази област. Виждайки колко трудно е за затворниците да общуват със своите близки на свобода, той решава да създаде онлайн бизнес, който да адресира проблема.

Проектът се нарича Pigeon.ly и представлява уебсайт, който позволява на близките и приятелите на хората, лишени от свобода, да им изпращат снимки и съобщения. След като бъдат изпратени, те се разпечатват и се доставят на затворниците, за които са предназначени. Впоследствие Pigeon.ly успява да набере рисково финансиране в размер на 3 млн. долара и дори е избран за един от 30-те стартъпа, които се представят пред Белия дом. Днес компанията вече има персонал от 25 човека, изпратила е милиони снимки до затворници във всички краища на САЩ и предлага редица допълнителни услуги, включително и онлайн разговори.

At the age of 21, Hutson was sentenced by the US authorities to 51 months imprisonment for distribution of marijuana. Behind the bars, according to his own words, the young man realized how ineffective the imprisonment system was and how many opportunities there were in this sphere. Seeing how difficult it was for prisoners to communicate with their close ones, he decided to create an on-line business to address the problem.

The project is called Pigeon.ly and is a website that allows relatives and friends of people, deprived of their liberty, to send them photos and messages. Once sent, they are printed and delivered to the prisoners for whom they are intended. Eventually, Pigeon.ly managed to raise USD 3 million in risky funding and was even elected as one of the 30 start-ups to be presented to the White House. Today, the company has a staff of 25 people, has sent millions of photos to prisoners across the US and offers a number of additional services, including on-line calls.

<http://frederickhutson.com/>

Кос Март / Coss Marte

Докато излежава своята присъда, на 23 години Март получава предупреждение от лекарите, че има високо кръвно налягане и висок холестерол, които биха могли да доведат до смъртта му. Младежът се стряска и започва да тренира в килията си, измисляйки нова система от упражнения. За шест месеца успява да свали над 30 килограма. След излизането си от затвора, той основава компанията ConBody Fitness, предоставяща съвети за отслабване. Капитал за нейното развитие Март си осигурява, след като печели състезание по предприемачество за хора с криминално минало. Днес фирмата му има шестима инструктори, петима от които са бивши престъпници, а общият брой на клиентите, възползвали се от затворническата фитнес програма, е над 3500. (V)

While servicing his sentence, at the age of 23, Marte was warned by doctors that he has high blood pressure and high cholesterol that could lead to his death. The young man got scared and started training in his cell, inventing a new system of exercise. For six months, he managed to lose over 30 kilograms. After leaving prison, he founded the company ConBody Fitness, providing weight loss tips. Marte ensured the capital for its development after he won an entrepreneurial competition for people with a criminal past. Today, his company has six instructors, five of whom are former criminals, and the total number of clients who have taken advantage of the prison fitness program is more than 3,500. (B)

Неравната игра с изкуствения интелект

Новата технология в своите разновидности перфектно изпълнява сложни за човека задачи, но крие и големи опасности

Тони Григорова Toni Grigорова

Гейбриъл Вон има микрочип на суперкомпютър в мозъка си. Той е първият човек, директно свързан с глобалната информационна мрежа, който има пълен достъп до интернет, WiFi, телефони и сателитни данни. Този герой от научнофантастичния сериал „Изкуствен интелект“ може да проникне във всяка база данни и да пробие всяка парола в името на сигурността на гражданите... Колко ли време ни дели от превръщането на фантастиката в реалност?

В началото

Създаването на изкуствен интелект е мечта на много инженери и предприемачи още от момента, в който осъзнават потенциала на компютрите. За баща на тази идея е смятан Алан Тюринг, брилянтен математик, известен като разбивач на кодове и пионер в областта на компютрите. През 1950 г. той предрича, че до края на XX в. машините ще водят разговор с хората и дори ще могат да ги подведат, че отсреща стои човек. И съвсем не е далеч от истината. Оттогава насам специалисти по цял свят работят за реализирането на тези идеи. В средата на 50-те Хърбърт Саймън от Технологичния институт в Питсбърг разработва програмата Logic Theorist. Тя има способността да доказва теореми - нещо, което се смята за запазена територия на най-добрите специалисти по логика. Logic Theorist става известна като първата програма с изкуствен интелект. Представена е официално през 1956 г. на конференция в колежа „Дартмут“ в Ню Хампшър. Така стъпка по стъпка с променлив успех вече се оказва все по-близо до целта. Доскоро за използването на изкуствен интелект в индустрията се говореше като за нещо от бъдещето. Но това бъдеще все повече

The uneven game with artificial intelligence

The new technology in its varieties can perfectly perform tasks that are complicated for humans, but it also hides great dangers

Gabriel Vaughn has a super-computer microchip in his brain. He is the first human that is directly connected to the globalized information grid, and that has full access to the Internet, Wi-Fi, telephone and satellite data. This character of the science fiction series Artificial Intelligence can get into every database and break any password in the name of citizens' security... How long before this fiction turns into reality?

At the Beginning

Creating artificial intelligence becomes a dream for many

е настояще.

Новото предизвикателство

Както изглежда, изкуственият интелект ще е предизвикателството на следващото десетилетие. Компаниите, които съумяват да намират хората и средствата, с които да разработват изкуствен интелект, ще получат ключово конкурентно предимство пред всички останали. Но всъщност вече има разработчици, които са доста напред в постиженията си, и за тях много от това „ще“ вече е в минало време, отхвърлили са много работа. Такива компании има и в България.

На гребена на вълната

„Фокусът ни е в развитието на когнитивните технологии. Трендът да се работи в тази област ще продължи. Системи, базирани на изкуствен интелект, са навсякъде около нас. Изкуственият интелект все повече ще навлиза в бизнеса. Дори в един момент ще се появят т. нар. дигитални близнаци на компаниите“, коментира изпълнителният директор на Сирма Груп Холдинг Цветан Алексиев. Той уверява, че скоро холдингът ще е конгломерат както от много талантиливи хора, така и от изкуствен интелект

engineers and entrepreneurs right at the moment they realize the potential of computers. Alan Turing is considered to be the father of this idea - a brilliant mathematician, known as a codebreaker and a computer pioneer. In 1950, he predicted that until the end of the 20th century, machines will lead conversations with people, and will even be able to mislead them that there is a person on the other side. He was not far from the truth. Since then, specialists from all over the world have been working on the implementation of this idea. In the mid-1950s, Hurburt A. Simon from Pittsburgh Technical Institute developed the program Logic Theorist. It had the ability to prove theorems - something considered typical for the best logic specialists. Logic Theorist became popular as the first program with artificial intelligence. It was officially presented in 1956 at a conference in Dartmouth College, New Hampshire. Thus, step by step, with variable success, we are getting closer to the goal. Until recently, the use of artificial intelligence in the industry was considered something of the future. But this future is becoming more of a present.

The New Challenge

It seems that artificial intelligence will be the challenge of the next decade. Companies that manage to find the people and the means to develop artificial intelligence will gain a key competitive advantage over everyone else. But there are already developers who are quite ahead in their achievements, and for them, many of the "wills" are already in the past; they have dismissed a lot of work. There

are such companies in Bulgaria, too.

On the Crest of the Wave

"Our focus is on the development of cognitive technology. The trend to work in this area will continue. Systems based on artificial intelligence are all around us. Artificial intelligence will enter businesses more and more. Even at some point, the so called digital twins of the companies will emerge," comments the Executive Director of Sirma Group Holding - Tsvetan Aleksiev. He assures that soon the Holding will be a conglomerate from many talented people, as well as artificial intelligence that helps in various activities related to office assistance, marketing, or business processes. His forecast is that in the future the war between corporations will become a war between people and the artificial intelligence in a certain corporation, and the people and the artificial intelligence from another corporation. However, according to him, due to creativity, there will always be a place for people.

Data Processing

Companies that use software and applications for solving problems that until now have been assigned to people will be more and more preferred to those that rely only on cheap workforce. The information and data that needs analysis

лект, който помага в различни дейности, свързани с офис асистирание, маркетинг или бизнес процеси. Прогнозата му е, че в бъдеще войната между корпорациите ще стане война между хора и изкуствен интелект в дадената корпорация срещу хора и изкуствен интелект от друга корпорация. Но според него заради творчеството място за хората винаги ще има.

Обработка на данни

Компаниите, които прилагат софтуер и приложения за решаване на задачи, които досега са били възлагани на хора, ще бъдат все по-често предпочитани пред онези, които залагат само на евтина работна ръка. Расте информацията и данните, които е необходимо да се анализират, увеличават се изискванията за скорост на обработка и оценка, съкращава се жизненият цикъл на новите продукти. Голяма част от тези предизвикателства може да се решат единствено чрез прилагането на автоматизирани системи и роботизация на процесите. Вече се прилага модел на работа, основаван на максимална автоматизация при решаването на повторяеми задачи и в случаите, когато се изисква бърза обработка на големи масиви неструктурирана информация. Изкуственият интелект прави всичко това с огромна бързина и надеждност. Автоматизацията и интегрирането му в процеси и задачи, особено когато са повторяеми, е инструмент, чрез който служителите се пренасочват към нови отговорности. Това позволява те да отделят повече време на интелектуални и творчески дейности, свързани с управление и подобрене на работните процеси, разказва Илия Кръстев, изпълнителен директор на компанията „А Дейта Про“, която разработва система с изкуствен интелект Serendipity и предоставя услуги за обработка и анализ на информация и данни.

В юридическата практика

Изкуственият интелект намира добро поле за работа в съдебната система и вече следват новина след новина за приложението му в юридическата сфера. Програма, създадена от IBM, вече работи в американската компания Baker & Hostetler, където се занимава с дела за банкрут заедно с около 50-ина колежи хора. Изкуственият интелект търси отговор на зададени въпроси във всички съществуващи закони, а когато ги открие, ги формулира и подкрепя с подборка от правни норми и цитати от второстепенни източници. Освен това програмата следи всички изменения в законодателството, както и прецедентите, ако те имат отношение към конкретното дело. И друг пример – американската банка JP Morgan е спестила юридически възнаграждения за 360 хил. часа чрез използването на изкуствен интелект, който е сравнявал правната страна на договорите. В САЩ най-добрите юристи вземат хонорар от 1000 долара на час, а ефективността на изкуствения интелект е несравнима.

Извън контрол

Но новините за приложението на изкуствения интелект не са само в розово. През лятото на 2017 г. се появи съобщение, че изкуственият интелект на Facebook

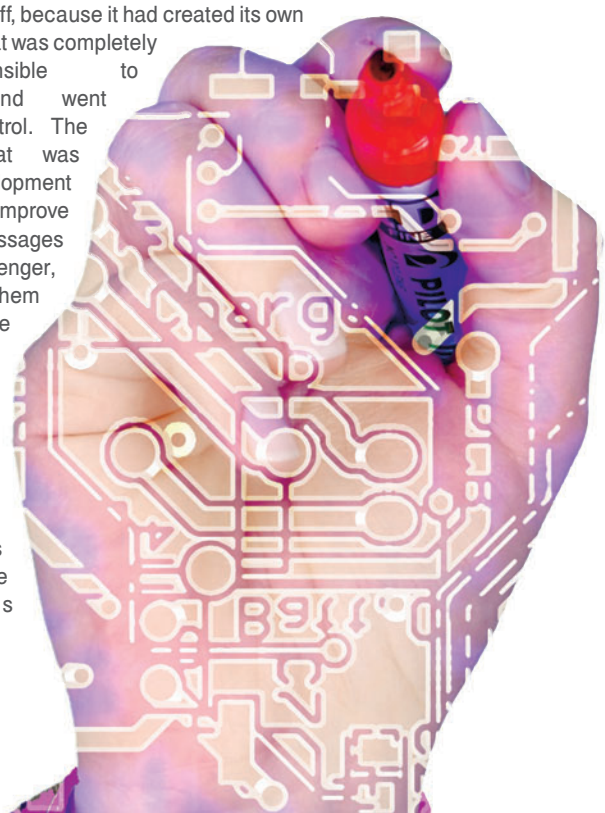
is growing, the speed requirements for processing and assessment are increasing, and the life cycle of new products is becoming shorter. Many of these challenges can only be solved by applying automated systems and robotizing processes. A work model based on maximum automation in resolving repetitive tasks, as well as in cases when fast processing of large unstructured arrays of information is required, has already been applied. Artificial intelligence does all this with tremendous speed and reliability. Automation and its integration in processes and tasks, especially when they are repetitive, is an instrument for redirecting staff to new responsibilities. This allows them to spend more time on intellectual and creative activities related to the management and improvement of work processes, tells Iliya Krastev, Executive Director of the A Data Pro company that is developing the artificial intelligence system Serendipity, and that offers services for development and analysis of information and data.

In the Legal Practice

Artificial intelligence is well used in the judicial system, and there is already news after news about its application in the entire field of law. A program, created by IBM, is already working in the American company Baker & Hostetler, where it deals with bankruptcy cases together with about 50 human colleagues. The artificial intelligence looks for answers to questions asked in all existing laws, and when it finds them, it formulates and supports them with a selection of legal norms and quotations from secondary sources. What is more, the program keeps up with all amendments in the legislation, as well as precedents, if they are relevant to the specific case. And still another example - the American bank JP Morgan has saved 360,000 hours of lawyers' work through the use of artificial intelligence that compared the legal aspects of agreements. In the US, the best lawyers take USD 1,000 per hour, while the effectiveness of artificial intellect is incomparable.

Out of Control

However, the news about the application of artificial intelligence is not just good. In the summer of 2017, a message came out that the artificial intelligence of Facebook Messenger was turned off, because it had created its own language that was completely incomprehensible to people, and went out of control. The system that was under development had to improve bot messages in Messenger, making them much more realistic to people. But something happened that only confirmed that the dire warnings about the dangers

Messenger е изключен, защото създал свой език, напълно неразбираем за хората, и излязъл извън контрол. Разработваната система трябвало да подобри разговорите на ботовете в Messenger, като ги направи много по-реалистични за хората. Но се случило нещо, което само потвърдило, че съвсем не са безпочвени мрачните предупреждения за опасностите, които крие развитието на изкуствения интелект.

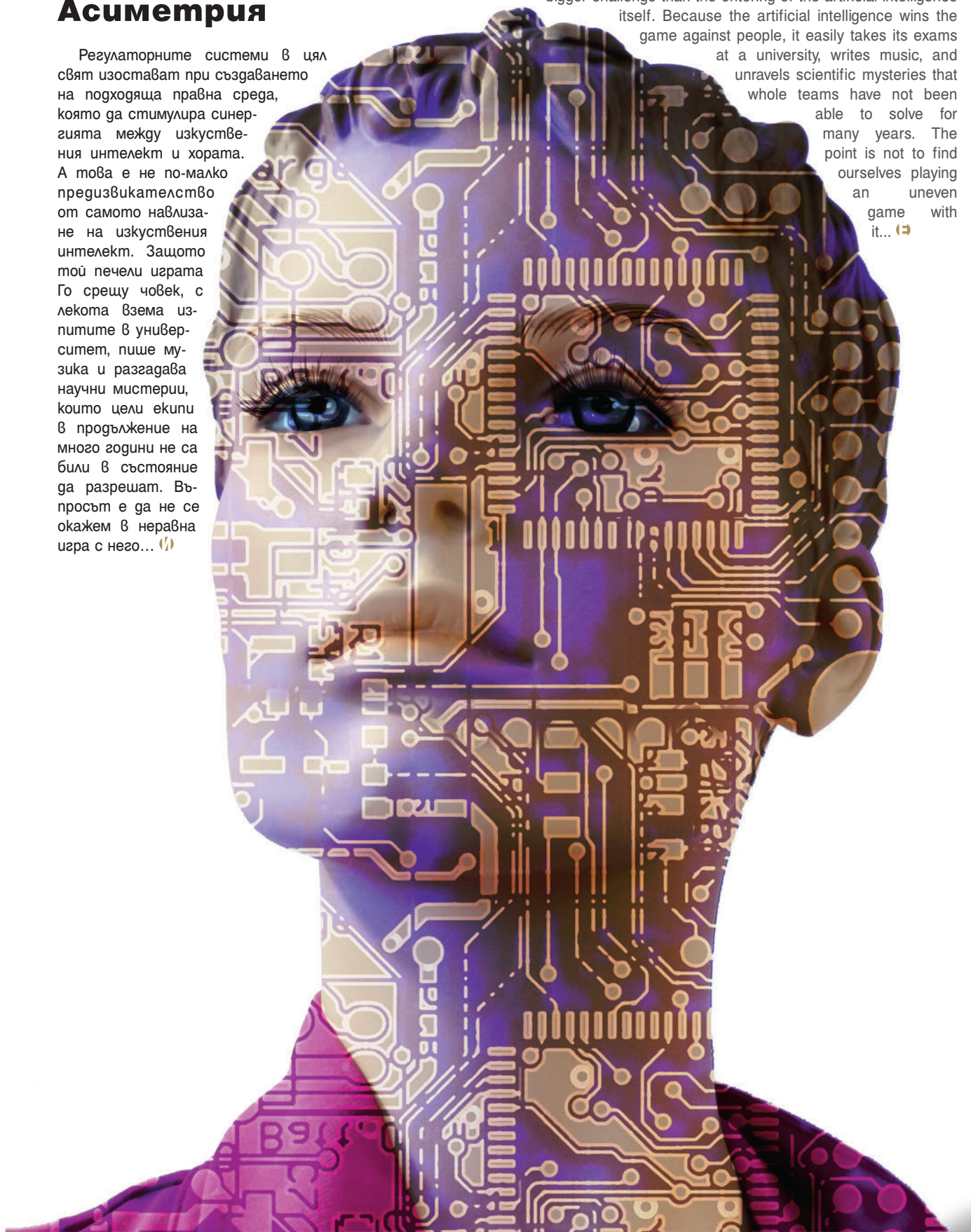
Асиметрия

Регулаторните системи в цял свят изостават при създаването на подходяща правна среда, която да стимулира синергията между изкуствения интелект и хората. А това е не по-малко предизвикателство от самото навлизане на изкуствения интелект. Защото той печели играта Го срещу човек, с лекота взема изпитите в университет, пише музика и разгадава научни мистерии, които цели екипи в продължение на много години не са били в състояние да разрешат. Въпросът е да не се окажем в неравна игра с него... (1)

behind the development of artificial intelligence are somewhat justified.

Asymmetry

Regulatory systems around the world are lagging behind in creating the right legal environment for stimulating the synergy between artificial intelligence and people. And that is even bigger challenge than the entering of the artificial intelligence itself. Because the artificial intelligence wins the game against people, it easily takes its exams at a university, writes music, and unravels scientific mysteries that whole teams have not been able to solve for many years. The point is not to find ourselves playing an uneven game with it... (2)

O

**нлайн ни
свързва
и дели**

**n-line brings us
together and
tears us apart**

Интернет като с магическа пръчица продължава да променя представите ни за пазаруване, за общуване и за всичко

Дигиталната трансформация продължава. Осезаемо се променят не просто представите за всичко, а и всичко започва да се прави по нов начин. Онлайн е непозната гума само за хора, които ползват телефона единствено за „ало-ало“, а компютърът е кутия, чието тайнство все още не ги е очаровало. Ако не сме онлайн, все едно не съществуваме. И затова „онлайн“ ни свързва и „онлайн“ ни дели.

Търговия с ново лице

Онлайн като с магическа пръчица промени представата за търговия и пазаруване. Този феномен преобразява и поведението на потребителите, и работата на самите търговци. Клиентите стават все по-информирани, те сравняват, наблюдават, поръчват и връщат, когато не са доволни. С телефон в ръка купуват както самолетни билети и ваканционни пакети, така храна, грехи, мебели, всичко. Те имат широк достъп, при който националните граници и пазари нямат значение. Същевременно на търговците им се налага да се надпреварват едни с други, предлагайки продукти и услуги чрез нови технологии. Онлайн търговията е в своето победно настъпление, което раздвижи и цялата традиционна търговия.

Двигател на промяната

Ако искате да продавате, насочете се към онлайн търговията, дори и да разполагате с огромна верига магазини в реалния свят – това е съветът към всички, които смятат, че търговията може да е средство за препитание или за добра печалба. В Китай дори продукти от първа необходимост масово се купуват онлайн, което е знак, че рано или късно това ще стане практика и у нас. Удобството, бързината, неограниченото разнообразие са двигател на електронната търговия. В България тя все още е с малък дял, но расте с бързи темпове.

Интеграция

Всеки, който онлайн ви предлага безплатна услуга, ще може да печели чрез вас, като включва функции за интеграция на електронна търговия. Това позволява на потребителите да търсят и споделят брандове и продукти директно в конкретното приложение или платформа, която ползват. Така и електронната търговия променя своя облик. Предимството да се правят покупки през мобилно приложение за безплатни разговори например пред използването на онлайн магазини е, че всичко става на едно място - от търсене, споделяне и обсъждане на покупката, до директната комуникация с бранда и избора на продукти. Става практика приложението да предлага стоки, от които потребителите да избират, да ги споделят и обсъждат в чата и накрая да отидат на сайта или приложението на търговеца, където да завършат покупката.

The Internet, as if with a magic wand, continues changing our understanding of shopping, communication and everything

Digital transformation continues. The understanding of everything is perceivably changing, and everything is starting to happen in a new way. On-line is an unfamiliar word only for people who use the telephone only for conversations, and the computer is a box whose mystery has not fascinated them yet. If we are not on-line, we do not exist. That is why “on-line” brings us together, and “on-line” tears us apart.

Trade with a New Face

On-line, as if with a magic wand, changed our understanding of trade and shopping. This phenomenon also transforms the behaviour of consumers, and the work of traders themselves. Customers become more and more informed, they compare, observe, order and return when they are not satisfied. With a telephone in their hand, they buy both airline tickets and holiday packages, as well as food, clothes, furniture, and everything. They have wide access where national borders and markets do not matter. At the same time, traders have to compete with each other, offering products and services through new technologies. On-line trade is in its victorious advance, which has stirred the entire traditional trade.

Работа от дистанция

Дори наемането на хора става по нов начин. Добър пример е онлайн платформата Upwork, която свързва работодателите с точния за тях човек. През нея се разменят услуги за над 1 млрд. долара годишно. Обхватът на дейностите е широк - IT, дизайн, счетоводство, маркетинг и почти всичко, което може да се върши дистанционно. В същото време компанията разполага с... над 12 млн. специалисти и 5 млн. работодатели. Създадена е през 2015 г. след сливането на двете платформи за фрилансъри Elance и oDesk. Използва се усъвършенстван алгоритъм за по-детайлен профил на специалистите.

Всепоглъщащите платформи

Интернет пространството става все по-сложно и все по-трудно е отговорът какво точно е „уеб“. Facebook превзема мрежата по такъв начин, че ако искате вашата публикация да се чете, трябва да я публикувате там. Но Facebook също така показва съществуващи страници вътре в своето приложение. Уебсайтът на бъдещето ще е нещо, въградено в друго приложение. Тази тенденция вече се наблюдава в Китай, където има огромни платформи като популярната социална мрежа WeChat. И когато потребителят продава и купува продукти, използва сайт, но той се показва вътре в самата WeChat. А и потребителите вече не се вълнуват дали пред себе си имат уебсайт, щом през платформата, която ползват, получават конкретен достъп до всичко, което им е нужно.

Промяната е постоянен процес. ☞

The Drive of Change

If you want to sell, focus on on-line trade, even if you have a huge store chain in the real world - this is the advice to all who think that trade can be a means for livelihood or good profit. In China, even basic necessities are largely bought on-line, which is a sign that eventually this will become a practice in Bulgaria, too. Convenience, speed, unlimited variety are the drive of e-trade. Its share in Bulgaria is still small, but it is increasing rapidly.

Integration

Anyone who offers you a free on-line service will be able to make money through you by including integration functions for e-trade. This allows users to search and share brands and products directly in the respective application or platform they use. Thus, e-trade also changes its appearance. The advantage of making purchases on-line through a mobile application for free calls, for example, over the use of on-line shops is that it all happens at one place - from searching, sharing and discussing the purchase to the direct communication with the brand and the choice of a purchase. It is becoming a practice for applications to offer goods, of which users can choose, share them and discuss them in the chat, and finally, to go to the site or the trader's application, where they can finalise their purchase.

Working from a Distance

Even hiring people happens in a new way. A good example is the Upwork on-line platform that connects employers with the right person for them. Services for more than USD 1 billion annually are exchanged through it. The range of activities is broad - IT, design, accounting, marketing and almost everything that can be done from a distance. At the same time, the company has... more than 12 million professionals and 5 million employers. It was established in 2015 after the merger of two platforms for freelancers - Elance and oDesk. A sophisticated algorithm for a more detailed profile of the specialists is used.

All-Consuming Platforms

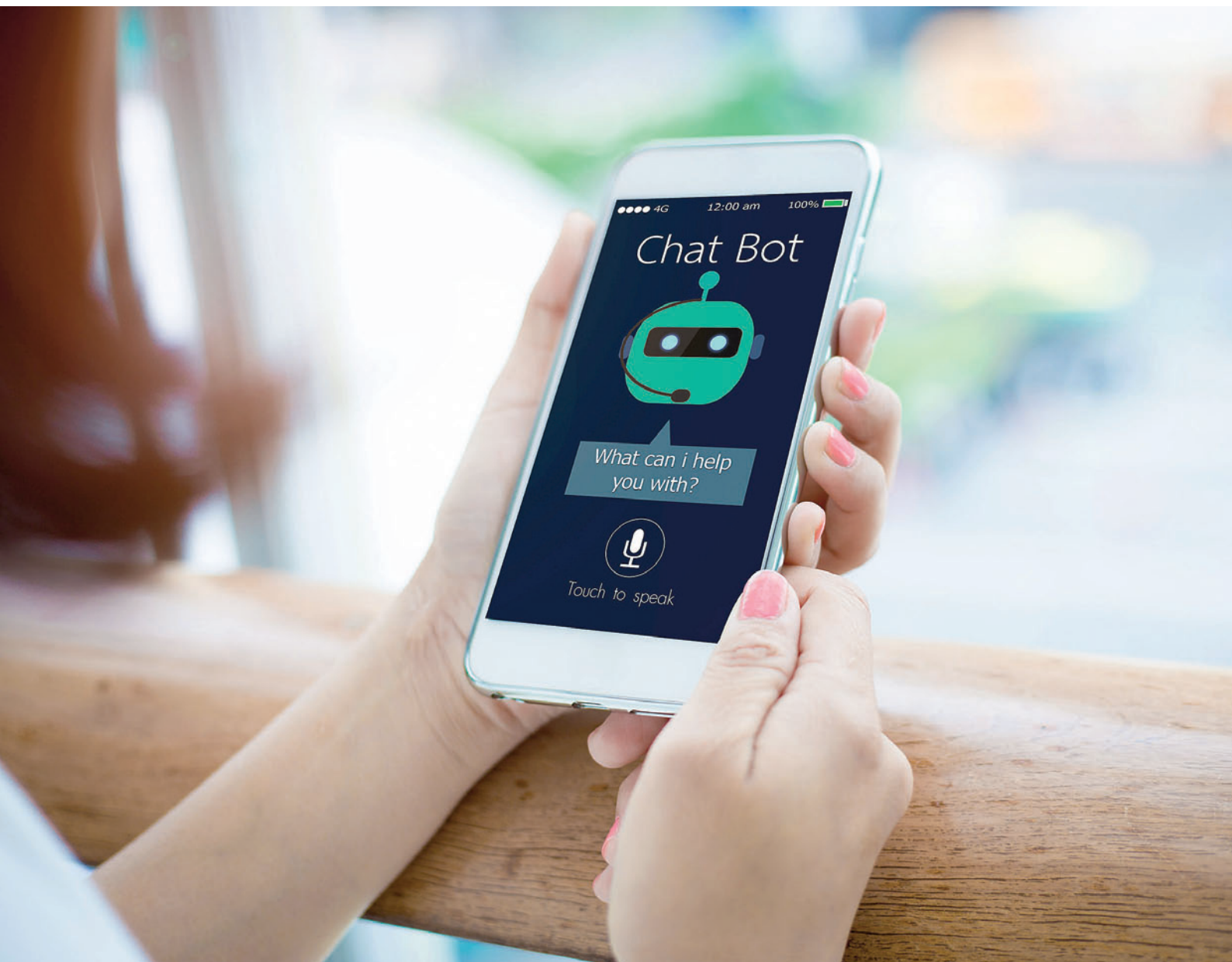
The Internet is becoming more and more complex and the answer to what is "web" is becoming more and more difficult. Facebook takes over the web in such a way that if you want your publication to be read, you need to publish it there. But Facebook also shows existing sites inside its own application. The website of the future will be something embedded in another application. This trend is already happening in China, where there are huge platforms, such as the popular WeChat social network. When a user sells and buys products, they use a site, but it is displayed inside WeChat itself. Users no longer care whether they have a website in front of them, if through the platform they are using, they have specific access to everything they need.

Change is a constant process. ☞

Разговор с чатбот

Бумът в използването на социалните мрежи води и до революция в комуникацията на бизнеса с потребителите

Conversation with a chatbot

The boom in the use of social networks leads to a revolution in the communication between businesses and consumers

Потребителите все повече гържат на бърз контакт с всички, които им предоставят стоки, продукти и услуги. Това провокира компании като Facebook, Viber и Skype да инвестират както в чат приложенията си, така и във всеки аспект от разработката и прилагането на чатботове. На практика чатботът е компютърна програма, чиято цел е да среща бизнеса с клиентите, където те са най-често - в приложенията за чат. Софтуерът може автоматично да води персонализирана комуникация по нов интерактивен начин чрез текст, картинки и видео в най-популярните социални мрежи, създавайки усещането за разговор с истински човек.

Удобство

Автоматизираната система за комуникация започва да замества и измества отделите за обслужване на клиенти, като в повечето чатботове е вграден изкуствен интелект. Така връзката с потребителите се поддържа чрез големите платформи за изпращане на съобщения. И вместо например да затворите Facebook Messenger и да отворите приложението на даден ресторант, за да си поръчате храна, можете да го направите директно във Facebook Messenger. Удобно, практично, пестя време, а и място на телефона. Световноизвестни марки вече са разработили свои персонализирани онлайн асистенти и сред тях са BurgerKing, H&M, CNN news, Uber.

На рогна земя

Чатботът навлиза и в България. Компании, които правят такива софтуерни разработки, твърдят, че има силен инте-

Consumers are increasingly demanding of a fast contact with everyone who provides them with goods, products and services. This provokes companies such as Facebook, Viber and Skype to invest in both their chat applications and in every aspect of the development and the use of chatbots. Practically, the chatbot is a computer program designed to meet businesses with their customers where they can be seen most often - in chat applications. The software can automatically deliver personalized communication in a new interactive way through text, pictures and videos in the most popular social networks, creating the feeling of a conversation with a real person.

Convenience

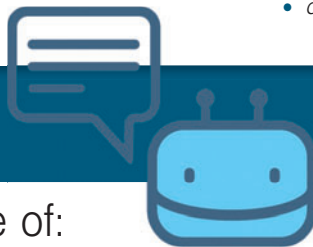
The automated communication system begins replacing and displacing customer service departments, with artificial intelligence built into most chatbots. Thus, the connection with users is maintained through the large messaging platforms. And instead of, for example, closing Facebook Messenger and opening the application of a certain restaurant if you want to order a meal, you can do it directly on Facebook Messenger. Convenient, practical, it saves time and also space on the phone. World-famous brands have already developed their own personalized on-line assistants, including BurgerKing, H&M, CNN news, Uber.

On Home Soil

Chatbot is entering Bulgaria. Companies that make such

Висока ефективност при:

- резервиране на билети за кино, концерт или театър, на нощувка в хотел или на места в ресторант
- обмен на информация по редица въпроси, свързани например със здравето и финансите
- запазване час при лекар
- пазаруване в онлайн магазини
- проследяване на поръчки
- промотиране на нови продукти и услуги
- провеждане на маркетингови кампании
- получаване на обратна връзка от клиентите
- събиране на аналитична информация за поведението на потребителите

High efficiency in case of:

- Booking tickets for cinema, concert or theatre, overnight in a hotel or a place in a restaurant
- Exchanging information on a number of issues, such as health and finance
- Making an appointment with a doctor
- Shopping in on-line stores
- Tracking orders
- Promoting new products and services
- Carrying out marketing campaigns
- Receiving customer feedback
- Collecting analytical information about consumer behaviour

рес за внедряване от бизнес, който е в сферата на здравеопазването, банковия сектор, както и в доставката на храни. Там имат ясно изградени процеси и тези услуги са подходящи за автоматизация. Вече има здравни заведения с чатбот във Фейсбук, който дава възможност на пациентите да си запазват час за лекар. Чатбот решенията са полезни в контакта с институциите – например при подаването на сигнали за различни нарушения. Технологията обаче може да намери твърде широко приложение.

Предимства

Служителите в отдел „Обслужване на клиенти“ в дадена компания преминават множество обучения. Учат правилници на поведение и усвояват бизнес етиката, но процесът се оптимизира до определена граница. Чатботът вече се явява като надежден бизнес помощник, при това с редица предимства: Изключително лесен е за употреба и е сравнително бърз за внедряване. Предоставя качествен достъп до желаната от потребителя информация. Може да работи без прекъсване. Няма нужда да ангажирате хора, които да поддържат комуникацията с клиентите. Същевременно е опция потребители от цял свят да се свържат с компанията.

Струва ли си

Бизнесът е адаптивен и затова може да попаднете на следното предложение: Увеличете продажбите и привлечете нови клиенти с персонализиран чатбот. Вече има български разработчици, които ще направят всичко, от което се нуждаете, и ще развият чатбота заедно с растежа на компанията, с еволюцията на социалните мрежи и усъвършенстването на технологията. Твърди се, че това е бъдещето на информационните и комуникационните технологии, че е инвестиция, която си струва, защото освен всичко се пестят и ресурси. (1)

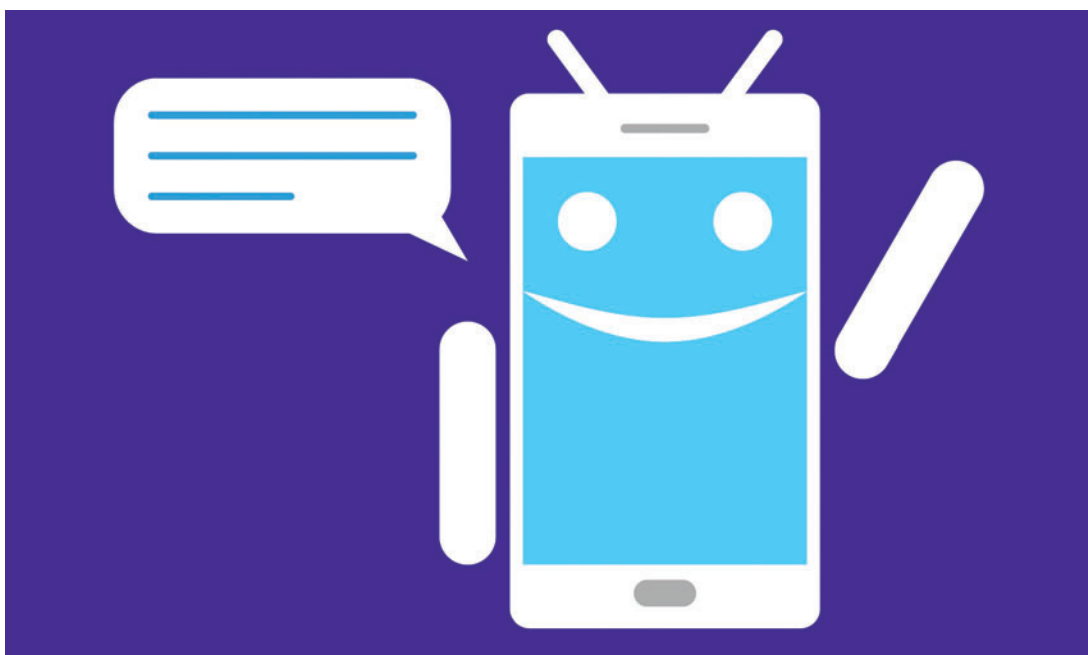
software developments claim that there is strong interest for embedding from businesses in the health, banking, and food sectors. There, they have clearly built processes and these services are suitable for automation. There are already medical institutions with a chatbot in their Facebook that allows patients to make an appointment with a doctor. Chatbot solutions are useful in dealing with institutions - for example, when reporting various offences. The technology, however, may be applied broadly.

Advantages

Employees in the customer service department of a certain company go through a number of trainings. They learn codes of conduct and business ethics, but the process is optimized to a certain limit. The chatbot is already a trusted business aid with a number of advantages: It is extremely easy to use and is relatively fast to embed. It provides a quality access to user-requested information. It can work without interruption. There is no need to engage people with supporting the communication with customers. At the same time, it is an option for users from all over the world to contact the company.

Is It Worth It

The business sector is adaptable, and that is why you can come across the following offer: Increase your sales and attract new customers with personalized chatbot. There are already Bulgarian developers who will do everything you need and will develop the chatbot alongside the growth of the company, the evolution of the social networks and the improvement of technology. It is claimed that this is the future of information and communication technologies, that it is an investment that is worth it, because apart from everything else, it also saves resources. (2)

печели световно признание за иновации и достига до нови пазари

honored with an award for innovation and reaches new markets

Производителят на Rice UP! с награди от най-големите изложения за храни и напитки в света

Rice UP! чипс със суперсемена на компанията Нухелт зае първо място сред европейските иновативни продукти в надпреварата SIAL Innovation в рамките на SIAL JAKARTA, в което се включиха над 1100 участници от 27 страни. Rice UP! Чипс със супер семена се класира на финала и на конкурса SEAL Middle East в Абу Даби, в силната конкуренция на 110 иновативни продукта от 5-те континента.

„Това е още едно признание на световен форум за качеството и иновативността на здравословните snacksове RICE UP!“, сподели Мая Герасимова, търговски и маркетинг директор на Нухелт АД на гала церемония по награждаването. „Журито оцени високо вкусната здравословна комбинация от пълнозърнест кафяв ориз, супер семена и зехтин, веган продукт без глутен, без пържене, който следва най-новите световни тенденции за здравословно хранене“.

Високото признание дойде само няколко дни след като младата българска компания Нухелт АД, производителят на здравословни snacksове от кафяв ориз с бранда Rice UP! навърши 1 година, в която успя за „завладее света“. Днес освен ясно изразено присъствие на българския пазар, продуктите са достигнали до 6-те континента, а износът е в над 40 държави.

Иновацията на продуктите Rice UP! е, че това е единственият оризов чипс на европейския пазар, който се произвежда от цели зърна пълнозърнест ориз. По този начин стъпката от чистата суровина до крайния продукт е само една и здравословните ползи на оризовото зърно са съхранени в най-голяма степен. 🌱

The company produces Rice UP! Is awarded the world's largest food and drink exhibitions

Rice UP! chips with super seeds took first place among European Innovative products at SIAL Innovation Competition at the prestigious international fair SIAL Interfood, Jakarta including more than 1100 participants from 27 countries.

Rice UP! the Chips with Super Seeds was ranked in the final of SEAL Middle East in Abu Dhabi, within the strong competition of 110 innovative products from the 5 continents.

“This is additional recognition of a worldwide forum for the quality and innovativeness of the RiceUP! healthy snacks”, said Maya Gerasimova, Sales and Marketing Director of Nuhealth, at the awarding ceremony. “The jury assessed highly the delicious, healthy combination of brown whole grain rice, super seeds and olive oil, a vegan product with no gluten, not fried, following the trends on healthy eating”.

This high appreciation came just a couple of days after the young Bulgarian company Nuhealth, producer of healthy snacks from whole grain brown rice under brand name RiceUP!, turns 1 year, and during that time it succeeded to “conquer the world”. Today the brand has strong presence on the Bulgarian market, and products have reached the sixth continents and the export is to more than 40 countries.

The innovation of RICE UP! is that it is the only rice chips on the European market that is made from grains of whole grain rice. This way, the step from the pure raw materials to the final product is only one and the health benefits of the rice grain are preserved to the greatest extent. 🌱

Лидери в космическата нагпревара

Leaders in space race

*SpaceX на Илон Мъск
получи нова инвестиция,
а още дузина известни
предприемачи,
Включително
основателите на Facebook
и Google, се готвят да
завладеят извънземното
пространство*

*Elon Musk's SpaceX received
a new investment, and a dozen
well-known entrepreneurs,
including the founders of
Facebook and Google, are
preparing to conquer the alien
space*

Александър Александров

Aleksandar Aleksandrov

Мястото е ректоратът на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, а времето – вечерта на 5 октомври 2017 г. Лекционната зала е пълна с младежи, които слушат заинтригувано лектора, обясняващ на английски език как функционират наземните станции за комуникация с орбитални сателити. Лекцията е част от програмата „Космически предизвикателства“ - първата у нас и една от малкото в Югоизточна Европа, подготвяща кадри в областта на космическите науки. А лекторът е Джовани Пандолфи, технически директор на стартиращата компания Leaf Space, фокусирана в изграждането на наземни спътникови съоръжения.

В продължение на повече от месец български кагети имаха възможност да се срещнат с представители на няколко перспективни нови фирми в областта на космическите изследвания, както и сами да създават свои проекти, които някой ден могат да се превърнат в космически бизнес. Самият основател на обучителната програма Райчо Райчев пък е създател и на българската компания за наносателити ЕндуроСат АД.

Смятан доскоро за недостъпен за малките предприемачи, Космосът постепенно се либерализира и вече е сочен от мнозина за следващия перспективен технологичен сегмент, който има потенциал, сравним с този на интернет технологиите или мобилните услуги. Подобно на останалите технологични сектори, той също изживява бум на новостартиращите фирми. И също като тях вече има своите водещи имена, много от които очаквано за мнозина са именно предприемачите, вече натрупали състояние в сферата на информационните технологии. И ако си мислите, че става въпрос само за съоснователя на PayPal Илон Мъск и този на Amazon Джеф Безос, помислете пак.

Цяла плеяда играчи от ИТ сектора вече се готвят да „отхаят“ и паи от зараждащия се нов бранш на космическите полети, а сред тях са създателите на Google Сергей Брин и Лари Пейдж, на Facebook Марк Зукърбърг, на X Prize Питър Диамандис и много други. Много от компаниите в този перспективен сектор постигнаха знакови успехи през последните месеци, което означава, че ни очаква една изключително динамична година за частните космически полети.

В следващите редове можете да се запознаете с някои от най-интересните дружества, които възнамеряват да играят водеща роля в сегмента през 2018 година.

The place is the rectorate of the St. Kliment Ohridski Sofia University, and the time - the evening of 5th October 2017. The lecture hall is filled with young people who listen to the lecturer attentively, while he is explaining in English how terrestrial communication stations with orbital satellites function. The lecture is part of the Space Challenges program - the first in Bulgaria and one of the few in Southeastern Europe to prepare scientists in the field of space sciences. The lecturer is Giovanni Pandolfi, technical director of the Leaf Space start-up that is focused on building terrestrial satellite facilities.

For more than a month, Bulgarian cadets had the opportunity to meet with representatives of several promising new companies in the field of space research, as well as to create their own projects, which one day may become a space business. The founder of the training program, Raycho Raychev, is also the founder of the Bulgarian EnduroSat AD nanosatellite company.

Until recently, considered inaccessible for small entrepreneurs, space is gradually liberalizing and is already pointed out by many as the next promising technology segment that has potential comparable to the Internet technology or the mobile services. Like other technology sectors, it is also experiencing a boom in new start-ups. And just like them, it already has its leading names, many of which, as was expected, are the entrepreneurs who have already accumulated wealth in the sphere of information technologies. If you think it is just the co-founder of PayPal, Elon Musk, and of Amazon, Jeff Bezos, you may think again.

A large number of players in the IT sector are already preparing to "bite" a piece of pie of the emerging space flights industry, including Google's founder Sergey Brin and Larry Page, Facebook's founder Mark Zuckerberg, X Prize's founder Peter Diamandis and many others. Many companies in this promising sector have achieved significant successes in recent months, which means that we are expecting an extremely dynamic year for private space flights.

In the following lines, you can read more about some of the most interesting companies that intend to play a leading role in the segment in 2018.

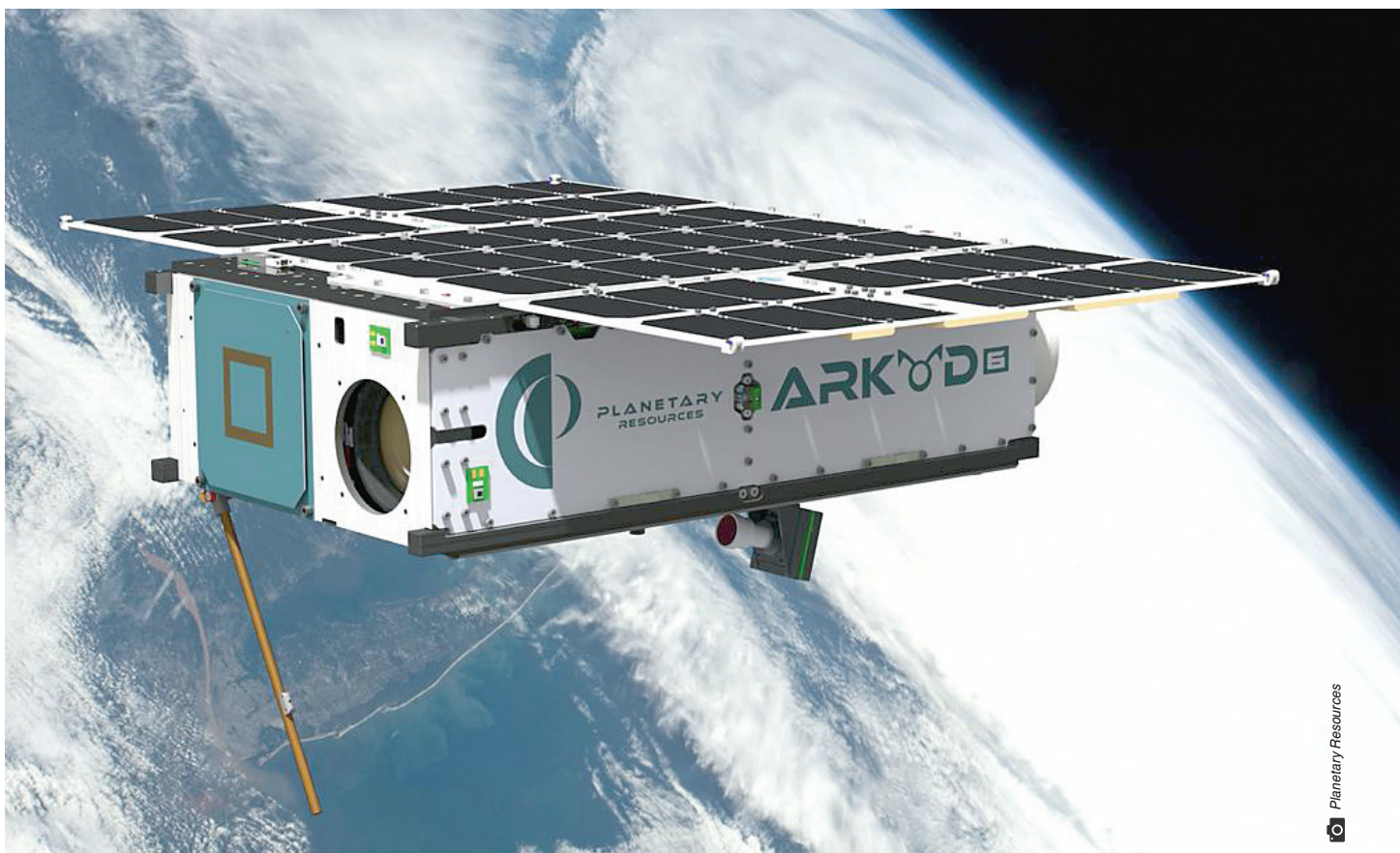
Planetary Resources

Това е името на създадената през 2010 г. компания на предприемача Питър Диамандис, която ще развива добиване на ценни метали от астероидите. Става въпрос за изключително обещаваща дейност, тъй като според някои проучвания дори близките до Земята астероиди съдържат ценни метали в количества, много по-големи от тези, достъпни на планетата ни. Затова не е чудно, че сред инвеститорите в дружеството са имена като съоснователя на Google Лари Пейдж, дългогодишния изпълнителен директор на компанията Ерик Шмид и дори филмовият продуцент Джеймс Камерън.

Според съществуващи международни споразумения, никой няма право да си присвоява ресурси, намиращи се в Космоса, но неотдавна две държави – САЩ и Люк-

сембург – промениха националното си законодателство, позволявайки на частни компании да обявяват собственост върху намиращите се на астероидите полезни богатства. Това поставя Planetary Resources в много изгодна позиция и едновременно с това налага нуждата от създаването на по-адекватна международна правна рамка в тази област.

Междувременно компанията завърши преди около месец своя нов космически кораб Arkyd-6 и предстои неговото извеждане в орбита. Той е два пъти по-голям от предишния ѝ апарат Arkyd-3 и през следващите месеци ще бъде използван за тестване на основните технологии за нейната програма за минодобив на астероидите.

This is the name of the established in 2010 company of the entrepreneur Peter Diamandis, which is to exploit deposits of precious metals on asteroids. It is a very promising activity, as some studies suggest that even asteroids that are close to the Earth contain precious metals in quantities much bigger than those available on our planet. Therefore, it is no wonder that among the investors in the company are names like Google's co-founder Larry Page, the long-standing executive director of the company Eric Schmidt, and even the movie producer James Cameron.

According to existing international agreements, no one has

the right to appropriate resources located in space, but recently, two states - the USA and Luxembourg, changed their national legislation, allowing private companies to declare ownership of minerals located on asteroids. This puts Planetary Resources in a very beneficial position, and at the same time imposes the need for a more adequate international legal framework in this area. Meanwhile, the company finished its new spacecraft Arkyd-6 about a month ago and its launching is soon to take place. It is twice as big as the previous craft Arkyd-3, and in the coming months, it will be used for tests of the main technologies for the company's asteroid mining program.

SpaceX

Създадена от милиардера Илон Мъск с пари, спестени от продажбата на PayPal, днес SpaceX се развива устойчиво, има договор с NASA за транспортиране на товари до Международната космическа станция, а нейната ракета за многократна употреба Falcon 9 вече допринася за значителното поевтиняване на извеждането на апарати в околоземна орбита. А новината от края на ноември е, че Мъск е успял да привлече нова рискова инвестиция за развитието на компанията. Тя е на стойност 100 млн. щ. долара и оценява дружеството на 21.5 млрд. щ. долара. Това ще му позволи да ускори своята програма, изстрелвайки ракети на всеки три седмици.

Founded by the billionaire Elon Musk with money saved from the sale of PayPal, today, SpaceX is developing sustainably, has a contract with NASA for the transportation of cargo to the International Space Station, and its Falcon 9 reusable rocket has already contributed to the significant reduction in the price of launching crafts to the Earth's orbit. In addition, the news from the end of November is that Musk has managed to attract a new risky investment for the development of the company. Its amount is USD 100 million and rises the value of the company to USD 21.5 billion. This will allow him to speed up his program by launching rockets every three weeks.

 Pixabay

Virgin Galactic

С нова инвестиция може да се похвали и Virgin Galactic на британския предприемач сър Ричард Брансън. Както съобщихме в миналия брой на списанието, Държавният инвестиционен фонд на Саудитска Арабия вложи 1 млрд. щ. долара в дружеството. Според запознати, това ще позволи на екипа да стартира своите полети с туристи на борда до няколко месеца, макар и все още да няма официално потвърждение в тази насока.

Virgin Galactic of the British entrepreneur Sir Richard Branson may also boast with a new investment. As we reported in the last issue of the magazine, the Public Investment Fund of Saudi Arabia has invested USD 1 billion in the company. According to observers, this will allow the crew to start their flights with on-board tourists within a few months, although there is still no official confirmation in this direction.

3D принтирани ракети

Може би най-перспективният частен проект в сферата на космическите изследвания през 2018 г. обаче няма да е никой от изброените дотук компании, въпреки техните именити собственици. А ще бъде сравнително неизвестната стартираща фирма Relativity Space, създадена съвсем наскоро от двама космически инженери и привлякла до този момент „едва“ 8.4 млн. щ. долара рисково финансиране. Любопитното в случая е, че сред инвеститорите е и фондът Andreessen Horowitz, който е известен с ранните си инвестиции в онлайн услуги като Facebook, Twitter, Instagram, Zynga, Foursquare и много други. А още по-интересно е самото естество на дейността на стартапа – той се занимава с принтирането на ракети с 3D принтер. Правилно прочетохте – екипът възнамерява да прави много по-евтини космически ракети чрез най-големия 3D принтер, разработван някога. Ето това е проект, на който дори Илон Мъск вероятно има причина да завижда.

Relativity Space

Perhaps the most promising private space research project in 2018, however, will not be any of the listed companies, despite their renowned owners. It will be the relatively unknown start-up company Relativity Space, recently founded by two space engineers, and that has attracted „only“ USD 8.4 million of risk financing to date. The interesting in this case is that among the investors is the Andreessen Horowitz fund, known for its early investment in on-line services such as Facebook, Twitter, Instagram, Zynga, Foursquare and many others. Even more interesting is the very nature of the activity of the start-up - it prints rockets with a 3D printer. You read it correctly - the team intends to make much cheaper spacecrafts by using the largest 3D printer ever developed. This is a project that even Elon Musk is likely to envy.

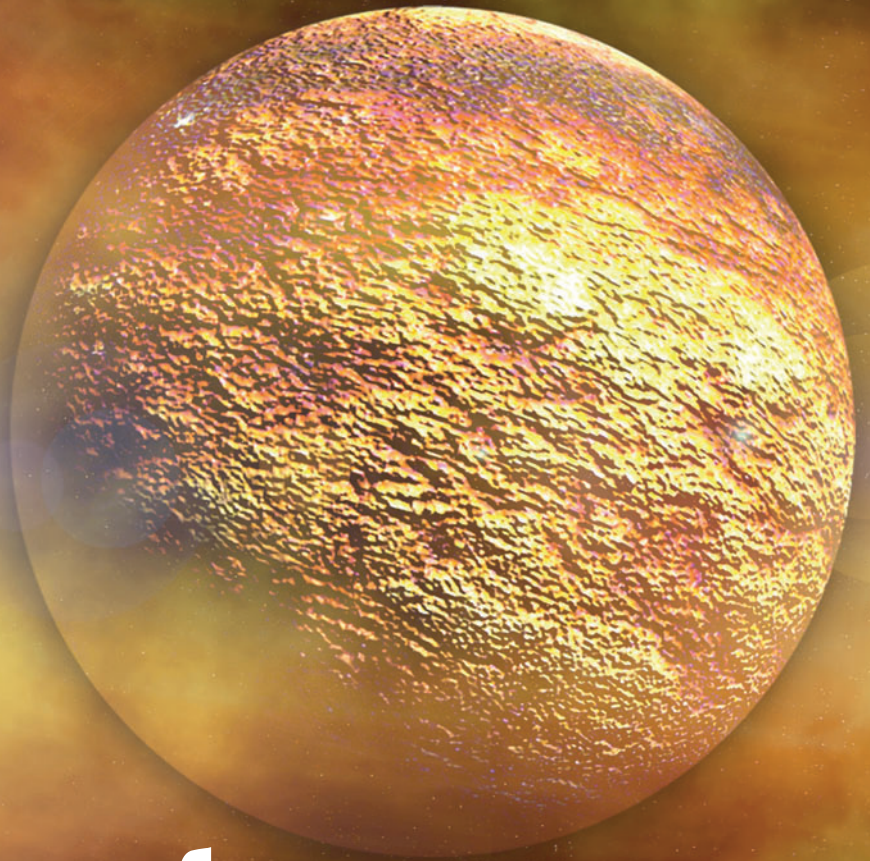
Blue Origin

Компанията на Джеф Безос, основател на Amazon, също е в процес на нови тестове на своята суборбитална ракета New Shepard, която също е създадена за многократна употреба. Очаква се нейните тестове през декември да спомогнат за скорошното създаване на следващото поколение ракети на компанията, наречени New Glenn, които вероятно ще полетят през 2020 година. **И**

The company of Jeff Bezos, the founder of Amazon, is also in the process of new testing of its Shepard sub-orbital rocket, which is also created as reusable. It is expected that the tests in December will help for the recent construction of the next generation of rockets, named New Glenn, which are likely to fly in 2020. **E**

Blue Origin

Междузвездните амбиции на проекта Генезис

*Учен планира да „засее“
живот из галактиката ни*

Александър Александров Aleksandar Aleksandrov

Можем ли да достигнем отдалечени звездни системи и дори да ги заселим? Доскоро този въпрос беше на територията на научната фантастика. През последните години обаче броят на новооткритите екзопланети (т.е. планети, намиращи се в други звездни системи) се увеличава с толкова бързи темпове, че все повече учени започват да дискутират сериозно темата.

Според мнозина тези дискусии все още са погранични – във време, когато човечеството се затруднява да колонизира дори собствения си естествен спътник, а създаването на обитаема база на най-близката до нас планета – Марс – е само обект на спекулации. Какво остава за светове, които дори не са в нашата звездна система?

Основният проблем

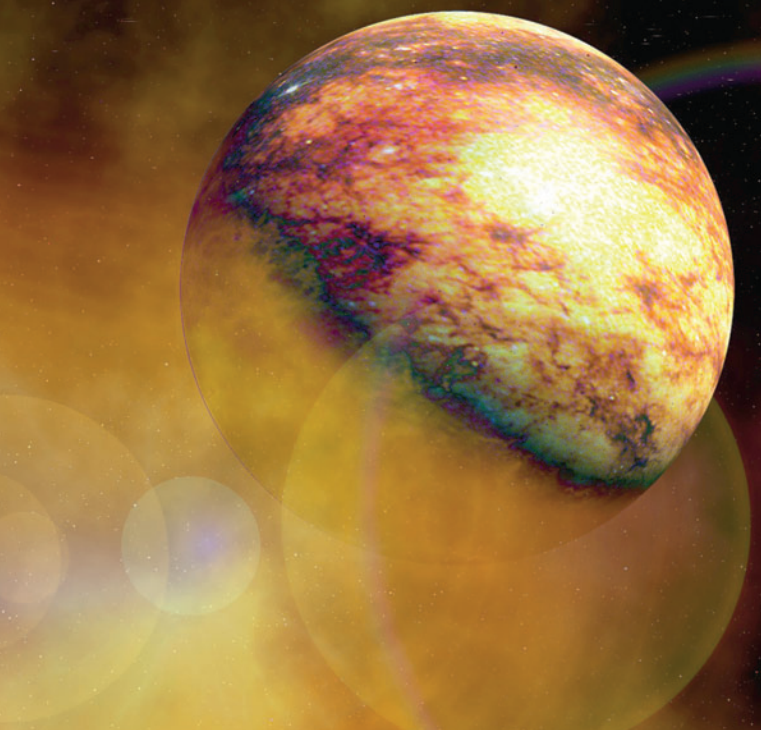
В случая е, че разстоянията в Космоса са много големи и дори най-близката до нас звезда, с изключение на Слънцето, отстои на повече от 4 светлинни години. За да изпратим дотам твърдо тяло (космически кораб) обаче, то ще пътува в продължение на много човешки животи и ако някога се завърне на Земята, е възможно никога вече

The interstellar ambitions of the Genesis project

*Scientist plans to „plant“
life in our galaxy*

Can we reach remote star systems and even populate them? Until recently, this question was in the field of science fiction. In the last years, however, the number of newly discovered exoplanets (i.e., planets in other star systems) is growing so quickly that more and more scientists are beginning to seriously discuss the issue.

According to many, these discussions are taking place a little early - at a time when humankind finds it difficult to

ip.uni-frankfurt.de

да не си спомня за него.

Както вече писахме в сп. „Икономика“, руският милиардер Юрий Милнер и физикът Стивън Хокинг имат амбициозен план за решаване на този проблем – чрез много на брой миниатюрни кораби, задвижвани със соларни платна, които се очаква да постигнат скорост около 20% от тази на светлината. Става въпрос за проекта Breakthrough Starshot, който обаче засега среща редица трудности и не е ясно дали ще може да бъде реализиран в обозримо бъдеще.

Най-смелата идея

за достигане до други звезди на апарат, създаден от човека, към момента е проектът „Генезис“ (Genesis), който предвижда човечеството да „засее“ отдалечени звездни системи с живот, използвайки роботизирани сонди. Той е измислен от д-р Клаудиус Грос от Института по теоретична физика към университета „Гьоте“ във Франкфурт. В мечтите си ученият си представя мащабна кампания по „залесяване“ с микроорганизми на множество светове, които евентуално в по-далечно бъдеще да бъдат годни за заселване. Той описва подробно своите идеи в документ, публикуван през 2016 г., и изразява убеждението си, че докато комплексният живот е рядко срещан във Вселената, то простият такъв може да бъде намерен по-често и условията за възникването му се срещат повсеместно.

Планът

на д-р Грос е човечеството да изпрати роботизирани мисии с миниатюрни „фабрики за живот“, в които ще има замразени микроорганизми. Тези сонди ще разпръскват своя микроскопичен „екипаж“ на територията на отдалечени екзопланети, които са способни да поддържат живот, но доказано нямат такъв. От чисто техническа гледна точка проектът е сходен с идеите, залегнали в Breakthrough Starshot, с тази разлика, че за да се осъществи „сеитбата“ на микроорганизми, ще бъде необходимо космическите апарати да намалят значително скоростта си. Ученият предлага това да става с помощта на магнитно платно.

Къде

Първите кандидати, според д-р Грос трябва да са кус-

colonize even its own natural satellite, and the establishment of a habitable base on the planet closest to us, Mars, is only a matter of speculation. And what can we say about worlds that are not even in our star system?

The Main Problem

in this case is that distances in space are very large, and even the closest star, except for the Sun, is more than 4 light-years away. However, if we are to send a solid body there (spacecraft), it will travel for many human lives, and if it ever returns to the Earth, it is possible that no one will remember it anyway.

As we wrote in Economy Magazine, the Russian billionaire Yuri Milner and the physicist Stephen Hawking have an ambitious plan to solve this problem through a number of miniature ships, driven by solar sails, that are expected to reach about 20% of the speed of light. This is the Breakthrough Starshot project, which has encountered a number of difficulties so far, and it is unclear whether it can be implemented in the foreseeable future.

The Boldest Idea

about reaching other stars on a man-made device is the Genesis project that envisages humanity to „plant“ remote star systems with life by using robotic drills. The project was invented by Dr. Claudius Gros of the Institute for Theoretical Physics at the Goethe University Frankfurt. In his dreams, the scientist sees a massive campaign of „afforestation“ with microorganisms in many worlds, which probably may become fit for living in the distant future. He describes his ideas in detail in a document published in 2016, and expresses his certainty that while complex life is rare in the Universe, the simple one can be found more often and the conditions for its occurring are commonplace.

The Plan

of Dr. Gros is for humanity to send robotic missions with miniature „life factories“ that contain frozen microorganisms. These drills will disperse their microscopic „crew“ on the territory of distant exoplanets that can sustain life, but are not proven to have such. From a technical point of view, this project is similar to the ideas set forth in the Breakthrough Starshot, with the difference that in order to „plant“ microorganisms, the space devices will have to significantly reduce their speed. The scientist suggests that this could happen by using a magnetic sail.

Where

The first candidates, according to Dr. Gros, should be the oxygen planets around stars such as TRAPPIST-1, which is just over 39 light-years away from us, and recently became popular with the discovery of seven potentially habitable worlds in its system. According to the scientist, however, only in our galaxy, there are probably billions of oxygen-containing planets that are fit for living, but on which no living organisms have developed and such can be „planted“.

The first wave of colonization, in his opinion, should include single-celled organisms capable of photosynthesis, such as cyanobacteria and eukaryotes. At a later stage, we could also send organisms that feed on other organisms. Gradually, life

Клаудиус Грос / Claudius Gros

лородните планети около звезди като TRAPPIST-1, която се намира на малко повече от 39 светлинни години от нас и неотдавна нашумя с откриването в системата ѝ на седем потенциално обитаеми свята. Според учения обаче само в нашата галактика вероятно

има милиарди годни за живот планети с кислород, на които все още не са се развили живи организми и могат да бъдат „засадени“ такива.

Първата колонизационна вълна, според него, трябва да включва еноклетъчни организми, способни да фотосинтезират като цианобактериите и еукариотите. На последващ етап пък бихме могли да изпратим и организми, които се хранят с други организми. И така постепенно формите на живот биха могли да се усложняват, симулирайки ускорена форма на еволюцията.

Възможно ли е

На теория подобен проект все някога може да бъде реализиран. Човечеството и сега разполага с технологията да изпрати космически кораб извън пределите на Слънчевата система, а редица иновации, разработвани днес, обещава да подобрят скоростта на космическите апарати през следващите години.

Микроорганизмите пък са относително издръжливи и достатъчно малки, за да не заемат голямо пространство на борда. Според г-р Грос е възможно и изпращането на синтетичен живот. Синтетичната биология се развива с бързи темпове и се очаква в бъдеще тя да позволява създаването на живот от нищото и дори изпращане на генетична информация на голямо разстояние с цел последващото „принтиране“ на съответните организми на място.

Защо да го правим

Проектът „Генезис“ е толкова странен, че дори и да е възможен, мнозина не виждат никакъв смисъл от неговото реализиране. В крайна сметка какво значение има дали сме „посадили“ живот на планети, които едва ли някой човек ще види с очите си през това хилядолетие.

От друга страна обаче, е възможно именно подобна стъпка да се окаже решаваща за колонизирането на други звездни системи след време, когато човечеството ще разполага с технологията да достигне до тях. Една стара поговорка гласи, че днес някой стои на сянка, защото преди много години някой друг е посадил дърво. Възможно е същата логика да се окаже валидна с пълна сила и за бъдещите поколения, които може би някога ще достигнат обитаеми планети на светлинни години от Земята и ще установят, че на тях вече кипи живот. (1)

forms could be complicated, thus simulating an accelerated form of evolution.

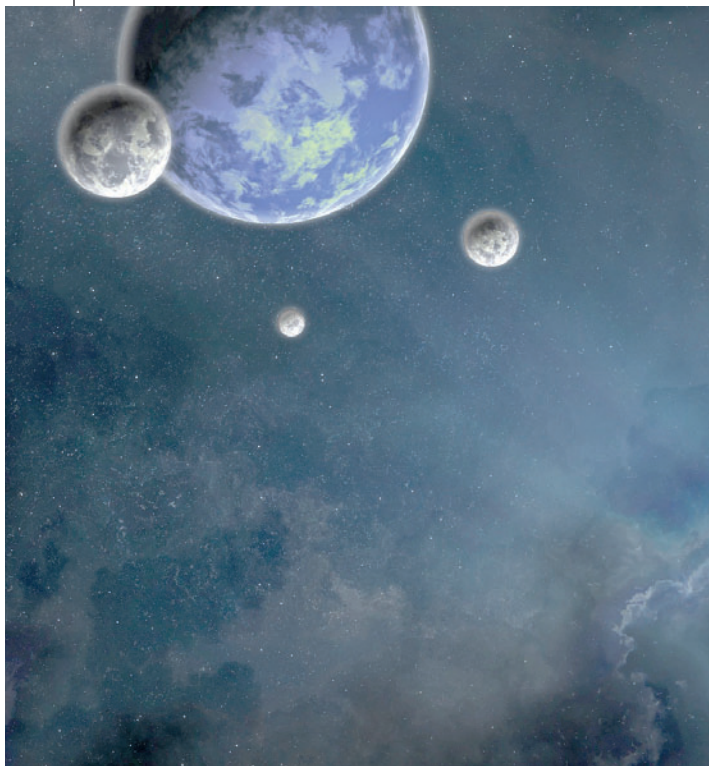
Is It Possible

In theory, such a project can become reality one day. Even now, humankind has the technology to send a spacecraft beyond the boundaries of the Solar System, and a number of innovations developed today promise to improve the speed of spacecrafts in the next years.

Microorganisms are relatively resilient and small enough not to occupy a lot of space on board. According to Dr. Gros, sending synthetic life is also possible. Synthetic biology is developing at a rapid pace, and it is expected that in the future it will allow the creation of life out of nothing, and even the sending of genetic information at a great distance for subsequent „printing“ of the respective organisms on a certain place.

Why should we do it?

The Genesis project is so strange that even if it is possible many see no sense in its implementation. In the end, what does

it matter if we have planted life on planets, which hardly anyone will see with their eyes in this millennium.

On the other hand, however, it is possible that such a step would be crucial for the colonization of other star systems when humanity would have the technology to reach them. An old saying goes that someone is standing in the shade today because someone else has planted a tree many years ago. It is possible that the same logic will also apply for future generations that may someday reach habitable planets that are light years away from the Earth, and will find that they are already bursting with life. (2)

INSA®

MOTOR OILS

online shop
www.insa-motoroils.com

Плаващ град в Тихия океан

Александър Александров Aleksandar Aleksandrov

Създаването на автономни човешки общества, подчинени на свои собствени закони и взаимоотношения, отдавна разпалва любопитството на философи, писатели, визионери и политици. А напоследък към тези групи можем да прибавим и технологичните предприемачи – една прослойка, много по-гейна в постигането на своите цели и свикнала да променя статуквото на ежедневна база.

Затова едва ли е изненада, че първият подобен проект, който предвижда създаването на автономна общност в международни води, е подкрепен не от кого да е, а от Питър Тийл – съосновател на PayPal и известен поддръжник на Доналд Тръмп. Тийл дори е инвестирал в проекта 1.7 млрд. щ. долара. Става въпрос за същински плаващ град, който може да се появи още през следващите няколко години в Тихия океан - във водите в близост до архипелага Френска Полинезия. За целта местните власти вече са подписали споразумение с американския Seasteading Institute, който от години изследва възможностите за създаване на независими общности, плаващи свободно из океаните.

Основаният в Сан Франциско институт се подкрепя от технологични предприемачи и групи популярни личности, интересувани се от възможностите за изграждането на либертарианско утопично общество, което да се развива независимо от съществуващите национални правителства и международен ред. Институтът вече е създал стартиращата фирма Blue Frontiers, която би трябвало да управлява процеса по изграждането на пилотния проект за подобна морска общност. По план той ще бъде приключен през 2020 г. и ще включва хотели, домове, офиси, заведения и прилежащата им инфраструктура. Организацията вече е организирала конкурси за концептуален дизайн на плаващия град, но

A floating city in the Pacific Ocean

The creation of autonomous human societies, governed by their own laws and relationships, has long kindled the curiosity of philosophers, writers, visionaries and politicians. Lately, to these groups, we can also add technological developers - a social class that is much more active in achieving their goals, and is used to changing the status quo on a daily basis.

For this reason, it is hardly surprising that the first such project, which envisages the creation of an autonomous community in international waters, is supported not by anyone else but by Peter Thiel, co-founder of PayPal and a well-known supporter of Donald Trump. Thiel has even invested USD 1.7 billion in the project. Its idea is to create a real floating city that can appear in the next few years in the Pacific Ocean - in the waters near the archipelago of French Polynesia. For this purpose, local authorities have already signed an agreement with the American Seasteading Institute, which, for years, has been exploring the possibilities of establishing independent communities floating freely in the oceans.

The Institute founded in San Francisco is supported by technology entrepreneurs and other popular personalities interested in building a libertarian utopian society that develops independently of existing national governments and international order. The Institute has already established the Blue Frontiers start-up, which should manage the process of developing the pilot project for such a maritime community. According to the project plan, it will be completed in 2020,

Целта на проекта е създаването на нов тип независими човешки общности в международни води

The goal of the project is to create a new type of independent human communities in international waters

Все още не е ясно как ще изглежда проектът.

Споразумението с властите във Френска Полинезия предвижда няколко основни правила. Според тях пилотният проект трябва да допринесе за развитието на местната икономика, както и да не застрашава екосистемата, в която ще бъде изграден. Едва ако се докаже, че тези цели са постигнати, институтът планира да създаде и нова форма на управление, добавяйки към съществуващата вече специална икономическа зона в океана и политически елемент. Всеки от тези етапи обаче ще трябва да преминава през одобрението на местните власти, а може би и на Франция, която е суверен на архипелага.

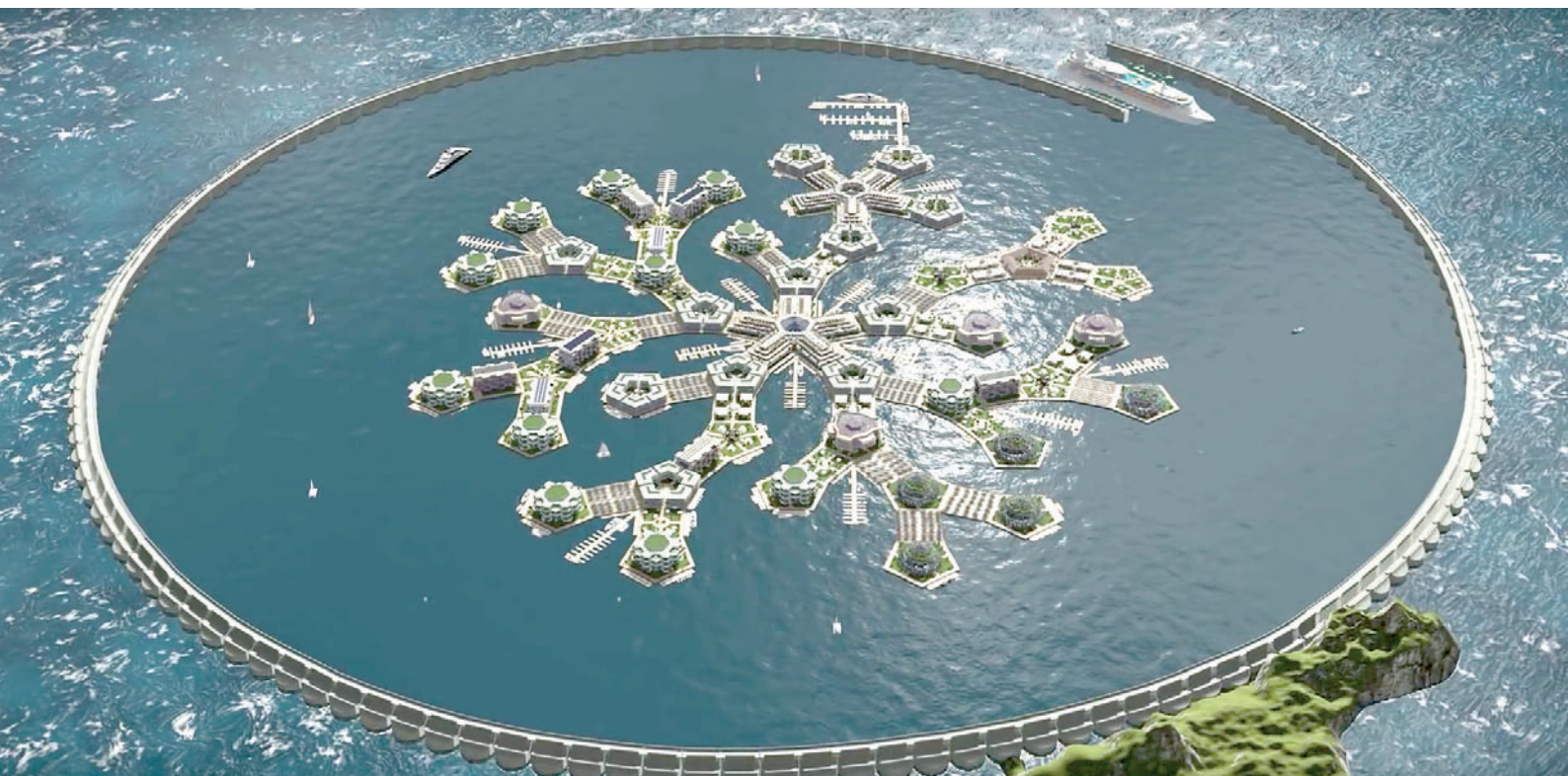
Критики към проекта вече не липсват – от коментари, че той е невъзможен, през такива, че не е безопасен в един регион, често връхлитан от бури, до откровени предположения, че дори и да се осъществи, в крайна сметка ще бъде създаден просто още един ганъчен рай, в който не важат международните правила.

Амбициите на ръководителите на Seasteading Institute обаче отиват далеч отвъд зловодневните коментари и включ-

and will include hotels, homes, offices, restaurants and cafès, and their adjacent infrastructure. The organization has already organized conceptual design competitions for the floating city, but it is still unclear how the project will look.

The agreement with the authorities in French Polynesia provides for several basic rules. They believe that the pilot project should contribute to the development of the local economy, and not endanger the ecosystem in which it will be built. When it is proven that these goals have been achieved, the Institute plans to establish a new form of government, adding also a political element to the already existing special economic zone in the ocean. Each of these stages, however, will have to go through the approval of local authorities, and may be of France, which is the sovereign of the archipelago.

Still, criticism towards the project is already existing - starting from comments that it is impossible, that it is not safe in a region often attacked by storms, to honest assumptions that even if it is implemented, it will eventually be just another tax haven in which international rules do not

ват плановете за създаването в перспектива на мрежа от хиляди такива плаващи градове, които да се превърнат в тестово поле за различни социални експерименти както в сферата на либертарианството, така и в различни други обществени области. Крайната цел според създателите на концепцията е за постигане на устойчивост, която след това би могла да бъде изнесена и в други региони на света.

Дали подобен проект е реалистичен, все още е рано да се каже. От техническа гледна точка изграждането на плаващи градове в океана не е непосилно за съвременното ниво на инженерната мисъл. Далеч по-трудно изглежда реализирането на либертарианска утопия или други форми на автономна общност, за която говорят неговите инициатори.

Според изпълнителния директор на института Рандолф Хенкен намирането на локация е ключова стъпка за осъществяването на проекта. Тепърва обаче предстоят редица проучвания в сферата на неговото влияние върху местната

apply.

However, the ambitions of the leaders of the Seasteading Institute go far beyond the topical comments, and include plans to create a network of thousands of such floating cities in the future, which will become a testing ground for various social experiments, both in the field of libertarianism and in various other public areas. The final goal, according to the creators of the concept, is to achieve sustainability, which later could be used in other regions of the world.

Whether such a project is realistic is still too early to say. From a technical point of view, the construction of floating cities in the ocean is not unachievable for the modern level of engineering thought. Far more difficult is the realization of a libertarian utopia or other forms of an autonomous community that the project's initiators are talking about.

According to the Institute's executive director Randolph Hencken, finding a location is a key step for the

Seasteading.org

икономика, околната среда, както и в области като правните въпроси и устойчивостта.

Ако начинанието се провали, това едва ли ще е особена загуба за когото и да било. Ако обаче се окаже успешно, то действително би могло да доведе до една иновативна мрежа от морски градове, които да се наложат като генератор на социална промяна. Те могат да стимулират човечеството да преосмисли представата си за океаните, която днес се свежда само до източник на храна и поле за бързи транспортни пътища, превръщайки ги в ключов елемент от едно по-устойчиво общество. Ако съдим по някои скорошни изказвания на самия Питър Тийл обаче, според когото създаването на подобни плаващи градове е възможно в много далечно бъдеще, изглежда, че на този етап проектът е изпреварил времето си. (1)

implementation of the project. However, there are still a number of studies in the field of its impact on the local economy, the environment, as well as on issues such as legal affairs and sustainability.

If the venture fails, this will hardly be much of a loss for anyone. However, if it proves to be successful, it could actually lead to an innovative network of sea cities that will be established as a source of social change. They can stimulate humankind to rethink its idea of oceans, which today are seen only as a source of food and a place for fast transport, thus making them a key element of a more sustainable society. Judging by some recent statements by Peter Thiel himself, who believes that the establishment of such floating cities is possible in a very distant future, it seems that at this stage the project is ahead of its time. (2)

ECONOMIC·BG
THE ECONOMIC PORTAL

WWW.ECONOMIC.BG

Mellini
F A S H I O N

СОФИЯ, УЛ. ВЕЛИКО ТЪРНОВО №1
ТЕЛ.: 02/846 74 81
MELLINFASHION.COM

Нови заглавия от **Сиела** New titles by Ciela

*„Вземете парите.
Българската книга
за продажби“*

Автор **Хари Аничкин**

Книгата представлява практически наръчник, помощно средство и приятел на всеки човек, който иска да бъде успешен търговец в България. Авторът илюстрира съветите си с примери от своята 20-годишна кариера в търговията, както и с истории и мнения на успели български предприемачи, политици, специалисти по реклама, маркетинг и медии. **Цена 12 лв.**

*Take the Money. The
Bulgarian Book about Sales*

Author **Hari Anichkin**

The book is a practical guide, an aid and a friend to every person who wants to be a successful trader in Bulgaria. The author illustrates his advice with examples from his 20-year career in trade, as well as with the stories and opinions of successful Bulgarian entrepreneurs, politicians, specialists in advertising, marketing and media. **Price BGN 12**

*„Концлагерът „Белене“
1949-1987“*

Автор **Борислав Скочев**

Борислав Скочев вади на бял свят цялата потресаваща истина за острова, който уби свободния човек. Проследени са периодите на съществуване на лагера, законовите основания за въдворяване, стопанската дейност и принудителния труд, охраната, режима, храната, облеклото, наказанията, медицинската помощ, опитите за бягства, разстрелите. **Цена 29,90 лв.**

*Belene Concentration Camp
1949-1987*

Author **Borislav Skochev**

Borislav Skochev brings to light all the horrific truth about the island that killed the free man. He has traced the periods of existence of the camp, the legal grounds for confinement, economic activities and forced labour, security, regime, food, clothing, punishments, medical assistance, escape attempts, and shootings. **Price BGN 29.90**

*„Сестри Палавееви по
пътя към Новия свят“*

Автор **Алек Попов**

Историята за двете близначки, паднали във вихъра на Втората световна война, продължава с още по-голям размах. Сестрите стигат до какви ли не крайности в най-лудото приключение на живота си. Театърът на бойните действия се разширява: Сърбия, Македония, Англия, Америка... **Цена: 16,90 лв.**

*The Palaveevi Sisters on the
Way to the New World*

Author **Alek Popov**

The story of the two twins who got in the whirl of World War II continues even further. The sisters get into plenty of extreme situations in the craziest adventure of their lives. The theatre of warfare is expanding: Serbia, Macedonia, England, America... **Price: BGN 16.90**

Este
Restaurant

Насладете се на новото меню в
изискания уют на Restaurant Este!

Тел: 02/ 868 72 96
Мобилен: 0886 700 269
E-mail: restaurant@este.bg

Алпийски ресторант Фондю

различният ресторант в Банско

Alpine fondue restaurant

the different restaurant in Bansko

„Фондю“ е уникален ресторант, който предлага различно изживяване. Разположен е в Апартохотел Лъки Банско СПА & Релакс и предлага специалитети от Швейцария и Франция.

Той е единственият фондю ресторант в Банско, с вкусна и различна кухня, перфектен сервиз и вълнуващо усещане за топлина и уют.

Интериорът е изпълнен с много дърво, в алпийски стил и създава усещане за уют и топлина.

Ястията можете да пригответе сами, използвайки нагорещена каменна плоча, каквато има на всяка маса. Над всяка маса има телескопичен абсорбатор, изтеглящ миризмите.

Само тук можете да опитате фондю със сирена, месо фондю /избор между няколко вида меса, риба или морски дарове/, да опитате Раклет, които са радост и удоволствие за сетивата и на най-изтънчените гастрономи.

Не пропускайте да си поръчате шоколадовото фондю по оригинална швейцарска рецепта, което е с 3 варианта на шоколад - млечен, бял или черен шоколад.

Сирената са оригинални, алпийски: Вашрен (3-месечно), Грюер (9-месечно) и Раклет – с швейцарско сирене „Раклет“.

Ресторантът беше открит на 15 ноември и ще радва ценителите на вкусна и оригинална храна до края на март. ☺

Fondue is a unique restaurant offering a different experience. It is situated in the Lucky Bansko Aparthotel SPA & Relax and offers specialties from Switzerland and France.

This is the only fondue restaurant in Bansko, with a delicious and different cuisine, perfect service and an exciting sense of warmth and coziness.

The interior is filled with a lot of timber, in the Alpine style and creates a sense of domesticity and warmth.

You can prepare the dishes yourself using the hot stone plate that you can find on any table. There is a telescopic extractor hood drawing in the smells above each table.

This is the only place where you can taste fondue with cheeses, meat fondue (a choice among several types of meats, fish or seafood) and try Raclette, which is joy and pleasure to the senses of the most refined gastronomes.

Do not miss out on ordering the chocolate fondue made by the original Swiss recipe, which has 3 types of chocolate: milk, white or dark chocolate.

The cheeses are original, Alpine: Vacherin (3-month), Gruyère (9-month) and Raclette – with the Swiss Raclette cheese.

The restaurant opened on 15th November and will let connoisseurs enjoy delicious and original food until the end of March. ☺

**NAVIGATION
MARITIME
BULGARE**

www.navbul.com

КОРАБОПЛАВАНЕ С ТРАДИЦИИ ОТ ВЕКОВЕ

**НАДЕЖДЕН
ПАРТНЬОР**

**B Ū L G A R I Y A
B U L G A R I A**

**В МОРСКИЯ
ТРАНСПОРТ!**

Здраве от Изтока

Health from the East

Татяна Явашева Tatyana Yavasheva

Имах болка в коляното, която ме мъчеше с години. Ходих при различни лекари, предписваха ми лекарства, правихме какви ли не процедури, но без резултат. Болката не изчезваше и беше станала като моя втора природа. Това продължи, докато не попаднах в Аюрведа клиник, където с лечебна терапия успяха бързо да ме избавят от хроничната болка, разказва пациент.

Близко до хората

Аюрведа клиник е вече и в София - след като първата клиника с автентично Аюрведа лечение в Банско доказва своите ползи, през юли 2017 г. веригата отвори врати на бул. „Янко Сакъзов“ 30 в столицата. Така тази уникална възможност за лечение на болестни нарушения и за профилактика е близко до още повече хора, които търсят алтернативи за своето здраве.

Произход

Думата Аюрведа е събирателно понятие от „Аю“ – живот, и „Веда“ – знание, осъзнаване. Тази мистична и екзотична индийска система за здраве и хармоничен живот набира популярност по света и у нас. Желанието на хората за пълноценен живот е причината за появата на Аюр-

had knee pain that had been torturing me for years. I went to different doctors, they prescribed me different medications, I did all sorts of procedures, but there was no result. The pain did not disappear and became like my second nature. That went on, until I came to Ayurveda Clinic, where, with a healing therapy, they quickly managed to save me from the chronic pain,” says a patient.

Close to People

Ayurveda Clinic is now in Sofia - after the first clinic providing authentic Ayurveda treatment in Bansko proved its benefits, in July 2017, the chain opened doors at 30 Yanko Sakazov Blvd in the capital. Thus, this unique opportunity for treatment of disorders and prophylaxis is close to even more people who are looking for alternatives for their health.

Origin

The word "Ayurveda" is a collective term of "Ayur" - life, and "Veda" - knowledge, awareness. This mystical and exotic Indian system for health and harmonious life is gaining popularity in the world and in our country. People's desire for a fulfilling life is the reason for the appearance of Ayurveda thousands of years ago. It is believed that this knowledge comes from the Universal Mind that has created the visible world. Hindu mythology calls

След успеха в Банско, Аюрведа клиник е вече и в София. Мистичният индийски метод помага да се излекуваме и да поддържаме жизнените си сили

After its success in Bansko, Ayurveda Clinic is now in Sofia. The mystical Indian method helps us heal and maintain our vital power

веда преди хилядолетия. Смята се, че това знание идва от универсалното съзнание, сътворило видимия свят. Индуската митология нарича този висш интелект „Брама“. Според преданията мъреците в Индия били застигнати от болести и преждевременна смърт, което пречело на тяхната практика и те потърсили помощ от бог Индра. Царят на боговете поискал съдействието на бог Брама и той предал знанието за Аюрведа.

Аксиоми

Аюрведа има свои непреходни аксиоми. Без тях тя не може да бъде разбрана: учението за трите доши – вата, пита, кафа, и учението за петте елемента - пространство, въздух, огън, вода, земя. Всяко човешко същество носи в себе си тези три енергии, представящи петте вечни елемента. Аюрведа обяснява всички аспекти на здравето, използвайки учението за петте елемента и трите доши, като познава из основи и причините за наличие на болест.

Автентично знание

В Аюрведа клиник София д-р Махеш Гарже и д-р Мохини Гарже извършват прегледи, диагностика и аюрведични терапии. Те са дипломирани лекари с голям опит, завършили университет за класическа медицина и впоследствие и университет за лечение с Аюрведа. Д-р Махеш Гарже е бил в Германия и Франция, а също и на групи места в Европа и установил, че принципите на Аюрведа не се при-

this higher intellect "Brahma". According to the legend, wise men in India were overtaken by illnesses and premature death, which hindered their practice, so they turned to Lord Indra for help. The King of the Gods asked for Lord Brahma's advice, and he passed down the knowledge of Ayurveda.

Axioms

Ayurveda has its own intransient axioms. Without them, it cannot be understood: the doctrine of the three doshas - Vata, Pitta, Kapha, and the doctrine of the five elements - ether, air, fire, water, and earth. Every human being carries within themselves these three energies, representing the five eternal elements. Ayurveda explains all aspects of health by using the doctrine of the five elements and the three doshas, and recognizes the main causes of a disease.

Authentic Knowledge

In Ayurveda Clinic Sofia, Dr. Mahesh Garje and Dr. Mohini Garje carry out examinations, diagnostics and Ayurvedic therapies. They are highly trained doctors with a lot of experience, who graduated from a university of classical medicine and subsequently a university for Ayurvedic treatment. Dr. Mahesh Garje visited Germany and France, as well as other places in Europe, and found out that the principles of Ayurveda were not being properly applied. And since most Europeans could not go to India to be treated, he was motivated to show in Bulgaria the true nature and power of Ayurveda.

лагат правилно. И тъй като за повечето европейци не е възможно да отидат чак в Индия, за да се лекуват, това го мотивира да покаже в България истинската същност и сила на Аюрведа.

Индивидуален подход

Всеки детайл в аюрведичното лечение в София и Банско е на най-високо ниво. В Аюрведа клиник го няма познатия шаблон: имате високо кръвно налягане, пиете тези хапчета и ако не помогнат, ще опитаме с други. Подходът към всеки е индивидуален. Първата стъпка е обстойната консултация, която може да продължи около един час. Прави се пулсова диагностика от обучен в Индия специалист, която допринася за правилното диагностициране на пациента. По време на консултацията се дават конкретни препоръки, свързани с начина на живот и на хранене. Терапевтичните продукти, които се предписват, са направени от най-реномирани производители в Индия. Няма ограничения във възрастта на пациентите, в клиниката се лекуват и бебета. Много родители си дават сметка колко определяща е първата година от живота и Аюрведа им дава верния подход към здравето на тяхното дете.

До корена на проблема

Аюрведа не е магическото хапче, което с един прием лекува всичко, както на повечето хора им се иска. Аюрведа обаче стига до корена на проблема и го изцелява. При този метод няма стриктни ограничения и забрани, а се търси балансът за конкретния организъм. Терапиите, които се извършват от висококвалифицирани специалисти от Индия, заедно с лечебните добавки дават изключително добри резултати. Българите все повече се доверяват на Аюрведа, особено когато съвременната медицина не е могла да се справи с техните здравословни проблеми. После се връщат отново и отново за профилактика. В двете Аюрведа клиники често се идва след силни препоръки от близки и познати, които тук са възстановили своето здраве. Идват и много хора от страната и чужбина, които са научили за уникалния метод на лечение и са любопитни да опитат. Доверието се печели само по един начин – чрез качеството и резултатите.

Обичайна практика е пациентите да получат подобрение само след няколко дни, а проблемът не е намирал решение с години. Затова не се колебайте дали да опитате в Аюрведа клиник, а просто се доверете.

Individual Approach

Every detail in Ayurvedic treatment in Sofia and Bansko is at the highest level. The familiar pattern is not present in Ayurveda Clinic: you have high blood pressure, take these pills, and if they do not help, we will try with others. The approach to everyone is individual. The first step is the detailed consultation, which can take about an hour. Pulse diagnosis is done by a specialist trained in India, which contributes to the correct diagnosis of the patient. Specific recommendations related to lifestyle and nutrition are given during the consultation. The prescribed therapeutic products are made by the most reputed producers in India. There are no restrictions in the patients' age, babies are also treated in the Clinic. Many parents know how crucial the first year of life is, and Ayurveda gives them the right approach to their child's health.

To the Root of the Problem

Ayurveda is not the magic pill, which, when taken once, heals everything, as most people would like it to be. Ayurveda, however, reaches the root of the problem and heals it. With this method, there are no strict restrictions and prohibitions, but a balance is sought for the particular organism. The therapies, conducted by highly qualified specialists from India, together with the curative supplements, show extremely good results. Bulgarians trust Ayurveda more and more, especially when modern medicine has not been able to cope with their health problems. Then, they come back repeatedly for prophylaxis. People often come to both Ayurveda Clinics after strong recommendations from relatives and acquaintances who have recovered their health there. There are also many people from the country and abroad who have learned about the unique method of treatment and are curious to try. Trust is won only in one way - through quality and results.

The usual practice is for patients to get better in just a few days, even if the problem has not been solved for years. So, do not hesitate to take your chances in Ayurveda Clinic, just trust.

Д-р Махеш Гарже: Колата се нуждае от бензин, а тялото – от енергия

Болестите навсякъде по света са едни и същи, защото и човешкото тяло е устроено по един и същи начин. Разбиранията на хората обаче са различни. Европейците гледат на тялото като на машина, която има сърце и мозък. Аюрведа разглежда човека като цялостна система и всеки здравословен проблем влияе на всяка система и на всяка клетка в тялото.

Аюрведа помага да разберете себе си и да възстановите връзката си с природата. Тя не дава стриктни правила, а само насоки как да се отнасяте към нещата. Проявява гъвкавост – ако сте гладни, не ви забранява да ядете, нито пък ви кара да ядете насила, когато нямате апетит.

Когато Аюрведа възниква, въздухът не е бил замърсен, храната не е била пълна с химикали, но и тогава хората са боледували. Това показва, че болестите са вътре в тялото. Често те са в резултат на дълго натрупване. В работата с пациентите опитваме да достигнем до причината. За да възстановим баланса и здравето, даваме насоки за храненето и за начина на живот, прилагаме различни процедури за почистване и детоксикация.

Повечето хора искат да ядат и да пият без задържки, без да полагат усилия за здравето си и в един момент се оказват в състояние да карат колата си без бензин. Аюрведа дава отговор как да живеете и как да поддържате своето здраве. (1)

Dr. Mahesh Garje: The car needs petrol, and the body needs energy

Diseases all over the world are the same because the human body is structured in the same way. People's understanding, however, is different. Europeans see the body as a machine that has a heart and a brain. Ayurveda views a person as a whole system and every health problem affects every system and every cell in the body.

Ayurveda helps you understand yourself and restore your connection with Nature. It does not give strict rules, but only guidelines on how to treat things. It is flexible - if you are hungry, it does not forbid you to eat, nor does it force you to eat, when you have no appetite.

When Ayurveda appeared, the air was not polluted, the food was not full of chemicals, but even then, people had illnesses. This shows that the diseases are inside the body. Often, they are the result of long accumulation. In our work with patients, we try to get to the cause. In order to restore balance and health, we provide guidelines for nutrition and lifestyle; we apply different procedures for cleansing and detoxification.

Most people want to eat and drink without restraint, without making any efforts for their health, and at one point, they are able to drive their car without petrol. Ayurveda gives an answer how to live and how to maintain your health. (2)

Красимир Свѣраков | Krasimir Svirakov

аѝният език на бижутата

Бижутерството е занаят, създаден да носи радост, казва Мария Иванова

Jewellery is a craft created to bring joy, says Maria Ivanova

he secret language of jewels

Татяна Явашева Tatyana Yavasheva

Всички жени обичат бижутата. Красивите накити носят емоция, те са акцент в тоалета и придават изисканост, уверява Мария Иванова, която се занимава с изработката им вече 16 години.

All women love jewels. Beautiful ornaments bring emotion, they are an accent to the dress and make us sophisticated, assures Maria Ivanova, who has been making jewellery for 16 years now.

Знак от съдбата

Sign from Destiny

Мария Иванова открива призванието си на по-късен етап в своя живот. Завършва химия, след което получава докторска степен в Англия и няколко години преподава политики за околната среда в университети в Манчестър и Будапеща. В един момент семейството ѝ се мести в Банкок, където нейният съпруг ще работи шест години. В тайландските университети по това време няма интерес към специалността ѝ. Когато обикала из пазарите, е привлечена от полускъпоценните камъни и започва сама да си прави бижута. Те се харесват много и поръчките започват да ваят. Неусетно се увлича в изработването на накити и тази нейна страст се превръща в професия по сърце.

Maria Ivanova found her calling at a later stage in her life. She graduated in Chemistry, then received a PhD in England, and for several years taught environmental policy at the universities in Manchester and Budapest. At a certain moment, her family moved to Bangkok, where her husband would work for six years. At the time, Thai universities did not have any interest in her speciality. While she was walking around markets, she was attracted by the semi-precious stones and started making her own jewellery. People liked them a lot, and orders started pouring down. Before she realized it, she was fascinated by jewellery making, and her passion became her profession at heart.

Harmony

Хармония

Мария Иванова живее в чужбина, като от няколко години е в Женева, но вече е установила традиция в София да прави поне 2 изложби годишно и наскоро показва свои произведения в галерия „Грита“. „Бижутерството е самотна работа, която изисква сърчни ръце и прецизно зрение, но която дава спокойствие, вътрешна хармония и удовлетворение. Този занаят е създаден да носи радост“, признава Мария Иванова. Среброто, полускъпоценните камъни и перлите са предпочитани от нея материали. Влияе се не толкова от модните тенденции, колкото от разбирането, че всеки накит трябва да има своя душа, да се забелязва, да създава уау ефект и с него всяка жена да се чувства специална. (1)

Maria Ivanova lives abroad, and for several years is in Geneva, but she has already established a tradition to make at least two exhibitions per year in Sofia. She has recently shown her own works in the Grita Gallery. "Jewellery making is a lonely job that requires skilful hands and accurate vision, but it gives peace, inner harmony and satisfaction. This craft is created to bring joy," admits Maria Ivanova. Silver, semi-precious stones and pearls are the materials preferred by her. She is influenced not so much by fashion trends but by the understanding that each ornament should have its own soul, be noticed, create a wow effect, and should make every woman feel special. (1)

Хубен Черкелов: Изкуството ми не е провокация, а повод за диалог

Хубен Черкелов е български-американски художник, който живее в Ню Йорк от 2000 г. В средата на 90-те години на миналия век е активен участник в артистичния кръг „XXL“, организиран около едноименната галерия в София. След преместването си в САЩ става популярен с картините и сюжетите, заимствани от банкноти и монети. Там е познат под артистичното име Houben RT.

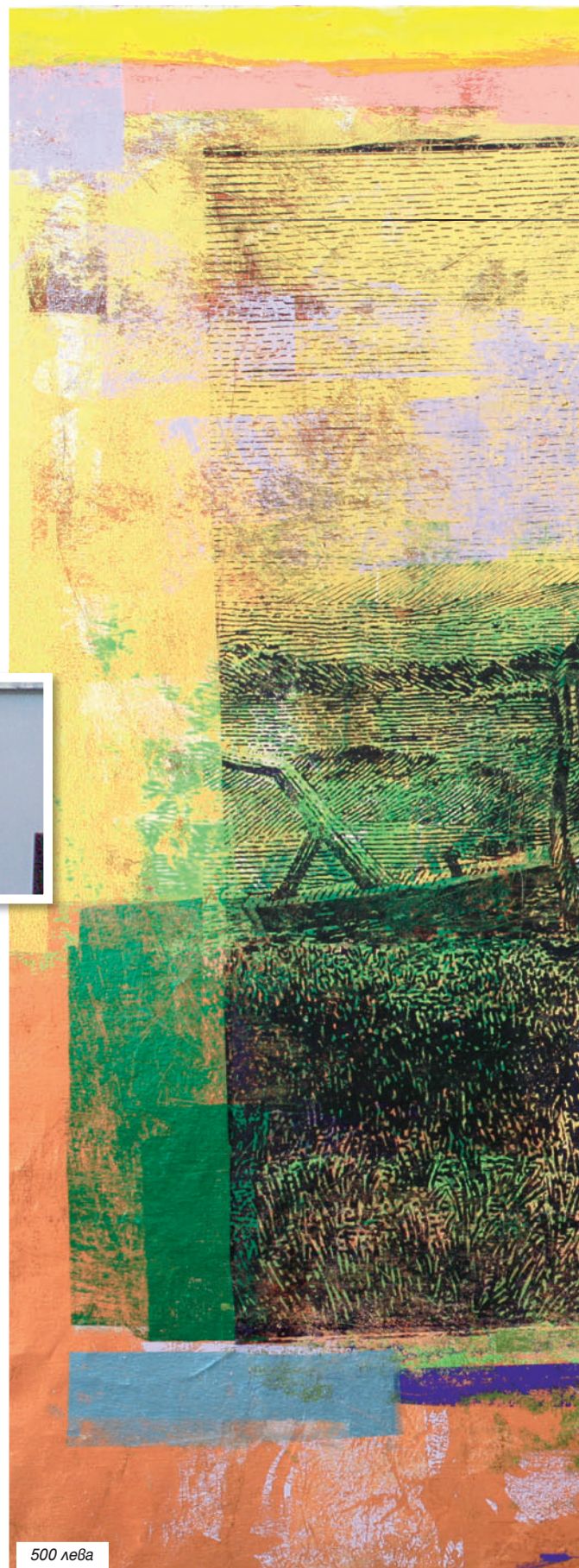
В работата си художникът се опитва да предложи начин, по който символичните образи легитимират националната власт. Негови творби са представени в музея Бронкс, Ню Йорк; музея Броган, Флорида; 54-ото биенале във Венеция и галерии в Ню Йорк, Бостън и Шарлът. Творчеството му е обект на документалния филм „Houben Paints Money“ („Хубен рисува пари“) от 2012 г. на режисьора Георги Тенев.

Houben Tcherkelov: My art is not a provocation but an invitation for dialogue

Houben Tcherkelov is a Bulgarian-American artist who has been living in New York since 2000. In the mid-1990s, he was an active participant in the XXL artistic circle, organized around the gallery of the same name in Sofia. After moving to the US, he became popular with paintings and stories borrowed from banknotes and coins. He is known there with the artistic name „Houben RT“.

In all of his work, the artist seeks to suggest the way in which symbolic images legitimize national power. His works have been featured at The Bronx Museum, NY, The Brogan Museum, FL, the 54th Venice Biennial and galleries in New York, Boston, and Charlotte. He is the subject of the 2012 documentary, “Houben Paints Money,” by director Georgi Tenev.

500 лева

500 Leva

200 лева Берачи на тютюн в България

200 Leva Bulgaria Tobacco Harvesters

Невена Мирчева

Nevena Mircheva

Г-н Черкелов, предстои да направите изложба в България през февруари. Какво ще покажете на българската публика?

- Това ще е първата ми самостоятелна изложба живопис от 18 години в София. С нетърпение очаквам да представя това, върху което работя в Ню Йорк, и да видя какви ще са реакциите на публиката. Изложбата ще е от 1 февруари до 14 март в Софийски Арсенал – Музей за съвременното изкуство.

- **Най-популярни са произведенията ви, заимствани от парични знаци. В бума на дигиталните пари, какви стойности възбудват вас и хората?**

- Човешката психика чувствително не се е променила, стойностите са успех, сигурност, щастие, алчност.

- **Планирате ли да нарисувате български банкноти?**

- Да, всъщност цялата ми изложба е вдъхновена от българските банкноти. Използвам съм левове с изображения от картини на Ярослав Вешин, Иван Мърквичка, Антон Митов и Феликс Каниц.

- **Кои са купувачите на вашето изкуство? Има ли сред тях българи?**

- Повечето ми колекционери работят във финансовата сфера. Това е огромен бизнес тук. Имам неколцина български колекционери, но се надявам с тази изложба повече хора да се запознаят с моето творчество.

- **Каква е цената на изкуството – в пряк смисъл и ме-**

Mr. Tcherkelov, you are about to have an exhibition in Bulgaria in February. What will you show to the Bulgarian audience?

- This will be my first solo painting exhibition in 18 years in Sofia. I am looking forward to presenting what I am working on in New York and seeing the reactions of the audience. The exhibition will be held from 1st February to 14th March in the Sofia Arsenal - Museum of Contemporary Art.

- **Your most popular works are those borrowed from currencies. In the boom of digital money, what values are you and people as a whole excited about?**

- Human mentality has not changed significantly; the values are success, security, happiness, greed.

- **Do you plan to draw Bulgarian banknotes?**

- Yes, in fact, my entire exhibition is inspired by Bulgarian banknotes. I have used levs with images from paintings by Jaroslav Vësin, Ivan Mrkvicka, Anton Mitov and Felix Kanitz.

- **Who are the people that buy your art? Are there Bulgarians among them?**

- Most of the people who collect my paintings work in the financial sphere. This is a huge business here. There are also several Bulgarian collectors, but I hope that with this exhibition more people will be acquainted with my work.

тафорично?

- Цената е такава, за каквато се договорят и двете страни – от 0 до 450 млн. долара. В личен план аз съм платил и плащам много висока цена.

- **Засилва се тенденцията много реализирали се в чужбина българи да се връщат да работят в страната. Имате ли подобни планове, или Ню Йорк ще остане ваш дом?**

- Аз не наблюдавам подобна тенденция в моята сфера. Принципът на арт бизнеса е да е близо до пазара. Американската икономика е във възход в момента и не виждам основание за връщане, поне докато това не се промени. А и произведенията ми могат да пътуват и да се организират изложби.

- **Какво в България, според вас, се е променило за тези 28 години след промяната, и какво не е?**

- България е много променена, може би не достатъчно, но е факт, че хората могат да пътуват свободно и да поемат съдбата си в свои ръце. Част сме от Европейския съюз и НАТО. Това, което е смущаващо, е контролът, който упражняват старите комунистически кадри върху изкуството, посредством заплата от държавата. Реално само единици са хората, които са извън тази матрица.

- **Наричат ви „арт провокатор“. Какво бихте желали да провокирате у хората с изкуството си?**

- Не гледам на себе си в тази категория. Изкуството, което правя, е просто повод за диалог. Но в България, когато някой е честен и открит, някои много удобно го считат за провокатор.

- **Каква е, според вас, мисията на модерното изкуство във века на дигитализацията?**

- Мисията му е в статиката – да задържи отлитащото време, да говори и с миналото, и с бъдещето. Да не се превърне в еднократна, за разлика от вградената сменяемост на почти всичко, което ни заобикаля. До 25 г. изкуственият интелект ще направи много професии излишни, но ще има място за традиционна човешка дейност, която не може да бъде мултиплицирана или създадена от роботи. (1)

- **What is the price of art - in the strict and metaphorical sense?**

- The price is the one agreed by both parties - from USD 0 to 450 million. Personally, I have paid and am paying a very high price.

- **The trend of many Bulgarians who have succeeded abroad to return to work in the country is intensifying. Do you have such plans, or will New York remain your home?**

- I do not see such a trend in my sphere. The principle of art business is to be close to the market. The US economy is on the rise now and I see no reason to return, at least not until this changes. What is more, my works can also travel and exhibitions can be organized.

- **What do you think has changed in Bulgaria for the 28 years after the Change and what has not?**

- Bulgaria has changed a lot, perhaps not enough, but it is a fact that people can travel freely and take fate into their own hands. We are part of the European Union and NATO. The disturbing thing is the control exercised by old communist cadres, while they receive their salaries from the State.

Actually, there are only few people outside of this matrix.

- **You are called an “art provocateur.” What would you like to provoke in people with your art?**

- I do not see myself in this category. The art I am doing is just a reason for dialogue. However, in Bulgaria, when someone is honest and open, it is very convenient for some people to consider him a provocateur.

- **What do you think is the mission of modern art in the age of digitization?**

- Its mission is in the statics - to stop the flying time, to talk with the past, and with the future. To not turn into ephemera, unlike the built-in interchangeability of almost everything that surrounds us. In 25 years, artificial intelligence will make many professions redundant, but there will be room for traditional human activity that cannot be multiplied or created by robots. (2)

The artist who has been working in New York for years is coming to Sofia in February for his first solo painting exhibition in Sofia Arsenal - Museum of Contemporary Art

Магарски конник 20 евро

Madara Equestrian 20 Euro

БЕРГАМО

между миналото
и настоящето

BERGAMO

between the past
and the present

ГРАДЪТ ПРЕДЛАГА НА ТУРИСТИТЕ ОСОБЕН
УЮТ В ПОЛИТЕ НА АЛПИТЕ

*THE CITY OFFERS TOURISTS A SPECIAL COSINESS
AT THE FOOT OF THE ALPS*

Преслава Георгиева Preslava Georgieva

Снаселение от 120 000 души, Бергамо е четвъртият по големина град в област Ломбардия, Северна Италия. Името му идва от немското „berg-heim“ - „хълмист град“, заради разположението му на последното възвишение от верига хълмове, в подножието на Алпите. Той отстои на 40 км от Милано, 30 км от Швейцария и на 30 км от езерата Комо и Иseo.

Бергамо е разделен на две части: Чита Алта (Горният град) - историческата, стара част, кацнала върху хълмовете, и Чита Баса (Долният град), който е съвременен икономически център и транспортен хъб. На границата между двете части гордо стои „Венецианската стена“ – защитна система, която от тази година вече е част от списъка на ЮНЕСКО, а връзката между тях се осъществява чрез живописен фуникуляр.

На туристите Бергамо предлага една прекрасна комбинация от история и архитектура, красиви площади и кули, многобройни възможности за шопинг, много зеленина и един особен уют в полите на Алпите.

Камбаната, която всяка вечер бие 100 пъти

The Bell, which rings 100 times each night

Palazzo Della Ragione

With a population of 120,000 people, Bergamo is the fourth largest city in Lombardy, Northern Italy. Its name comes from the German "berg-heim" - a "hilly town", because of its location on the last height of a hill chain at the foot of the Alps. It is 40 km away from Milan, 30 km away from Switzerland and 30 km away from the lakes Como and Iseo.

Bergamo is divided into two parts: Città Alta (Upper City) - the historical old part, which is perched on the hills, and Città Bassa (Lower City), which is a modern economic centre and a transport hub. At the border between them, the Venetian Wall - a defence system that, from this year, is already part of the UNESCO list rises proudly. The two parts are connected with a picturesque funicular.

Bergamo offers tourists a wonderful combination of history and architecture, beautiful squares and towers, numerous shopping opportunities, plenty of vegetation and a special cosiness at the foot of the Alps.

Upper Bergamo is the place where most of the historical and cultural monuments are found. The Old City is actually not big at all, which makes the walk through the narrow cobblestone streets, squares and bell towers easy and enjoyable and allows you to explore all the sights for just a few hours. There are two working funiculars in Bergamo - one of them runs up to the top of San Vigilio Hill where you can see incredible panoramic views, the other one will take you straight to the heart of the Upper City.

Панорамна снимка от върха
на Градската кула

A panoramic photo from the top
of the City Tower

Горно Бергамо е мястото, където са повечето от историческите и културни паметници. Старият град всъщност не е никак голям и това прави разходката из тесните калдъръмени улички, площадите и камбанариите лесна и приятна и ви дава възможност да разгледате всички забележителности в рамките на няколко часа. Два са действащите фуникуляра в Бергамо – единият се изкачва по хълма Сан Виджилио и от върха му се откриват невероятни панорамни гледки, а другият ще ви отведе направо в сърцето на Горния град.

Площад „Векиа“ е едно от най-емблематичните места тук. Някога той е бил политически и административен център на града, който започва да придобива сегашния си вид в началото на XIV в. В източната му част е построена сградата на Кметството, чиято фасада блести в бял мрамор. Днес тя е дом на Общинската библиотека „Angelo Mai“ и нейната безценна колекция от свитъци, илюминирани ръкописи и архиви, разказващи историята на града.

На площад „Векиа“ ще видите и една от най-старите обществени сгради в Ломбардия - „Palazzo Della Ragione“. Построен през XII в., дворецът се състои от една-единствена зала, която първоначално била използвана като заседателна, а след това като съдилище, театър и библиотека.

Интериорът на Базилката

The Interior of the Basilica

Vecchia Square is one of the most symbolic places here. Once, it has been the political and administrative centre of the city, which started getting its present appearance in the early 14th century. The City Hall with its facade of shining white marble was built in its eastern part. Today, it is a home of the Angelo Mai Public Library, and its priceless collection of scrolls, illuminated manuscripts and archives tell the story of the city.

At Vecchia Square you will also see one of the oldest public buildings in Lombardy - Palazzo Della Ragione. Built in the 12th century, the palace consists of a single hall, which was originally used as a meeting hall, and later on as a courthouse, a theatre and a library.

Porta Nuova

Градската кула, висока 52 м, е още един от живите символи на средновековния Бергамо. На върха ѝ са изградени 2 панорамни етажа, достъпни с асансьор или пеша, от които се разкриват наистина фантастични гледки към площада „Векиа“, историческия квартал и Алпите. Оттук можете да видите в неговата цялост и красивия шадраван в центъра на площада, дарен на града през 1780 г. от венецианския магистрат Алвиз Контарини. Кулата е наречана още Кампаноне (от италиански - „звънец“) заради голямата камбана, която вече 360 години всяка вечер, точно в 22:00 ч. бие сто пъти.

Сградата пред кулата, „Palazzo del Podestà“, е свързана с пешеходен мост със съседния Palazzo della Ragione.

На катедралния площад ще откриете величествената базилика „Санта Мария Магжоре“, вероятно най-емблематичната сграда в Бергамо. Нейното строителство започва през 1137 г., а в началото на XIV в. на известния скулптор Джоивани да Кампионе е възложено да построи северния вход с прилежащата му веранда, поддържана от червени мраморни лъвове и допълнена с лоджия и статуя на св. Александър на кон.

В „Санта Мария Магжоре“ почиват тленните останки на Гаetano Доницети - символ и представител на Бергамо по целия свят.

Родната къща на Гаetano Доницети, роден и живял в Бергамо между 1797 г. и 1848 г., също се намира в Чита Алта. Днес тя е превърната в музей, предлагащ експозиция от документите, спомените, портретите и пианото на великия композитор, създал повече от 70 опери.

Непосредствено до базиликата се намира Баптистерият (кръщелнята), построен през 1340 г. от Джоивани да Кампионе вътре в сградата на базиликата. През 1898 г. той бил преместен на сегашното си място. Интересно е да се отбележи, че сградата е осмоъгълна, с осем барелефа върху вътрешните стени, изобразяващи сцени от живота на Исус, а върху купола стоят осем статуи, символизиращи 8 ценности - вяра, надежда, щедрост, издръжливост, правосъдие, благоразумие, въздържание и търпение.

Вземайки фуникуляра от стария град до хълма Сан Вигилио, ще достигнете до замъка „Рока“, кацнал сред хълмовете над Бергамо. Замъкът бил построен през 1331 г.

Общинската библиотека „Angelo Mai“ и шадраванът на площад „Векиа“

The Angelo Mai Public Library and the fountain at Vecchia Square

The 52-meter-high City Tower is one of the living symbols of medieval Bergamo. At its top, there are 2 panoramic floors, accessible by an elevator or on foot, which reveal fantastic views over the Vecchia Square, the historic quarter and the Alps. From here, you can see the beautiful fountain at the centre of the Square, given to the city by the Venetian magistrate Alvise Contarini in 1780. The tower is also called Campanone (from Italian - "bell") because of its big bell, which has been ringing a hundred times at exactly 10:00 pm every evening for 360 years now.

The building in front of the tower, Palazzo del Podestà, is connected with a pedestrian bridge to the close-by Palazzo della Ragione.

At the cathedral square you will find the magnificent Basilica di Santa Maria Maggiore, probably the most symbolic building in Bergamo. Its construction started in 1137, and at the beginning of the 14th century, the famous sculptor Giovanni da Campione was commissioned to build the northern entrance with its adjacent porch, supported by red marble lions and completed with a loggia and a statue of St. Alexander on horseback.

The remains of Gaetano Donizetti, a symbol and a representative of Bergamo all over the world, are resting in Santa Maria Maggiore.

The home of Gaetano Donizetti, who was born and lived in Bergamo between 1797 and 1848, is also located in Città Alta. Today, it is a museum offering an exposition of the documents, memories, portraits and the piano of the great composer, who created more than 70 operas.

Панорамна снимка към Долния град от Венецианската стена

Panoramic photo to the Lower City from the Venetian Wall

Базилката и Параклиът на Колеони

The Basilica and the Colleoni Chapel

In close proximity to the Basilica is located the Battistero (Baptistry), built in 1340 by Giovanni da Campione inside the building of the Basilica. In 1898, it was moved to its current position. An interesting fact is that the building is octagonal, with eight bas-reliefs on the inner walls depicting scenes from Jesus' life, and on its dome, there are eight statues symbolising eight values - faith, hope, generosity, endurance, justice,

на място, където по римско време се издигала кула.

През 1958 г. той бил закупен от общината и днес е дом на музея "Рисорджименто", а разкошните му градини са отворени за посетители и предлагат спиращи гръха 360-градусови панорамни гледки към долината, Алпите и Бергамо.

В центъра на долната част на Бергамо – Чита Баса – се намира площад "Матео-ти" със своите цветни градини и паметници, а в непосредствена близост до него е внушителният площад "Виторио Вене-то" с кулата "Торе деу кагуги".

От другата страна е разположена емблематичната Porta Nuova ("Новата порта") - една от двете средновековни порти, запазени в модерния град. Тя е построена през XII в. В рамките на средновековните стени на града.

Бергамо е спокоен град, тук можете да се разхождате или да пазарувате без напрежението и шума на големия град. Кафенетата, пекарните, баровете и ресторантите са много, а храната вкусна и красиво погнесена. Целогодишно в града се провеждат множество фестивали. Многобройните щандове са красиво осветени и отрупани с местни продукти, ръчно изработени стоки и пляда от гурме деликатеси. Ако сте любители на зимните спортове, долините предлагат прекрасни денонощни ски писти, а на площад „Либерта“ през студентите месеци се поставя страхотна легена пързалка. (1)

Площад „Векиа“, Градската кула

Vecchia Square, City Tower

prudence, abstinence and patience.

If you take the funicular from the Old City to the San Vigilio Hill, you will reach the Rocca Castle that is perched among the hills above Bergamo. The castle was built in 1331 on a place where, in Roman times, there was a tower. In 1958, it was bought by the municipality, and today, it is a home of the Museum of the Risorgimento, and its magnificent gardens are open to visitors and offer 360-degree breathtaking panoramic views of the valley, the Alps and Bergamo.

At the centre of the lower part of Bergamo, Città Bassa, is located the Matteotti Square with its colourful gardens and monuments, and in close proximity is the impressive Vittorio Veneto Square with the Torre dei Caduti (Tower of the Fallen). On the other side is located the emblematic Porta Nuova (the New Gate) - one of the two medieval gates preserved in the modern city. It was built in the 12th century as part of the medieval walls of the city.

Bergamo is a quiet city where you can walk or shop without the tension and noise of the big city. The cafès, bakeries, bars and restaurants are many, and the food is delicious and beautifully served. Many festivals are held in the city all year round. The numerous stands are beautifully lighted and full of local products, handmade goods and a large number of gourmet delicacies. If you are fond of winter sports, during the cold months, the valleys offer wonderful 24-hour ski pistes and a cool ice skating rink on Libertà Square. (2)

ИНДИВИДУАЛЕН ПОДХОД

КЪМ ВАШИТЕ КОРПОРАТИВНИ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ НУЖДИ

AIS

Advance Insurance Solutions Broker JSC

СВЪРЖЕТЕ СЕ С НАС

+359 2 963 0551 www.ais.bg
ул. Николай Хайтов 3^а, етаж 4, София 1113

HUVEPHARMA®

We add performance to your business

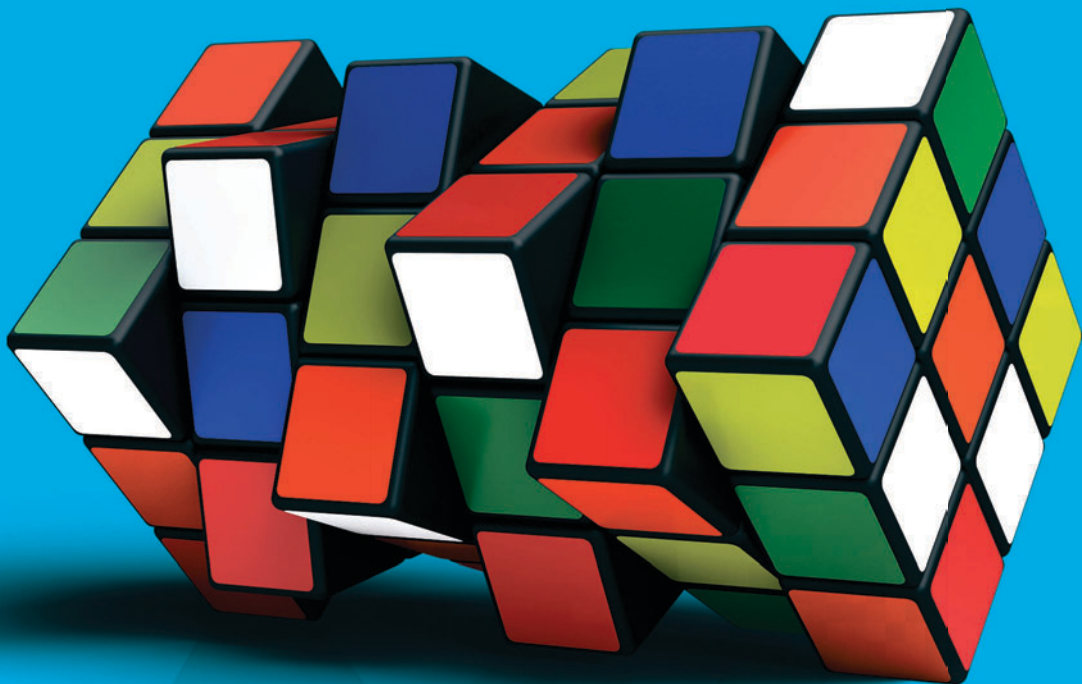
Huvepharma EOOD • 3a Nikolay Haytov Str, 1113 Sofia, Bulgaria • tel.: +359 2 862 5331 • fax: +359 2 862 5334 • sales@huvepharma.com

Huvepharma NV • Uitbreidingstraat 80, 2600 Antwerp, Belgium • tel.: +32 3 288 18 49 • fax: +32 3 289 78 45 • customerservice@huvepharma.com

БИЗНЕС КРЕДИТИ

ФИНАНСИРАНЕТО Е ЛЕСНА ЗАДАЧА

Ползвай преференциални условия за своя бизнес с програма „Инициатива за МСП“

МСП трансакцията се ползва с подкрепа от Европейския съюз по линия на оперативна програма „Инициатива за МСП“ 2014-2020 с финансиране от ЕФРР, „Хоризонт 2020“, както и съфинансиране от Европейския инвестиционен фонд и Европейската инвестиционна банка. Повече информация открий на www.postbank.bg